

Tak ty už nechceš chodit do církve?

Jake Colsen

Kapitola 1.

Stále jen neznámý cizinec...

V té chvíli byl poslední osobou, kterou bych chtěl vidět. Můj den byl už tak dosti špatný a najednou jsem si byl jist, že bude ještě horší.

Pořád tam byl. Před chvílí vrazil hlavu do dveří kavárny. Dorazil k baru a natočil si něco k pití. Zvažoval jsem, jestli se mám schovat pod stůl, ale hned mi došlo, že na to jsem už dost starý. Možná, že by si mě v rohu ani nevšiml. Pomalu jsem sklonil hlavu a skryl obličej do dlaní.

Škvírou mezi prsty jsem viděl, jak se otočil. Opřel se zády o pult, pil a zároveň se rozhlížel po lokále.

Pohled jeho přivřených očí zamířil mým směrem. Zjistil, že tu není sám a překvapeně kráčel ke mně. Bože, proč tady a právě teď?

V našem dlouhém a mučivém zápase byl dnešní den ze všech nejhorší. Od tří hodin odpoledne, kdy se v astmatickém záchvatu začala dusit naše dvanáctiletá dcera Andrea, jsme bojovali o její život. Nejdříve jsme při rychlém převozu do nemocnice sledovali její zápas o každý dech a poté pozorovali boj doktorů a sestřiček s astmatem za obnovení činnosti jejích plic.

Přiznávám, že jsem to nezvládal vůbec dobře. I když si asi pomyslíte, že bych měl, při vší té praxi, kterou mám. Společně se svou ženou jsme pozorovali trápení naší dcery po celou dobu jejího dětství, v nepřetržitém očekávání dalšího záchvatu, který kdykoliv mohl ohrozit její život. Proto jsme byli vždy připraveni ji rychle dopravit do nemocnice. Rozčiluje mě, když vidím, jak se trápí a astma se stále zhoršuje, bez ohledu na to, jak mnoho se za ni modlíme my i další věřící.

Konečně před několika hodinami začaly léky účinkovat a ona už mohla lépe dýchat. Má žena odešla domů. Potřebovala se vyspat a také vystřídat své rodiče, kteří přijeli, aby se zatím postarali o naši druhou dceru.

Já se nabídl, že zůstanu přes noc. Andrea konečně usnula a já jsem si mohl zajít do kavárny na šálek kávy a v klidu si tam něco přečíst. Byl jsem příliš rozhozený na to, abych mohl usnout.

Dal jsem zavděk osamocenému místu u stolu. Nalil si sám šálek kávy a usadil se v přítmí rohu místnosti.

Byl jsem tak naštvaný, že jsem nebyl ve stavu jasně uvažovat. Co jsem udělal tak hrozného, že moje dcera musí takto trpět? Proč Bůh ignoruje všechny moje zoufalé modlitby za její uzdravení? Ostatní rodiče si naříkají, kolik různých aktivit a kroužků jejich děti mají. A já ani nevím, zda má dcera vůbec přežije další astmatický záchvat. Navíc se obávám, aby steroidy nezpomalily a nenarušily její normální tělesný vývoj.

Právě uprostřed mého stýskání a hovnění si v hněvu, vrazil zrovna on svou hlavu do mé skrýše. Byl na cestě k mému stolu a já, upřímně řečeno, přemýšlel, jak mu zacpat pusku, odvážil-li se ji otevřít. Věděl jsem však, že ve skutečnosti bych takto uvažovat neměl. Takto agresivní jsem však byl pouze uvnitř, ne navenek.

Nikdy jsem nepotkal nikoho, kdo by mi způsobil tolik potíží, jako John. Byl jsem tak nadšený, když jsem ho poprvé potkal a upřímně mohu prohlásit, že jsem nikdy nepoznal tak moudrého člověka, jako je on. Přesto mi nepřinesl nic než trápení. Od té doby, kdy vstoupil do mého života, jsem ztratil práci, která byla mým životním snem, byl jsem vyloučen z církve, kterou jsem pomáhal před dvaceti lety zakládat, a také mé manželství je v poslední době zkoušeno tak, jak ještě nikdy nebylo.

Aby bylo možné porozumět této situaci, vrátím se do dne, kdy jsem poprvé potkal Johna. Počátek našeho přátelství byl neuvěřitelný. Vůbec to nejde srovnat s tím, čím jsem od té doby musel projít.

Já a moje žena jsme oslavili sedmnácté výročí svatby třídním výletem do Pismo Beach ve střední části kalifornského pobřeží. V sobotu odpoledne na cestě zpět domů jsme se zastavili v centru San Luis Obispo na oběd a nákupy. Nově zrekonstruované centrum je hlavním lákadlem celé oblasti. Byl krásný slunečný dubnový den a lidmi na ulicích se to jen hemžilo.

Po obědě jsme se rozdělili, protože naše zájmy jsou zcela odlišné. Já se vydal na obchůzku po knihkupectvích, zatímco ona šla do obchodu s oblečením a dárkovým zbožím. Do našeho společného setkání mi ještě zbýval čas, a tak jsem se uvelebil, opřený o zeď obchodu a pochutnával si na čokoládové zmrzlině.

Nemohl jsem si pomoci, ale upoutala mě vášnivá výměna názorů, probíhající nedaleko na chodníku před obchodem GAP. Čtyři studenti a dva muži středního věku mávali jasně modrými letáky a divoce gestikulovali. Už dřív jsem takové letáky viděl zastrčené za stěračem na předním skle nebo se válející v příkopu. Bylo to jakési pozvání na představení o pekelných plamenech, pořádané jednou z místních církví.

„Kdo by chtěl jít na tak mizerné představení...?“

„Do žádné církve už nikdy nestrčím ani palec od nohy...!“

„Naučil jsem se tam jen jedinou věc, cítit se pořád provinile!“

„Z toho, že jsem tam byl, mám takové šrámy, které už nikdy nezmizí...!“

Od té doby, co jsem je začal poslouchat, si nemyslím, že by někdo z nich skutečně dokončil větu. Jakmile jeden mohl, skočil druhému do řeči.

„Co si ti arogantní nafoukanci o sobě vlastně myslí, že mě můžou jen tak soudit...?“

„Rád bych věděl, co by si myslel Ježíš, kdyby šel do některé z těch dnešních církví...!“

„Nemyslím si, že by tam šel. Tak se mi zdá, že by tam pravděpodobně vůbec nešel...“

„A pokud by tam šel, určitě by tam usnul.“

Všichni vyprskli smíchy.

„Spíš by tam smíchy umřel...“

„Nebo by zarmouceně plakal,“ promluvil neznámý hlas. To mělo za následek, že všichni v momentě ztichli a zamysleli se.

„Myslíte si, že by nosil oblek a...?“

„Pokud ano, tak snad jen proto, aby pod ním skryl bič, s nímž by začal pořádný domácí úklid.“

Hlas byl stále zvučnější a poutal pozornost kolemjdoucích, kteří zpomalovali krok, aby tak lépe porozuměli, o co se tu jedná. Někteří z nich, přilákáni vášnivou hádkou a možností se také angažovat v tak zajímavém a posvátném náboženském tématu, se shromažďovali jako štěňata k misce s dobrým žrádlem. Další se stavěli okolo a vytvářeli naslouchající publikum. Několik z nich se mě začalo ptát, o co se tu jedná.

Nyní debata došla do fáze, kdy někteří z nově příchozích oponovali církevním cynikům. V zástupu narůstalo vzájemné obviňování. Většinu z nich jsem slyšel stěžovat si na marnotratnost, pokrytectví, nudná kázání a vyčerpání z mnoha shromáždění. Ti, kteří církev obhajovali, museli uznat, že jsou některé slabé stránky, ale snažili se poukázat na dobré věci, které církev dělá.

Tehdy jsem si ho všiml. Mohl být jakéhokoliv věku mezi třiceti až padesáti roky, těžko přesněji určit. Byl malý, mohl mít něco kolem metru šedesát. Tmavé vlnité vlasy a zanedbané prošedivělé vousy. Jeho zelená vyšisovaná tepláková bunda, džíny, tenisky a drsný vzhled mi připomněl rebely z šedesátých let. S tím rozdílem, že bylo znát, že bezcílne nebloudí.

Ve skutečnosti to bylo právě tohle, co upoutalo mou pozornost. Jeho rozhodný krok, směřující přímo k místu narůstající debaty. Z mé vzdálenosti to vypadalo, že směřoval k hloučku pomalým a rozvážným krokem, s napnutou tváří německého ovčáka, který zaslechl noční šelest. Jakmile došel ke skupině, vmísil se mezi ně. Během okamžiku rozpoznal hlavní řečníky v centru kruhu. Když se jeho zrak upřel směrem ke mně, byl jsem zaskočen jeho silou. Jeho pohled byl hluboký a živý. Nemohl jsem se od něj odtrhnout. Vypadalo to, že poznal něco, co nikdo jiný nepoznal.

V tom okamžiku se diskuze zvrhla v nepřátelsky bojovnou. Ti, kdo napadali církev, obrátili svůj hněv proti samotnému Kristu, nazývají ho podvodníkem. Samozřejmě, že to vyvolalo stejnou vzteklost u skupiny těch, kteří se církve zastávali. „Počkejte, až se mu budete muset podívat do tváře, propadnete se do pekla!“ Vypadalo to, že vypukne válečná vřava mezi oběma tábory. V ten okamžik neznámý lehce prohodil do davu otázku:

„Vy vůbec nemáte představu, kdo Ježíš ve skutečnosti je, že?“

Mužova ústa tato slova pronášela s jemností vánku vznášejícího se v korunách stromů nad našimi

hlavami. To vytvořilo ostrý kontrast k bouřlivé debatě rozvířené kolem něj. Bylo to řečeno tak jemně, že jsem to spíše zachytil z jeho rtů, než slyšel. Avšak účinek těchto slov na zástup byl působivý. Hlučné dohadování náhle umlklo. Na vzrušených tvářích se objevil zmatený výraz: 'Kdo to řekl?' Nechápatě se rozhlíželi kolem sebe.

V duchu jsem se smál, protože se na muže, který to vyslovil, nikdo ani nepodíval.

A to z jednoho důvodu: byl tak malý, že bylo snadné ho přehlédnout. Ale já a hlouček lidí kolem, jsme ho během několika posledních chvil pozorovali, zaujati jeho vystupováním.

Jak se lidé rozhlíželi kolem, pronesl znovu v tichosti. „Máte vůbec nějakou představu, kdo byl?“

Tentokrát své pohledy všichni směřovali dolů k hlasu a byli překvapeni vzhledem toho, kdo k nim mluví. Kde se tu vzal? Copak on o tom může vědět? Jeho otázku umocňovalo napjaté ticho.

„Copak ty o tom můžeš vědět, starochu?“ promluvil konečně jeden z nich a každé jeho slovo vyjadřovalo pohrdání. Nesouhlasné pohledy z davu ho však přinutily zmlknout. Přestal se vysmívat a v rozpacích odvrátil zrak. Díky tomu se jejich pohledy vrátily zpět k neznámému. Ale on s mluvením nespíchal. Výsledkem mlčení bylo trapné ticho, které se stávalo nesnesitelným. Nervózní pohledy a krčení rameny v zástupu. Nikdo však nepromluvil a nikdo neodešel. Po celý ten čas si neznámý prohlížel tváře v davu, zastavil se vždy krátkým upřeným pohledem na každé z nich. Když se setkaly naše oči, vše uvnitř jakoby tálo. Odvrátil jsem své oči jinam. Po chvilce jsem se podíval zpět v naději, že už se na mě nedívá.

Po tomto nesnesitelně dlouhém tichu opět promluvil. Jeho první slova byla šeptem směřována muži, který druhým vyhrožoval peklem. „Vy ve skutečnosti nemáte tušení, co vás pohání, že?“ Jeho hlas zněl smutně a naléhavě. Nebylo v tom ani stopy hněvu. Muž rozpacitě rozhodil rukama a zkřivil rty na znamení, že nerozumí otázce. Což bylo vše, co si myslel, že může udělat, když se stal středem pozornosti.

Neznámý ho ponechal na krátkou chvíli zájmu davu, pak se rozhlédl kolem sebe a znovu promluvil. Jeho slova byla jemná a laskavá.

„Na první pohled na Něk nebylo nic zvláštního. Kdyby dnes procházel touto ulicí, nikdo z vás by si Ho ani nevšiml. Ve skutečnosti by člověk jeho typu tváře ve vás vyvolal nedůvěru, odmítnutí a určitě by mezi vás nezapadl. On však byl nejvznešenějším člověkem, jaký kdy žil. Uměl umlčet pomlouvače, aniž by zvýšil hlas. Nikomu nikdy nevnucoval své způsoby, nikdy mu nešlo o sebe samého a nikdy se nepřetvařoval. Byl opravdovým celou svou bytostí. Jeho podstatou byla láska.“ Neznámý se zastavil a pokýval hlavou. „Páni! To byla láska!“ Hleděl skrz dav do dále a vypadalo to, že hledí kamsi daleko do věčnosti.

„Dokud jsme ji nespatriili v Něk, neměli jsme ani ponětí o tom, co láska je. Týkalo se to každého, dokonce i těch, kteří Ho nenáviděli a s opovržením přehlíželi. On však o ně stále projevoval zájem a doufal, že někdo z nich nalezne cestu ze zranění, které své duši způsobil, a pozná tak toho, kdo stál uprostřed nich.“

A v té své lásce byl úplný a absolutně čestný. Když jednal nebo mluvil a odhaloval lidské nejtemnější vnitřní motivy, necítili se zahanbeni. Cítili se s Ním v bezpečí. V Jeho slovech dokonce nebyl ani náznak soudu, ale jednoduchá a naléhavá prosba: ‚Přijďte k Bohu a On vás vysvobodí.‘ Nebyl nikdo, komu byste tak rychle a s důvěrou svěřili svá hluboká tajemství. Kdyby se vás někdo chystal nachytat při vašem špatném činu, přáli byste si, aby to byl On.

Neztrácel čas zesměšňováním druhých ani jejich náboženskými nástrahami. Svůj pohled zaměřil na ty, kteří už tak jednali. Pokud jim měl co říct, řekl to a šel dál. A najednou jste si uvědomili, že tohle je láska, se kterou jste se dosud nesetkali.“ V tomto okamžiku se muž zastavil a jeho zavřené oči a sevřená ústa vypoovídaly, že se usilovně snaží zadržet slzy pohnutí, které by ho mohly roztavit, kdyby jim to umožnil.

„Nemluvím zde o nějaké laciné přecitlivělosti. On miloval, a to opravdově. Nezáleželo na tom, zda jste farizej nebo prostitutka, učedník nebo slepý žebrák, Žid, Samaritán nebo pohan. Jeho láska objímala všechny. Když Ho spatřili, mnozí se té lásky chopili. A i když Ho později někteří přestali následovat, okamžiky setkání tak zasáhly a ovlivnily jejich život, že to již ani po mnoha letech nemohli popřít. Zdálo se, že nějakým způsobem o vás věděl vše, a přesto hluboce miloval všechno to opravdové, co v nás Bůh stvořil.“

Zastavil se a zkoumal zástup. V těch několika posledních chvílích se ke skupině připojilo dalších asi třicet lidí, kteří upřeně zírali s otevřenými ústy a s úžasem sledovali tohoto muže.

Mohl jsem přesně zaznamenat slova, která pronesl, ale nedokážu vylíčit ohromný účinek, jaký měla na posluchače. Nikdo mu nemohl upřít jejich moc a platnost. Vycházela ze samotné hloubky jeho duše.

„A když visel na tom potupném kříži,“ muž pohledem zavadil o stromy, které se tyčily nad námi, „Jeho láska se neustále rozlévala do všech směrů, na protivníky i na zklamané přátele. Jakmile se přiblížil k temné komnatě smrti, vyčerpán bitvou s hříchem, nastal ten nejdůležitější moment v dějinách světa.

Jeho utrpení se stalo pramenem, kterým Jeho život proudí k nám. On nebyl blázen. On byl Boží Syn. Vydechl svůj poslední dech, proto, aby všem otevřel svobodný přístup k Bohu Otci.“

Jak dál mluvil, byl jsem zaražen důvěrnou známostí jeho slov. Mluvil jako někdo, kdo s Ním žil. Opravdu jsem se zabýval myšlenkou: „Ten muž vypadá přesně tak, jak jsem si představoval apoštola Jana.“

Dříve, než ta myšlenka proběhla mou hlavou, zastavil se v půlce věty. Pootočil se vpravo a vypadalo to, že v zástupu někoho hledá. Najednou jeho oči spočinuly na mně. Vlasy se mi zježily na hlavě a po zádech mi proběhl mráz. Na moment se na mě upřeně zahleděl a na jeho tváři se náhle objevil krátký, ale jistý úsměv. Mrkl na mě a pokynul hlavou.

Alespoň teď se mi to tak vybavuje. Tehdy jsem tím byl šokován. Reaguje na mé myšlenky? To by byla hloupost. I kdyby to byl Jan, nemohl by číst mé myšlenky. Proč tak přemýšlím? Jak by mohl být učedníkem starým dva tisíce let? To je prostě nemožné.

Když se otočil jinam, ohlédl jsem se, zda za mnou není někdo jiný, kdo by byl cílem jeho pozornosti. Ale neviděl jsem nikoho, a navíc to vypadalo, že si nikdo kromě mě jeho úsměvu a pokynutí hlavy nevšiml. Byl jsem tak ohromen, jakoby mou hlavu zasáhl zatoulaný fotbalový míč. Myšlenky jako elektrické výboje zasahovaly mou mysl. Musel jsem se o něm dovědět víc!

Zástup narůstal a stále více lidí vystrkovalo své hlavy nad dav, snažíce se zjistit, o co se tu jedná. Dokonce to vypadalo, že ani ten neznámý se necítil dobře při narůstající podívané, měnící se rychle v atrakci.

„Být na vašem místě,“ řekl a pohled jeho přimhouřených usměvavých očí se otočil na ty, kteří tuto diskuzi začali, „neztrácel bych čas planými řečmi o náboženství. Raději bych se snažil zjistit, jak se můžete stát Ježíšovými přáteli, a to bez jakéhokoliv spoutání. Jestliže Mu dáte šanci, stane se víc skutečným, než váš nejlepší přítel. Bude o vás pečovat s takovou láskou, kterou si nedokážete ani představit. Dá vám takový smysl a plnost života, že vás to přenese přes každý stres a bolest. Tak promění vaše nitro a podstatu, že budete sami ukazovat, co je opravdová svoboda a radost.“

S těmito slovy se otočil a razil si cestu zástupem směrem dál ode mě. V tom okamžiku se nikdo nepohnul, nikdo nic neřekl, zaskočení tím, jak diskuze skončila a jak se rozejít.

Snažil jsem se zástupem k tomuto muži prodat, abych s ním osobně promluvil. Mohl by to být opravdu Jan? A pokud to není Jan, tak kdo tedy je? Jak to všechno poznal, že může tak důvěrně mluvit o Ježíši?

Bylo těžké prodat se davem lidí, a přitom neztratit Jana z očí. Když už jsem byl skoro na konci, zahlédl jsem ho, jak mizí v uličce mezi dvěma domy. Směřoval ke Žvýkačkové aleji, kde asi čtyřicet metrů dlouhá cihlová zeď spojovala obchodní zónu s parkovištěm. Tento název získala od tisíce žvýkaček nalepených během mnoha let na tuto zeď. Seskupení barev vytvářelo, když ne úchvatnou, tak tedy groteskní podívanou.

Když mi zmizel z očí, byl sotva čtyři a půl metru ode mě. Já se těšil přinejmenším na příležitost s ním mluvit, zvláště, když už ho nikdo další nenásledoval. Zabočil jsem za roh, připraven na něj zavolat a zastavit ho, ale při pohledu do aleje jsem okamžitě zůstal stát.

Nikdo tam nebyl. Zíral jsem s otevřenými ústy a zmateně jsem se vrátil zpět na ulici. Skutečně zabočil sem? Rozhlížel jsem se na obě strany, ale žádnou zelenou teplákovou bundu, kterou měl neznámý na sobě, jsem neviděl. Ne, tudy nešel. Byl jsem si tím jist. Ale nemohl se přece během tří vteřin schovat ve čtyřicetimetrové aleji. To byl čas, za který jsem do aleje dorazil.

Moje srdce se rozbušilo strachem, že jsem ho zmeškal. V zoufalství jsem nakonec běžel dolů alejí kolem pestře zbarvených žvýkaček. Nikde nebyly dveře nebo zákoutí, kudy by mohl jít. Nakonec jsem se vyřítit na parkoviště a současně prohledával všechny směry. Nic! Několik lidí vystupovalo ze svých aut, ale po neznámém ani stopa.

Úplně popletený jsem běžel zpět nahoru k ulici a usilovně pátral po zelené bundě. Po celou dobu jsem se modlil, abych ho mohl znovu najít. Nahlížel jsem do blízkých výkladních skříní a do

míjejících aut, ale bezúspěšně. Ztratil se! Mohl jsem si jen nafackovat za to, že jsem ho nezastavil, když byl blízko.

Nakonec jsem se posadil na lavičku, docela zmatený celou tou událostí. Sklonil jsem hlavu a mnul jsem si čelo. Snažil jsem se utřídit si myšlenky, které se mi honily hlavou jedna za druhou. Kdo byl ten muž a co se s ním stalo? Jeho slova zasáhla do nejhlubší vyprahlosti mého srdce a při vzpomínce na mrknutí jeho očí mě zamrazilo.

Byl jsem si jist, že už ho nikdy znovu neuvidím a událost tohoto rána jsem připsal k jednomu z těch nevysvětlitelných událostí v mém životě, které asi nikdy nebudou dávat smysl. Snad víc jsem se však už zmýlit nemohl...

Kapitola 2.

Vycházka v parku.

V následujícím týdnu jsem se tisíckrát vracel a opakoval si události toho rána. V mysli jsem si rozebíral slova toho muže. Ta myšlenka, která mi připomínala apoštola Jana, už mou fantazii opustila, až na to pronikavé potvrzující mrknutí oka.

Ale jak by mohl být Jan naživu dva tisíce let? Mohl by to být takový zázrak zjevení, jako když se Mojžíš a Eliáš proměnili v Ježíšově přítomnosti? A kdyby i byl, mohl by číst mé myšlenky, nebo tak snadno mi zmizet z očí?

Dokonce jsem se vrátil zpět a četl Ježíšova záhadná slova Petrovi o Janově budoucnosti. Měl pouze Petra varovat, že mohou nastat dny, kdy ho kvůli přátelství s Pánem Ježíšem povedou na smrt. V rozrušení, a snad s přáním nejít touto cestou, sám poukázal na Jana a doptával se na jeho budoucnost. Ježíšova odpověď každého šokovala.

'Jestliže chci, aby tu zůstal, dokud nepřijdu, co je ti po tom? Ty mne následuj.' (Jan 21: 22)

Jan napsal, že Ježíšova slova mezi učedníky odstartovala dohady o tom, že Jan nezemře. Avšak pokračoval a říká, že toto není přesně to, co chtěl Ježíš říct. On pouze řekl: „Jestliže chci...“ Zřejmě hlavním významem těchto Ježíšových slov bylo povolání Petra k následování Pána po cestě, kterou mu předurčil, a to bez porovnávání sebe s druhými. Bezpochyby důležitá lekce, ale nemyslel Pán Ježíš touto ilustrací něco víc?

Ještě jednou jsem prošel události toho rána. Nepomohlo mi ani, když jsem to vyprávěl své ženě a jednomu svému blízkému příteli, který si přitom začal broukat melodii z filmu Twilight Zone a smál se. Jejich odmítnutí vzít to vážně způsobilo, že jsem si byl daleko méně jistý tím, co se vlastně v ten den stalo. Ať už ten muž byl kdokoli, důvod, proč jsem na to nemohl zapomenout, byl ten, že jeho slova otřásla základem mého křesťanství.

Nikdy jsem neslyšel mluvit o Ježíši tak, jak mluvil on. Vzbuzoval neukojitelný hlad po větším poznání toho Ježíše, o kterém jsem si myslel, že Ho znám. Vypadalo to, že se na Ježíše dívá úplně jiným pohledem, než jak jsem byl vyučen. Ale tato jednoduchá důvěra v jeho slovech vzbuzovala otázku, zda mi něco neuniklo. Během několika dalších týdnů jsem znovu přečetl všechna evangelia. Tentokrát jsem se snažil uvědomovat si to, o čem mluvil ten neznámý cizinec, a přijít na to, jaký vlastně Ježíš byl. Uvědomil jsem si, že ačkoliv jsem byl křesťanem více než dvacet let, neměl jsem ponětí o tom, kdo Ježíš byl jako člověk, a ani jsem nevěděl, jak bych to mohl změnit. Čím víc jsem se o to pokoušel, tím víc jsem si zoufal. Vrhli jsem se do své služby a doufal, že tím umlčím hlad a otázky, které se toho rána vyrojily.

Čtyři a půl měsíce po tomto setkání dostaly události ještě neočekávanější průběh. Jednoho rána jsem si chtěl připravit studii. Měla to být jedna z vzácných příležitostí sloužit při nedělních ranních bohoslužbách. Avšak řada nepředvídaných událostí mi dokonce nedovolila ani otevřít knihy. Především náš zvukový technik odjel z města a neměl být v neděli přítomen. Mohl jsem najít náhradu? Další člověk se zase u mne zastavil a chtěl si postěžovat, jak je naše církev nevládná a neosobní. Již dva roky navštěvuje jeho rodina naši církev, ale ještě nikdy je nikdo od nás osobně přátelsky nepozval někam jinam, třeba domů na šálek kávy, nebo večeri.

Pak zavolali Ben a Marsha Hopkinsovi a řekli, že by na večerní domácí skupince neměli být. To bylo potřetí, kdy se chystali nepřijít, a to byl špatný příklad někoho, kdo byl mým asistentem. Když jsem na ně zatlačil, konečně mi řekli, že v církvi nebyli šťastní, a že uvažují o odchodu. Snažil jsem se jim to rozmluvit. Investoval jsem do nich nespočet hodin, abych je připravil na vedení jejich vlastní domácí skupinky. Jak by tedy teď mohli odejít? „Naším dětem se líbí práce s mladými v jiné církvi. Taky je to blíž k našemu domu. Máme prostě nepříjemný pocit, že se naše církve stává neosobní,“ znělo mi do uší z telefonu.

Když sem přišli poprvé, byli téměř před rozvodem. Strávil jsem s nimi hodiny, abych jim pomohl obnovit jejich manželství. Nyní, právě když se dostali do bodu, kdy by mohli něco začít vracet, žvaní a přemýšlí nad tím, kde je pastva zelenější.

K dovršení všeho, hned po obědě, zavolal pastor, že ruší schůzku. Sám mě požádal, abych ji domluvil s našimi dvěma ručiteli, kteří byli znepokojeni naším stovebním plánem. Řekl jen, že se na toto jednání dnes necítí. Stálo mě to tři týdny příprav, aby se toto setkání vůbec mohlo uskutečnit. Byl jsem vzteklý a musel jsem ven na čerstvý vzduch.

I dveře při návratu do mé kanceláře prozradily moje zklamání, když bouchly hlasitěji, než jsem zamýšlel. To překvapilo i mou sekretářku, která vystrašeně sklopila svůj pohled. Udělal jsem rozzlobený posunek směrem ke dveřím, jakoby snad ony mohly za ten hluk. Jak jsem se tak ohlédl zpět, mé oči spočinuly na důvěrně známém nápisu: 'Jake Colsen, asistent pastora'.

Stále si pamatuji na první den, když jsem příjemně překvapený procházel těmito dveřmi. Štítek se jménem byl již na místě, a to mne naplnilo bázní a odpovědností, které to na má bedra kladlo. Nikdy jsem neplánoval vstoupit trvale do služby. Ale v den, kdy jsem prošel těmi dveřmi, jsem cítil, že se naplňují mé sny. O čtyři roky později se tyto sny ukázaly být fata morgánou.

Syn dělnických rodičů vyrostl v služebníka církve. Dokonce i v průběhu svého bouřlivého dospívání mezi třináctým a osmnáctým rokem a ve stejně bouřlivých sedmdesátých letech, jsem ani na okamžik nebloudil daleko od svých duchovních kořenů. V roce 1979 jsem promoval na vysoké škole ekonomické a získal diplom. To mi zajišťovalo komerční úspěch v Kingstowonu, hlavním centru rozlehlé a úrodné zemědělské oblasti uprostřed Kalifornie. Ekonomika strmě rostla a já si v osmdesátých a začátkem devadesátých let vybudoval lukrativní praxi realitní kanceláře s téměř hvězdnou reputací.

Já a moje manželka jsme pomohli založit shromáždění, pro které jsem nyní pracoval. Před patnácti lety se několik rodin a pár univerzitních studentů rozhodlo začít nanovo. Byli jsme rozčarovaní mocenskou hrou odehrávající se v místní tradiční církvi, kterou jsme navštěvovali. Věřili jsme, že máme odejít a dělat vše jinak a lépe. Chvíli jsme se scházeli po domech a ctili dál naše vzájemné kamarádství. Brzy jsme však pronajali budovu a vyvěsili náš firemní štít společenství. V prvních dnech byl růst pomalý, ale během posledních deseti let jsme se rozrostli na více než dva tisíce lidí a postavili naši vlastní budovu se zázemím pro pastorační personál.

Byl jsem polichocen, když mě pastor pozval, abych se připojil k jeho personálu, dohlížel na obchodní záležitosti a pomohl s pastorační péčí. Bylo mi tehdy třicet devět let a byl jsem velmi spokojen jak v mém povolání, tak i co by otec dvou malých dětí. Zaběhlá nedělní škola, ve které jsem učil, byla jedna z nejpopulárnějších v nabídce a já právě končil druhé období v církevní radě.

Pastor mi tehdy řekl, jak moc mě potřebují, protože by ho to uvolnilo z odpovědností, pro která neměl obdarování. Třebaže jsem penězi v nemovitostech vydělal více než dost, věděl jsem, že to byly jen peníze – bůh mamonu, jak jsem to slyšel v kázání. Neplýtvám svůj život ve vlastním potěšení? V čem je opravdový smysl mého života? Málokdy jsem měl čas na věci, o kterých jsem si myslel, že jsou nejdůležitější, a tak jsem tuto práci vzal a doufal, že tím nakonec zahladím nepříjemný pocit viny.

Tak tomu bylo po nějaký čas. Asi první dva roky jsem byl na výsluní své důležitosti v rostoucí církvi a opravdu jsem měl čas na modlitbu a studium Bible. Avšak brzy se množství práce stalo nesnesitelným. Nejen že jsem pracoval celé dny, ale nebýval jsem doma i pět šest večerů týdně. Dokonce jsem ani neměl čas na to, abych bokem navíc pracoval v nemovitostech, jak jsem si to plánoval, abych vyrovnal svůj nižší příjem.

Když má nespokojenost dosáhla vrcholu, často jsem hledal útěchu v dlouhé procházce. Řekl jsem sekretářce, že budu venku a na chvíli jsem opustil církevní komplex. Zamířil jsem do parku o dva bloky dál. Tam bylo často mé útočiště a někdy i modlitební místo.

I když jsem tam zase nebýval tak často, jak bych chtěl. V této oblasti totiž panovalo velmi dusné letní počasí. Dnes však už nebylo tak horko, což bylo známkou toho, že se blíží chladnější dny podzimu.

Zabočil jsem za roh a byl jsem překvapen, jak se park od té doby, kdy jsem si ho pamatoval, zaplnil. Vzpomněl jsem si na manželku, která mi říkala, že dnes naše děti mají ve škole krátký den. Zklamaně jsem pohledem zkoumal, zda bych tam pro sebe nenašel nějaký klidný kout. A v tom jsem spatřil jeho osamělou postavu na jedné z laviček, na druhé straně parku. Dokonce i z této vzdálenosti vypadal jako neznámý, kterého jsem viděl v San Luis Obispo.

Mé srdce bilo vzrušením. Často jsem se modlil, aby mi Bůh dal příležitost mluvit s tímto mužem, ale vzdal jsem se každé naděje. V mysli jsem se vrátil k těm neuvěřitelným vzpomínkám toho rána a k pocitu, který tehdy vyvolal. Byl jsem si téměř jist, že to nemůže být on. Ale když už jsem tu, pomyslel jsem si, podívám se aspoň blíž.

Jak jsem se k němu přibližoval, zdálo se mi, že je stejně vysoký, ale podle toho, jak seděl, to bylo obtížné určit. Postava a vousy vypadaly stejně. Avšak měl sluneční brýle a na nich kšiltovku, která znemožňovala s jistotou určit, zda je to on. Zdálo se, že je nepřítomně zahleděn do dále a neuvědomuje si můj příchod.

Nemohl jsem z něho odvrhnout oči a mé srdce divoce tlouklo.

Co když je to on?

Co bych měl dělat? Jak jsem ho míjel, jeho hlava se otočila a já ihned odvrátil zrak. To nemůže být on. Nemohl jsem se rozhodnout. Neměl jsem tušení, co říct. A tak jsem se beze slova loudal, až jsem došel dolů na chodník. Byl jsem asi deset metrů daleko, když jsem našel dost kuráže zastavit se a předstírat, že se rozhlížím po parku. Pak jsem jakoby náhodně opět zabloudil očima k onomu muži na lavičce.

Určitě vypadal jako on.

Jeho hlava se začala otáčet. Ale já jsem se znovu odvrátil s pocitem trapnosti. Dříve než jsem si to uvědomil, jsem znovu krácel pryč. O padesát metrů výš je další lavička; opuštěná. Odbočil jsem k ní a posadil jsem se. Nyní jsem byl schopen přehlédnout si cestu, po které jsem přišel. Muž právě vstával a chystal se odejít v opačném směru.

Ale ne! Co budu dělat? Teď, nebo nikdy!

Vyskočil jsem z lavičky směrem za ním a postupně jsem jej doháněl, takže nakonec jsem byl tak těsně blízko, že jsem ho mohl minout, nebo oslovit: „Promiňte, pane!“ Slova vyrazila z mých rtů dříve, než jsem si byl jist tím, co říkám.

Zastavil se a otočil směrem ke mně. „Prosím.“ Jedno slovo není přesný test, ale hlas zněl věrně.

„Může to znít podivně, ale vypadáte jako někdo, koho jsem viděl před pár měsíci na pobřeží v centru San Luis Obispo. Je možné, že byste to byl vy?“ Jeho sluneční brýle bezvýrazně zíraly před sebe. Kdybych jen mohl vidět jeho oči, ujistil bych se .

„Vlastně jsem tam před několika měsíci byl, ale jen na pár dnů. Setkali jsme se?“

„Ne, ale někdo, kdo mohl vypadat stejně jako vy, byl během automobilové přehlídky ve středu města a mluvil na ulici ke skupině lidí.“

„To jsem mohl být já.“ Pokrčil rameny.

„Byla to pře o náboženství. A jestli jste ten stejný muž, pak jste vstoupil do diskuse a mluvil o Ježíši a o tom, jak moc opravdově miloval lidi. Dávalo by to smysl?“

„Určitě dávalo. Stále mluvím s lidmi, a zejména s těmi, kteří hledají duchovní vizi. Mohl jsem to být já.“

„Mé jméno je Jake Colson.“ Natáhl jsem ruku, abych si s ním mohl potřást.

„Ahoj Jaku. Já jsem John,“ odpověděl a také mi podával svou ruku.

Následující okamžik nebyl snadný, ani dalších několik slov. Cítil jsem se, jako po úderu na žaludek a nemohl jsem popadnout dech.

„Ty jsi ten stejný muž, který mluvil s těmi lidmi? Bylo to v sobotu ráno. Pamatuješ si na mě?“

„Přesně si nevzpomenou, ale podle toho, co říkáš, to vypadá, že bych to mohl být já.“

„Můžeme si chvilku promluvit?“

Vrhl jsem letmý pohled na hodinky, měl jsem jen třicet minut a pak schůzku v kanceláři. Pokynul jsem směrem k nedaleké lavičce.

„S velkou radostí.“ Přešli jsme na druhou stranu, posadili se a hleděli do dálky.

„Bude to znít asi podivně,“ promluvil jsem, „ale modlil jsem se za příležitost se s tebou setkat. Tvá slova se mne tehdy opravdu dotkla. Mluvil jsi o Ježíši, jako kdyby ses s ním osobně znal. Jednu chvíli mě dokonce napadlo, zda nejsi apoštol Jan.“

Pousmál se. „To bych byl asi o trochu starší, nemyslíš?“

„Vím, že to zní bláznivě, ale jak jsem nad tím přemýšlel, zastavil jsi se uprostřed věty. Otočil ses směrem ke mně a pokynul hlavou, jako bys se mnou souhlasil. Když jsi odcházel, pokoušel jsem se tě dostihnout, ale zdá se, že jsem tě ztratil v zástupu.“

„Možná to tak tehdy mělo být. Nicméně teď jsme tady. O čem jsi chtěl mluvit?“

„Jsi on?“

„Jsem kdo?“

„Jsi Jan?“

„Jan, učedník Ježíše?“ Usmíval se, očividně pobaven touto vyhlídkou. „Dobře, už znáš mé jméno a já tvrdím, že jsem Jeho učedník.“

„Ale jsi Jan?“

„Proč je to pro tebe tak důležité?“

„Jestli jím jsi, mám některé věci, na které se chci zeptat.“

„A jestli nejsem?“

Nevěděl jsem, co říct. Byl jsem hluboce ovlivněn jeho slovy, ať už byl kdokoli. Zdálo se, že bude o Ježíši vědět některé věci, které mi určitě unikly. „Myslím si, že bych s tebou v každém případě chtěl mluvit.“

„Proč?“

„Tvá slova v San Luis Obispo na mne hluboce zapůsobila. Zdá se mi, že jsi poznal Ježíše způsobem, o kterém jsem jen doufal. Jsem pastor, zaměstnanec velké církve 'City Center Fellowship'. Slyšel jsi o ní někdy?“

„Ne, nemyslím!“ zakroutil hlavou.

Jeho odpověď mě trochu dráždila. Jak to, že nás nezná? „Bydlíš tady v okolí?“

„Ne. Vlastně toto je poprvé, kdy jsem v Kingstownu.“

„Opravdu? A kde ses tu vzal?“

„To asi ty tvé modlitby,“ řekl vesele. „Nejsem si opravdu jist.“

„Poslouchej, musím za několik minut jít. Mohli bychom se zase někdy setkat?“

„Nevím. Já opravdu nechci něco slibovat. Jestli bude potřeba se znovu setkat, jsem si jist, že se setkáme. Toto setkání bylo také neplánované.“

„Můžeš přijít dnes večer na večeři? Mohli bychom pak pohovořit.“

„Ne, omlouvám se. Dnes večer už něco mám. Ale, na co ses chtěl zeptat?“

Kde začít? Měl jsem toho tolik a sotva dvacet minut, pak jsem musel spěchat zpět do kanceláře, ale i tak bych přišel pozdě.

„Jsem opravdu zklamaný. Připadá mi, že každý člověk, se kterým jsem nedávno mluvil, běžel naprázdno – dokonce i křesťané, které jsem znal po desetiletí. Včera jsem se setkal s jedním z našich starších, o kterém jsem si vždy myslel, že je jako skála. Jím však v těchto dnech ztratil všechny ideály. Řekl mi, že často pochybuje, jestli je Bůh opravdu skutečný a zda celá křesťanská věc není jen hliněný stěp.“

„Co jsi mu odpověděl?“

„Pokoušel jsem se ho povzbudit. Řekl jsem mu, že nemůžeme žít podle toho, co vidíme, ale vírou, že on pro Boha udělal mnoho skvělých věcí a jednou za to bude poctěn. My pouze musíme být věrní a nevěřit našim pomíjivým pocitům.“

„Tak ty jsi mu řekl, že nemá právo na své pocity a otázky?“

„Ne, to není přesně to, co jsem řekl.“

„Jsi si jistý?“ zeptal se mírně.

Znovu jsem přemýšlel nad tím, co jsem mu řekl.

„Rozuměj tomu, Jaku, život v Ježíši je skutečná věc. Není to hra. Když lidé cítí, že je něco špatně, víš co jsem objevil? Obvykle něco špatně je.“

„Takže, já jsem mu vlastně řekl, 'nevšímej si toho',“ promluvil jsem spíš k sobě než k Johnovi. Kroutil jsem hlavou nad tím poznáním.

„Myslíš si, že jsi mu pomohl?“

„Nevím. Hodně jsem ho povzbuzoval a vypadalo to, že je mu lépe.“

John nemluvil a nechal mne, abych nad tím přemýšlel.

„Máš pravdu, vůbec jsem mu nepomohl. Myslím, že jsem ho jen obvinil.“

„Myslíš si, že za tebou zase přijde, až bude mít takové myšlenky?“

Jen jsem pokyvoval hlavou a litoval skoro všeho, co jsem mu toho rána řekl. Budu mu muset zavolat a zkusit to napravit.

„A co ty, Jaku. Jak to působí na tebe?“

„Co jako působí?“

„Tvoje víra. Zakoušíš Boží život v té míře, v jaké si přeješ?“

„Čas od času jsem zklamaný, asi tak jako dnes. Ale celkově nemám za to, že bych dělal něco jiného raději než to, co právě dělám.“

Johnova hlava se ani nepohnula.

„Já mám na mysli, když pomínu peníze a volno, které jsem měl, pak tohle je daleko užitečnější. Máme na toto město velký vliv.“

Stále jen tiše seděl. Nevěděl jsem, co ještě říct, ale ještě předtím, než jsem na to přišel, se mi do očí začaly hrnout slzy a já si uvědomil, že sotva popadám dech. Náhle jsem se cítil neuvěřitelně osamělý.

Johnova hlava se nakonec otočila ke mně. „Já nemluvím o tom, co děláte, ale o tobě. Jsi naplněn Ježíšovou láskou stejně tak, jako ten první den, kdy jsi v Něj uvěřil?“

Slova rozechvívala mou duši a uvnitř jsem se cítil jako rozpouštějící se máslo na horké pánvi.

„N... N... N... Ne!“ nemohl jsem to ze sebe vypravit, jak se můj hlas zajíkal nedostatkem dechu.

Když jsem to nakonec ze sebe dostal, tak s dlouhým hrdečným povzdechem. „Už léta to nepůsobí.“ Vypadá to, že čím více se snažím pro Boha pracovat, tím více se mi vzdaluje.“

„Možná se od Něj vzdaluješ ty.“

„Cože?“ Ať už byl kdokoli, díval se na všechno z jiného úhlu.

„Víš, proč se cítíš tak prázdný?“

„Vážně jsem o tom, Johne, nepřemýšlel. Byl jsem příliš zaměstnaný a zdálo se mi, že si mě Bůh používá tak, aby se mým prostřednictvím dotkl jiných lidí. Usoudil jsem, že to je pro mě připravená cesta. Nikdy jsem se nad tím nechtěl moc zamýšlet. Bylo to až příliš odrazující. Myslím, že mám hodně důvodů být Bohu vděčný. Mám báječné děti, hezký domov a sloužím Bohu vším, co mám. Ale v mém nitru je přesto prázdnota.“

Pěstí jsem namířil ke své hrudi a mé oči se ještě více zalily slzami.

„Ten Jim tě vylekal, že ano?“

„Ano.“ Podruhé jsem byl rozhozen.

„Možná, že se cítíš podobně jako on, avšak nezpomalíš dost na to, aby sis to připustil. Možná, že ta slova, která jsi mu řekl, se týkala ve skutečnosti tebe.“

„Nikdy bych si to nemyslel, ale pamatuji si, jak nepříjemně jsem se cítil, když mluvil. On se ptal, ale mně se vůbec nechtělo odpovídat.“

„Víš, o čem to všechno je, Jaku?“

John seděl opřený o lavičku, ruce zkřížené na prsou a díval se přes hřiště.

„Je to o životě – kdy ten Boží, skutečný život, naplňuje náš vlastní. Boží život není nějakou teologickou abstrakcí. Je to naplnění, svoboda, radost a pokoj. Je to o přebývání v Něm, který ob stojí tváří v tvář všem těm nejhorším okolnostem. Takový život byl v Synu, který přišel, aby jej sdílel s každým, kdo by v Něj vložil svou víru.“

To není o usilovné práci, velké službě nebo nových budovách. Je to o životě, který můžeš vidět, zakoušet a dotýkat se ho. Něco, co si můžeš užívat a vychutnávat každý den. Vím, že to svými slovy nedokážu přesně popsat, ale ty víš, o čem mluvím. Zažil jsi chvíle, jako je tato, mám pravdu?“

„Ano. Ano, znám je, ale byly vždy tak kraťounké. Pamatuji si, kolik jich bylo v těch prvních dnech, ale momentálně jsem od toho tak daleko. Co je se mnou špatně? Jsem tak dlouho křesťanem, aktivní v církvi, a přesto se mi toho nedostává? Co dělám, že s tím životem ztrácím kontakt? Takhle jsem to však určitě nechtěl.“

„Zjistil jsem, že se to děje vždy znovu a znovu,“ zareagoval John. V současnosti je to jako epidemie. Z nějakých důvodů je v našich duchovních prožitcích něco špatně.

Přikládáme důležitost něčemu, co důležité vůbec není, a to nás odvádí od toho skutečného života.

To se stalo i v rané církvi. Vzpomínáš si, co se stalo v Efezu, a co jim Ježíš řekl ve svém dopise ve Zjevení? Jejich teologie byla bezvadná. Velice dobře znali pravdu. Omylu si dokázali všimnout jako mouchy v polévce. Nebáli se postavit proti těm, kteří prosazovali sami sebe. Zjistili, kdo mluví pravdu a kdo jen vytváří falešný dojem, který mu budoval jeho vlastní jméno. V jejich vytrvalosti v čase utrpení se jim nikdo z ostatních křesťanů nevyrovnal. Vypadá to, že čím déle čelili utrpení, tím se stali silnějšími. Nikdy si nestěžovali, i když je druzí napadali. Ale byl s nimi Ježíš pro to všechno spokojen?“

Nedávno jsem na toto místo kázal, a tak jsem věděl, o čem John mluví.

„Ne, On je peskoval, že opustili svou první lásku.“

„To je pravda. Není to úžasné? To, co jim chybělo, vytvořilo takové vakuum, že to dobré, které možná udělali, je mohlo úplně pohltnout. Opustili nádhernou lásku, kterou na začátku milovali Ježíše, a bez ní jejich služba neměla smysl. Přesto, že pro Něj tak usilovně pracuješ, můžeš ztrácet schopnost Ho poznávat.“

V tom, co by je motivovalo, nebylo ani trošku jejich lásky k Němu nebo Jeho lásky k nim. Ve skutečnosti to všechno, co udělali, nebylo pouze bezcenné, ale přímo destruktivní.“

„To je o mně,“ řekl jsem, „mluvíš o mně.“

„To je starý příběh, Jaku. Bylo to zopakováno milionkrát pod milionem různých jmen. Vzpomínáš si na ten den, kdy se láska k Ježíši poprvé zmocnila tvého srdce?“

Zaplavily mne vzpomínky. „Ano. Chodil jsem tehdy ještě do školy, bylo mi dvanáct, nebo třináct let, ale věděl jsem, že se něco ve mně probudilo. Moji rodiče byli ve vedlejší místnosti, kde se modlili s asi dalšími třiceti věřícími. Modlili se čtyři hodiny, bez známek, že by chtěli přestat. Spíš si to vychutnávali. A to se každý pátek večer opakovalo. Nemohli se dočkat, až se sejdou k modlitbám. Někdy zpívali, někdy se smáli a někdy dokonce plakali. Málokdy skončili před jedenáctou, většinou se to protáhlo déle.“

Pro mé rodiče, kteří vyrostli v církvi, to byla velká změna. Byli jsme třetí generací baptistů ze strany otce a presbyteriáni z matčiny strany. Moji rodiče se usadili jako aktivní členové z baptistické církve, kterou pravidelně navštěvovali, a byli aktivní i ve velkém počtu výborů. Ale zdálo se, že se z církve nikdy netěšili. Některá rána jsem jim dokonce domlouval, aby tam šli.

Ale tohle bylo jiné. Nemohli jsme je odtáhnout ani navijákem. Změnili svůj zvyk běžné účasti v církvi na život lidí, kteří stále chodí s Bohem. Postupem času Bůh změnil jejich životy. Staré zvyky zmizely a Boží blízkost byla silnější než jejich potřeby. Bibli si četli při každé příležitosti. Pamatuji si, že se modlili za každou maličkost. Zpočátku žili svou vírou a byli radostní a svobodní. To způsobilo, že i my děti jsme po tom toužily. Modlili se za nás a to bylo poprvé, kdy si pamatuji dotyk živého Boha. Dokonce si pamatuji, že jsem poprvé slyšel Boží hlas.“

„Co se s tím stalo?“

„Po několik let to rostlo, a tak do toho chtěli zahrnout celou svou církev. Ale podezřívání a obviňování jen sršela, a když se po několika měsících usadil prach, bylo jasné, že už v církvi nejsou vítáni. Mnoho z nich rezignovalo na svá členství. Horlivost mých rodičů to ovšem neutlumilo, vnímali to vše jen jako zkoušku a pronásledování.“

Od té doby, kdy již nebyli vítáni ve své církvi, se rozhodli, že začnou společně nanovo. První shromáždění přineslo víc než osmdesát lidí nacpaných do malého domu. Atmosféra byla elektrizující. Rozhodli se organizovat, pronajmout budovu a najmout pastora.“

Pak jsem to poprvé uviděl zřetelně... „Byli tak roztržití prací, že brzy ztratili potěšení z prosté lásky milujícího Ježíše.“

„Není žádné překvapení, že vytvořili něco, o čem si mysleli, že je dobrou církví, ale právě to samo udusilo všechno, co pronásledování udusit nemohlo. Nezbylo tam nic z té Otcovské touhy, která si přeje jen to, abyste spadli do klína Jeho lásky a po zbytek života se již nikdy nevzdálili. Boží plán vykoupení, ode dnů stvoření – až do dne druhého příchodu, byl navržen k tomu, aby přiváděl lidi do vztahu lásky Otce, Syna a Ducha, který oni sami sdílejí ve věčnosti. On nechce nic menšího a nic jiného!“

Toto není žádný vzdálený Bůh, který by poslal svého Syna se seznamem pravidel k dodržování nebo obřadů k praktikování. Jeho posláním bylo pozvat nás do Jeho lásky, do vztahu s Jeho Otcem, který ON popsal jako přátelství. Ale co děláme my? My jsme tak rychle chyceni prací, popoháněni náboženskou kulturou, která ničí veškerou lásku, avšak vydává se za něco, co lásku přináší.

V Efezu lásku zničilo hledání falešných učitelů. V Galácii to postihlo každého, kdo zachovával obřady Staré Smlouvy. V současnosti jde jen o to, jak přimět druhé spolupracovat s církevním programem. Nezáleží na tom, co lidi odvádí od života s Bohem, prostě je to upoutá tím, že to vypadá jako vhodná náhrada.

Je snadnější vidět problém v tradiční obřizce v Efezu než v účasti na nedělní bohoslužbě v Kingstownu. Ale obojí může vést ke stejnému konci, k nudnému, chladnému životu věřících, kteří již více neprožívají Otcův život.“

Nevěděl jsem, co říct. Já si nejsem dokonce ani jist, zda jsem s ním souhlasil. Jak by mohla být přítomnost v církvi stejná jako obřizka?

„Rád bych se tě Jaku na něco zeptal. Kolik stropních desek je ve vašem svatostánku?“

Dokonce jsem nad tím nemusel ani přemýšlet. „312 celých a 98 neúplných.“

„A jak to víš?“

„Když se začnu nudit, počítám je.“

„Musíš se hodně nudit. A víš kolik dalších se také nudí? Jednou jsem se setkal s hochem, který dokonce sčítal čísla písniček na tabuli, aby viděl, jestli jejich součet někdy dá 666? Jak to, že lidé, kteří se scházejí ke sdílení Božího života, se zabývají takovými hloupostmi a ještě jsou v tom dobří. Mohlo by to ukazovat na to, že je něco špatně?“

Dobře, připustil jsem, že mohl mít pravdu.

„Jaká byla tvoje poslední myšlenka, když jste přijeli minulou neděli ráno?“

To vyžadovalo trochu víc zapřemýšlet. „Prohlížel jsem své poznámky a snažil se k nim najít vhodnou ilustraci.“

„Ano, ale co sis říkal, když jste zaparkovali vaše auto u budovy?“

Chvilku mi trvalo, než jsem to vylovit z paměti. „Budu rád, až to skončí a budu se moci vrátit zpět domů.“

V duchu jsem se smál. „Jak jsi to věděl?“

„Nevěděl, ale nepřekvapuje mne to. Víš, kolik lidí přemýšlí stejně, a dokonce i ti, kteří jsou placení stejně jako ty? Rutina posléze udusí život, bez ohledu na to, jak dobrý je.“

„Takže Jimova deziluze je správná?“ zeptal jsem se nedůvěřivě.

„Stejně jako ta tvá. Když si uvědomíte, že rutina, o kterou klopýtáš, neprospívá vaší touze poznat lépe Boha, mohou se stát některé neuvěřitelné věci. Kvůli stejnému programu každý týden shromáždění vybledne. Nejsi už unavený z hledání sama sebe, když rok co rok padáš ve stejném pokušení, modlíš se stejné nezodpovězené modlitby a nevidíš žádné potvrzení, že rosteš v rozeznání Božího hlasu ve větším porozumění?“

„Ano, je to tak.“ Dokonce jsem byl překvapen, jak rychlá odpověď přišla z mých rtů a zklamáním, které v ní zaznělo. „Tak proč děláme to, co děláme?“

„Odpověď na to ti prozradí více o sobě samém než o církvi. Nyní si přiznej svoji vlastní nudu a zklamání. To Otec se nikdy nevzdal své touhy sdílet své přátelství tak, jako tomu bylo, když ti bylo třináct.“

„Od té doby to byly jiné časy.“

„Ovšem, ale nevydrželo to dlouho, že ano? Pokud by vydrželo, nepotřeboval bys k matení lidí, jako je Jim, používat prázdné lichotky a povzbuzování otřepanými frázemi. Lidé jako on by neměli být umlčeni jako ti, kteří postrádají víru. Raději je chvalme za jejich odvahu jednat s jejich duchovním životem jako s něčím skutečným. Popravdě řečeno Jimova upřímnost demonstruje více víry než tvůj neklid, který ti tím způsobil.“

„Co mám dělat, Johne? Chci život, o kterém mluvíš.“

„To od tebe nevyžaduje mnoho. Pouze buď opravdovým před Otcem a vzpírej se pokušení zalézt zpět do své ulity a tiše setrvat bez života. Tvůj zápas vyvěrá z volání Božího Ducha k tvému. Požádej Ho, aby ti odpustil to, co nahradilo moc Jeho lásky. Pozvi Ho, aby ti ukázal, jak tvé veliké úsilí v dobrých aktivitách pro Něj, může zatemnit Jeho lásku k tobě. Nech Boha, On udělá zbytek. On sám tě přitáhne k Sobě.“

Podíval jsem se na hodinky a zjistil, že už musím jít. „Omlouvám se, už musím běžet. Protáhlo se to, Johne, ale zkusím to vyzkoušet!“

„Dobře. Nebude to snad radost, znovu se každý den probouzet milovaný Bohem? Bez toho, že by sis to musel zasloužit nějakým dobrým činem nebo svou spravedlností? To je to tajemství prvotní Lásky.“

Nepokoušej si to zasloužit. Pamatuj, že jsi přijatý a milovaný, ne kvůli tomu, co můžeš pro Boha vykonat, ale protože ON si vybral tebe v Kristu, díky Jeho neuvěřitelnému slitování.“

Postavil jsem se a na rozloučenou podal Johnovi ruku. Stiskl mou a na chvíli ji podržel. „Tohle není těžké, Jaku. V tomto Království skutečně obdržíš to, co hledáš. A o toto všechno jde. Jestli hledáš vztah s Bohem, najdeš ho.“

„Pak tedy, proč ho nemám? Myslel jsem si, že ho po celou dobu hledám.“

„Určitě tomu tak mohlo být zpočátku. Ale zároveň tam bylo také hledání jiných cest. Pokud se podíváš na to, co jsi už vykonal, pak také určitě poznáš, co jsi vlastně všechno hledal.“ Pustil mou ruku.

Jeho slova končila s takovou definitivností a já, jak jsem byl v časové tísní, protože jsem se musel vrátit na schůzku, jsem prostě jen přikyvoval. V té době jsem neměl žádnou představu, co tím myslel.

„Doufám, že budu mít příležitost tě zase vidět.“

„Ano, domnívám se, že budeš ... V pravý čas.“

Poděkoval jsem, pokynul na rozloučenou a vyrazil napříč parkem na svou schůzku. To, co mě vždy překvapuje, je, že největší cesty v našich životech začnou vždy tak jednoduše. Tak, že si dokonce ani nevšimneme, kde jsme, až do té doby, než se za sebou ohlédneme. Tak tomu bylo i v mém případě.....

Kapitola 3.

Tohle je křesťanská výchova?

Můj krátký rozhovor s Johnem v parku se ukázal být více zklamáním než pomocí. I když jsem toho dne odešel nadšený z nových možností a s pocitem, který ve mně přetrvával. Přesto, že na mne nedolehl žádný stres, který mě dříve vždy úplně ochromil. Přesto mé nadšení rychle vyhaslo.

V následujících dnech jsem si těžko vybavoval všechno, co řekl. V mysli se mi honily stovky otázek, na které bych se ho rád zeptal. To, že jsem měl málo času, a že nebyl ochotný se přizpůsobit, mě rozčilovalo. Co je vlastně zač? Hraje si se mnou nějakou krutou hru? Možná je to nějaký šílenec, který mě pronásleduje.

On ale nejednal jako blázen. Při rozhovoru s ním jsem se cítil naprosto bezpečně. Připomínalo mi to rozhovory, které jsem míval se svým tatínkem před více než pěti lety, než přišel o život při automobilové nehodě. Je to zvláštní, ať už byl John kdokoliv, cítil jsem k němu stejnou náklonnost. Probudil ve mně touhu po hlubším poznání Pána Ježíše, která se ani v dalších měsících nezmenšila, a to bez ohledu na mé neúspěšné úsilí.

Po našem setkání jsem si každé ráno, dřív, než se probudil zbytek rodiny, vyhradil pětadvacet minut na čtení Bible a modlitbu. Přesto, že jsem v tom vytrval každý den, nemohu vůbec říct, že by se něco změnilo. Stejně napětí z práce a domova se rychle vrátilo zpět. Zdálo se, že žádná z mých modliteb nebude mít jakýkoliv dopad na věci, za které jsem se co nejusilovněji modlil. To mě sice odrazovalo, nicméně jsem v tom vytrvale pokračoval.

Doufal jsem, že se naše cesty s Johnem opět zkříží, ale nestalo se tak. Přistihl jsem se, že ho už několik týdnů všude hledám. Ať jsem šel do obchodu, jedl v restauraci nebo jen projížděl ulicemi. Často jsem pozoroval míjející osoby, jestli tam náhodou mezi nimi někde není. Občas jsem si všiml někoho, kdo byl dost podobný postavou nebo chůzí a moje srdce se rozbušilo. Ale když jsem se přiblížil, má naděje pohasla. Dokonce jsem šel i několikrát obhlédnout lavičku v parku.

Představte si, jak velké bylo mé překvapení o pět měsíců později, když jsem uviděl jeho známou tvář. Spatřil jsem ho tam, kde bych to nejméně čekal – zvenku za šestihranným sklem dveří naší modlitebny. Bylo to jednoho nedělního rána, během naší největší chválicí bohoslužby. Zrovna jsem kráčel uličkou mezi lidmi, s výrazem ve tváři – co by si tady beze mne počali. Právě se mi podařilo odstranit rozčilující hučení naší nejmodernější zvukové aparatury. Vše, co jsem udělal, bylo jen lehké pohnutí kabelem položeným pod jevištěm. Tento trik na chvíli pomohl. Odcházel jsem s tím, že se na to důkladně podíváme později.

Cítil jsem na sobě pohledy lidí, když jsem se vracel uličkou, třebaže se pastor právě modlil. Šel jsem s hlavou skloněnou až ke své řadě, pak jsem rychle pohlédl vzhůru. Byl tam on. Nebylo pochyb, ty stejné oči. Jak jsem ho poznal, mé srdce se téměř zastavilo. Minul jsem své prázdné sedadlo a hrnul se ven druhou polovinou dvoukřídlových dveří. Stál tam se zamračenou tváří. Vzpomínám, že jsem si pomyslel, že se do naší budovy vůbec nehodí. Nevím, proč mne to napadlo. Nebylo to jeho oblečením. Byl oblečen skoro sportovně, což je celkem vhodné oblečení pro naši běžnou bohoslužbu v Kalifornii. Kromě toho, takových lidí s podobným vousem a delšími vlasy, kteří vypadají jako pozůstatek z doby hippies, tu bylo více. Jednoduše sem ale nějak nezapadal.

„Johne, co tady děláš?“ šeptal jsem.

Otočil se pomalu ke mně. S úsměvem vzal na vědomí mou přítomnost a znovu svůj zrak sklopil. Po několika chvílích konečně promluvil: „Myslel jsem, že bychom se mohli vidět a jestli máš trochu čas, si i popovídat.“

„Kde jsi byl? Všude jsem tě hledal!“ spustil jsem na něj, zatímco on znovu nahlížel dovnitř. „Rád bych si promluvil, ale teď není ten správný čas. Právě probíhá naše hlavní bohoslužba.“

„Ano, všiml jsem si.“

Zaslechl jsem, jak chválící skupinka začala hrát úvod další písně, a shromáždění povstalo.

„A co později? Po bohoslužbě?“

„Zrovna jsem tudy projížděl a napadlo mě, že bych tě mohl vidět a dozvědět se, jak se máš. Našel jsi nějaké odpovědi na své otázky?“

„Nevím. Dělán vše, o čem vím, že mám dělat. Můj duchovní život se nějak ustálil a je lepší, než vůbec kdy byl.“

Jeho mlčení mi říkalo, že jsem neodpověděl na otázku. Myslel jsem si, že mohu počkat až promluví, ale začalo to být tak trapné, že jsem si nemohl pomoci a znovu jsem promluvil. „No ... Víš ... Jak to mám říct? Mám za to, že ne. Ve skutečnosti mi připadá, že čím víc se o to snažím, tím víc se mi to vzdaluje.“

„To je dobře.“ John pokyvoval hlavou, stále ještě zahleděný do sálu. „Pak ses tedy naučil něco důležitého, mám pravdu?“

„Cože?“ Myslel jsem si, že mi nerozuměl. „Říkal jsem, že to nefungovalo. Opravdu jsem se o to snažil, ale stále se cítím uvnitř prázdný.“

„Já jsem ti rozuměl,“ odpověděl John a otočil se ke mně. „Chceš vědět proč? Pojď, ukážu ti to.“ Otočil se a pokynul hlavou, abych ho následoval chodbou, která vedla do našeho vzdělávacího křídla.

Jak se ode mne vzdaloval, letmo jsem se podíval zpět do sálu. Teď s ním přece nemohu odejít. Cítil jsem, že musím zůstat na bohoslužbě. Co kdyby znovu selhalo ozvučení? Co když... Právě zacházel za roh. Známa situace, již jednou jsem ho takto ztratil. Bez možnosti, abych to mohl promyslet, jsem ještě jednou pohlédl zpět do modlitebny a zklamaně jsem vyrazil přes vstupní halu, abych ho dohonil.

Jak jsem zabočil za roh, málem jsem porazil mladou rodinu přicházející druhou stranou. Omluvil jsem se, že jsem do nich vrazil, ale nevypadalo, že by to vzali na vědomí. Jejich tváře vyjadřovaly rozpaky.

„Jedenkrát jdeme pozdě,“ povzdechla si manželka, „a podívejme, kdo nás musí přistihnout? Jeden z pastorů! Opravdu, my nikdy nechodíme pozdě.“ Přes její ramena jsem viděl, jak se John zastavil. Čekal na mě, opřený o stěnu, a sledoval náš rozhovor. Jeho obočí se pozvedlo nahoru a šibalsky se culil. 'Nachytals je!'

Najednou jsem se cítil jako církevní policie. Před dvěma nedělemi jsem udělal významné prohlášení o tom, jak důležité je chodit včas, jinak, že rušíme ostatní při bohoslužbě. Cítil jsem, jak John nastražil uši, aby mu nic neuniklo.

„Po cestě jsme píchli pneumatiku,“ vysvětloval manžel.

„Máte štěstí. Pro dnešek vás omlouvám.“ Smál jsem se v naději, že tak omluvím jejich i mou neobratnost.

„Jsem opravdu rád, že jste dorazili. Vítejte.“ Oba jsem je objal a šel s nimi zpět ke dveřím modlitebny. Zavedl jsem je dovnitř a pak se obrátil na uvaděče, aby jim pomohl najít místa. Znovu jsem uháněl přes halu k chodbě.

Uviděl jsem ho, jak zůstal stát před nástěnkou naší nedělní školy, s očima upřenýma na horní, ze tří velkých nápisů, kde stálo:

'Zaradoval jsem se, když mi řekli: Půjdeme do Hospodinova domu!' (Žalm 122: 1)

„Co to znamená?“ ptal se a pohybem svého ukazováčku jakoby kreslil pomyslný duhový oblouk nad napsanými slovy.

„To znamená, že bychom se měli radovat z Boží přítomnosti.“ Můj hlas se mimoděk změnil a spíš než odpověď zněl jako otázka.

„Dobrá odpověď. A proč je to zde?“

„To je naše programové prohlášení pro křesťanské vzdělávání,“ odpověděl jsem a přitom jsem chtěl vypadat nenuceně. Věděl jsem, že k něčemu míří, jen jsem si nebyl jistý k čemu.

„Snažíme se vytvořit prostředí tak, aby se děti skutečně těšily na další vyučování.“

„A 'Pánův dům', že by jako byla tato budova?“ ukázal na oba konce chodby.

No tedy. Nelíbilo se mi, kam tím mířil. Po chvílce jsem odpověděl: „Dobře, ovšem, že my všichni víme, že to znamená více než jen toto.“ Zoufale jsem přemýšlel, jak mu správně odpovědět, ale měl jsem nepříjemný pocit, že žádnou takovou odpověď ve své duchovní výzbroji nemám.

„Ale co si ti lidé myslí, když to čtou?“

„Nepochybně mají za to, že se tím míní chodit do naší církve.“

„Je tohle to, co opravdu chcete, aby si mysleli?“

Rozhodl jsem se, že neodpovím, a tím změním téma. Ale on mlčel tak zarputile, až to skoro bylo nesnesitelné.

„Domnívám se, že chceme.“

„Vy nechápete, že nejmocnější věc v evangeliu je právě to, že nás vysvobozuje z takového pojetí víry. Že by snad Bůh bydlel v nějaké budově? Pro lidi „utopené“ v obřadech a chrámových bohoslužbách to byly buď výborné, nebo hrozné zprávy. Ježíšovi následovníci si ale mysleli, že je to skvělé. Už více nemuseli uvažovat o Bohu jako o tom, kdo přebývá v chrámu a je dostupný jen určitým lidem v určitý čas.“

Objevil jsem v jeho hlase smutek. Na okamžik zůstal jen tiše stát.

„Tak tedy, Jaku, jestliže tohle není ta budova, kde je potom ten Boží dům?“

„Jsme to my.“ Potřásl jsem hlavou a uvědomil jsem si náhle, jak hloupý mi tento nápis teď připadá. Zajímalo by mě, co by John řekl, kdyby věděl, že to byl právě můj nápad. Rozhodně jsem se mu to nechystal říct.

„Jak může jít někdo 'do sebe'?“ zklamaně si povzdechl. „Vzpomínáš si, co Štěpán řekl těsně předtím, než zvedli kameny, aby ho zabili?“

'Avšak Nejvyšší nepřebývá v chrámech, vystavěných lidskýma rukama'. (Sk 7: 48)

„To bylo tehdy, když se na něj rozzlobili, protože jim připomínal Ježíšovu výzvu, aby zničili chrám a ON, že by jej mohl znovu postavit ve třech dnech. Pokud se jedná o budovy ve vlastnictví, mohou se lidé stát velmi podrážděnými. Obzvláště, pokud jsou přesvědčeni, že v těch budovách přebývá Bůh.“

Neřekl jsem nic, jen jsem souhlasně přikyvoval.

„A mají oni z toho vůbec radost, když sem přijdou?“

Chvilku mi trvalo, než jsem přišel na to, co tím vlastně myslí. „Věříme tomu a hodně na tom pracujeme.“

„To pak jistě vypadá takto.“ Johnovy oči bloudily po celé nástěnce, kde visela oznámení o výcvikových seminářích, poradách, různých aktivitách a celé to bylo lemováno prosebnými formuláři na dodávky různého zboží.

„Kvalitní program stojí mnoho práce.“

„Nepochybně. Ale není v tom taky trochu obviňování a skrytá manipulace?“

Sledoval jsem, jak jeho zrak míří do středu našeho učitelského náborového plakátu. Byl tam živě vymalován mladík v pankáčském oblečení, v noci na městské ulici. Velkými písmeny vlevo dole bylo napsáno. 'Jen kdyby si někdo udělal čas, říci mu o Ježíši. Dobrovolníci, hlase se dnes.'

„Vina a manipulace? U nikoho jsme nechtěli vyvolat pocit viny, pouze jim sdělujeme fakta.“

Otočil hlavu a vykročil chodbou dál. Pohlédl jsem zpět nahoru do chodby vedoucí do modlitebny. A přitom jsem dobře věděl, že bych vlastně tam měl právě být. Rozhodl jsem se ale hned zůstat raději v Johnově blízkosti, který odcházel jinou chodbou.

Jakmile jsem dorazil za roh, zaslechl jsem hudbu a dětský zpěv.

„Všichni jsme na svých místech a z tváří nám září úsměv.

Dobré ráno, dobré ráno!“

John nakouknul dovnitř pootevřenými dveřmi. Řady dětí v malých židličkách seděly čelem k učitelce. Na konci písničky ale začaly děti dovádět, vzájemně se škádlit a smát. Jeden chlapec v světle modré vestě se otočil a vyplazoval jazyk na dvě dívky. Když zpozoroval naše pohledy, okamžitě se obrátil a předstíral, že dává pozor.

Z našeho místa jsme nemohli vidět výraz učitelky, zato jsme mohli slyšet její úpěnlivě křičící hlas.

„Nyní předneseme z paměti několik veršů! No tak! Uklidněte se! Pořádně si sedněte, nebo nebude žádná svačina!“ Hrozba očividně zabrala, protože v místnosti nastal klid. „Kdo zná z paměti náš dnešní verš?“

Ruce v celé třídě vystřelily nahoru. „Dobře, budeme říkat společně!“

„Zaradoval jsem se, když mi řekli:“ odříkávaly děti přesně slovo od slova svými hláskami, „půjdeme do Hospodinova domu.“ Žalm 122,1.

Většina hlasů byla trochu mimo a přizvukovala, kromě jednoho děvčete, které zase bylo napřed a chtělo tak ukázat, že to opravdu zná.

„A co to znamená?“ zakřičela učitelka do narůstajícího hluku.

Zvedly se dvoje ruce. Jedna z nich patřila té snaživé dívce.

„Sherri nám to poví!“

„To je moje dcera,“ pošeptal jsem Johnovi. Dívka vstala.

„To znamená, že se máme radovat z toho, že chodíme do církve, protože to je místo, kde přebývá Bůh.“

„Správně,“ řekla učitelka. Cítil jsem, jak mne zaplavily rozpaky. Pokrčil jsem rameny, když se na mě John podíval s pobaveným úsměvem. Pak ze sebe vydal slabým hlasem dvě slova: „Takže to funguje.“

Jeho klidný úsměv spočinul na mé rozpačité tváři. Udělal to tak jasně, že bylo zřejmé, že tu není proto, aby mě zahanbil.

Když jsme se oba otočili zpátky do třídy, učitelka právě rozdělovala dětem zlaté hvězdičky, které děti lepily do bodovacích tabulek na zdi. Používaly se jako odměna za znalosti veršů, za docházku nebo i za to, že si děti s sebou přinesly Bibli. Ve třídě vypukl chaos. Děti byly rozdováděné, jak každý hledal v tabulkách své jméno a lepil si tam hvězdičky na správné místo.

Za chvíli se třída vrátila na místa a učitelka přišla k tabulkám a prohlédla si několik řad. „Podívejme, nejvíce hvězdiček má Bobby. Sherri je na tom také hodně dobře, stejně jako Liz a Kelly. Nezapomeňte, že za pět velkých hvězd dostanete na konci čtvrtletí zvláštní cenu. Tak se nepřestávejte snažit a tvrdě pracovat. Počítá se docházka, nezapomínání Bible a verše z paměti.“

„Takže už jen napsat seznam a dvakrát to prověřit...“ zanotoval si potichu John. V tu chvíli jsem si uvědomil, že to je světská vánoční písnička, o Santa Klausovi, tedy žádná z těch našich. „Už jsme viděli dost, ne?“ řekl a otočil se ke mně.

„Cože? Oh...já, jsem tě jen sledoval. Už vím, jak to tady chodí.“

„Nejsem si jistý, jestli už to víš.“ John se otočil zpátky od okna a šel pomalu dál halou. Konečně se zastavil u vodní fontány. Opřel se loktem o okraj. Pravou ruku si zkřížil přes hrud a levou si mnul pokrčené čelo.

„Jaku, viděl jsi chlapce, který seděl vedle tvé dcery v kraťasech a světle žlutém tričku?“

„Ne, nevšiml jsem si.“

„Ano, to mě nepřekvapuje. Nebylo na něm nic zajímavého. Nedělal žádný hluk, seděl tam se sklopenou hlavou a založenýma rukama.“

„Aha, vím o kom mluvíš. To musel být Benji.“

„Benji. Všiml sis, že neznal ani jedno slovo z toho verše z paměti a nešel si ani pro hvězdičku, kterou si zasloužil za dnešní příchod?“

„Ne, nevšiml.“

„Jak myslíš, že se po tom všem cítil?“

„Já doufám, že příště bude chtít být lepší. Přinést Bibli, přicházet častěji a pamatovat si verše. Takto děti motivujeme. Dělají to všichni. Je v tom dobrý záměr.“

„Ale jak by mohl obstát třeba proti Sherri? Podporují ho jeho rodiče tak, jako vy své děti?“

„Má jen maminku a tatínka nikdy neviděl. Ona těžce pracuje a má ho moc ráda. Víš, jak to musí být těžké, když je na všechno sama. Neumím si to ani představit.“

„Ty myslíš, že se Benjimu vrátí sebedůvěra?“

„V to doufáme.“ Zamyslel jsem se nad Benjeho nepřítomným výrazem. Tak jsem ho tam viděl sedávat už dlouhou dobu. „Tuším, že jsme pro něj neudělali dost, i když to byla dobrá práce pro většinu ostatních dětí. My máme jednu z neúspěšnějších duchovních služeb pro děti ve městě.“

„Je vaším cílem to, že Sherrin úspěch vyváží Benjeho neúspěch a hanbu?“

Pokoušel jsem se zareagovat na Johnovu otázku, ale nemohl jsem přijít na nic, co by neznělo neuvěřitelně hloupě.

„Když jsi byl dítě, chodil jsi také do nedělní školy, Jaku?“

„Ano. Moji rodiče nás tam doslova tahali. Jednou jsem dokonce vyhrál Bibli za sto padesát tři veršů z paměti v jedné tříměsíční soutěži.“

John vytřeštil oči. „Opravdu? A co tě k tomu vedlo?“

„Vítěz dostal zbrusu novou Bibli.“

„Předpokládám, že jsi ji ve skutečnosti vůbec nepotřeboval.“

Na chvíli jsem se odmlčel a vzpomněl jsem si, že mi rodiče koupili Bibli krátce předtím. Zvedl jsem hlavu a mé přimhouřené oči jakoby říkaly, jak jsi to věděl?

„Ten, kdo obvykle vyhrává, cenu nepotřebuje.“

„Bibli jsem sice měl, ale tato byla jiná, zvláštní tím, že jsem ji vyhrál.“

„A sto padesát tři veršů se správně naučit nazpaměť, to je hodně.“

„Učení z paměti pro mě bylo vždy lehké. Jen si verš několikrát přečtu a znám ho. To skutečně není těžké. Většinu veršů jsem se naučil ráno těsně předtím, než jsme šli do církve.“

„Kolik se naučil ten na druhém místě?“

„Asi třicet pět, pokud si to dobře pamatuji, já jsem je všechny daleko předběhl.“

„A myslíš si, že tohle je zdravá ukázka duchovní horlivosti?“

No, když to teď zpochybňuješ... pomyslel jsem si, ale zůstal jsem zticha.

„A vyhrál jsi ještě něco jiného?“

„Když mi bylo asi deset, dostal jsem pozlacený špendlík. Bylo to za pravidelnou docházku do nedělní školy během tří let. Kazatel mi ho dal jednoho nedělního rána přede všemi v církvi. Měl bys slyšet ten potlesk. Nikdy nezapomenu, jak zvláštně jsem se v ten okamžik cítil.“

„Dalo ti to asi něco pro co bys mohl žít?“

„Jak to myslíš?“

„Není to právě to, co od té doby stále hledáš? Ten zvláštní pocit, že jsi něčím výjimečný.“

Bylo to, jakoby mi náhle spadl závoj s očí. Většinu svých rozhodnutí jsem učinil z touhy po uznání od druhých lidí. Miloval jsem jejich obdiv a často jsem o tom snil. Ve skutečnosti to byl také důvod, proč jsem opustil své původní zaměstnání a přijal poslání v duchovenstvu. Mohl jsem zde stát v čele, oceňovaný a významný. Způsobil to všechno právě ten jeden moment z dětství? Samozřejmě, že ne.

„Takových momentů, jako tento, bylo určitě mnohem víc. Kdo by nechtěl, aby ho měli lidé rádi a byl uznávaný? Je to snadné a používá se to, když zkoušíte motivovat druhé pro dobré věci. Důležitou otázkou je, zda všechno to biflování a docházka ti pomáhá lépe poznat Otce.“

Co je pro tebe snadnější, usilovat o vztah s Otcem, nebo tvůj vlastní pocit osobního úspěchu? To je skutečný test. Zdá se mi, že bys nebyl tak zoufalý, kdybys opravdu znal Otcovu lásku. Místo toho jsi tak zaměstnán hledáním každého uznání, včetně Jeho, že si ani neuvědomuješ, že dávno Jeho uznání máš.“

„Opravdu si to myslíš? Jak mohu mít Jeho uznání, když stále ještě takto bojuji.“

„Protože usiluješ o špatné věci. Myslíš si, že si Otcovo uznání můžeš zasloužit. To je jedna z nejčastějších ďábelských pastí. Naše uznání nepochází z ničeho, co bychom mohli udělat, ale z toho, co ON pro nás udělal na kříži. Jaku, upřímně, neexistuje nic, co bys mohl udělat, aby tě Bůh dnes více miloval, ale také neexistuje nic, co bys mohl udělat, aby tě miloval méně. On tě prostě miluje. V tom je právě ta jistota. Proto v té lásce můžeš setrvávat, a to proměňuje. Nejde o tvůj zápas a snahu si něco zasloužit.“

Do očí se mi vedraly slzy. Otevřel oblast, do které jsem nikdy předtím nevstoupil.

„Tak celé mé úsilí bylo marné?“

„Jestli je zaměřené jen na to, jak si zasloužit Boží lásku a Jeho uznání, pak ano.“

I kdybys už nikdy nikomu duchovně neradil a kdybys už žádnou třídu nevyučoval, tak pak, Jaku, by tě On nemiloval o nic méně.“

Nevěřil jsem mu. Hlavou se mi honily pochybnosti. Vždyť vlastně právě zpochybnil všechno, na čem jsem kdy pracoval. Ačkoliv se tím dalo vysvětlit, proč tak mnoho mého úsilí nepřinášelo ovoce, neměl jsem tušení, jak se s tím, co mi právě řekl, budu moci vyrovnat. Pokoušel jsem se opravdu zasloužit to, co mi Bůh už dávno daroval? Místo toho, abych v té realitě žil, zkoušel jsem si vytvořit svou vlastní.

Po chvíli se John odlepil od zdi a pokračoval dál chodbou. Připojil jsem se k němu a šel s ním.

„Vzpomínáš si na to ráno, když jsi za pravidelnou docházku dostal špendlík? Kdyby tě ten kazatel opravdu miloval, víš, co by byl řekl? Dámy a pánové, chci vám představit mladého muže, který právě dokončil tříleté období nedělní školy, a který ve třídě nikdy nechyběl. Budeme se za něj modlit, protože z toho všeho vyplývá, že hodnoty v jeho rodině jsou pochybné, jestliže za poslední tři roky nikdy společně nestrávili ani dovolenou. To také znamená, že sem pravděpodobně přišel, i když byl nemocen a měl by doma odpočívat. To znamená, že výhra pozlacené cetky, jako je tento špendlík a vaše uznání je pro něj důležitější než to, že je vaším bratrem. Ani jeden den jeho docházky ho k Bohu více nepřiblíží.“

„To by bylo trochu nezdvořilé, ne?“ odporoval jsem.

„V této situaci jistě, Jaku. Ale možná, že raději, než usilovat o uznání, které tě od Boha odvádí, by ses měl snažit být pro Něj více otevřený.“

„Tím ale také asi říkáš, že to škodí nejen Benjimu, když je Sherri oceňována uznáním, ale také, že to škodí jí samotné?“

Zakroužil ukazováčkem ve vzduchu tak, jako by chtěl stisknout nějaké pomyslné, neviditelné tlačítko mezi námi oběma. „Bingo – přesně tak! Víš, že víc než devadesát procent dětí, které vyrůstají v nedělní škole, opustí církev zároveň, když odcházejí z domova od rodičů?“

„Slyšel jsem o tom. Dáváme to za vinu veřejným školám, které je odvádějí od jejich víry.“

John nedůvěřivě zvedl obočí. „Jsi si tím jist?“ To by bylo ale příliš jednoduché řešení.“

„My ale z naší strany děláme co můžeme,“ řekl jsem jakoby na obranu.

„A mám za to, že i jinými způsoby, než jsem doposud viděl.“

„Tak ty říkáš, že všechno, co jsem se v nedělní škole o Bohu naučil, je špatné.“ Z mého hlasu zazníval výsměch a zklamání.

„Ne tak docela. Neřekl jsem, že to všechno bylo špatné.“

„Jak by mohlo být? Vyučujeme děti o Bohu a Jeho slovu a jak se stát dobrým křesťanem,“ zněl můj povadlý hlas. Začalo mi svítat, že mé učení o Bohu a to, co to znamená být dobrým křesťanem, není stejné jako vyučování toho, co znamená stále chodit s Bohem.

„Co chci, abys viděl je, že přestože vše vypadá jakoby skvěle, tak uplatňujete systém náboženských povinností, který to všechno zdeformoval. Do té doby, než to uvidíš, nikdy nepoznáš, co znamená chodit stále s Bohem.“

„Jak to?“

„On pro to, abys byl svobodný, udělal mnohem víc. Jistě by mohl udělat i všechno další ve tvém životě, ale ne vztah s Ním. To není založeno na tom, co my děláme, ale na tom, co On už učinil.“

„Takže jsem se snažil příliš usilovně, to je to, o čem mluvíš? Je to důvod, proč mé úsilí nefunguje? Něco tu nehrálo. Mé úsilí. Bylo to tohle? Copak ale nemusíme dělat to, co je naším úkolem?“ Pohlédl jsem zpět na Johna.

„Ne tak docela,“ řekl John s tichým pousmáním. „Jsi ale blízko. Je to tím, že si vztah zkoušíš zasloužit, ale neprožíváš ho. Všichni by tě mohli velebit za biflování Písma svatého nebo za dostatečnou účast na bohoslužbách, ale nikdy toho nebude dost na to, aby sis tím zasloužil Boží blízkost. Kromě toho, ty to všechno neděláš, protože se chceš dovědět více o Bohu, ale protože chceš, aby si lidé mysleli, že jsi duchovní člověk. A víš co? To je to, proč se dostáváš úplně mimo.“

„Neříkal něco podobného Ježíš farizeům? To že dělají mnoho věcí jenom proto, aby byli viděni od lidí, a tak si zasloužili jejich úctu. Ale to není to, co já opravdu chci.“

„Dobře. Rozumíš už, že tě cesta, kterou teď jdeš, nedovede tam, kam říkáš, že chceš dojít? Jenom z tebe může udělat dobrého křesťana podle úsudku druhých, ale nedá ti to poznat Jeho.“

Nezdálo se, že by John krácel na nějaké konkrétní místo.

Bezcílně jsme procházeli kolem tříd a občas minuli postavu spěchající chodbou. Byl jsem tak zaměstnán naší diskuzí, že jsem si vůbec nevšímal zvláštních pohledů, které nám lidé věnovali. Počítám však, že za tento rozhovor ještě později nějak zaplatím.

„Takže já se mohu stát nevěrohodným křesťanem, stejně jako každý jiný okolo mne, pokud mineme skutečnou vnitřní podstatu.“

„Nepracoval jsi náhodou tady na tom ty? Podívej se, takový propracovaný program. A to schéma! Potřeby dětí a nákladnost celé té mašinerie. Proč to vůbec existuje?“

„Samozřejmě, že potřebujeme lidi, peníze a k tomu duchovní atmosféru.“

„A to je to, co tvoří tvoji odměnu, že ano? Jak se zde, v tomto dobrém postavení, udržíš?“

„Důsledná docházka, štědrost a život bez zjevného hříchu.“

„Všechny hříchy?“

„Co tím myslíš?“

„Dobře, já nevím nic o tomto místě, ale většinou jsou nějaké hříchy, které zde nebudou povoleny vůbec – obvykle nemorálnost nebo vyučování něčeho, co vůdci nemají rádi. Ale ostatní hříchy dokonce nejsou ani rozeznány, jako třeba pomluvy, arogance nebo obviňování. Někdy je to dokonce užitečné, protože se používají, aby přiměly lidi jednat způsobem, kterým zrovna chceme.“ Jak jsem ho poslouchal, docházelo mi, že dokonce i náš smysl pro hřích byl vybíravý. Poznal jsem lidi, kteří mohli využívat systém pro svůj vlastní zisk. I tehdy, když tím zraňovali ostatní. Já sám jsem tak také jednal. Hráli jsme náboženskou hru pro náš vlastní pocit úspěchu.

„Není to zajímavé, jak se u skupiny lidí, kteří se pravidelně scházejí, časem vyvine kolektivní morálka? Někdy dokonce klesne jen na úroveň toho, jak se lidé oblékají, hovoří, jaké reakce jsou povoleny a jaké písně rádi zpívají. Není z toho poměrně jasné, co tu znamená být 'dobrým křesťanem', že hlavně člověk má zůstat nenápadný, neklást otázky, kterými by se mohli cítit ostatní dotčeni?“

V tom měl jistě pravdu.

„Jednou z nejvýznamnějších lekcí, kterou Ježíš vyučoval své následovníky, bylo zastavit hledání Božího života jen v dodržování obřadů a povinností. On nepřišel jejich náboženství renovovat, ale nabídnout jim vztah. Byla snad všechna ta uzdravení ve svátek, zapsána v Bibli, jen shodou okolností, že tehdy našel více nemocných? Samozřejmě, že ne! Chtěl, aby jeho učedníci poznali, že pravidla a tradice lidí, vždy stojí v cestě moci života Jeho Otce.

A může některé z nás i pěkně fascinovat to, když děláme, co se domníváme, že Boha těší. Žádné vězení není tak silné jako náboženská povinnost. Dělá to z nás zajatce, zatímco my sami se poplácáváme po ramenou. Když jsem šel včera kolem synagogy, vyšel ven nějaký rabín. Požádal mne, zda bych mohl jít dovnitř a rozsvítit místo něho světla. Den předtím to kdosi zapomněl udělat a on to sám nemohl udělat, aniž by porušil sabat.“

„To je pěkně hloupé, že ano?“

„Tobě to tak může připadat, ale jemu by stejně tak mohlo připadat hloupé něco z toho tvého.“

„Něco z mého? Já přece nedělám nic takového, co by se dalo přirovnat k nařízením kolem sabatu.“

„Samozřejmě, že ne, ale co kdybys chyběl v neděli ráno na bohoslužbě, a po dobu jednoho měsíce prostě zůstal doma. Nebo bys svůj desátek dal chudým, místo do společné sbírky?“

„Tohle jsou snad srovnatelné věci?“

John přikývl.

„Dobře, ale já to nedělám proto, že bych dodržoval nějaký zákon, ale protože mám svobodu.“

„Rabín by mohl říct, že v tom není rozdíl. Ale kdybys byl upřímný, viděl bys, že tak jednáte, protože věříte, že vás to dělá více přijatelné Bohu. A že si tak získáváte Jeho přízeň. Pokud bys tak nejednal, cítil by ses provinile.“

Tenkrát jsem ještě nerozuměl tomu, jaké důsledky to všechno může mít, o čem mluvil, ale věděl jsem však, že má pravdu. Když naše církve před několika lety zrušila večerní nedělní bohoslužby, seděl jsem každou neděli večer doma. Cítil jsem se divně provinile. Během svého života jsem byl v církvi prakticky každou neděli večer. Trvalo mi dva roky, než jsem mohl sedět doma bez pocitu viny. Anebo bez toho, že bych musel plánovat čas tak, abych ho strávil s lidmi v církvi při něčem, v čem bych se cítil produktivní.

„Proto se nikdy nemůžeš uvolnit, Jaku.“

Dokonce bych se vsadil, že i když máš volno, prožíváš těžké chvíle právě kvůli nicnedělání. Cítíš se provinile, že plýtváš časem, který by mohl být využit pro Boha.“

Chodbou se nesla slova písně, která plynula z jedné třídy. Ponořil jsem se do nich stejně, jako do jeho slov.

„Dávej pozor, mladé oko, co vidíš!

Dávej pozor, mladé oko, co vidíš!

Pán se z nebe dívá, jaká je tvoje víra.

Dávej pozor, mladé oko, co vidíš!“

„To je hrozné,“ řekl John a zatřásl hlavou, jakoby jím projela nějaká bolest. Opravdu nesnáším, když slyším malé děti zpívat takovou píseň.“

Chvilku jsem nemohl přijít na to, o čem mluví. Píseň mi byla důvěrně známá. Já ji zpíval od té doby, co jsem byl dítě, a pak ji naučil i vlastní děti. Byla ukazovací, a to je bavilo. Kromě toho jsem doufal, že tak pochopí, že Bůh vidí všechno. A to, že jim může pomoci správně se rozhodovat.

„Chceš říct, že na té písni je něco špatného?“ zeptal jsem se nakonec.

„To řekni ty mně.“

„Nevím. Vypráví to o Otcově lásce k nám a Jeho touze zadržet nás od zlého jednání.“

„Ale kým ON se stane v té písni?“

„Nechápu, kam tím míříš?“

„Používá úžasná slova jako 'otec' a 'láska'. Přitom však Boha staví do role jakéhosi božského policajta, který číhá za reklamní tabulí se svým radarem. Kdo by chtěl vyrůstat v blízkosti takového Otce? Nemůžeme milovat toho, z koho máme lidský strach. Nemůžeš rozvíjet vztah s někým, kdo neustále kontroluje tvůj výkon. Jen aby se ujistil, že tvé jednání je dostačující k tomu, že si zasloužíš Jeho přátelství.

Čím více se soustředíš na své vlastní nedostatky a selhání, tím více se od Něj budeš cítit vzdálený. To způsobuje vina. Vzdaluje nás to od Boha, právě ve chvílích, když Ho nejvíc potřebujeme. Místo toho, abychom si přáli běžet k Němu, vybavují se nám naše největší selhání a pochybnosti o tom, že bychom si vůbec mohli dovolit přijmout Jeho milost a slitování. Tak máme vytvořenou představu Boha a Jeho trestu. To potom přináší podstatu toho, co to znamená stát se 'dobrým křesťanem'.

Vidíš zde Otce, který chápe naši náklonnost k hříchu a rozumí naší lidskosti? A jehož láska se s námi chce setkat právě takto a přetvořit nás v Jeho děti, ne na základě našeho úsilí, ale podle Něj?“

„Nemyslím si, že bych o tom někdy tak přemýšlel.“

„Ale ano. Vždy, když jsi to zpíval, myslel si na věci, které tvé oči viděly a uši slyšely a které by Bůh neschvaloval. To způsobilo, že ses necítil dobře, avšak ten špatný pocit tě neudělal o nic lepším. Rozumově sice ještě přemýšlíš nad Otcovou láskou, ale intuitivně ses od Něj začal vzdalovat. To je ta nejhorší věc, kterou náboženství dělá. Kdopak by se chtěl přiblížit k Bohu, jestliže se vždy pokouší přistihnout lidi v jejich nejhorších momentech, nebo je stále za jejich selhání trestá?

Pro takového Boha jsme příliš slabí. My nikdy nebudeme schopní udělat dost, abychom si Jeho lásku zasloužili. Protože stačí jedna chybička, a Bůh, dívající se na nás shora, je připraven nás postihnout nějakou pohromou za naše selhání a za to, že jsme se nechovali podle Jeho očekávání. Používáme vinu k tomu, abychom utvářeli lidské chování. A přitom vůbec nechápeme, že ten stejný pocit viny nás bude držet daleko od Boha.“

Znovu jsme se vrátili do vstupní haly. John se zastavil a opřel o zeď. Podíval se na mě a já promluvil. „Není divu, že si to vždy ověříme na lidech. Povzbuzujeme je, aby dělali správné věci, a málokdy věnujeme čas tomu, abychom jim pomohli porozumět, jak to souvisí s Otcem. On o nich ví všechno a naprosto cele je miluje.“

John přikývl. „V tom to je. Proto Ježíšova smrt mohla tak mocně vysvobodit z rozšířené náboženské povinnosti a svázanosti. Pokud tím už lidé byli přesyceni, tak prošli poznáním, že sami svými skutky navázat vztah s Bohem nemohou. Jejich nitro strádalo a pro ně byla zpráva o kříži ta největší zpráva všech dob.

I když si lidé vytvořili společenský systém na základě postavení nebo bohatství, v systému kříže bylo tohle všechno zbořeno. Teď můžeme být spaseni bez jakýchkoli zásluh.“

„Ale nezneužívají to lidé jen k ospravedlňování svých vlastních prohřešků?“

„Ano, ale pokud s tím lidé špatně zacházejí, neznamená to ještě, že to je špatné. Jestliže chtějí žít po svém, nedává jim to důvod k tomu, aby si nárokovali nějaký druh falešné milosti. Lidé, kteří chtějí skutečně znát Boha, mohou jenom jedno. Otevřít Mu dveře. Naše zásluhy nikdy nebudou na nic víc dostačující.“

„Může to být ten důvod, proč několik posledních měsíců bylo úplně bezvýsledných? To, že jsem se snažil něco si zasloužit?“

„Přesně. Vztah s Ním je Jeho dar, darovaný v absolutní svobodě. Podstata kříže je v tom, že On pro nás chtěl udělat něco, co my bychom udělat nikdy sami nemohli. Klíč nespočívá v tom, jak moc miluješ ty sám, ale jak moc On miluje tebe. Ten začátek je v Něm. To tě povede tak, že tvůj vztah začne růst.“

„Většina z toho, co tady děláme, je zaměřena špatným směrem. Co by se stalo, kdybychom to všechno skončili?“

Mohli bychom se teď vytrazit z centra, pryč z této haly naplněné melodií končící písně, proběhnout otevřenými dveřmi, které jsou připravené pro lidi jako nouzový východ... Zmateně jsem bloudil v myšlenkách.

„Tahle otázka teď vážně není na místě, nemyslíš, Jaku? Já jsem mluvil o tvém vztahu s živým Bohem, ne o vazbě na tuto instituci. Určitě by to mohlo vést k drastické změně. Místo toho, aby ses strojil na show, můžeš ho chválit za Jeho práci v životech Jeho lidí. Místo předvádění toho, jak dostrkat lidi k tomu, aby byli více „křesťanskými“, jim můžeš pomoci lépe poznat Ježíše. Nechat se jím samým uvnitř proměnit. To by mohlo způsobit převrat v životě církve. Ale to nezačne tam,“ ukazoval směrem ke dveřím do hlavního sálu, „ale tady,“ a zaklepal si na srdce.

Jeden z uvaděčů nahlédl přes dveře a uviděl mě. „Jaku, tady jsi! Pastor se po tobě celou dobu sháněl. Ozvučení bylo nastavené příliš vysoko a on potřeboval tvou pomoc.“

„To je ale malér!“ povzdechl jsem si. „Už tam běžím!“

„Je mi to opravdu líto, Johne, ale musím jít.“ Rozloučil jsem se a začal se prodírat proudícím davem. Nevím, co se pak dělo s Johnem, ale pro mě to znamenalo počátek změn v mém vlastním životě. A začalo to vydáním zpravodaje výboru rady nedělní školy.....

Kapitola 4.

Proč se očekávání nenaplnila...

Nesnáším vstávat v šest ráno kvůli nějaké ranní skupince, zvláště, když se ostatní ani neukážou.

Přitom je to povinností každého vůči ostatním ve skupině.

Před půlrokiem jsme vytvořili pětičlennou skupinku. Slibovali jsme si od toho, že nám to pomůže být dobrými manžely, otci a zodpovědnými věřícími. Po několika málo týdnech to vzalo za své. Nejprve se to projevilo na docházce. Dnes se ale objevil někdo, kdo se tu neukázal téměř dva měsíce. Vlastně jsme s ním už ani nepočítali.

Bob Miller, jeden z naší církevní rady, mi kromě jiného přišel sdělit, že on a Joyce se rozešli.

Doufal jsem, že se ukáže Gil Rodriguez, protože on byl jediný, s kým jsem mohl mluvit o svých stupňujících se problémech v církvi, ze kterých jsem většinou vinil Johna.

Místo toho, abych ze sebe shodil své břemeno, jsem celý čas strávil v rozhovoru s Bobem o jeho rozchodu. On a jeho žena Joyce byli manželé už přes třicet let a vychovali tři děti. Vždy jsem si o nich myslel, že jsou naším příkladným manželským párem. Protože Bob byl jeden z členů naší rady, věděl sem, že to bude mít špatný dopad na naši církev.

Joyce v jeho počítači náhodou narazila na stažené soubory s pornografií a byla tím tak ponížena, že okamžitě požadovala, aby odešel. Byl jsem si jist, že to musel být nějaký omyl, ale Bob mě ujistil, že nebyl. Bojoval s tím již od mládí, avšak vítězství bylo jen zdánlivé. „Internet vše tak zjednodušil,“ řekl a nic nepopíral. Nemusel riskovat půjčování videa nebo kupování časopisů na veřejnosti.

Během naší konverzace jsem zaslechl smích za přepážkou v další části restaurace. Uvažoval jsem, jak nemístně ten smích zní, ve srovnání s neštěstím, které bylo přede mnou.

Jak je vůbec možné radovat se takhle brzy ráno a navíc, když tu je někdo s takovou bolestí? Zkoušel jsem mu nabídnout různá řešení jeho problému, ale odpověděl mi, že to nemá smysl. Od té doby, kdy děti odešly z domu, jejich manželství postupně umíralo. Ta nešťastná událost byla poslední kapkou v dlouhé řadě bolestných událostí. Čas uběhl a Bob musel jít do práce.

Zvedli jsme se a šli k pokladně zaplatit. Vřelo to ve mně zlostí na ty, kteří nepřišli, a také na Boba, že je takový hlupák. Pokladní mi vracela zpět, když jsem pozvedl oči a spatřil známou tvář přicházející z vedlejšího sálu. Uběhly již téměř dva měsíce od té doby, kdy jsme se setkali při jeho návštěvě naší nedělní školy. Naše pohledy se setkaly a on byl snad stejně překvapen jako já.

„Johne! Co tady děláš?“

Na tváři se mu objevil velký úsměv a se smíchem v hlase odpověděl: „Jaku, jak se vede?“ Přišel blíž a potřásl mi pravicí.

Chtěl jsem ho představit Bobovi, ale neznal jsem Johnovo příjmení. Bobe, to je John. Spřátelili jsme se před několika měsíci. Obrátil jsem se k Johnovi a řekl: „Promiň, nejsem si jistý, jestli jsem nepřeslechl tvé příjmení.“

„John úplně stačí,“ řekl a potřásl si s Bobem rukou.

Přes Bobovu tvář přelétl krátký úsměv, který se vzápětí změnil v napjatý výraz. „To jste Vy ...?“ zakoktal k Johnovi. Pak se otočil ke mně a řekl: „To je ten chlapík...?“ zamumlal neobratně a znovu se zarazil.

Začal jsem se obávat, co by dalšího mohl říci, a tak jsem na něj rychle upřel svůj prosebný výraz.

„To je ten chlapík, ... který tě dostal do všech těch problémů?“

Díval jsem se rozpačitě na Johna, který se otočil ke mně a řekl: „Takhle bych to neřekl.“

„Tak to byl asi někdo jiný,“ poznamenal ještě Bob. Podíval se na hodinky. Prohlásil, že zase přijde pozdě do práce a ve vteřině byl ve dveřích.

„To je ale překvapení, že tě tu vidím,“ otočil jsem se zpět k Johnovi.

„Dnes ráno jsem posnídal s jedním svým starým přítelem,“ řekl. „Musel už odejít a teď už mám jen hodinku, než budu muset na autobus.“ Pokývl hlavou směrem k autobusovému nádraží v dolní části ulice.

„A kam jedeš?“

„Večer mám jedno setkání na severu.“

„Chystal ses navštívit i mě?“

„Myslím, že to nebylo třeba, Jaku. Opravdu jsem neměl mnoho času cokoliv plánovat. Ale jestli chceš, posad se k mému stolu, teď mám chvíli volno.“

Následoval jsem ho na druhou stranu místnosti a posadil jsem se ke stolu v rohu, právě k tomu, odkud se předtím rozléhal smích. „To vy jste se tu tak hlasitě smáli? Nebo to bylo od jiného stolu?“ zeptal jsem se a přitom jsem zrakem přehlédl celou místnost.

„Ano, to byl Filip. Škoda, že jsem nevěděl, že jsi tu také, velmi rád bych vás seznámil. Snad někdy příště. Je na tom podobně jako ty. Právě se vynořil z hlubokého dna. Zrovna teď je jako děcko v bazénku, které šťastně šplouchá vodu kolem dokola. Jeho radost je ještě nakažlivější než jeho smích.“

„Jsem rád, že je aspoň někdo, kdo se baví,“ řekl jsem se sarkastickým úšklebkem na rtech

„To nezní právě dobře.“

„Od té doby, kdy jsme se naposledy viděli, je to hrozné, a dnes ráno to snad skutečně vyvrcholilo. Dnes se neukázal nikdo z naší zodpovědné církevní skupinky, kromě Boba, který mezi nás už dlouho nechodí. Přišel mi jenom oznámit, že se se svou ženou rozchází, protože v jeho počítači našla pornografii. On je také jedním z vedoucích v církvi. Hrozné!“

„Vypadáš opravdu rozzlobeně. Jak to poškodí tebe?“

„Nepoškodí to mě, ale myslím, že to poškodí církev.“

„A je tohle ten skutečný důvod, proč se na něj zlobíš?“

Toho rána to bylo poprvé, kdy jsem se zastavil a přemýšlel nad tím, jak vidím Boba. Byl jsem rozčilený z jeho rozvodu a z toho, jak to všechno ovlivní církev, že jsem o Bobovi vlastně ani nepřemýšlel.

„Nemyslím, že bych byl našťvaný na Boba. Byl sem našťvaný na jeho selhání...“

„A na to, jaký dopad to bude mít na tebe?“

„Nevím, že bych takto uvažoval, ale když už jsi se o tom zmínil, vidím, že jsem na něj byl hodně přísný.“

Asi jsem ho obviňoval z toho, že je málo zásadový, není v souladu se skupinou a také, že si nepřipouští, jak se ve skutečnosti potýká s potížemi.

„Odpovědnost není pro ty, kteří stále s něčím zápasí, Jaku, ale pro ty, kdo vítězí.“

„Ale copak nemáme odpovědnost vůči sobě navzájem?“

„Odkud máš tenhle názor?“

„Tak je to přece v Bibli, ne?“

„Můžeš mi ukázat, kde?“ John vytáhl Bibli a položil ji ke mně na stůl.

Vzal jsem ji a začal jsem v ní listovat, zatímco jsem usilovně přemýšlel, kde najít správnou pasáž. Na žádnou jsem si však nevzpomněl. Dokonce jsem nahlédl do své konkordance, ale objevil jsem, že všechny odkazy ukazují na naši odpovědnost vůči Bohu, ale ne vůči sobě navzájem.

„Nemluví snad epistola Židům o těch, kteří jsou do určité míry odpovědní svým vedoucím?“

„Ne,“ usmíval se John, „tam se mluví o vůdcích, kteří budou skládat účty za životy, kterých se dotýkali. Veškerá odpovědnost v Písmu je spojena s Bohem a ne s jinými bratry a sestrami. Pokud se domáháme odpovědnosti sobě navzájem, uzurpujeme si místo, které náleží jedině Bohu. To je příčina, proč se vzájemně hluboce zraňujeme.“

„Jak se pak můžeme změnit? Vyučujeme lidi, že porostou v Kristu, vytvářením správných závazků a v jejich zodpovědném dodržování. Potřebujeme se navzájem, abychom to mohli uskutečňovat.“

„A jak to prakticky funguje u tebe Jaku, a jak u ostatních ve skupině?“

„Připouštím, že to příliš nefunguje, ale je to proto, že lidé nejsou dostatečně zodpovědní.“

„Skutečně si to tak myslíš?“

Podle tónu, jakým to John řekl, bylo zřejmé, že přinejmenším nesdílí můj pohled. Váhal jsem s odpovědí. „Víš jaké ovoce tento závazkový systém produkuje?“ Zeptal se John.

„Pomáhá to lidem v jejich úsilí být lepšími, ne?“

„Vypadá to tak,“ John zakroutil hlavou a hluboce povzdechl. „Ale nefunguje to. Neproměňují nás sliby které dáváme Bohu, ale jeho zaslíbení, která působí v nás. Když uděláme závazek a plníme jej jen po krátkou dobu, naše vina se znásobí, jakmile selžeme. Pak jsme našťvaní na Boha, že nám dostatečně nepomohl, a obvykle naši vinu začneme léčit „léky“, jako jsou drogy, alkohol, jídlo, zbytečné nakupování, a jinými věcmi, které otupí naši bolest a projeví se třeba v podobě zlosti nebo chtíče.“

„Chceš tím říct, že právě to se stalo Bobovi?“

„Boba neznám, ale řekl bych, že je to pravděpodobné. Mohl se mezi vámi cítit natolik v bezpečí, aby s vámi mohl sdílet své nejhlubší pokušení?“

„Zřejmě ne!“ zavrtěl jsem zklamaně hlavou. „Naše ženy nám říkaly, že by nám, mužům prospělo scházet se v soukromí skupiny každý měsíc, abychom byli dostatečně motivováni. Myslím si, že někdy měly pravdu.“

„Ano, je snadné se držet několik týdnů nahoře a plnit všechny vaše závazky. Co se ale stane, když nadšení opadne? Až to nebude taková zábava obletovat svou ženu jako princeznu. Nebo trávit čas se svými dětmi, když na mne doléhají pracovní povinnosti?. Nakonec všechno vzdáš, protože jsi nebyl proměněný uvnitř. To je jen povrchní přístup k problému založený na lidském úsilí a ten nefunguje.“

„Takže říkáš, že náš přístup produkuje více hříchů?“

„Ano, pro většinu lidí to tak platí. To proto Bob i ostatní nechtějí přijít. A i když přijdou, pravděpodobně vás neseznámí se skutečnou podstatou jejich zápasu. Cítili by se příliš zahanbeně. Místo toho se přiznávají k přijatelným hříchům, jako jsou zaneprázdněnost, hněv nebo pomluvy.“

To je to nejhorší na náboženském způsobu uvažování. Bere naše nejlepší motivy a používá je proti nám samým. Lidé, kteří usilují o zbožnost, se ve skutečnosti stávají více otroky svých tužeb a žádostí.

To je přesně to, co se stalo Evě. Chtěla být jako Bůh, což je také přesně to, co Bůh pro nás chce. Problém nebyl v tom po čem toužila, ale to, že toho chtěla dosáhnout vlastním úsilím.

Apoštol Pavel rozpoznal, že na tomto světě jsou tři různé cesty, ale většina z nás zná jenom dvě. Inklinujeme k tomu si myslet, že v našich životech jde především o volbu mezi špatným a dobrým jednáním. Ale Pavel mluvil o dvou odlišných přístupech, kdy se můžeme snažit žít a konat dobro. Jeden z nich vede přes tvrdé úsilí k podřizování se Božím pravidlům. O téhle cestě řekl, že vždycky selže.

Dokonce, když sebe popsal jako člověka, který dodržoval všechna Boží ustanovení, nazval se nejhorším ze všech hříšníků. Věděl totiž o zlobě a nenávisti ve svém srdci. Určitě mohl své vnější chování ještě více přizpůsobit všem zákonům, ale to by jen odsunulo a potlačilo jeho problémy. Jestli si vzpomínáš, byl to právě on, který chtěl zabíjet boží lid ve jménu Boha."

„Ano, ale Pavel mluvil o dodržování zákonů Staré Smlouvy. My se neřídíme starozákonními pravidly. My se snažíme žít podle novozákonních zásad.“

„Tak to není Jaku. Pavel mluvil o náboženství – jako o lidském úsilí člověka naklonit si Boha svým dobrým jednáním. Jestliže člověk jedná tak, jak On žádá, pak se mu bude dařit dobře, pokud tak nebude činit, bude se mu vést zle. Ve dnech, kdy se mu bude dařit, ho tento přístup dovede k samolibému ospravedlnění, což samo o sobě je jasnou pastí. Ve dnech, kdy se mu nebude dařit, na něj naloží pocit viny větší, než může unést. Tvoje novozákonní principy jsou jen jinou podobou života pod Zákonem. Ty jsi stále ještě v zajetí snahy pokusit se Boha přimět k tomu, aby tě odměnil za tvé dobré skutky.“

„Znamená to snad, že činit dobro může být něco špatného?“ Nemohl jsem sám uvěřit tomu, co jsem právě řekl.

„Pokud k tomu přistupuješ tímto způsobem, pak rozhodně ano. Pavel však poznal něco jiného – život v Bohu, a to ho tak uchvátilo, že to proměnilo celý jeho život. Poznal, že všechna naše selhání jsou jen důsledkem nedůvěry v to, že se Bůh o nás postará. Čím více Pavel rostl v poznání Boha, tím více poznával, že může důvěřovat Boží lásce k němu samému. Čím více v něm rostla důvěra v Boží lásku, stával se svobodnějším od žádostí, které ho ovládali. Jen v pevné důvěře v Pána Ježíše může každý zakusit tento druh svobody. Jen ti, kdo ho znají, to prožívají. To je skutečná svoboda.“

„Nezneužívají to lidé, aby si omluvili cokoliv, co se jim líbí a zdá dobré, a ignorují tak to, co chce Bůh?“

„Určitě to tak může být a mnohdy i je. Ale nemůžeš odvrhnout pravdu jen proto, že ti, kdo si myslí, že jim to prošlo, ji zneužívají. Ti, kdo skutečně znají Boha, se mu budou chtít podobat.“

„Musíme mít ale jistá měřítka, aby lidé věděli, co to znamená.“

V tom momentě, jako by shodil bombu, která rozmetala celou mou koncepci křesťanského života.

„Jaku, kdy už konečně opustíš falešný názor, že v křesťanství jde o etiku?“

Cože? Pohlédl jsem na něj, ale nemohl jsem ze sebe vypravit žádnou souvislou myšlenku. Jestliže v něm nejde o etiku, o co v něm tedy jde? Celý můj život byl povznášen vírou, že právě křesťanství je mravní normou, která mi získá místo v jeho srdci. Tento jeho poslední výrok jsem vůbec nedokázal strávit, ale bylo zřejmé, že právě pevně uvízl v mé mysli.

Nakonec jsem řekl. „Nevím přesně, co na to odpovědět. Celý svůj život jsem žil v přesvědčení, že život v Kristu je o tom, jak správně jednat.“

„To je právě ten důvod, proč bloudíš. Ty jsi tak zabředlý v systému zásluh a trestů, že jednoduše míšíš vztah, který Bůh s námi chce mít.“

„Jak bychom ale mohli vědět, jak nás Bůh vnímá, když nebudeme žít podle Jeho měřítek?“

„Jaku, právě tohle vnímáš úplně převráceně. Boží lásku si nezískáme tím, že plníme Jeho požadavky. Jeho lásku nalézáme v prohraných etapách našeho života. Když necháme proudit Jeho lásku k nám, objevíme, jak mu tuto lásku vracet. Takový vztah proměňuje život.“

„Jak by to tak mohlo být? Nemáme se držet co nejdál od hříchu proto, abychom poznali Boha?“

„Kráčej k Bohu znamená vzdalovat se hříchu. Čím více ho poznáváš, tím jsi svobodnější od hříchu. Ale ty, Jaku, nemůžeš utéci hříchu vlastní silou. Bůh chce mít s námi obecenství. Vše, co v tobě Bůh chce dělat, se dovrší, když se naučíš žít v Jeho lásce.“

Pravda, Jaku, je v tom, že každý tvůj hřích je důsledkem nedůvěry v Jeho lásku a v Jeho dobrý záměr pro tvůj život. Hřešíme, abychom něčím vyplnili naše nitro, které je nalomené, neboť pak chceme bojovat sami za to, co pokládáme pro nás za nejlepší. Může to být také reakce na naši vinu a zahanbení. Jakmile jednou zjistíš, jak moc tě Bůh miluje, všechno tohle se změní. Když se na Něj spolehneš a porosteš v důvěře, uvidíš najednou, jak budeš zničehonic víc a víc osvobozen od hříchu.

„Zní to tak jednoduše, když to říkáš, Johne. Ale začít žít tímto způsobem by bylo proti všemu, co jsem se doposud naučil.“

„Proto je to také nazýváno 'dobrá zpráva', Jaku.“

Potřeboval jsem si tuhle konverzaci někde v klidu v mysli utřídit. Neměl jsem ještě ani pořádek v té poslední. Stále se mi vracela myšlenka na to, jak jsem byl posledně naštvaný na Johna. Uvažoval jsem, jak bych měl vše nejlépe vyjádřit, ale když jsem viděl, že si John začíná balit své věci, došel jsem k názoru, že bych s tím měl začít neprodleně.

„Bude to tedy pro mě znamenat opět jen další potíže, podobně jak mi to způsobil náš poslední rozhovor?“ Můj hlas nabyl poněkud na výhrůžnosti.

„Mluvíš o tom, na co narážel předtím Bob? Jaku, co se tehdy stalo?“

„Tvoje poslední krátká návštěva způsobila docela poprask. Pastor Jim byl velmi rozzlobený, protože během jeho kázání docházelo v ozvučení ke krátkému spojení, a to pak několikrát kolabovalo. Odvádělo to jeho pozornost a vedlo k myšlence, že je tím ničeno celé jeho kázání. Měl jsem tam být, abych mu s ozvučením pomohl. Místo toho jsem se věnoval někomu, jehož jméno jsem doposud ani neznal, a provázal ho prostorami sborového domu. Nevzal to vůbec dobře. Nemohl jsem mu ani odpovědět, odkud jsi. Měl zlost a vyčítal mi, že naším dětským centrem snad provázím nějakého pedofila.“

„Tak to pěkně přestřelil,“ reagoval na to John klidně. Myslel jsem si, že takové obvinění ho řádně rozzlobí, ale jeho to vůbec nevyvedlo z míry.

„Já jsem ho samozřejmě ujistil, že je to nesmysl. Ale on se mě ptal, jak mohu věřit někomu, koho vůbec neznám. Tak hrozně se na mě rozčílil, Johne. Ještě nikdy jsem ho tak neviděl. Ukončilo to naše přátelství. Trvá to už asi dva měsíce, co spolu udržujeme jen pracovní vztah. Byl to člověk, který mě vždycky podporoval, když mi ostatní podráželi nohy. Trávili jsme spolu volný čas. Přátelil se se mnou přes všechny mé chyby a špatné chvíle. Teď se vyžívá v tom, že rozebírá a kontroluje všechno, co dělám.“

„To se všechno změnilo až po mé poslední návštěvě? Neřekl jsi mi tenkrát v parku, před několika měsíci, že vaše vztahy byly už tehdy napjaté?“

Zarazil jsem se a přemýšlel. „Teď když to připomínáš, tak si vzpomínám, že to přicházelo postupně. Choval se nesnášenlivě už asi půl roku nebo víc. Byl odměřený a na moje připomínky reagoval vždy příkře.“

„Vyznívá to tak, jakoby bylo ještě něco jiného ve hře.“

„Ano, a ať už je to cokoliv, je to zlé. Nelíbily se mu dokonce ani změny, které jsem udělal.“

„Změny, jaké změny?“

„Právě ty, které jsi mi navrhoval.“

„Neřekl jsem ti, že máš vytvářet nějaké změny, Jaku.“

„Zrušil jsem ten nápis, který se ti nelíbil, protože prohlašoval naši církev za Dům Hospodinův. A taky ten obviňující nápis na plakátu.“

John se pobaveně usmíval a kroutil hlavou, jako bych udělal něco trapného. „Vsadil bych se, že jsi pochodil víc než dobře.“

„To není vůbec legrace, Johne. O několik dnů později, co jsem na oznamovací nástěnce provedl těch pár změn, přišla do mé kanceláře Jill Harperová. To je paní, která se na mou žádost stará o vytváření nápisů a plakátů. Zeptala se, co se stalo s naší nástěnkou. Odpověděl jsem, že jsem byl s některými zprávami nespokojený a odstranil jsem je s tím, že to později přepracujeme. Ona se hrozně rozčílila, že jsem neměl dělat žádné změny, aniž bych se s ní poradil. Omluvil jsem se, ale moc to nepomohlo. Už o tom se mnou vůbec nechtěla mluvit. Myslím, že svůj vztek rozmázla po celém učitelském týmu. Hodně z nich je na mě naštvaných až přespříliš.“

„Kvůli čemu?“

„Několik týdnů předtím jsem představil návrh týkající se změn priorit dětského programu. Mělo to vést k jeho ozdravení. Tak, jak jsme o tom mluvili, když jsi tam tenkrát byl.“

„Ale ne!“

„Ale ne? Byl jsem přece tím tak nadšený. Strávil jsem nad tím spoustu času a vytiskl desetistránkovou příručku, jak přesměrovat naše vyučování a přeškolit učitele. Byl jsem si jistý, že to pro ně bude zajímavé a pozvedne to naši službu na vyšší úroveň. Uvedl jsem přesně doporučené změny ohledně našeho systému hvězdičkových odměn. A taky písní, které měly být více zaměřené na chvály. Oni to pochopili jako výčitku, že jsou farizeové. Řekli mi, že chvály jsou stejně tak dobré, jako cokoliv jiného. Že oni sami museli vyrůstat na stejném bodovacím systému, a když dávají dětem hvězdičky, vidí aspoň nějaký výsledek práce. Nevěděl jsem, co na to říct. Překvapilo mne to.“

Když vypukla hádka, nemohl jsem si už ani vzpomenout, cos mi k tomu říkal ty. Ten večer to prostě byla katastrofa.“

„Dovedu si to představit, Jaku. Mrzí mě, že to bylo tak zlé.“

„A to ani nevíš, že to bylo potom ještě mnohem horší. Život v církvi byl těžký už předtím. Teď se to ale pro mne stalo noční můrou. Nemyslím, že by pastor měl vůči mě ještě nějaký respekt. Žaludek mám pořád jako na vodě.“

„Jaku, jestli jsi kdy poslouchal, co jsem říkal, poslouvej tedy toto: Nepoužívej naše rozhovory k tomu, abys zkoušel změnit ostatní. Já jsem se ti snažil jen pomoci, abys pochopil, co je to žít v Boží svobodě. Lidé okolo tebe jsou na tom podobně jako ty. Nebudou ti rozumět. Mohou tě začít obviňovat ještě mnohem hůř. Zkoušíš žít tak, jak jsem o tom mluvil, ale nedal jsi Bohu prostor, aby v tobě mohl působit. Ještě jsi neprošel tou pravou cestou. Teď musíš hlavně ukončit to zraňování ostatních lidí a ničení sebe samého.“ John vstal ze židle a vytáhl z kapsy nějaké bankovky a nechal na stole spropitné.

„Jasně, rozumím,“ řekl jsem a vstal zároveň s ním.

John dodal, že musí běžet na nádraží, aby stihl autobus. Nabídl jsem se, že ho tam zavezu. Jemu by to pomohlo ušetřit trochu času a já bych měl ještě možnost dokončit náš rozhovor. Pokračovali jsme dál v hovoru během cesty k pokladně i po cestě k mému autu.

„Zatím neprožíváš Boží přítomnost o nic víc reálněji, než v ten den, kdy jsme spolu poprvé mluvili, je to tak?“

„Jak jsi na to přišel?“

„Protože zatím jsi jen zkoušel změnit jiné, místo sám sebe. Pro člověka je to přirozená věc, dělit se o svou vlastní marnou snahu a domnívat se, že to může změnit lidi okolo. To je taky důvod, proč si dnes tolik lidí zakládá na závazcích a lidském výkonu. Kdybychom tak mohli ostatní přimět k tomu, aby činili jen správné věci, pak by to všechno bylo pro nás lepší.“

„Myslíš?“

„Ne, Jaku! My se ani vůbec nepřibližujeme k tomu, co je vlastně všechno správné. Lidé budou vždy dělat chyby. Vytvořit si dobrý vztah k Pánu Ježíši, to vyžaduje celoživotní úsilí. Ono vůbec žít vírou ve zkaženém světě, je samo velmi obtížné, a my bychom to neměli ostatním věřícím ještě komplikovat. Nemyslíš, že to je právě důvod, proč jsi tu nebyl pro Boba a proč tu teď není pro tebe tvůj pastor?“

„Nevím, co si o tom myslet.“

„Jde o to, že pravý život ve sboru není postaven na povinnosti a závazcích. Ale je postaven na lásce. Měli bychom se navzájem povzbuzovat na naší cestě, aniž bychom kladli lidem stejná měřítká, která by dle našeho mínění potřebovali.“

„To zní jako nějaký relativismus, Johne.“

„Ne, je to jednoduše respektování postupu daného Bohem k uvedení lidí do pravdy. Nemluví o různých způsobech přebývání v pravdě pro různé lidi. Ale o lidech, kteří zjišťují, že přestože je jiná doba, pravdu tvoří stále stejný základ. Pokud držíme lidi jen v povinnostech, nikdy se nenaučí žít v lásce. Můžeme dávat vyznamenání těm, kdo mají nejkrásnější vnější fasádu, a přitom opomíjet ty, kteří se skutečně snaží žít v Pánu Ježíši.“

„Nedokážu si představit, jak sdílet takový způsob víry s ostatními.“

„Tak je to nejlepší, Jaku! Otvírá to dveře pro to, aby se lidé stali opravdovými a věděli přesně pro koho tady jsou. Povzbuzuje je to, aby se drželi co nejbližší Pána Ježíše. A nezkoušeli někoho natlačit do uzavřeného systému předem daných odpovědí.“

„Kde bych mohl najít takové místo, Johne? Je takové místo zde v Kingstownu?“

„Jaku, tys mě vůbec nepochopil. Nejde o žádné místo, ale jde o to, abychom společně žili po boku ostatních věřících. Jsou u vás někteří, co by chtěli žít takovým způsobem? Určitě ano. A ty je v pravý čas poznáš. Nejprve se ale nech proměnit sám.“

Dojel jsem k autobusovému nádraží a zastavil. John už natahoval ruku po dveřích. „Raději poběžím, Jaku, abych to stihl.“

„Mohl bys mi dát číslo, na kterém bych tě zastihl? Pro případ, že bych s tebou potřeboval mluvit.“

„To není tak snadné, jak si myslíš,“ řekl John. Vystoupil z auta a zavřel dveře. „Určitě se znovu setkáme. Jsem si jistý,“ dodal, opřený o otevřené zadní okno.

„Ale já ne.“

„Opatruj se, Jaku. Jsi na správné cestě. Když to předtím bylo zlé, tak teď to může být jen lepší. Je

to jako operace, když se povede, je to pak znatelně lepší.“

„Zatím to tak necítím.“

„Já vím. 'Umřít' sám sobě není žádná legrace, ale je to ten nejdůležitější první krok. Čím víc se tam blížíme, tím více máme pocit, jako bychom se Bohu vzdalovali. Proto tě chci povzbudit, abys i za této situace zůstal u Ježíše. On to vše vyřeší a uvede tě na správnou cestu tak, jak si to dnes ani nedovedeš představit. Ani jak bych to já sám nedovedl dnes vyjádřit.“

„Díky, Johne, to mi pomůže.“ Otočil se a odcházel pryč. Najednou jsem si vzpomněl na jednu věc, na kterou jsem se chtěl zeptat. „Můžeš mi ještě říct své příjmení?“

V tom za mnou začalo troubit taxi, takže můj dotaz byl asi přehlušen, neboť v té chvíli se John ztratil ve dveřích, aniž by se otočil s odpovědí.....

Kapitola 5.

Láska s háčkem...

Přišel jsem sem, abych získal odstup od celé této záležitosti, ale ve skutečnosti jsem všechno přinesl s sebou. Má hlava nebyla snad ani minutu prosta toho, co se zrovna doma odehrávalo. Citově to ve mně vřelo hlubokým zklamáním a hněvem; Proti tomu toto krásné okolí nemohlo nic učinit.

Jezero Nellie je jedním z mých oblíbených míst na světě. Nellie leží ve vysokém pohoří Sierra na konci pěší cesty dlouhé osm kilometrů, jež se téměř rovným směrem šplhá do kopce. Je to horská túra trávající dvě a půl hodiny a zřídka se stává, že tady někoho potkám, i uprostřed léta. Nyní začínalo září a toto krásné odpoledne jsem měl jezero jen pro sebe.

Jezero je sice malé, ale vždy jsem tady chytil dostatek nádherných duhových pstruhů. Mimo to, je to jediné místo, na kterém jsem chytal ryby, jež se chovají jako ryby na obálce jednoho rybářského časopisu. Když je dostanete na háček udice, skákají přímo z vody, v zoufalém pokusu uvolnit se z háčku, a opět moci volně plout. Přirozeně jsem si jistý, že v tom zažívám více radosti než ty ryby.

Laurie odjela, aby na týden navštívila své rodiče. V krátké době – dílem, protože jsem byl hluboce zklamán – jsem se rozhodl, že si vyjedu svým karavanem k jezeru, abych tam strávil sám několik dnů. Již jsem napsal svou výpověď, schoval jsem ji ale do svého psacího stolu, protože jsem si chtěl vše ještě jednou v klidu promyslet.

Poslední rozhovory s Johnem jsem si vzal k srdci a v následujících šesti měsících se skutečně můj vztah k Bohu prohloubil. Denně jsem si velmi silně uvědomoval Jeho přítomnost. Zrovna, když jsem se začal učit více důvěřovat Jemu, než svým vlastním silám, vypukla v domácím sboru velká hádka. Nějak jsem ale ztratil v tom všem pohled na Boha, a nakonec to bylo tak, že vždy, když jsem chodil kolem skupinky lidí, pátral jsem po důvěrně známé Johnově tváři. Potom jsem to vzdal a rozhodl jsem se tomu všemu uniknout, i kdyby jen na několik dní.

Na poslední dvě hodiny jsem se posadil na jižní břeh jezera Nellie a horlivě jsem začal rybařit. Chytil jsem téměř dvacet ryb a dělalo mi radost, když jsem je tahal na břeh. Tyhle okamžiky však byly jen malým únikem od bolesti, která rostla a vřela v mém nitru. Jakmile jsem opět ryby pustil na svobodu a připravil si znovu háček, zase to ve mně začalo vřít. Během doby, kterou jsem strávil v realitní kanceláři, jsem zažil několik strašných konfliktů, ale že skupina lidí se mohla střetávat s takovým nepřátelstvím a opovržením, a zároveň tvrdě na tom pracovat, aby navenek působila vlídně a nevinně, bylo pro mne úplně něco nového.

„Idioti!“ vykřikl jsem na celé jezero a vypustil část své zlosti, zatímco má udice ležela nečinně v jezeře.

„Doufám, že tím nemyslíš mě.“ důvěrně známý hlas ke mně zazníval z vrcholku kopce za mnou. Ohromeně jsem vyskočil a otočil se. Byl to John, jenž, s batohem na zádech, sestupoval z hory k jezernímu břehu.

Málem jsem klopýtl o svou udici, když jsem se pokoušel ji položit na zem a zároveň ho pozdravit:

„Copak tady nahoře děláš?“

„Chodím sem každým rokem přibližně v tuto dobu na takové dva týdny, abych se trochu toulal po vysočině a přitom si užil míru a klidu.“

Jen zřídka se zde setkávám s lidmi, a vůbec ne již s těmi, které znám.“

„To se mi stává také. To je ono, co se mi právě na tom tak líbí.“

„Chtěl bys, abych odešel?“

„To má být vtip?“

Odepjal svůj batoh, nechal jej sklouznout z ramen na zem a postavil jej na starý pařez. Pak se narovnal a otázal se: „Chodíš sem nahoru často?“

„Vlastně ne. Nejvýše jednou v roce.“

Nečekaně se má udice začala pohybovat. Spadla s pařezu, na který jsem ji položil. Rychle jsem ji chytil a začal navíjet vlasec. Duhový pstruh, velký asi půl metru, proletěl vodou a vyskočil proti mně. Náhle se vlasec prověsil, když háček vypadl z jeho tlamy. John a já jsme se usmívali, když jsem konečně vlasec navinul a udici položil. Na rybaření jsem už teď neměl žádnou náladu.

„Opět je jeden volný“, řekl John. Pak se posadil na ten pařez a zeptal se: „Kdo jsou ti idioti? Snad ne ty ryby?“

Zrudl jsem, protože můj záchvat zlosti se znovu ohlásil: „Ne, rybaření mě dělalo neuvěřitelnou radost. Jde o lidi doma. Nebudeš, Johne, věřit, ale v posledních několika týdnech prakticky všechno vybuchlo. Tím se u všech dostalo to nejhorší na světlo.“

John mě přerušil dříve, než jsem se mohl ještě více rozčilovat: „Nejdřív mi ale ještě řekni, co bylo předtím. Jak se ti vedlo od našeho posledního rozhovoru?“

Potřeboval jsem chvíli, abych si všechno mohl utřídit, o čem jsem mu chtěl vyprávět, a opět se na naše poslední setkání soustředil: „Vlastně to bylo velmi dobré. Zrovna jsem byl tak daleko, že jsem si užíval mého vztahu k Bohu, jako tehdy, když jsem Jej poprvé poznal. Přestal jsem se stále snažit o to, aby se něco dělo a začal jsem různými způsoby poznávat, že tu je. Začal jsem se dívat na sebe, jak jsem se předtím nedíval, jako například, jak náročný dovedu být a jak málo v detailech svého života důvěřuji Ježíši. A víš co? Mé chyby se Mu nezdařily, že by hrály nějakou roli. Ukazoval mi jednoduše stále více, jak reálným by chtěl v mém životě být.“

„To je úžasné! Víím, že se tomu dá těžko uvěřit, ale když člověk užívá tohoto prostého vztahu, podaří se všechno, co by Bůh chtěl s člověkem učinit.“

„Nyní, zdá se ovšem, že to tak dobře nefunguje. Všechno mě postihuje a stále jsem tak plný hněvu, že dokonce své vlastní ženě naháním strach.“

„Hněváš se také na ni?“ John vzal do ruky mou udici, zatímco jsme se spolu bavili.

„Nemyslím, ale určitě to tak vypadá.“

„Zlobíš se na pastora?“

„Pokouším se nezlobit se, ale on se chová nemožně. Vlastně jsem s ním vycházel docela dobře, když jsem se přestal pokoušet ho změnit nebo nutit do vztahu, do kterého nechtěl. Ale pak přišel ten hloupý koncert, který se nezdařil.“

„Řekl jsi mu, jak se zlobíš?“ zeptal se John, zatímco hodil do jezera háček bez návnady.

„Ještě ne! Jistě by mě vyhodil, ale co by se mnou pak bylo? Uvažoval jsem, že dám výpověď. Výpověď jsem dokonce již sepsal, ale chtěl bych si nejdříve najít jinou práci, než ji podám. Vzdal jsem se mnohého, abych mohl pro tohoto člověka pracovat, a jen se podívej, v jakých potížích se nyní nacházím!“ zhluboka jsem si povzdechl a potřásl hlavou. V uších jsem slyšet svůj zrychlený puls: „A nyní chce, abych v jeho prospěch lhal.“

„Jak to?“

Vedoucí práce s mládeží v našem sboru naplánoval před dvěma týdny koncert k zahájení školního roku, aby tím získal žáky vyššího stupně. Proto angažoval kapelu, jež vystupuje s pravými poselstvími evangelíí, která den předtím vystoupila v jednom gymnáziu ve městě s pořadem proti drogám. On a mladí lidé pak ohlásili v naší městské čtvrti koncert. To přitáhlo značně mnoho lidí, ale krize poté byla ještě mnohem větší. Někteří z našich starších členů, kteří se v budově na jiném místě setkali, tu hudbu zaslechli a došli k názoru, že zní příliš světsky. Když vyšli ven, aby se podívali, co se děje, uviděli, že některá z děvčat jsou spoře oblečená a někteří z chlapců se oblékli jako členové nějakého gangu. To jim asi nahnalo strach a obvinili pastora pro práci s mládeží, že znesvětil bohoslužební prostor.

Později jsme ještě zjistili, že několik sedadel s novým čalouněním bylo nožem poškozeno a do některých opěradel byly vyřezány iniciály. Kromě toho chyběla část našeho zvukového zařízení a na pánských toaletách se objevilo také nějaké graffiti. Škoda byla vyčíslena asi na 3 500 dolarů a nyní je snaha, aby padaly hlavy.

Někteří z rodičů slyšeli, že ve hře byl i alkohol, a že se po koncertu venku v parku kouřilo.“

„Když člověk získává lidi, přináší to někdy i problémy“, poznamenal John, přičemž upíral stále ještě svůj pohled na vlasec, jež bez pohybu ležel stále na hladině.

„Následné problémy jsou pak většinou ještě větší. Někteří lidé se pořádně rozzlobili, když slyšeli, co se stalo. Měl bys slyšet ten bojovný pokřik tam dole: ‚Máme toho již dost v televizi; nemusíme to také ještě vnášet do církve.‘ ‚Proč se pokoušíme děti druhých zachraňovat, když své vlastní ztrácíme?‘ ‚Celé místo bylo plné výtržníků.‘“

„Co by to bylo vlastně za pozitivní hledisko, když cílem bylo získat lidi.“

„Myslím, že mi to bude nyní také jasné. Udivuje mě, že lidé na obou stranách jdou proti sobě s takovou vášní.“

„Pokud se dobře pamatuji, slibuje motto na vaší budově přece: ‚Kde láska je způsobem života!‘“

Potřeboval jsem chvíli, abych si vůbec vzpomněl na to, o čem hovoří: „Je to tam nahoře zavěšeno tak dlouho, tak že si nedovedu představit, že si toho ještě někdo vůbec všimne.“

„Očividně.“ John se ušklíbl.

„Zdá se ti to zábavné?“ zlobil jsem se, protože já jsem na tom nic směšného nenacházel.

„Řekl bych, že to zní spíše ironicky než zábavně, ale to je právě ten problém s institucemi, že ano? Dává člověku něco důležitějšího, než abychom se vzájemně jen tak prostě milovali, jak jsme byli milováni. Když lidé společně instituci vybudují, musí ji a její dobrodince chránit, aby byli dobrými správci. Tím vejde všechno ve zmatek. I láska se předefinováá jako to, co instituci chrání a bez lásky je všechno, co tak nečiní. Někteří z nejlaskavějších lidí tohoto světa se přemění v zuřivé šilence, kteří se již nezastaví a věří tomu, že všechny nadávky a stížnosti jsou opakem lásky.“

Když John poté přitáhl prázdný háček, pozvedl jej: „Jde o lásku s háčkem: Jestli děláš to, co chceme, odměníme tě. Jestli to neděláš, potrestáme tě. Pak vyjde najevo, že vůbec nejde o lásku. Poskytujeme svou přízeň jen těm, kteří slouží našim zájmům a upíráme ji těm, kteří tak nečiní.“

„Takový zmatek!“

Vidíš, kolik utrpení tím vzniká? Proto mohou instituce Boží lásku brát na vědomí jen tak dlouho, dokud všichni zúčastnění jsou v tom, co dělají, stejného mínění. Každý rozdíl v myšlení pak vede k boji o moc.“

„Tomu můžeš věřit a zdá se, že to bude pokračovat déle, než si to samotný spor zaslouží. Lidé se na sebe navzájem zlobí. Dávají si taková jména, která jsem v realitní kanceláři nikdy neslyšel. Někteří si stěžují stále ještě na náhrady škod, ačkoli jedna z rodin slíbila, že náklady převezme, aby se škody opravily a chybějící součásti nahradily. Vůbec to nedává smysl.“

„Možná, že tím na světlo vyplul nějaký hlubší konflikt.“

Na něco takového jsem předtím ještě nepomyslel, ale uvědomil jsem si, že ti, kteří nejhrolivěji zastávali své mínění, nebyli zajedno ani v jiných věcech: „Snad máš pravdu, Johne. Je tam takové hluboko ležící napětí mezi lidmi, kteří jsou toho názoru, že naše společenství se otáčí příliš kolem sebe, a druhými, kteří mají starost o to, že zničíme to, co máme, když přivedeme do sboru mnoho nových lidí.“

„To se stává často. Měl jsem co do činění se skupinami, které se hádaly o to, jaké druhy písní se smějí zpívat a kdo smí využívat novou sportovní halu. Jedni přemýšlejí o tom, co by mohlo přitáhnout nové věřící, zatímco ti druzí to chtějí nechat tak, jak to je, aby si to sami užili. Takové věci nejsou nikdy jednoduché.“

„Mám prostě již dost celé této situace a mám velký strach z toho, že odstoupím. Zítra večer pořádáme kvůli tomu zvláštní shromáždění. Všichni jsou značně rozezleni. Nebude to zrovna pěkné. Několik členů našeho představenstva požaduje odchod našeho pastora pro práci s mládeží a zlobí se na pastora, že celou záležitost nechal bez kontroly.“

„Co si myslíš, jak to asi dopadne?“

„Pokud je pastor v něčem dobrý, pak v tom, jak si zachránit svou kůži. Pravděpodobně bude muset nechat jít mládežnického pastora. Již mu řekl, že ho doporučí jinde, pokud odstoupí. A právě v tomto bodě chce na mně, abych v jeho prospěch lhal.“

„A co by chtěl, abys řekl?“

„Pokouší se od celé té věci distancovat, přičemž říká ostatním, že neměl tušení, jakého druhu ta skupina je. Ale to neodpovídá pravdě. Předtím si poslechl jedno z jejich CD a byl varován, že jejich hudba je na samé hranici.“

Benovi a mně vyprávěl, jak byl nadšen myšlenkou, že získá zkažené mladistvé našeho města.“
„Ach jo!“

„Ano, a nyní celou tu historii překroutil. Před několika dny jej kritizoval jeden z našich starších. On se začal bránit a řekl, že byl celou tou věcí zaskočen. Řekl, že já jsem ten, kdo ji schválil. Poté vyprávěli pastor a Ben dvě odporující si historky a navzájem se obviňovali ze lži. Když jsem pak pastorovi připomněl náš rozhovor před koncertem, řekl, že se cítil být v pasti a zápalu boje zapomněl, že si ta CD vyslechl. Když jsem ho vyzval, aby svou verzi objasnil, řekl mi, že není sice přísně vzato pravdivá, ale konec konců pravdu odráží. Řekl, že kdyby měl tušení o tom, co se toho večera bude dít, nikdy by nedal svůj souhlas. Přál by si, abych jeho verzi té události podpořil a Bena dostal do úzkých. Řekl mi, že po tom všem, co pro mne udělal, mu to dlužím.“

„Jestli mu něco dlužíš, zdá se mi, že to ve skutečnosti nedělal pro tebe.“

„Jeho slova zůstávala ještě ve vzduchu, zatímco jsem se pokoušel pochopit, co tím míní: „Myslíš si, že to nedělal pro mě? Pro kohopak tedy? Pro sebe samotného?“

„Pro koho jiného? Vidíš nyní, jak naše definice lásky jsou překroucené, když institucionální priority mají slovo? Pravděpodobně se skutečně stará o tebe. To bych nyní nechtěl popírat, ale přitom se všechno točí kolem něho. Nyní by chtěl dostat zpět něco, co mu vůbec nedlužíš.“

Problém se zaměřením církve, jak ty jej znáš, Jaku, je v tom, že se nestal ničím jiným než oboustranným uspokojováním osobních potřeb. Každý jej potřebuje pro něco. Někteří mají potřebu vést, druzí, být vedeni. Někteří chtějí učit, druzí jsou rádi, když se stávají jen diváky. Místo toho, aby se ve světě věrohodně svědčilo o Božím životě a lásce, stává se nakonec církev skupinou lidí, která musí ochraňovat své vlastní zájmy. Co ty prožíváš, se jeví méně Božím životem, ale více nejistotou lidí, kteří se upínají k věcem, které podle jejich názoru slouží nejlépe jejich potřebám.“

„Je to také důvodem, proč se někteří lidé náhle stávají zlomyslnými, když se cítí ohroženi? Chovají se jako zdivočelí psi, kterým berou jejich kost.“

„Přesně! A dělají to na základě názoru, že Bůh je na jejich straně. V takových dobách často dochází k tomu, že skupina se roztrhne v nová seskupení, která opět slouží lépe nejistotám těch jedinců. A když jejich hořkost pak opadne, začíná tento cyklus od začátku znovu.“

„To znamená tedy, že nakonec je vždy všechno horší, bez ohledu na to, co dělám?“

„Stojíš patrně před nějakým rozhodnutím?“

„Musím buď podpořit jednoho, nebo druhého.“

„Nebo prostě říci pravdu a nechat věcem volný průběh. Mě se zdá, že tě nikdo nežádal o to, abys rozhodl mezi Benem a Jimem, nýbrž mezi pravdou a lží.“

Nevěděl jsem, co bych měl říci nebo co dělat. Ačkoli John jasněji představil rozhodnutí, před kterým jsem stál, neulehčil mi to. Bylo toho tolik ve hře a mně se nelíbilo být vhnán do takovéto pozice. Ticho bylo nepříjemné.

Konečně John vstal: „Nevím, co budeš dělat, Jaku, ale existuje něco, co jsem se časem naučil. Každé přátelství, které od tebe žádá lež, aby se zachovalo, není s velkou pravděpodobností žádným přátelstvím.“

Myšlenka, že mé přátelství s Jimem není pravé, se mi vůbec nelíbila: „Je to prostě jenom jeho slabý okamžik, tím jsem si jist. Má velké problémy s několika důležitými lidmi a pokouší se jen jednat v nejlepším zájmu sboru.“

„Řekl ti to, nebo ty sám jsi přišel na tuto nebetyčnou lež?“

Zíral jsem na něj a zjišťoval, že má frustrace tímto rozhovorem zrovna neopadla. Když vůbec, pak vzrostla jen ještě má starost. Zhluboka jsem si povzdechl a vzal hlavu do dlaní.

„Přál bych si, aby to bylo jednoduché. Jsme již dlouho přáteli.“

„Přátelství je úžasná věc, Jaku, ale ne, když se tak překrouť. Jestli si dobře na to vzpomínám, řekl jsi mi, že toto přátelství se stejně chýlí ke konci.“

To jsem jaksi ztratil ze zřetele, když Jim za mnou přišel a poprosil mě o pomoc. Projevil takovou starost o mne a omlouval se za to, že se tak vrhl do práce, že naše přátelství tím trpělo. Byl jsem opět tam, kde jsem byl.

„Máš pravdu, John. Již dlouhou dobu zachovává velký odstup a během našich pracovních setkání a modliteb si jen zřídka nechá nahlédnout do srdce.“

„Cože, ty myslíš, že snad něco skrývá?“

„Jak to mám vědět? A vůbec si nejsem jist, jestli něco skrývá.“

„Myslíš, že ne?“ zeptal se s pozdviženým obočím, čímž mi dal najevo, že očekává odpověď.“

„Nevím. V každém případě je to tak, že ostatním pracovníkům a lidem ve sboru už není tak přístupný.“

„Mám takovou zkušenost, že lidé, kteří se straní přátelství, jež určitou dobu dlouho pěstovali, obvykle něco tají. Co budeš dělat?“

„Nevím. Mohu všechno získat, pokud mu budu krýt záda, nebo všechno ztratit, pokud tak činit nebudu.“

„Pak si tedy, stejně jako Jim, příliš zaujat svým vlastním vnitřním světem.“

To se mi neposlouchalo dobře.

John pokračoval: „Vím, jak těžce to ve tvých očích vypadá, Jaku, ale nenech se tím mýlit. Jestli bys chtěl jít touto cestou, musíš stavět poctivost nad osobní zájmy. Je lehké v zájmu instituce věci utajovat, ale to je krok směrem, kde Boha nenajdeš.“

„Ale já potřebuji tuto práci, alespoň do té doby, dokud nenajdu jinou.“

„Jsou horší věci, Jaku, než ztratit práci. A tím se také mění Boží odpovědnost, aby se o tebe postaral, ne?“

„Co to říkáš? Mám snad prostě od toho utéct? Nedovedu si představit, že bych mohl žít bez tohoto sboru. Již dvacet let je to mé duchovní zázemí a bez něj bych asi umřel.“

„To je právě ono, co by chtěli, aby sis myslel. Ale tak tomu není. Kromě toho to vysvětluje, proč ostatní tak zarputile bojují. Ani oni si nedovedou představit, že by to vzdali, a proto musí zvítězit. Do podobné pasti upadlo už mnoho Božích dětí. Jestli máme tak velké obavy, že to bez instituce nezvládneme, pak tím vyhadzujeme právo a spravedlnost z okna. Jsme pak zainteresováni jen na našem vlastním přežití. Takové argumenty vedly v dlouhé církevní historii k neuvěřitelně mnoha bolestem a utrpení.“

„Nemyslel jsem to tak, jak říkáš, Johne.“

„Určitě jsi to tak nemyslel, ale přesto je to realita. Jestliže život sboru budujeme na potřebách, jsme slepí pro pravou práci Boží v našich sborech.“

„Co tím myslíš?“

„Proč přicházejí lidé do tvého sboru, Jaku?“

„Protože musíme mít mezi sebou společenství. Potřebujeme společenství, abychom dostali potravu, žili jeden před druhým zodpovědně a společně rostli v Bohu. Myslíš si snad, že to není správné?“

„A když už tam někdo nechodí, co se s ním pak stane?“

„Měl by si vyhledat jiný místní sbor a tam se zapojit, jinak upadne duchovně nebo propadne omylu.“

„Poslechni si přece sám sebe, Jaku, ty užíváš slova jako „musí“, „potřebuje“, „měl by“. Je tohle život sboru, ke kterému tě Bůh povolal?“

„Zatím jsem si to myslel.“

„Bible neužívá řeči nutnosti, když mluví o důležitém spojení, jež vzniká mezi Bohem a věřícím. My sami jsme závislí na Ježíši! On je ten, koho potřebujeme. On je ten, koho následujeme. On je ten, komu na základě Boží vůle ve všem důvěřujeme a na koho se máme ve všem spoléhat. Jestli Kristovo tělo na toto místo posouváme, činíme Jej jakýmsi bůžkem a nakonec jsme úplně zmateni naší momentální situací. Náboženství přežívá tím, že nás učí, že se musíme přizpůsobit, jinak nás čeká strašlivý osud.“

Ne, protože musíme, máme mezi sebou společenství, nýbrž proto, že smíme. Každý, kdo patří k Bohu, otevře se životu, který máme na základě Jeho vůle mít. A co se týče tohoto života, nejde o to, že se přeme o to, kdo bude instituci kontrolovat, nýbrž, že si navzájem prostě pomáháme, abychom žili hluboce v Něm. Vždy, když připouštíme, aby do toho vstoupily ještě další skutečnosti, užíváme lásku jen proto, abychom svými háčky vnikli do jiných lidí. Odměňujeme je náklonností a trestáme je, když jim ji upíráme.“

Hluboko ve mně vzešlo světlo. Věděl jsem, že má pravdu: „Proč jsem to již předtím neviděl, Johne? Celý systém má háčky. My sami užíváme takové věci, jako je „jednota v učení“, abychom lidi kontrolovali, přičemž každou různost v myšlení zadusíme. Protože většina lidí má pak jen dobrý pocit, co se týče jich samých, když se druhým zalíbí. Je zcela přirozené, že se chtějí přizpůsobit našemu učení a našim programům. To je ale strašné, Johne.“

John tu seděl docela klidně a dal mi příležitost k mým dalším osobním objevům.

Nemohl jsem uvěřit, jak jsem se choval slepě ke všem našim metodám, prostřednictvím kterých jsme sebou vzájemně manipulovali. Není divu, že jsem byl stále vyčerpán! Pokouším se splnit očekávání druhých a zároveň se pokouším plynule těmi druhými manipulovat, aby splnili má očekávání. Choval jsem se k ostatním stejně tak, jak pastor přistupoval ke mně. Sám jsem to praktikoval vůči Laurie a do svého vlastního manželství domů jsem vnášel stres.

„Vlastně všechno, co doposud dělám, se dá zpochybnit, Johne.“

„Vím, že to tak je, ale nezapomeň, že nejsi sám. Pomysli na to, že samotní Ježíšovi učedníci připravovali plány, jak by se mohli ujmout prvního místa v Jeho Království, nebo jak by mohli využít Boží moc, aby potrestali Samaritány. Dříve, než odhalíš, že můžeš Bohu ve všem důvěřovat, nepokoušej se již stále druhé kontrolovat ve věcech, o kterých si myslíš, že jsou zapotřebí.“

„Ale co pak mám dělat, Johne? Jednoduše se vzdát této práce?“

„Nemyslím, že v současné době by to bylo správné rozhodnutí. Na tvém místě bych se trochu více opřel o Ježíše a prosil Ho o to, aby ti ukázal, co máš dělat. On ti to dá najevo, pokud to ještě nebudeš komplikovat svým pokusem se zachránit, jako například svou práci neztratit, jinými být milován nebo chránit svou dobrou pověst.“

„Kdo svůj život zachrání, ztratí jej, není tomu tak?“

„Tato slova jsou jádrem toho, co se učíme, abychom mohli žít v Ježíšově Království. A nezapomeň přítom na druhou část: „Kdo svůj život pro mne ztratí, nalezne jej.“ Tato cesta je zřídka jednoduchá, ale ty poznáš, že radost žít Ježíšův život, časem daleko převáží každou bolest.“

„Ale co když nejsem na správné cestě?“

„Nesprávné, v jakém smyslu? Zradil bys pravdu, jen abys dostával svůj pravidelný plat?“

„Ne, to jsem pochopil. Ale co když se v této celé situaci pohybuji na nesprávné cestě a chovám se prostě jen sobecky?“

„Sobectvím by bylo, kdyby ses chtěl zachránit na účet někoho druhého. Riskovat zaměstnání, svou pověst nebo různá přátelství, abys zůstal věrný svému vlastnímu svědomí, nevypadá podle mého názoru právě sobecky.“

„Ale jak si mohu být jist, že nezpůsobím nějaký velký zmatek?“

„Zda způsobilíš nějaký zmatek, nebo ne, není přece předmětem otázky. Nejde ani o to, aby sis byl jist. Ty můžeš převzít odpovědnost za to, co pokládáš za nejlepší. Jestli uděláš chybu, časem ji zpozoruješ a poučíš se z toho. Příkladně se naučíš být více závislý na Ježíši než na tom, co nazýváš církví. Nikdo není dokonalý, Jaku, a když nebudeš chtít, abys vypadal dobře, budeš volný k tomu, abys Jej následoval.“

John položil paži kolem mých ramen a ujistil mne, že se bude za mne modlit.

„Je čas, abych šel dále“, řekl, a otočil se pro svůj batoh. Podíval jsem se na hodinky a nemohl jsem uvěřit, kolik již bylo hodin. Má žena si vždy dělá starosti, když se sám toulám divočinou, a já jsem jí slíbil, že se opět včas objevím v civilizaci, abych jí do půl čtvrté zavolal. Protože jsem měl před sebou dobrou hodinu cesty, bylo na to nyní příliš pozdě a já jsem měl strach, že se obrátí na policii, aby po mně začala pátrat.

„Ach jo! Opozdil jsem se téměř o jednu hodinu“, řekl jsem a rozběhl jsem se, abych posbíral své věci.

„Jsi na cestě dolů do Huntingtonu?“ zeptal jsem se.

„Ne, půjdu odtud na západ, ještě několik dní zůstanu tady nahoře.“

„Vycházím z toho, že nemá smysl se tě nyní ptát, zda se jednoho dne opět můžeme setkat?“

„Žádný z nás dvou to nemá v rukou, Jaku, a také to nepotřebujeme. Podívej se ale jen, co se dnes stalo. Pokud se Bohu podařilo, aby se dnes naše cesty zkřížily uprostřed divočiny, pak věřím, že Mu můžeme také přenechat to, kdy se příště setkáme.“

Neměl jsem čas, abych se s ním o tom přel, a tak jsme se objali, abychom se rozloučili. Já jsem se vydal směrem k pěší cestě a on šplhal po skalnatém svahu západně od jezera Nellie. Kdybych byl věděl, co se mi přihodí, zůstal bych asi u jezera ...

Laskavý Otec, nebo dobrý víla?

Od té doby, kdy jsem Johna naposled viděl na břehu jezera Nellie, uplynuly téměř dva měsíce, mně to však připadalo jako věčnost. Shromáždění sboru, jež se konalo po našem setkání, se stalo mým Waterloo. Doufal jsem, že můj přítel, pastor a šéf přijde k rozumu a na tomto setkání, nebo aspoň krátce potom, řekne pravdu. Ale tak tomu bohužel nebylo. Pohodlí lži bylo pro něj cennější než naše přátelství, jež jsme doposud udržovali. Byl jsem ohromen!

Před setkáním mi dal ultimatum: buď budu zastávat jeho verzi, nebo si mohu hledat práci někde jinde. Byl jsem již téměř tak daleko, že bych přikývl, ale pak jsem nedokázal lhát v jeho prospěch. Pokoušel jsem se tak dobře, jak to šlo, ho posunout do příznivějšího světla, a řekl jsem, že jsem sice myslel, že koncert schválil, ale že jej asi také nepochopil. Jeho pichlavý pohled mi dal pak najevo, že má strategie nevyšla. Příští ráno mi vynadal. Obvinil mě ze zrady našeho přátelství a požadoval, abych nejpozději do konce toho dne odstoupil. Ještě než se mohl nadechnout k odpovědi, vytáhl jsem ze svého notesu připravenou výpověď.

„Jsem sebou tak zklamán“, řekl a přitom se mi nepodíval do očí. Pokračoval: „Měl jsi takové velké možnosti, a nyní jsi to všechno zahodil! Proč to všechno?“

Řekl mi, že se o to postará, abych do konce měsíce dostal svůj plat, a varoval mě, že naruší mou pověst v našem městě, pokud bych o něm něco špatného rozšiřoval. Když jsem chtěl odejít, zdál se být trochu klidnější: „Přes to všechno nikdy nezapomenu, co jsi tady svého času pozitivního udělal, a doufám, že se do sboru vrátíš, abys prožil uzdravení, které potřebuješ.“

Kývl jsem, když jsem odcházel, a byl jsem šokován jeho drzostí. Kdo se bude léčit na místě své nehody? K tomu je zapotřebí nemocnice nebo přinejmenším nějaký lékař. Když Laurie, naše děti a já jsme příští neděli nepřišli na bohoslužbu, přečetl Jim před shromážděnými mou výpověď a pustil se, jak jsme později zaslechli, do dvacetiminutového chvalozpěvu o vysokém charakteru, jenž se požaduje po lidech v duchovní službě. Řekl lidem, že jsem lhal, abych jej diskreditoval a převzal jeho místo. A dodal, že nedostatky charakteru přijdou vždy na světlo v krizových dobách. Šokoval mě, že svůj hřích zřejmě překroutil na mou obžalobu.

Několik přátel nám zavolalo, že jsou s námi. Řekli, že rovněž opustí sbor, ale většina lidí se nám vyhýbala. V následujících dnech jsem se pokaždé cítil být ponížen, když se při nákupech lidé ode mne odvraceli a předstírali, že mě nevidí. Laurie a já jsme o nedělích navštívili několik sborů, neboť jsme cítili, že bychom to měli dělat, ale nyní, protože jsme věděli, kolik lží a podvodu za tím vším vězí, nebyli jsme tam svými srdci. Již jsem se neprojevoval. Někteří z těch, kteří s námi sbor opustili, doufali, že založím nový, ale mně k tomu chyběla odvaha. Čím déle jsem to odsouval, tím více přátel jsem ztrácel.

Opětný návrat do realitní kanceláře nebyl rovněž lehký. Trh prožíval zrovna propad a firmy měly spíše příliš mnoho zaměstnanců. Zkusil jsem tedy vybudovat vlastní kancelář, ale mé staré obchodní kontakty již našly jiné kanceláře, jež je reprezentovaly, a nevypadalo to příliš slibně.

S několika málo přáteli, sotva jedním příjmem a beznadějnou budoucností přede mnou, jsem nakonec prožíval svůj pád na samé dno. Až do té doby, kdy mi zavolala Laurie, aby mi sdělila, že naše dcera utrpěla ve škole astmatický záchvat a musela být odvezena do nemocnice. Když jsem se rozběhl, abych ji tam navštívil, vytryskl můj hněv ze mne velkou silou. Po tom všem, co jsem pro něj udělal, se snad měl Bůh lépe starat o mou rodinu než dosud. Vnitřně jsem pěníl, protože jsem ještě nevěděl, jak bych měl zaplatit nemocniční účet, protože jsem nebyl delší dobu pojištěn. Pochopíte nyní, proč bych raději odtud utekl, když John onoho večera přišel do kavárny? Ano, momentálně se vedlo Andrejce lépe, ale já jsem pěníl zlostí a nechtěl jsem uprostřed toho všeho mít něco s Bohem společného. Co nesprávného jsem jen udělal, že má dcera musela tak trpět?

V kavárně jsem hledal na kratší dobu útočiště, abych se napil kávy, přečetl si časopis a pokusil se nemyslet na to, co všechno mně tuto dobu způsobilo starosti. Zrovna tehdy se odvážil John svou hlavu strčit do mé soukromé svatyně. Nyní přicházel k mému stolu a já jsem, upřímně řečeno, myslel na to, jak mu dát pěstí do obličeje, pokud by se odvážil něco říct.

Věděl jsem přirozeně, že nikdy nic takového neudělám. Konec konců jsem násilníkem jen vnitřně, ne navenek, kde by to každý mohl vidět. Doufal jsem, že si bude umět přečíst řeč mého těla a prostě odejde, ale on nadále kráčel jednoduše ke mně. Konečně stanul za židli na protější straně stolu a začal ji vytahovat: „Nebude ti to vadit, když si k tobě sednu?“

Samozřejmě, že by mi to docela vadilo! Zmiz odtud! Od té doby, co jsem tě potkal, mám jen nepříjemnosti! Ale můj smysl pro slušnost mě vedl k tomu, že jsem nakonec jen řekl: „Myslím, že bych raději chtěl mít klid.“

Zdál se být překvapen. Opatrně zasunul židli opět za stůl a řekl svým jemným hlasem: „To je úplně v pořádku, Jaku. Můžeme spolu mluvit také jindy.“

Vzhlédl jsem a vypustil zlostný povzdech, když obešel stůl a položil mi ruku na rameno. Stiskl je pln přátelství a řekl: „Chtěl jsem ti jen říci, že je mi líto toho všeho, co zrovna prodáváš; zajímám se skutečně o to, jak se ti vede.“

Poklepal mi ještě jednou na rameno a pak šel opět ke dveřím.

Zíral jsem na jeho záda, když odcházel. Zuřil ve mně boj. Větší část mého já byla dost rozhněvaná na to, abych ho zaškrtil dřívě, než by ještě řekl další slovo, ale menší a rozhodující část mého já chtěla vědět, co by řekl k potížím, ve kterých jsem se nyní nalézal. Kdyby nyní prošel těmi dveřmi, pak bych se již nikdy nedověděl, kdy se s ním opět setkám. Když stiskl kliku, slyšel jsem se, jak na něj volám: „Počkej, Johne!“

Otočil se, zády zavřel dveře a pohlédl ke mně.

„Je mi to líto, že jsem tak hrubý. Jestli chceš, můžeme spolu chvíli mluvit“, řekl jsem.

„Jsi si tím jist, Jaku? Někdy je nejlepší, když je člověk v takových chvílích sám.“

„Mám už toho dost, být sám.“ svá slova jsem téměř spolkl v nekontrolovatelném povzdechu, jenž se mi vydral z hrdla a roztrásl mě bolestí. Nevydal jsem ze sebe žádné další slovo, protože mi slzy a povzdech vytryskly z nějakého dosud potlačovaného pramene. Víím ještě, že jsem se cítil jak rozpačitě, tak hloupě, když John ke mně přicházel, protože jsem nebyl z těch, kteří by plakali i ve svých nejhorších časech. Pokoušel jsem se to zastavit, ale nedařilo se mi to. John mě obešel a položil mi zezadu ruce na ramena.

„To je OK“, řekl, a asi aby mě trochu uvolnil a uklidnil, začal mi masírovat šíji. „Budeš opět v pořádku.“

Myslím, že jsem slyšel, jak se tiše modlí, ale nějak jsem se právě zajíkl, takže jsem dobře neporozuměl. Odkud se to všechno vzalo? Bylo to snad jen pět minut, nebo tak nějak, než jsem se opět začal ovládat, ale měl jsem pocit, že to muselo být tak dvacet minut. Dokázal jsem zrovna ještě vyrazit ze sebe: „Je mi to líto“, ale on mě ujišťoval, že má dost času, abych to mohl přestat. Mezi lidmi, kteří dávali najevo tak mnoho emocí, jak já nyní, jsem se nikdy dobře necítil, ale John, jak se zdálo, zůstával přitom všem v klidu. Uklidňujícím způsobem ke mně mluvil a bolest pomalu polevovala. Když zmizela úplně, sedl si vedle mne.

Ani jsem se nepokoušel před ním skrývat svůj hněv. Jak mohl Bůh všechny tyto nepříjemné věci v mém životě dopustit, když jsem vlastně za Ním plně stál? A také když moje malá dcera to všechno musela prodělat, když jsem ještě nevěděl, jak za to mám zaplatit. Úpěnlivě jsem prosil Boha, aby ji vyléčil, postaral se o mou rodinu, a aby zničil mého bývalého přítele kvůli tomu, co udělal, aby mně uškodil. Věděl jsem, že tento poslední bod byl trochu podezřelý, ale David se přece často ve svých žalmech tak modlil jako já teď: „A nejvíce se zlobím na tebe! Od té doby, co jsi vstoupil do mého života, se na mne všechno sesypalo. Ještě nikdy jsem nebyl tak hluboce zklamán mým duchovním životem, a tak silně izolován od církve, jako nyní. A přitom ani nemohu vykazovat nějaký příjem! To se tedy ukázalo být mým skvělým životem v Kristu!“

John se nechytil do mé pasti, nýbrž se jen opřel a podíval se na mě pronikavým pohledem, jaký jsem poprvé u něho zaznamenal na ulici v San Luis Obispo. Nejlépe by mi bylo, kdyby se zlobil stejně tak jako já, a obhajoval se, ale on nedělal nic. Položil svou hlavu do dlaní a povzdechl si: „Vím, že v této chvíli to není jednoduché, Jaku! Tento čas ještě nenastal. Nezapomeň, že se nacházíš uprostřed procesu, a ne na jeho konci.“

„Copak to má zas znamenat?“

Bůh něco v tobě tvoří; odpovídá na nejhlubší modlitby, jež jsi kdy vyslovil. Ano, tento proces přinesl neuvěřitelnou bolest do tvého života, ale On tě neopustil, Jaku. Ani zdaleka! Stojí nyní s tebou tak pevně, jak nikdy předtím.“

„Já to tak ale vůbec necítím. Zdá se mi spíše, jakoby namířil na mne všechny zbraně, které má.“
Pak, po krátké přestávce, se ve mně ozvala cynická nota: „Ale, vždyť já vím, že pocity nehrají žádnou roli.“

„Právě naopak! Jsou velmi důležité! Ale ty nyní nemůžeš cítit, že tě podpírá, a nic to nemění na skutečnosti, že to činí stále. Znamená to jen, že tvé pocity jsou nastaveny na nesprávnou frekvenci. Nevím nyní, zda je ta nejlepší doba o tom hovořit, ale Bůh by ti chtěl pomoci, abys rozeznal věci, o které stále opět klopýtáš.“

„Dobře, pak se nehněvám nejvíce na tebe, nýbrž na Něj! Nechci, aby můj život používal jako nějaký kopací míč, do kterého si lidé kopnou, jak se jim zachce.“

„Takový On není. Ví, že to tak člověk může pociťovat, jako by jsi všechno ztratil, co pro tebe kdy něco znamenalo, a ono v jistém smyslu to tak opravdu je. Nevěř, že tyto události připravil z nějakého vyššího důvodu. Ty jsi se k němu modlil, abys Jej směl poznat, jaký je ve skutečnosti, a to má své důsledky. Je vždy jednodušší účastnit se kulturních hrátek, dokonce tehdy, když jsou náboženské povahy, než odhalit, kdo Bůh skutečně je a jak by si přál s tebou žít.“

„Ale přinejmenším jsem tehdy věděl, jak zaplatím účty“, vyletělo ze mne.

„Přinejmenším sis myslel, že tomu tak bylo.“

S hlubokých povzdechů jsem se podíval na Johna. To bylo to, co jsem na našich rozhovorech nenáviděl. Řekl nějakou poznámku, a já jsem tam pak stál, a nevěděl jsem vůbec, co tím měl na mysli. Nezdálo se, že by on sám mně chtěl něco vysvětlovat, co měl na mysli, dokud se ho nezeptám a já sám jsem si vůbec nebyl jistý, zda ještě chci něco vědět. Prožíval jsem vnitřní boj, zda bych se ho měl zeptat, nebo se nyní prostě omluvit a odejít se podívat na Andreu. Dlouhou dobu bylo mezi námi ticho. Byl jsem rozhodnut, že se ho nezeptám, a že mu také neodhalím žádnou další slabinu. Nakonec zvedl John hlavu s lehkým úsměvem: „Ale ty jsi byl vlastně pořád hodně zklamaný, nebylo tomu tak?“

„Kdy? Čím zklamán?“

„Tím, že jsi hrál tu náboženskou hru. To tě neuspokojovalo, ne? Neuléhával jsi každý večer s hlubokým zklamáním, že Bůh neučinil to, co jsi od Něho očekával?“

„Vždy tomu tak nebylo“, odpověděl jsem a zavzpomínal na několik posledních let, pak jsem dodal: „byly i některé neuvěřitelně skvělé časy, kdy jsem prožíval Boží dobrotu.“

„Jsem si jist, že je to pravda, ale byly mezi nimi i takové, které tě zdržovaly.“

„Ne, a právě to je tak nesnesitelné. Vždy pak, když si myslím, že je to nyní skutečně dobré, vychází to nazmar. Být v Kristu, jak to nalézám v Bibli, jsem ve skutečnosti ještě dosud nezažil. To nechápu. Dokonce, když jsem tě poznal, bylo to nadějně, a nyní je to stejně tak frustrující jako všechno, v Božím jménu.“

„A proč si myslíš, že to tak je?“

„Poslyš, Johne. Jestli mi něco máš říci, pak mi to prosím řekni. Nemám sílu a energii na to, abych se s tebou bavil ve slovních hříčkách.“

„Je mi to líto, Jaku“, řekl John a natáhl ruce, aby mě uchopil za předloktí, jež mi leželo na stole pod hlavou: „Tento druh hry bych s tebou nikdy nehrál.“

„Copak se děje, Johne? Po všem, co jsem v posledních několika měsících udělal, abych svůj život s Bohem uvedl do pořádku, mohl bych si přece myslet, že On by mi mohl poskytnout něco lepšího. Nenašel jsem žádnou práci. Má pověst byla narušena lidmi, které znám již dvacet let. Laurie a já jsme si několikrát vjeli do vlasů a dnes mi málem zemřela dcera.“

„Ty jsi tedy toho názoru, že Bůh ti dluží něco lepšího?“

„Není to tak? Proč bych se měl tak velmi snažit, abych Jej následoval, když si mne nevšímá?“

„Tak je to tedy“, odvětil John a opřel se o opěradlo: „Ty jsi vyrostl s představou, že svým chováním můžeš určovat, jak se k tobě Bůh bude chovat. Když ty splníš svůj díl, tak On musí ten svůj splnit také.“

„Není to snad pravda?“

Jaku, Bůh plní svůj díl neustále. Miluje tě více, než jsi byl kdy milován někým jiným, a nikdy svou ruku nestáhne z tvého života. Někdy jsme připraveni s Ním spolupracovat, někdy ne, a to může ovlivnit běh věcí. Ale nevěř tomu, že bys mohl Boha řídit svým jednáním, neboť to tak není. Jestli bychom mohli Boha kontrolovat, byl by nakonec takový jako my. Není lepší, když mu necháme volnou ruku, abychom byli takoví jako On?“

„Ale podívej se přece jen na ty potíže, ve kterých se nacházím, Johne. Přece jsem se pokoušel dělat co bylo správné a vůbec nic to nepřineslo.“

„Ale ano, ale způsobem, který ještě neznáš. Bůh tě zbavuje věcí, které ti v minulosti dávaly jistotu. Stály v cestě, protože Bůh Otec mohl být tobě tím, čím bys vlastně chtěl. Byly to stejně jen klamné naděje. Jejich ztráta je vždy bolestná a já vím, že zrovna ty musíš více zvládnout než většina druhých, ale bylo by mylné si myslet, že se Bůh obrátil proti tobě, nebo tě přinejmenším ignoruje.“

„A co si mám jiného myslet? Domníval jsem se, že Bůh mi objasní některé věci, a tím vstoupí do mého života více radosti a klidu. Myslel jsem, že také ostatní to budou mít tak rádi, jako já. Ale nyní zjišťuji, že tomu tak není, a ptám se, zda jsem nenaletěl. Nemyslíš, že když je to od Boha, že to bude lepší?“

„Ale ano a věřím, že to tak je.“

Sotva jsem se dokázal držet na uzdě: „Jak můžeš něco takového říci? Jsi snad blázen? Podívej se, co všechno prožívám!“

„Připouštím, že okolnosti, jež se tě týkají, se zdají být o něco horší. Ale na to nesmíme hledět. Nacházíš se na nové cestě, ale své oči jsi namířil ještě ke starým ukazatelům. Věřím, že Bůh by ti rád dal vědět, že tyto staré ukazatele nejsou nic jiného než mýty, jež podporují umírající systém. Ve skutečnosti vůbec nefungují, jak zrovna zjišťuješ.“

„Jaképak mýty?“

„Za prvé si myslíš, že je to znak Boží nelibosti, pokud trpíme. Nedopustil se již podobné chyby Job? Ale utrpení ukazuje na to, že Bůh nás od něčeho osvobozuje, abychom Jej mohli lépe následovat. Žít Jeho životem znamená, že budeš muset vždy plout proti proudu. Neočekávej, že se všechno kolem tebe tak jednoduše této cestě přizpůsobí. Na každém rohu se jí to bude stavět na odpor. Bůh by tě rád poučil, jak můžeš s Ním těmito věcmi projít, abys poznal radost a klid, které všechno kolem tebe prostupují.“

„Ale není to tak, že Bůh slibuje, že bude žehnat těm, kteří Jej následují?“

„To je jistě ovoce naší činnosti, ale On nedefinuje toto žehnání podle tvých podmínek. On tě vede po té nejlepší cestě, kterou ty dnes ještě nedovedeš pochopit. Nepřestávej Ho následovat a On tě doslova udiví. To nejtěžší, čemu se na této cestě učíš, je vzdát se iluzí, že svůj život můžeš kontrolovat, popřípadě můžeš Bohem manipulovat, aby ti žehnal.“

„To je ale to, co máš na mysli ve vztahu k mým nezaplaceným účtům, nemám pravdu?“

„Ano, Bůh se o tebe postará. Dělal to vždy; jen ti to není známo. Protože nemáš žádné pojištění a také žádné zaměstnání, na které se můžeš spolehnout, neznamená to, že tě opustí. Že jiní zničili tvou pověst, neznamená, že budou mít poslední slovo. Bůh není žádnou dobrou vílou, která švihne magickou kouzelnou hůlkou, aby se všechno stalo podle našich přání. Daleko nedojdeš, když pokaždé, pokud tvá očekávání nesplní, budeš pochybovat o Jeho lásce k tobě. Je to Otec. Ví mnohem lépe, co potřebuješ. Je pro tebe a tvou rodinu daleko lepším živatelem, než ty jsi dosud předpokládal. Vnese tě do svého života a místo toho, aby tě před všemi těmi věcmi ochraňoval, které ty snášíš, rozhodl se, že je využije pro to, aby ti ukázal, co opravdová svoboda a opravdový život skutečně jsou.“

„Tedy se Mu líbí, že trpím?“

Doufám, že ty to víš lépe. On sdílí všechny bolesti s tebou. Nemůže vůbec jinak. On tě miluje. On ti neublíží, nýbrž využívá zkaženosti tohoto světa, aby v tobě vytvořil něco většího. Jestli to jednou rozpoznáš, osten těch těžkých skutečností kolem tebe ztratí svou sílu. Budeš v tom Boha nacházet a přitom na Něho hledět, jak dosahuje Svých cílů bez tvé kontroly. Pak teprve počne Jeho život do tebe vstupovat.“

„Myslím si, že nejraději bych byl prostě jen šťastný“, řekl jsem uštěpačně s úsměvem. V těch posledních dnech to byl můj první pokus o žert a vyzněl dobře.

„Ale být šťastný je značně lacinou náhradou tvé přeměny k Jeho obrazu, nemyslíš?“

„Vím! ale není to lehké.“

„Nikdo neřekl, že by to bylo lehké. Ale ty si to děláš ještě těžší, když si myslíš, že Bůh je proti tobě! Jak by ti bylo, kdybys věděl, že je v celé té věci s tebou, a sice v centru a vede tě k životu, o který jsi tak velmi prosil?“

O tom jsem musel určitou chvíli přemýšlet: „Pak bych nebyl jistě tak na dně.“

„Ano, tak tomu je. A byl bys stále ještě schopný užívat si Jeho přítomnosti, zatímco On to všechno dovádí do konce. Ušlo ti, co všichni autoři Nového Zákona zvěstovali: Ačkoli Bůh naše trápení nezpůsobuje, přece je využívá, aby nás zbavil nejhlubších hloubek našeho bytí. Pokud s Ním budeš touto věcí procházet, aniž Ho odsuneš stranou, nebudeš Ho obviňovat a obžalovávat, budeš překvapen, co učiní.“

„Ale já stále ještě nevím, jak mám zaplatit tento nemocniční účet.“

„Ale On to ví, Jaku! Pracuje již na tom. Že ty to ještě nemůžeš vidět, nemění nic na této skutečnosti.“

„To by bylo ale, co se mne týče, v pořádku, kdybych se nemusel dívat, co má dcera všechno musí prodělat. Nedovedu si představit, že ji nechal onemocnět, aby na mně pracoval.“

„To máš ovšem pravdu. Andrea má svou vlastní cestu s Bohem, a také ji tím vším provede. Ty ji nemůžeš uchránit před utrpením a její problémy nezpůsobil Bůh, aby se k tobě dostal. – Ale nemyslím si, že ji ještě někdy opět uvidíš se záduchou.“

„Skutečně? Jak jsi na to přišel?“

„Chtěl jsem vlastně dnes večer navštívit v nemocnici jednoho svého přítele, jehož život se chýlí ke konci. Proto vím, že jsi tady. Viděl jsem, že se svou ženou máš malou výměnu názorů před Andreiným pokojem.“

Hned jsem si vzpomněl na tuto prudkou slovní výměnu. Byli jsme oba pod stejným tlakem a začali jsme se vzájemně za to obviňovat. Při myšlence, že John nás viděl, jsem sebou trhl: „To asi zrovna nebylo nic pěkného?“

„Z toho si nedělej žádné starosti, Jaku. Nacházíte se oba v obtížné situaci a já bych si určitě nedovolil posuzovat, jak s ní zacházíte. Myslel jsem jen, že by nebyla na to ta nejlepší doba, abych vás přerušil. O něco později jsem se vrátil zpět, abych se podíval, zda jednoho z vás zastihnu, našel jsem ale jen Andreu, která zápasila s dechem. Její oči byly plné strachu. Přistoupil jsem k ní a ptal jsem se jí, zda se mohu za ni pomodlit. Kývla a já tak učinil. Myslím, že časem se to ukáže, ale já věřím, že její astma je pryč.“

„Ty jsi ji vyléčil?“

„Jako bych něco takového mohl udělat! Ne, ale jsem značně jistý, že to učinil Bůh.“

„Vážně? Tisíckrát jsem se za to modlil, ale pro mne to neučinil.“

„Kdo říká, že to neučinil? Já jsem prostě připojil jen své modlitby ke tvým.“

„Ale proč to neučinil v těch ostatních tisíci případech, kdy jsem Jej o to prosil?“

„Proto! Protože to není ani v tvé moci, ani v mé! Je to v Jeho moci. Léčba není žádnou magií. Čím více se učíme v Něm žít, tím více spolupracujeme s Ním na tom, co činí. Prostě jsem se jen za ni pomodlil, aby lehčeji dýchala a měla Boží klid, ale jsem přesvědčen, že Bůh učinil něco navíc, než to.“

„Proč?“

„Nevím, jak to mám jinak vylíčit, ale měl jsem dojem, že astma ji opustilo. Myslím si, že ona to ví také. Její další dýchání bylo tak lehké jako tvé. Strach z jejích očí zmizel, na rtech se jí mihl úsměv a s hlubokým povzdechem klesla do polštářů.“

„Snad proto jsem ji před chvílí našel, jak spí. Mysleli jsme, že konečně léky prokázaly svůj účinek.“

„Jsem si jistý, že i to pomohlo, ale věřím, že Bůh chtěl udělat ještě něco navíc.“

„To by bylo vskutku úžasné, kdyby to byla pravda. Nejsem rád, když musím přihlížet, jak trpí. Ale vždyť ty říkáš, že mám být prostě šťastný bez ohledu na to, co Bůh činí a jak to činí.“

„Ne, to jsem vůbec neřekl, Jaku. Já ti jenom pomáhám, abys viděl, co by Bůh všechno mohl pro tebe učinit v situaci, ve které jsi. On nepotřebuje, abys Mu něco předstíral. Musíš ještě čestně vyřešit několik vážných problémů a konfliktů. Bůh je dost mocný na to, aby se s tím, vypořádal. Neutíkej před svou bolestí a nezkoušej se také před ní skrývat. To by Boha nedojalo a tobě nepomohlo. Odevzdej Mu svůj hněv. On ví, jak tě může tím vším provést, aby se ti zjevil v celé své nádheře, o které se ti nikdy nesnilo.“

Během těchto slov se opět otevřely dveře kavárny. Nějaká zdravotní sestra se rozhlédla prostorem: „Jste to vy, Johne?“

„Ano“, zvolal směrem k ní.

„Řekl jste, že chcete být informován, pokud se stav pana Phillipse zhorší. Myslím, že to brzy nastane.“

„Děkuji. Hned přijdu.“

Po těchto slovech se obrátil ke mně: „Musím nyní odejít. Podívej se přece, jak se vede Andree, a pokus se pak sám ještě trochu spát.“

„Ale já si nejsem jist, zda jsem to všechno pochopil.“

„To nedokážeš ani v příštích minutách či hodinách. Touto cestou půjdeš celý svůj život, Jaku. Umět učit se, vzdávat se svých iluzí, něco kontrolovat a připouštět, že Bůh činí, co chce, není pro nás lehké. Tohle není ještě poslední lekce.“

„Ale já stále ještě nevím, co mám udělat pokud jde o mé zaměstnání nebo sbor či ještě něco jiného“, řekl jsem, když mi opět celá řada nevyřešených otázek projela hlavou. Chtěl jsem, aby mi John ukázal směr.

„Chtěl bych ti položit ještě jednu otázku, Jaku: Je něco, co ti chybí, abys přežil tento den?“

„Potřebuji nějakou práci a musím vědět, jak mám zaplatit nemocniční účet.“ s těmito slovy jsem ukázal na stěny, které nás obklopovaly.

„Čili potřebuješ víru, že tvůj Otec o těchto věcech již ví, a že tě dost miluje na to, aby je s tebou společně vyřešil. Vše, co dnes potřebuješ, máš. Ještě jen nemáš všechno, co potřebuješ, až do konce měsíce. Ale do té doby je ještě daleko.“

„V tom máš asi pravdu“, musel jsem přiznat.

„To je všechno, co je nám přislíbeno, Jaku. Jestli své lásce v každém okamžiku dokážeš důvěřovat, dovíš se, jak můžeš žít v pravé svobodě.“ John začal vstávat od stolu. Vstal jsem rovněž a objal jej dříve, než odešel.

„Ale kde najdu tento druh víry?“

„Nenajdeš ho. To je něco, co se tvoří v tobě, dokonce v centru těch skutečností, které tě obklopují, a kterými nyní pohrdáš. Jdi prostě stále k Němu a dávej pozor, co učiní. On je Otec, který tě zná lépe, než ty sám sebe a jenž tě miluje více, než ty sám sebe. Pros Ho o to, aby ti pomohl a dal znát, jak velmi tě miluje. Tím se všechno se změní.“ Pak šel ke dveřím a řekl: „Už musím jít.“

Objali jsme se ještě jednou a on odešel. Vzal jsem své věci a následoval ho. Nedokázal jsem již čekat a musel jsem se podívat, jak se vede Andree. Na cestě k ní jsem se rozhodl, že zbytek svého života budu vycházet z toho, že mne láska Otce provází za všech situací, a nebudu o ní pochybovat. Tehdy jsem ještě nevěděl, jak velmi to budu potřebovat.....

Kapitola 7.

Kdo si jámu kopá, špínu na druhé vrhá....

Doléhal ke mně ohlušující řev diváků z protější tribuny fotbalového stadionu. Aniž bych se otočil, věděl jsem, že to pro fotbalový tým mé staré školy nic dobrého nevěstilo. Otočil jsem hlavu a právě jsem zahlédl, jak se útočník z mužstva protihráčů, s jásavě zvednutýma rukama, smeknul přes brankovou čáru. Vzápětí na něj napadali ostatní spoluhráči, jeden přes druhého.

Povzdechl jsem si a s nechutí potřásl hlavou. Poté, když mé mužstvo ještě do poločasu vedlo 3:0 proti favorizovanému týmu, zahodilo obrovskou šanci své vedení ještě zvýšit. Nejednalo se o běžné utkání. Byla to přece soutěž o bronzový pohár mezi dvěma nejznámějšími gymnázii města, a tato soutěž nabyla za 45 let svého trvání až téměř bájných rozměrů. Vítěz dostával obrovský bronzový zvon, trofej, která byla vyrobena ze zvonu, dříve zavěšeného ve staré věži původního gymnázia. Také se tím pyšnil po celý rok.

Pro absolventy školy nebylo nic důležitějšího, než v posledním roce vyhrát zvon, a bývalí žáci jako já, po tom prahli stejně tak. V posledních šesti letech obhajovalo pohár mužstvo soupeře, byla to pro nás ponižující série porážek. Doufal jsem jen, že tento večer se to konečně obrátí v náš prospěch. První poločas začal slibně, ale uvědomoval jsem si, jak se v takovém zápase může karta rychle obrátit.

Když jsem se opět obrátil k prodejnímu stánku, zahlédl jsem mně důvěrně známou postavu, nahnutou přes zábradlí a dívající se na hřiště. Z místa, kde jsem stál, jsem těžko rozeznával, zda jde skutečně o něho, neboť dotyčný byl oblečen do nadměrně velkého kabátu a na hlavě měl teplou vlněnou čepici.

Když otočil hlavou a zadíval se na výsledkovou tabuli, teprve pak jsem poznal jeho profil. Co ten tady dělá?, pomyslel jsem si.

Abych to zjistil, opustil jsem své místo ve frontě. Přistoupil jsem zezadu k němu a dotkl se jeho ramen.

„Copak tu děláš?“ ptal jsem se, a také jsem si položil otázku, zda si to jaksi naplánoval, avšak, když se podíval přes rameno, aby zjistil, kdo se ho dotkl, vypadal skutečně překvapeně. Úsměv mu přeletěl přes tvář. Otočil se a objal mne: „Jaku, rád tě zase vidím. Doufal jsem, že tady budeš.“

„Nepředpokládal jsem, že jsi fotbalový fanda“, odpověděl jsem a ukázal jsem hlavou směrem k hřišti.

„Vlastně nejsem, ale je mi jasné, že dnes večer v Kingstonu snad nemůže být nikdo, kdo by u toho nechtěl být. Něco takového jsem ještě nikdy nezažil: ohňostroj před začátkem utkání, a tak pobláznění diváci.“

„Je to rivalita plná vášni. Dokonce známé sportovní noviny o tom již referovaly. Každý vždy na tento zápas přináší všechny možné zvonky a píšťalky. Co tě přivádí do města?“

„Navštívil jsem tu pár lidí a doufal jsem vlastně, že jednoho z nich potkám právě tady. Jak se vede Andreee?“

„Od té doby, kdy jsi se v posledním měsíci za ni modlil, se již nezadýchává. Jsem ti tak vděčný.“

„To je úžasné. Vede se ti také lépe?“

„Jde to. Sice nemohu říci, že je všechno v pořádku, ale skutečně jsem si vzal k srdci, co jsi mi naposledy říkal, Johne. Prosil jsem Boha o to, aby mi pomohl a dal znát, jak velmi mne miluje, i tehdy, kdy to okolnosti komplikují. Z finančního hlediska to vychází jen tak tak, ale zažil jsem už, kdy nám Bůh několikrát pomohl neobvyklým způsobem.“

„Jak například?“

„Stále ještě pracuji v realitní kanceláři, ale nejde to jak by mělo. Mezitím mne lidé žádali, abych jim pomohl při malířských a zahradnických pracích, na které nemají čas. Někteří lidé mi dokonce dávali větší dárky, aby nám pomohli přežít. Nechtěl jsem je vlastně přijmout, ale dárci říkali, že jim to na srdce kladl sám Bůh. Pokaždé jsme ty nabízené věci skutečně použili.“

„Není On úžasný?“

„On to nechá dojít téměř do úplného konce, když už se mě ptáš. Před několika týdny jsem také prodal první průmyslovou budovu. Až budou všechny formality vyřízeny, bude to velká pomoc.“

„Prostě si vzpomeň, že On se nestará o zítřejší den, protože všechno již promyslel. Zve tě, abys s Ním prožíval radosti okamžiku, abys reagoval na to, co ti klade k nohám. Možnost svobody následovat Ho prostě tímto způsobem, změní mnoho stránek tvého života. On tě, Jaku, miluje a chtěl by, abys žil v této jistotě, aniž bys musel všemu porozumět.“

„Myslím, že už něco z toho mohu sám vidět. Četl jsem stále dokola osmou kapitolu dopisu Římanům, abych zjistil, co chtěl Pavel vlastně říci. Zdá se, že Pavel svou víru v Boží lásku odvozuje z toho, co On dokončil na kříži. Na základě toho, co o tom věděl, zdá se, že již nepochyboval o Boží lásce, byť by okolnosti k němu byly sebekrutější. Kříž jsem stále považoval za věc spravedlnosti, nikoli lásky, aspoň z hlediska Božího pohledu. Víím, že Ježíš nás tak velmi miloval, že pro nás zemřel, ale nebyl to Bůh, jenž nás tím vším nechal projít? Jestliže On svého vlastního Syna neušetřil, jenž byl přece nevinný, jak by pak svou lásku mohl prokazovat mně?“

„Dopouštíš se běžné chyby. Příliš mnoho lidí vidí v kříži jen akt Boží spravedlnosti. Aby Bůh uspokojil svou potřebu po spravedlnosti, uložil svému Synovi nejvyšší možný trest, a tím utišil svůj hněv, abychom my z toho vyšli bez trestu. To je snad dobrá zvěst pro nás, ale co to vypovídá o Bohu?“

„To mi dělalo stále potíže. Pochopil jsem sice, co mi kříž ukazuje, jak velmi mě Ježíš miluje, ale jistě jsem tím nezískal Boží přízeň.“

„Ale tak Bůh kříž nevidí, Jaku. Svým hněvem nevyjádřil, jak velmi si hřích zasluhuje potrestání, nýbrž se stal jen prostředkem k tomu, aby hřích a hanba byly vymáceny. Smysl kříže, jak Pavel píše, byl v tom, že Bůh chtěl, aby Jeho Syn se sám stal hříchem, aby v lidském rouše hřích mohl odsoudit a z lidského pokolení jej vyhladit. Jeho cílem nebylo jen umožnit, aby byl hřích odpuštěn, nýbrž aby byl zničen, abychom mohli žít ve svobodě.“

„Jak jen Jej mohl Bůh nechat tím vším projít?“

„Nesmíš vycházet z toho, že Bůh onoho dne jenom z dálky přihlížel. Byl přítomen v Kristu a smířil svět se sebou samým.“

To je něco, co spolu učinili. Nebyla to oběť, kterou by Bůh vyžadoval, aby nás mohl milovat, nýbrž oběť, kterou si Bůh sám pro sebe připravil, pro to, co jsme potřebovali. Vyskočil vpřed jako divoký kůň a dostal nás takto do bezpečí. Byl rozdrčen vahou našich hříchů, abychom my mohli být z nich vykoupeni. To je neuvěřitelný příběh.“

„A takový, který bych rád lépe pochopil“, odvětil jsem a pokračoval: „Myslím, že teprve začínám zjišťovat, jak velmi mě církev svedla z cesty.“

„Skutečně?“

Již častěji jsem zažil, že John tímto způsobem odpovídal zpětně otázkou. Většinou přitom široce otevřel oči a v jeho hlase se ozval smích.

John pokračoval: „Nemyslím, že církev lidi svádí z cesty. Snad to dělají ti, kteří vedou nějaké náboženské instituce, ale my si to nesmíme plést s tou Církví, jakou Bůh vidí.“

Když použil tyto pojmy, trochu mě zmátl, ale zůstal jsem věrný tématu: „Několik dní po našem posledním setkání jsem se viděl s Benem Hopkinsem. Byl dříve mým spolupracovníkem v jedné domácí skupince, kterou jsem vedl, než jsem byl ze sboru v centru města vyhozen. On objevil něco, co nazývají domácí církví, a také na internetu o tom našel množství informací. O tomto víkendu s ním společně jednu takovou církev začínám.“

„Skutečně?“ zeptal se John a zdálo se, že je tím zřetelně méně nadšený, než bych si myslel.“

„Ano. Nezačalo to tak všechno? První věřící se přece setkávali tu a tam ve svých domovech. Nevytvářeli žádné velké organizace. Neměli žádné kněžstvo z povolání, jež by všechno vedlo. Měli prostě jako bratři a sestry mezi sebou společenství. Něco takového jsem hledal od té doby, co jsem se stal křesťanem. Již tehdy jsem byl toho názoru, že náš pohled na církev přináší podle všeho více problémů, než jejich řešení.“

To je dosud jediná odpověď na tyto otázky, která mě kdy tak nadchla. Zdá se, že na celém světě jsou tisíce lidí, kteří naše tradiční formy sborů vzdali, a nyní se pokoušejí opět objevit život, jakým žila kdysi prvotní církev. Mnozí to nazývají Božím hnutím závěrečné doby, aby svou církev vyčistili.“

„A bude to prostě probíhat tak, že se lidé budou scházet ve svých domech, tak to myslíš?“

Jeho zdánlivý cynismus mě překvapil: „Tak jaký máš názor?“

„Nepochop to mylně, Jaku. Pokusit se nacházet cesty, které jsou více zaměřeny na vztahy mezi lidmi, aby bylo možno sdílet život s jinými věřícími, je tím správným směrem. Když se ovšem setkávání přesouvají do nějakého domu, nenastane tím ještě všechno to, po čem toužíš.“

„To je známo. Jsme skupinou pěti rodin, které by chtěly založit domácí církev a skutečně se zaměřit na samotné společenství. V sobotu večer se poprvé setkáme. Nechtěl bys přijít?“

„Rád bych se podíval, co děláte, ale nebudu ve městě tak dlouho, Jaku.“

V tomto okamžiku se z davu lidí vyhoupla známá tvář a zamířila ke mně. Od té doby, co jsem svůj sbor opustil, mám ve zvyku pozorně si prohlížet a posuzovat lidi kolem sebe. Šířilo se o mně tolik lží, že jsem pak už neměl chuť vůbec se tím zabývat. Bob, z rady starších našeho sboru, který byl po nějakou dobu se mnou ve výboru, kde se sestavovala výroční zpráva o činnosti církve, byl právě jedním z nejhorších původců různých fám a drbů. Právě, když jsem zadoufal, že mě neuvidí, se naše pohledy setkaly. Ve snaze být zdvořilý jsem mu podal ruku: „Ahoj, Bobe, jak se daří?“

Podíval se rozmrzele na mne, otočil se a zmizel opět rychle v davu. Cítil jsem se jako hlupák, že jsem mu podal ruku a zrudl jsem studem, když jsem zpozoroval, že John to všechno viděl.

„Tohle nesnáším“, řekl jsem a otočil jsem se opět směrem k hřišti. Také John se obrátil. Postavil nohu na dolní příčku zábradlí a položil svůj loket na příčku horní.

„Od té doby, kdy jsem opustil sbor, zažívám stále to samé. Lidé, kteří byli blízkými přáteli, se odvracejí, jako by mě nikdy vůbec neznali. Bob a já jsme byli velmi dobří přátelé. Tehdy jsem mu pomáhal, když se svou ženou procházel obtížným obdobím, a nyní mě už ani nepozdraví“. S nechutí jsem potřásl hlavou a dodal: „A to ještě není to nejhorší.“

„Ne?“

„Cítím se, jako bych byl nemocný, když lidé, o kterých jsem si myslel, že to jsou moji přátelé, se ode mne odvracejí a dělají, jako by mě neviděli. Ale to je aspoň poctivější než to, co dělají jiní, kteří mě pomlouvají za zády, a pak na veřejnosti ke mně běží, objímají mě a usmívají se, jako by se nikdy nic nestalo. Před krátkou dobou jsem potkal na jedné svatbě starého pastora.“

Rozběhl se ke mně, objal mě a předstíral, jako bychom byli nejlepšími přáteli. Přitom se stále díval kolem sebe, aby se ujistil, že ostatní si toho všimli, jak je laskavý. Chtěl jsem ho odstrčit, ale věděl jsem, že by to vypadalo nehezky.“

„To je neuvěřitelně zarmucující, že ano?“

„Zarmucující? Řekl bych, že je to úplně zavrženíhodné.“

„To si z jeho jednání pocítil?“

„Nemluvil jsem o pohrdání z jeho strany, nýbrž ze své!“

„Stejně tak já, Jaku. Opovržení ze strany druhých ti nemůže uškodit v ničem, když se neúčastníš jejich hry.“

„O jaké hře to mluvíš?“ v tomto okamžiku jsem uslyšel křik z protější tribuny, čímž byla opět má pozornost odvedena ke hřišti, právě ještě včas, abych viděl s ostatními, že se míč po dalším dlouhém výkopu opět dostal k protihráčům, kteří s ním rychle směřovali k brankové čáře.

„Zase to zpackáme“, nespokojeně jsem si zabručel. Tak to zase asi budu muset další rok zažívat ten pocit ponížení, že naše škola opět prohrála.

„To je ta hra, právě tady ta! Tvá osobní hodnota závisí na tom, co padesát gymnazistů na tomto hřišti udělá, nebo neudělá. Nacházíš se uprostřed hry, a proto se cítíš tak špatně, když lidé nevědí, jak se k tobě mají stavět.“

„O čem to vlastně mluvíš, Johne? Tady jde přece jen o fotbal. Já naproti tomu mluvím o lidech z masa a krve.“

„Já také. Zda svou cenu upneš na padesát lidí tady venku nebo na nějakou lež, kterou o tobě někdo šíří, tak je to téměř to samé.“

Když soupeřův tým dosáhl dalšího bodu, věděl jsem, že nám hra doslova vyklouzla z rukou.

„Kromě toho, nejde i tak o férovou hru“, řekl jsem.

„Nejde?“

„Ne. Právě ten hráč, který úspěšně přispěl ke všem gólům, měl vlastně hrát za nás. Patřil do našeho obvodu, ale pak se přestěhoval, když nastoupil na gymnázium. Je to pravděpodobně nejlepší sportovec, kterého kdy město mělo. Povídá se, že probíhaly v zákulisí trenéra podivné obchody, aby právě tento hráč mohl hrát za ně. Trenér mu slíbil po absolvování školy, že mu zajistí stipendium na jedné velké univerzitě.“

„A to skutečně víš?“

„Každý to ví, Johne. Říká se dokonce, že nyní má problémy s drogami, a že škola to tutlá, aby za ni nadále mohl hrát. Pravděpodobně vyhrají v příštím roce regionální mistrovství.“

„Mluvíš o Craigu Hansenovi, že jo?“

„Ty ho znáš?“

„Znám jeho otce poměrně dobře. To je ten muž, se kterým jsem snídal, když jsem tě tehdy asi před rokem potkal v té kavárně. Nemyslím, že máš správné informace. Craig je skvělý kluk a mohu tě ujistit, že drogy nebere.“

„Přesto nás ale opustil.“

„Zdá se, že nemáš ani zdání o tom, co se skutečně odehrálo. Když byl v osmé třídě, zemřela mu matka, a jeho otec musel zanechat podnikání. Proto si již také nemohli nadále ponechat svůj dům a museli se přestěhovat k rodině otcovy sestry. Neměli pak možnost ho neustále převážet na druhou stranu města, aby mohl hrát v týmu svých dosavadních kamarádů. To ho málem položilo. Dokonce i teď má stále ještě v tom svém původním týmu řadu přátel, kteří ho mají rádi, protože tak dobře hraje. Ale přesto je osamělý, protože je jen málo lidí, kteří o něj projevují skutečný zájem.“

„To jsem ale neslyšel.“

„Ale je to pravda. Během té celé záležitosti jsem jeho otce podporoval.“

„Proč to nikomu neřekl? Prostě zmizel a pak se opět vynořil jako hráč našeho nenáviděného rivala.“

„Pokoušet se sám vysvětlovat to svým spolužákům bylo pro něj nepříjemné. Jeho problém není nepodobný tomu tvému.“

„Jak to myslíš?“

„Také on ví, jaké to je, když se od něho dosavadní přátelé odvracejí, když je potkává.“

„Jedna nula pro tebe!“ potřásl jsem hlavou a usmál se na Johna. Nikdy nepoznám, když na mne připravuje past, až už je pozdě.

„Chovám se ke Craigovi stejně tak, jako se jiní chovají ke mně.“

„Ale to je jen část toho všeho, Jaku. Uvázl ve stejné hře, kde jde o uznání. Tak to tady funguje. Dělej, co chtějí, a oni tě zahrnou uznáním. Když se jim postavíš na odpor, budou ničit tvou pověst, bez ohledu na to, zda pro to mají důkazy, nebo ne.“

„Craiga je mi ale teď skutečně líto. Prostě jsem to nevěděl.“

„A mně je zase líto tebe, Jaku. Náboženské systémy musejí hrát své hry o uznání, aby mohly vůbec fungovat.“

„To je tedy ten důvod, proč jsem se téměř naráz stal z úspěšného muže člověkem, kterým najednou všichni pohrdají?“

„Přesně tak“, řekl John, „a proč by ses třeba opět zítra nemohl stát úspěšným mužem, kdyby ses vrátil a přiznal, že to vše byla tvoje vina? Oslavili by tvůj návrat stejně tak rychle, jako tě vyhodili. Záleží jen na tom, zda s nimi budeš opět hrát onu známou hru.“

Oba jsme zírali na hřiště, ale já jsem již zájem o hru dávno ztratil. Najednou mi to došlo: „To znamená, že tu hru stále ještě hraji, i když už tam nejsem, tak to myslíš?“

„No ano.“ John se pousmál, „je to pro tebe o hodně lehčí z toho soukolí systému vystoupit, než se ho vnitřně zbavit. Znáš to už přece skoro nazpaměť. Utvrzení v tom, že konáš správně, které jsi tehdy pociťoval, vycházelo ze stejného pramene, jako stud, který pociťuješ teď. Proto je to taky tak bolestné, když slyšíš ty pomluvy, nebo když se musíš dívat, jak se starí přátelé od tebe s rozpaky odvracejí. Ve skutečnosti znamená pro některé z nich stále ještě hodně. Jenom nevědí, jak to dát najevo, když už teď s nimi nehraješ v jednom týmu. Nejedná se o špatné lidi, Jaku, jsou to prostě bratři a sestry, kteří se jen v něčem zmýlili, což vůbec neodpovídá Boží vůli, jak oni věří.“

„Minulý týden mi vyprávěla moje dcera Andrea, jak zaslechla náhodně ve škole rozhovor dvou učitelů, když byla na toaletě a oni šli kolem. Poznala hlas jednoho ze starších mého bývalého sboru, jenž vyučuje na její škole. Tento člověk řekl svému kolegovi, že jsem skutečně církvi uškodil, a že slyšel, že mám problémy s alkoholem.“

„Jak to přijala?“

„Ptal jsem se jí, co si myslela, a její odpověď mě překvapila. „Tatínku“, řekla, „myslím, že je to tak: 'Když si někdo jámu kopá, špínu na druhé vrhá.' Pak si odběhla hrát.“

John se smál hlasitěji, než jsem jej kdy slyšel se smát: „To se mi líbí! Stále žasnu, jak lehce děti celou hru prohlédnou. To, kdo jsi, se většinou mění tím, co druzí o tobě říkají, ale pro ni to už neplatí. Ona tu hru prostě nehraje.“

„Ale proč nemůžeme sami poznat, že tato hra je tak destruktivní? I druzí jsou oklamáváni!“

„Oni to prostě nechtějí vidět, Jaku. Náboženské systémy využívají nejistotu lidí, kteří se neučili žít v lásce Otce, následovat Jeho hlas a být na Něm závislí. Proto nemohou nic dělat, co by jejich místo v té hře zpochybnilo, jinak by se cítili ztraceni. Vzpomínáš si ještě na to, jak jsme přibližně před rokem procházeli tvůj školní program? Poutáme lidi k jejich potřebě mít potvrzení, když jsou ještě velmi mladí, a pak se je pokoušíme celý jejich život vykořisťovat.“

„A část tohoto vzdělávání tkví v tom, že ty, kteří nejdou s námi, vytlačujeme na okraj.“

Po těchto slovech jsem si zhluboka povzdechl a pokračoval jsem: „Jsem si jist, že jsem těm druhým ubližoval. Nemám tušení, jak to cítili.“

Systém institucí vytváří vztahy mezi lidmi a případná přátelství založená na úkolování jednotlivců. Platí tam, že pokud pracujeme na tom samém úkolu, můžeme být přáteli. Pokud ne, zacházejí lidé s člověkem, jako se spadaným ovocem. Teď už víš, jak to vypadá z pohledu druhých. Jednou z těch velkých věcí, které Ježíš v tobě tvoří, je, že tě osvobodí od té hry, abys hluboko v Něm mohl žít, místo starostí, které si děláš z toho, jak druzí o tobě smýšlejí.“

„To mě trápilo celý život.“

„A pokud potřebuješ lidi, kteří tě chápou a utvrzují v tom, co děláš, jsi v jejich zajetí a zároveň žiješ v okruhu lží, které oni sami o tobě rozšiřují.“

„Musím to prostě jen tak snášet?“

„Naučíš se, jak se s tím nejlépe vyrovnat, ale pro dnešek bys měl prostě vědět, že tvoje snaha přesvědčovat jiné o tom, že pravda stojí na tvé straně, je tvou potřebou. Není potřebou Boží. Copak sis ještě nevšiml, jak málo se Ježíš staral o svůj obraz na veřejnosti? Ani tehdy, když Jej lidé vůbec nechápali a šířili o Něm hrozné věci, nezačal se hájit. Nenechal se tím nikdy odradit od toho, co činil a oč Jej Otec žádal.“

„Nehrál s nimi tu jejich hru.“

„To je právě ten správný pohled, Jaku, a On ti také pomůže tu hru přestat hrát. Když tak učiní, nebudeš skoro ani moci uvěřit tomu, jak hodně pak můžeš pomoci těm druhým nalézt svobodu, kterou ty jsi už našel.“

„Ano, už toho, mám dost! Už v té hře nehodlám dál pokračovat.“

John se opět ušklíbl: „Kdyby to bylo jen tak jednoduché. Už jsi věděl, že byli v nepravu, a stále tě to zlobilo. Jak to chceš jednoduše ukončit? Musíš počítat s tím, že je to určitý proces. Také ta bolest, že se cítíš být ostatními odvržen, k tomu patří. Bůh používá situace a okolnosti, které se odehrávají ve tvém okolí, aby ti pomohl naučit se, že pro tebe bude stále důležitější, co si o tobě myslí tvůj nebeský Otec, a ne lidé kolem tebe.“

„Proto mám takové nadšení pro naši novou domácí církev. Budeme se moci konečně zabývat opravdovými tématy, jako je toto téma.“

Očekával jsem od něj, že mě v této věci povzbudí, místo toho se ale na mne podíval tak, jako bych z toho, co řekl, neslyšel jediné slovo.

Trvalo to chvíli, než jsem pochopil, proč; pak mi svitlo: „Je to tatáž hra?“

„Nemusí tomu tak být“, odpověděl John, „ale může se stát, že se k tomu znovu přiblížíš.“

„Jak to myslíš?“

„Pokud to povede k cestě, o které by sis myslel, že pak lépe skryješ svůj stud a nalezneš novou identitu, a že to budeš dělat lépe než ti ostatní, pak se může stát, že budeš uspokojovat stejnou touhu a tišit stejnou žízeň, ale jen z jiného pramene. To slyším z toho, když to nazýváš velkým Božím hnutím. Ještě stále mluvíš tak, jako bys s ostatními bratry a sestrami soutěžil. Nemůžeš ale milovat toho, s kým stále soutěžíš, a pokud se stále uchyluješ k nějakým srovnáním s jinými, pak si buď jist, že jde o soutěž a konkurenci.“

„Měli bychom to tedy raději nechat být?“

„To jsem neřekl, Jaku. Jenom doufám, že to jednoduše přenecháš Bohu, aby tě spojil s těmito bratry a sestrami, které ti chce dát nyní ku pomoci. Mysli méně na to, abys něco startoval, spíše se jednoduše uč svůj život v Kristu sdílet s ostatními, kteří jsou na podobné cestě. Nežij ze své potřeby, žij lépe než ti druzí, pak lépe poznáš, co On v tobě tvoří.“

V tom okamžiku mě někdo oběma rukama pevně uchopil za boky. Byl jsem trochu zaskočen a přemýšlel, kdo to může být, až jsem uslyšel její hlas: „Ptala jsem se, co se s tebou stalo.“

Byla to má žena Laurie: „Kde je popkorn a limonáda?“

Objal jsem ji a zjistil jsem, že fotbal je již téměř u konce: „Někoho jsem potkal a zcela jsem se ponořil do hovoru. Tady to je John, ten, o němž jsem ti tolik vyprávěl.“

„Opravdu?“, řekla, přičemž se ke mně přitiskla.

Podali si ruce a John se usmál: „Jsem velmi rád, že jsem tě konečně poznal.“

„No, nevypadáš zrovna, jako by ti bylo už dva tisíce let“, řekla Laurie, a mě to přivedlo do určitých rozpaků, když si pak s jistým úšklebkem Johna prohlížela. Mé poslední přátelské rozhovory s Johnem zatlačily poněkud do pozadí mé dřívější domněnky o tom, zda to není přímo apoštol Jan. Chtěl jsem něco vtipného namítnout, ale John byl rychlejší.

„Vzhled může klamat“, usmál se a mrkl na mne, „rád bych si s vámi ještě dále povídal, ale musím se setkat s několika lidmi ještě dřív, než zápas skončí. Doufám, že najdeme čas k tomu, abychom si déle popovídali, Laurie.“

„Ale to je škoda, že už musíš odejít, mám toho ještě hodně na srdci, na co bych se tě chtěl zeptat.“

„Určitě někdy jindy“, řekl, zatímco k nám dolehl jásot davu z protější strany. Uviděl jsem, jak hráč soupeře právě vstřelil další branku. Krátký pohled na výsledkovou tabuli mi prozradil, že máme za sebou 24 minuty 10 sekund a již jen jedna minuta zbývala do konce.

„Taky ti leží v žaludku ten hráč, co přihrál vlastně na všechny góly?“, zeptala se Laurie a zavrtěla nervózně hlavou.

„Teď už ne“, řekl jsem.

Laurie se na mě udiveně podívala, zapátrala v mých očích, a zeptala se: „Co to zas do tebe vjelo?“

Když jsme se otočili, abychom Johnovi ještě něco řekli, byl už pryč. Pokoušeli jsme se ho ještě v davu zahlédnout, ale už jsme nezjistili, kam vůbec šel.....

Lži, které jsou k ničemu...

Neměl jsem ani tušení, co bych si měl počít s informací, která se ke mně právě dostala. Konečně jsem měl v rukou něco proti svému bývalému pastorevi, ale vůbec jsem nevěděl, co bych s tím měl podniknout. Před rokem by to ale vypadalo jinak.

Všechno to vyšlo najevo během jednoho, spíše náhodného setkání v nákupním středisku. Jel jsem tam rychle, abych pro svou ženu ještě stihl koupit dárek k výročí svatby, a abych si tam dal něco menšího k obědu. Na půl druhou odpoledne jsem už totiž měl dohodnutý termín schůzky. Zatímco jsem u stolu v jídelně narychlo hlтал cheeseburger, začel jsem se do asi týden starého zpravodajského magazínu. Při tom, jak jsem obracel jeho stránky, pozvedl jsem poněkud hlavu a můj pohled padl na světle červené šaty poblíž mne. Zadíval jsem se ještě výš a spatřil důvěrně známý obličej, který jsem již delší dobu neviděl.

„Mohla bych s tebou na chvíli mluvit?“, otázala se Diana s poněkud těžkým dechem a rozhlížela se přitom kolem sebe, přinejmenším, jako by ji sledovala policie.

„No, jistě, tak si sedni“, zamumlal jsem ještě s plnými ústy a odsunul své věci stranou, abych jí udělal u malého stolku místo. Podezíravě si přisedla, a já jsem si najednou uvědomil, jak pěkná žena to je, s dlouhými tmavými, přes ramena přehozenými vlasy a modrými jiskřivými očima. Avšak vrásky na jejím čele, její přemýšlivý pohled a smutné oči mi prozrazovaly, že tu něco není v pořádku. V době, kdy jsem ji poznal, to byla mladá žena, plná odvahy a života, která přišla do Kingstonu, aby zde studovala na vysoké škole. Po ukončení studia se vdala za muže, který ji zneužíval hned poté, co se vzali. Nakonec se s ním nechala rozvést. Během celého nepěkného soudního procesu ji všestranně podporoval náš sbor. To bylo před téměř třemi lety. Pak se mi ztratila z očí, a od té doby sem ji neviděl.

„Vede se ti dobře?“ zeptal jsem se.

„Žiji ze dne na den, není to lehké. Přišla jsem ale, abych se tě zeptala, jak se daří tobě. Slyšela jsem, co ti udělal Jim a dělala jsem si proto o tebe a Laurie velké starosti. Vede se vám oběma dobře?“

„Ano, děkuji, že se na to ptáš. Už jen to pro mne znamená víc, než si myslíš. Vůbec to nebylo lehké, bylo to poměrně obtížné. Třeba už jen můj opětný návrat do realitního podnikání. A je také mnoho lidí, kteří nám dnes chybí. Někteří se nám stále ještě na veřejnosti vyhýbají a jiní zase o nás rozšiřují až strašlivé pověsti.“

Diana se opět rozhlédla kolem sebe a s určitou nervozitou prohrábla své vlasy. Po krátké a skoro trapné odmlce se ke mně naklonila a téměř zašeptala: „Pravděpodobně bych ti to vůbec neměla říct. Je mi to tak trapné a sama sobě jsem si slíbila, že to nikomu už neřeknu.“ Kousala se do rtů a zírala na mne, zatímco hledala vhodná slova: „Jde o pastora Jima.“ Snažila se zvládnout svůj zajímavý hlas a s jistou dávkou přemáhání řekla: „Je něco, co nevíš...“ Pak jí ale přece jen hlas selhal.

Něžně jsem ji vzal za ruku. „To je v pořádku, Diano, nemusíš mi to říct, jestli je ti to nepříjemné.“

„Využil mě“, vyhrklo z ní a zase se pokusila potlačit své zajíkaní. Neměl jsem ani tušení, oč jde. Zatímco jsem se připravoval, jak se jí vhodně zeptat, vzchopila se a pokračovala sama: „Skutečně jsem s tím bojovala, zda ti to mám říci, ale když jsem tě tu dnes viděla, jak tu sedíš sám, bylo mi najednou jasné, že to musím udělat.“

Volila opatrná slova, aby mi sdělila, že měla vztah s Jimem, který trval tři měsíce. Během rozvodu, a téměř rok poté, žila v jeho domě, v doposud nepoužívaném pokoji. Ke konci tohoto období začal jejich vztah. Řekl jí, že je ochoten se kvůli ní vzdát své ženy.

Žila stále ještě v hlubokém vnitřním rozporu, který se týkal toho, co se stalo, a byla rozpolcená, zda má za to dávat vinu sobě, nebo jemu. „Neměla jsem tam zůstat. Byla jsem prostě pro něj velkým pokušením, zvláště, když už měl problémy se svou ženou. Celou dobu se hádali.“

Jednoho rána jsem se probudila a uvědomila si, že to tak dále nepůjde a odstěhovala jsem se od něj.“ Po tvářích jí stékaly slzy.

Zůstal jsem jako přikovaný k židli a nevěděl jsem, co bych na to měl říct. Vzpomněl jsem si, že jsem se jednou Jima ptal, co je s Dianou, protože tenkrát přestala chodit do našeho shromáždění, což spadalo asi do doby, kdy se odstěhovala z jeho domu. Zeptal jsem se ho, zda se něco nepříhodovalo, ale on mě odbyl jen slovy: „Měla prostě pocit, že lépe zapadne mezi mladé lidi v jiném sboru.“ To mě vzhledem k jejich blízkému přátelství udivilo.

Opřela se rukama o stůl, že už půjde: „Nikomu jsem o tom zatím neřekla, a věř mi, že bych to popřela, kdybys to někomu vyprávěl. Prostě mi bylo nějak jasné, že bys to měl vědět.“

Když vstala a měla se k odchodu, snažil jsem se ji zastavit. „Tak přece počkej“, požádal jsem ji, a ona se otočila. „Je mi tě tak líto. Jak bych ti mohl ...?“

„Ne, nepokoušej se o to“, řekla a zvedla ke své obraně obě ruce. Přitom se jí zlomil hlas: „Je mi líto, ale musím už jít.“

Rychle odcházela, a já jsem se ještě pokusil znovu na ni zavolat. Měl jsem dojem, že mě přitom sleduje plno očí. S rozpaky na tváři jsem si opět sedl. Musel jsem se nad tím pořádně zamyslet. Ptal jsem se sám sebe, proč se tehdy mé vztahy s Jimem tak nečekaně zhoršily. Tato informace se mi ale vůbec nelíbila. Přešla mě chuť na zbytek cheeseburgeru a čím déle jsem tam seděl, o to více ve mně rostl vztek. Ten, který o mně lhal, žil tedy sám ve lži.

Když jsem vstal k odchodu, uvědomil jsem si, že je to po nějaké době vlastně poprvé, co jsem v nákupním středisku opět zapátral svým pohledem, zda tu nevidím známou Johnovu tvář. Od té doby, co jsme se spolu setkali na fotbale před čtyřmi měsíci, jsem ho ještě neviděl. Kvůli těm všem záležitostem, které mi pomáhal objasňovat, mi neskonale přirostl k srdci. To, co mi Diana sdělila, přispělo k tomu, že bych si s ním rád promluvil. Vzpomněl jsem si, že se mě John jednou ptal, zda si nemyslím, že Jim něco skrývá. Tehdy jsem samozřejmě neměl o ničem ani tušení.

Když jsem se porozhlédl, neviděl jsem ho hned, a byl jsem zklamán tím, že mi nikdy nedal možnost, abych s ním sám navázal kontakt. Neměl jsem na něj ani telefonní číslo, ani mailovou adresu. Vydal jsem se tedy na cestu ke svému autu do zadní části parkoviště. Když jsem šel kolem fontány uprostřed nákupního střediska, najednou jsem ho uviděl. Seděl na lavičce a na klíně měl malé dítě, s kterým si hrál, zatímco se bavil s nějakým mladým mužem. Musel jsem se jen pousmát, protože jsem si při tomto pohledu znovu uvědomil, jak John zcela přirozeně a lehce udržuje kontakt s lidmi.

Když jsem se k nim přiblížil, mladý muž právě vstal a podával Johnovi ruku. Vzal dítě z Johnova klína a posadil je do kočárku. Chlapeček se otočil, aby Johnovi zamával, a zatímco mu John s úsměvem gesto opětoval, přisedl jsem si k němu. Udiveně se otočil. Jeho úsměv se ještě víc projasnil a zároveň mi položil ruku na rameno: „Jaku, jsem rád, že tě zase vidím.“

„Nemohu ani uvěřit, že jsi tady“, řekl jsem, „právě jsem na tebe myslel.“ Pak jsem ukázal na manželský pár, který zrovna odcházel a zeptal jsem se: „To jsou tvoji přátelé?“

„Zatím snad. Před chvílí jsem se s ním setkal na této lavičce, když čekal na svou ženu. Příjemně jsme se pobavili a já jsem si přitom pohrával s malým Jasonem. On si myslí, že Boha ještě nezná, ale to záleží jen na tom, že ještě nerozpoznal Boží ruku ve svém životě. Ale to je jiný příběh. Jak se ti vede, Jaku?“

„Nebudeš tomu věřit, co jsem se právě doslechl.“

„A o čem?“

„Vzpomínáš si ještě, jak ses mě jednou ptal, zda můj bývalý pastor něco přede mnou neskrývá, že se stále více a více ode mne odtahuje? No, právě jsem zjistil, že měl před několika lety milostný vztah s jednou rozvádějící se ženou, která bydlela v jeho domě.“

Johnův úsměv rychle zmizel. V jeho tváři bylo vidět bolest a smutek. V očích se mu objevily slzy a slyšel jsem ho tiše říkat: „Bože, odpusť nám.“ Proč jsem byl tak nadšený tím, co jemu očividně přinášelo takovou bolest?

„A víš to docela jistě?“ zeptal se.

„Žena, o kterou jde, přišla před několika minutami ke mně a vyprávěla mi to. Řekla, že si myslí, že to musím vědět.“

„Jak se jí vede?“

„Nevypadá dobře, ale také nechtěla zůstat déle, aby mi o tom více pověděla. Hned, jak mi to řekla, odešla.“

Díval se strnule před sebe a v jeho očích se nadále zračila bolest. Po krátké, skoro trapné odmlice, nakonec řekl: „A co s tím zamýšlíš udělat?“

„Nevím. Vždyť proto jsem chtěl s tebou mluvit. Jsem si jist, že ho s tím musím nějak konfrontovat. To by mě mohlo nakonec rehabilitovat.“

„A jak by se to mělo stát?“

„Všechno ukazuje na to, že jde o podvodníka. Teď už to budou všichni vědět.“

„Jsi si jistý, že to chceš udělat?“ Viděl jsem, jak do jeho očí opět vstoupily slzy.

„Ne, to bych nechtěl“, řekl jsem s poněkud menší rozhodností, než jsem původně zamýšlel. „Ale někdo by to přece měl udělat, nebo snad ne?“

„To skutečně není tvoje věc, abys na to sám reagoval. Ale měl bys, jen v tom případě, kdyby se tě na to někdo ptal.“

„Ale kromě oné ženy to přece nikdo neví, Johne. A nemyslím si, že právě ona by něco podnikla.“ John se opět odmlčel.

„A co ty si myslíš, že bych měl dělat?“ zeptal jsem se nakonec.

„Nemohu ti říct, Jaku, co bys měl dělat. Ale nemyslím, že bys měl spekulovat o tom, co by bylo nejlepší, ale měl by ses tázat nebeského Otce, co On od tebe chce. Jistě to ale není důvod k radosti.“

„No doufám, že to tak nevyznělo“, dodal jsem.

John pokrčil rameny: „Koho to také zajímá, jak to vyznělo? Jde přece jen o to, jak to ve skutečnosti je.“

„Ale byl bych rád, aby vyšlo najevo, o jak porušený systém se jedná, Johne. Podváděl mě právě tak, jako tu ženu, i lidi, kteří tam stále ještě chodí, a on by měl z toho tak jednoduše vyváznout?“

„Nikdo z toho jednoduše nevyvázne, Jaku. Ani si nedovedeš představit, jak hodně za své selhání zaplatí. Nezapomeň, že už samotný hřích je jistým trestem. Bude stále méně tím mužem na svém místě, kterým by podle Boží vůle měl být. Už jen tento samotný fakt přispěje k porušení i ostatních lidí kolem něj, i když si toho nebudou vědomi, proč se tak děje. Ti lidé již také pocítují jeho prázdnotu a vnitřní boj v něm samém.“

„Ale neměla by být pravda o něm, kvůli tomu, co udělal, plně odhalena? Chtěl bych, aby lidé znali pravdu.“

„Nemyslíš, že ji již mohou tušit, Jaku? Nakonec je přece jen tím, čím ve skutečnosti je, a ne tím, co před nimi předstírá.“

„Ale nevypadá to na to. Ti lidé se domnívají, že je zbožným mužem.“

„V tom je vlastně ten problém, že ano? Pokud člověk není spokojen s realitou, jaká je, přemýšlí hlavně o tom, jak to vnímá okolí.“

„Tak tomu nevěřím, Johne“, hněvivý tón mých slov mě samotného překvapil. John se totiž pokusil sebrat mi z rukou tu nejlepší zbraň, jakou jsem kdy za poslední rok měl. „Lidé by prostě měli vědět, jaký on ve skutečnosti je.“

„A nestalo se to už? Přece již zradil jedno přátelství, aby sám sebe zachránil, a sbor obelhal, aby tě pomluvil. Nedává už tím najevo svou arogancí? Proč je pro vás, evangelikály, horší to, když jde o sexuální hříchy?“

Musím přiznat, že v tomto bodě mě překvapil. Myslel jsem, že sexuální selhání je horší než všechno ostatní. V jednom okamžiku jsem nenalézal slov a odpovídal jen se zaťatými zuby: „Ano, alespoň je to tím zjevnější.“

„Teď se ale přece nezlob na mne, já jsem to neudělal.“

„Je mi líto, Johne. Ale prostě mě nějak neuspokojuje to, jak reaguješ. Myslel jsem si, že by to třeba mohlo pomoci přivést lidi na naši stranu.“

„Jakou stranu máš na mysli?“

„To přece víš! Ty, kteří jsou proti nesprávnému systému organizovaného náboženství, a kteří se rozhodli následovat novozákonní model domácí církve.“

„Ale já to tak nemyslím, že bych byl rád na této straně. Copak jsem někdy něco takového řekl?“

Skoro jsem se mohl zbláznit z toho, kam John tento rozhovor zavedl: „Byl jsi to přece ty, který mi pomohl uvidět a poznat chyby organizované církve.“

„Jedna věc je něco uvidět a poznat, a zcela jiná zase postavit se proti těmto lidem. To je ta hra – ale já se jí neúčastním.“

Jsem plně pro to, aby se věřící učili žít spolu ve skutečném sboru, ale ty jsi ještě o tom nezačal mluvit, jak by se to mohlo uskutečnit.“

„Nevychází ale na světlo u organizovaného náboženství vždy totéž? Muži jako Jim, kteří předstírají, že jsou vedoucí, ačkoli lžou a zavádějí tak druhé nesprávným směrem? Už toho mám dost, Johne.“

„Ne všichni jsou podvodníci, Jaku. Ne všechny skupiny jsou destruktivní, jako ta tvoje. Ti, kteří se chovají ke svým vedoucím tak, jakoby tito měli nějaké zvláštní pomazání, jsou nejvíce náchylní k tomu, být právě jimi svedeni. Zdá se, že ti, kteří se domnívají, že dosáhli nejvyšší možné lidské autority, nebo že jim byla dána, často zapomínají na to, jak čelit svým vlastním egoistickým touhám a přáním. Každému z nás se může lehce stát, že v konečném důsledku sloužíme vlastně sami sobě, ačkoliv si myslíme, že stále sloužíme jiným, právě když udržujeme takovou instituci při životě. Ale ne všichni, kteří se toho dopouštějí, končí v rozvratu a porušení. Mnozí jsou pravými služebníky, kteří by chtěli opravdu druhým pomoci, a věří, že ta jejich cesta je ta nejlepší, která k tomu vede. Měli bychom vždy rozlišovat, zda jde o chyby samotného systému, nebo lidských srdcí v něm působících.“

Každý systém, vytvořený lidmi, dovede někdy odlidštit právě ty, kterým měl vlastně sloužit. Ty, které ale nejméně odlidšťuje, jsou často ti, kteří si myslí, že se v tom systému stanou vedoucími. Ale ne všichni v takovém systému přijímají jeho zásady. Mnozí jsou v něm aktivní, aniž by se jim nechali ovlivnit. Žijí ve jménu Otce a rádi pomáhají druhým, pokud k tomu dostanou příležitost.“

„To všechno je mi lhostejné, Johne. Prostě bych jen chtěl, aby to, že Jim selhal, se dostalo na veřejnost.“ Cítil jsem, jak samou zlostí rudnu, a jak se mé dlaně svírají v pěsti.

„Proč se tak zlobíš, Jaku?“

Opřel jsem se a povzdechl si. Podařilo se mi tím uvolnit část mých obav. Nechtěl jsem se přece s Johnem přít, ale naopak slyšet, co mi k tomu chce říct. Moje slova vyjadřovala už méně obhajobu, ale spíše zájem: „Nejsem si jist, zda ti rozumím.“

„Nevím. Zdá se mi, že tvé reakce na to, o čem mluvíme, jsou dost přehnané. Je tu snad ještě něco navíc, co tě vede k takovému znepokojení?“

Chvilí jsem přemýšlel: „Jediné, co podle mne bylo správné, je to, že jsem se nenechal tyranizovat názory jiných lidí. V posledních týdnech jsem už dokonce ani nepociťoval takové hluboké zahanbení při setkání s lidmi z mého bývalého sboru. To bylo pro mne požehnáním.“

„Tak to mělo také být“, řekl John a usmál se.

„Ale ty jsi to vlastně všechno obrátil proti mně. Myslíš si jen, že se chci pomstít Jimovi.“

Položil mi ruku na rameno: „Ne, Jaku, tak tomu vůbec není. Věř mi, vím, jak je to všechno pro tebe těžké. Myslím si, že jsi to doposud zvládal překonávat až neuvěřitelně dobře. Nebyl bych rád, kdyby sis to dělal ještě těžší.“

„Myslím, že je toho ještě hodně, s čím zápasím, Johne. Návrat do podnikání s nemovitostmi byl pro mne určitě sázkou do loterie. Minulý týden mi třeba v poslední minutě unikla velká obchodní příležitost, která by mě na několik let postavila na nohy. Každý měsíc vycházím jen taktak a vůbec nevím, jak to bude vypadat v dalším měsíci. A to jsem doufal, že můj život bude už teď vykazovat větší stabilitu.“

„Asi hledáš stabilitu na nesprávných místech, Jaku.“

„Co tím zase myslíš?“ zeptal jsem se téměř znechuceně.

„Jaku, učil ses zatím poměřovat svou stabilitu jen podle reakcí svého okolí, a tak se u tebe vytvořila jakási schopnost již měsíce předem rozpoznat, jak se věci budou vyvíjet.“

„Je to snad nesprávné?“

„Neřekl bych, že je to nesprávné, ale nevěřím, že ti to pomůže žít v Božím Království. Pokud sami chceme znát budoucnost, pak už vlastně neposloucháme Otce. Vše, co děláme, abychom podle svých vlastních představ dodali svému životu stabilitu, nás ve skutečnosti oloupi o svobodu, která znamená prostě Ho jen každý den následovat. Spoléháme se pak na naši vlastní moudrost, místo abychom hledali Jeho moudrost. Největší svobodou, kterou nám Bůh může dát, je to, že důvěřujeme Jeho schopnosti se o nás každý den postarat.“

„Právě tohle mě stále mate, Johne. Sice mám dostatek všeho pro dnešek – dostatek peněz, abych se mohl postarat o naše potřeby, dostatečné společenství, což mi dodává odvalu, abych mohl jít dále, a dosti přízně, abych mohl vydržet pomluvy jiných.“

Ale když pohlédnu dále do budoucnosti, dělám si starosti. Nevím, zda to bude takhle trvale fungovat dál.“

„To jsme všichni již prožili, Jaku, a zcela určitě ti rozumím. Ale záleží na tom, že ještě nemůžeme vědět, co Bůh zamýšlí. Můžeme jen vědět, co bychom měli dělat. Myslíš si, že bude všechno lepší, když Jimovu aféru zveřejníš, ale ve skutečnosti to vůbec nic nevyřeší. Lidé, kteří jeho aroganci nepoznali, neuvěří, že morálně selhal. Když již byl nevěrný, nebude mít také ani nejmenší problém s tím, aby svou nevěru popřel.“

„Takto jsem se na to ještě nepodíval. Ale vadí mi, jak si lidé myslí, že jde o správného člověka.“

„Ale vždyť si to jen myslí. Je to iluze. Iluze mohou být sice mocné, zůstávají ale přesto jen iluzemi.“

„Ale většina lidí přece žije v takových iluzích.“

„Jen proto, že to chtějí, Jaku. Doufám, že je to s tebou úplně jinak. Vše může vyvolávat zdání, že ty jsi ten špatný, ale víš sám, že tomu tak není. Zdá se také, jako bys stál na okraji finanční propasti, ale to přece také není pravda. Nikdy bys neměl připustit, aby tě pouhé zdání zasáhlo tak, aby se stalo součástí tvé reality.“

„Ale já bych chtěl, aby také jiní znali pravdu, Johne. Proč by měli žít ve svých iluzích?“

„Když lidé uvěří nějaké lži, to ještě neznamená, že se tím budou řídit a podle ní konat. Žijí pak spíše v zajetí té lži. Sám dojdeš k některým informacím, které ti pomohou lépe rozeznat, jaký je ve skutečnosti stav věcí. Dej Bohu prostor, aby ti ukázal, jak s těmi informacemi správně naložit. Neměl bys ale vycházet ze své vlastní představy, že Bůh chce, abys to všechno vytroubil světu jen proto, že jsi to právě ty, který by z toho mohl mít největší prospěch.“

„Ale neměli by lidé přece jen znát pravdu?“

„Pokud bude Otec chtít, pak se jí dovědí.“

„Ale já jsem jediný, který to ví, kromě oněch dvou, kteří mají důvod, aby to skrývali.“

„Ano, tak se nám to jeví, Jaku.“

„Ale když to neuděláme my sami, Bůh to neudělá; alespoň v tom smyslu mě to vždy učili.“

„John se s potěšením rozesmál: „To je ta největší lež, kterou jsem dneska slyšel.“

„Skutečně?“

„Skutečně! Bůh přece používá různé cesty k tomu, aby udělal to, co chce.“

„Nejsme ale, Johne, třeba částí některé z těchto cest?“

„Některou částí ano, ale ne tou nejdůležitější. Musíme činit jen to, co nám Bůh klade na srdce. Pokud zpochybňujeme, že může působit i mimo náš dosah, není to ten nejlepší způsob, jak Mu naslouchat. Velkou lží tohoto zkaženého světa je, že člověk nemůže mít důvěru v Boha, a že se proto každý sám musí o sebe postarat. To je past, do které se právě chytila Eva. Had ji totiž dokázal přesvědčit, že nelze důvěřovat všemu, co Bůh zvěstuje jako svou pravdu, a že Bůh má skryté úmysly. Protože Bohu přestala důvěřovat, udělala to, co pokládala dle svého uvážení za nejlepší. Ale její rozhodnutí se nakonec obrátilo proti ní. Mělo tedy opačný účinek, že ano? Tak tomu bývá vždy, Jaku. Naše nejhorší zkušenosti jsou důsledkem toho, že saháme po něčem, co nám Otec nedává.

Musíme se spoléhat na Jeho schopnosti, nikoliv na ty naše. Nezapomínej, Písmo přece říká mnohé o tom, co všechno je On schopen učinit: A Bůh je mocen rozhojnit při vás každý dar milosti, abyste měli vždycky ve všem úplný dostatek a měli hojnost pro každý dobrý skutek. – Tomu pak, kdo je mocen podle síly, kterou působí v nás, učinit daleko více nade všechno, co žádáme nebo co si můžeme pomyslet... – Víím, komu jsem uvěřil, a jsem přesvědčen, že on je mocen ochránit to, co jsem mu svěřil, až do onoho dne. – Dovede být mírný vůči nevědomým a bloudícím, protože i sám je obkloповán slabostí. – Proto také může dokonale zachránit ty, kteří skrze něho přistupují k Bohu, neboť je stále živ, aby se za ně přimlouval. – Nyní tomu, kdo je mocen vás zachovat bez klopýtnutí a postavit bezúhonné s veselím před svou slávu...

Srovnej: 2K 9,8; Ef 3,20; 2Tim 1,12; He 5,2; He 7,25; Ju 24 (ČSP)

Z toho je zjevné, jak strašnou spoustu svých schopností promarníme nebo necháváme ladem, když se domníváme, že bychom tyto věci měli dělat pro nás samotné. Naše největší osobní katastrofy jsou způsobeny tím, že se pokoušíme udělat něco pro Boha, o Němž si myslíme, že On sám to udělat nemůže.“

„A co mám pak vlastně dělat? Jednoduše jen tak nečinně sedět a čekat na Boha?“

„A kdo tu něco říká o nečinném sedění? Nejobtížnější část této cesty je v tom, abychom se naučili žít v důvěře ve svého Otce. Velmi mnoho z toho, co děláme, podléhá naší obavě, že Bůh naše problémy nevyřeší, jelikož si neuvědomujeme opravdový dosah naší víry. Důvěra v Něj neznamená, že se z nás stanou pohodlní lenoši. Jestliže Ho následuješ, Jaku, budeš najednou dělat více, než jsi kdy vůbec dělal, ale nebude to žádná hektická činnost zoufalce, nýbrž prostá poslušnost milovaného dítěte. To je vše, po čem Otec touží.“

„Platí totéž také pro společenství, Johne?“

„Tam je to dokonce ještě horší. Když věřící nechá svůj společný život určovat více svými obavami, než vírou v Otce, vede to k jakémusi myšlení skupin s ještě katastrofálnějšími následky. Lidé zaměňují své vlastní představy a plány s Boží moudrostí. Tu stále zpochybňují, i když jsou zcela zjevné bolestné důsledky jejich jednání, protože hledají své potvrzení u jiných.“

„To je ale znepokojující, Johne.“

„Pozoroval jsem to mnoho, mnoho let. Byl jsem svědkem, jak lidé vydávali ty nejnemožnější absurdity za Boží vůli.“

„A to ses z toho ještě nezbláznil?“

„Přiznávám, že dříve tomu tak bylo. Ale časem jsem zjistil, že Bůh je větší nade všechno, cokoliv bychom učinili a zhanobili tak Jeho jméno. Ke svému cíli dojde svým rozhodnutím i navzdory největším chybám lidstva.“

„Co to vypovídá o společenství? Vzpomínáš si, že jsem ti vypravoval o domácí církvi, kterou jsme založili, když jsem tě naposled viděl?“

„Ano, jak se to daří?“

„Začalo to jako úderem do bubnu, ale od té doby je to klidnější. Lidé přicházejí, jen pokud se jim to hodí, a sami pak stále čekají na to, že ti druzí pro ně něco udělají. Většinu času strávíme tím, že na sebe navzájem koukáme a přemýšlíme o tom, co bychom dalšího měli podniknout. Lidé nejsou prostě dostatečně spolehliví, aby to fungovalo.“

„Když je tak potřebná spolehlivost, tak pak vám asi ještě něco chybí.“

„Co například?“ vyzval jsem ho.

„Nevím. Hlad ... Realita ... Boží přítomnost, snad. Může to být mnoho věcí, ale když to společně nezjistíte, nebude to, co vzájemně děláte, Boží přítomnost oslavovat, nýbrž jen nějakou její náhražkou. Ale žádná náhražka Boha nás nemůže uspokojit. Proto také raději vedeme lidi k tomu, abychom se zatím scházeli, aniž bychom je hned připravovali k tomu, aby v Něm žili. Zjistil jsem, že když lidé objeví, co to znamená žít v Otci, nepotřebují nějakou spolehlivost a závaznost, která by společenství držela pohromadě. On bude dostatečně mocný, aby se to podařilo.“

„Ale neučíme se právě ve společenství s ostatními Jemu opravdově důvěřovat?“

„Ve skutečnosti to funguje jinak. Důvěra nepramení ze života společenství, nýbrž se do něho vlévá zvenku.“

„Ale co když lidé nevědí, jak důvěřovat?“

„Určitě se můžeme učit vzájemně si pomáhat a růst společně v důvěře; tento růst je předpokladem k tomu, abychom mohli sdílet své životy, není však zárukou, že z něj vždy vzejde ovoce. Pamatuješ si ještě, jak to vše probíhalo v tvém bývalém sboru? Jak mnoho rozhodnutí a „strategických“ řešení bylo ovlivněno vašimi obavami, že by lidé třeba nepřišli, že by duchovně nerostli, že by už nedávali peníze. Obávali jste se, že by to mohli pociťovat jako stav, že jim ve sboru není mnoho nabízeno, a že podruhé už nepřijdou?“

„Asi z devadesáti procent“, odpověděl jsem, „většina našich debat se točila kolem toho, že jsme si dělali starosti, že někdo udělá chybu – že si sám uškodí, nebo uškodí sboru.“

„Pak bylo devadesát procent toho, co jsi udělal, založeno na obavách, nikoli na důvěře. A ty jsi tuto nejistotu přenášel na druhé, aby tam zůstali. Nejprve musíš prožít, jak může život společenství vypadat, když v něm lidé duchovně rostou, důvěřují Bohu, místo toho, aby žili v obavách.“

Kdybych se náhodně nepodíval na hodiny nad fontánou, docela bych zapomněl na svou schůzku, domluvenou na půl druhou. Viděl jsem ale na hodinách, že už do druhé hodiny zbývá necelých dvacet minut.

„Musím si pospíšet, Johne. Měl jsem se již před deseti minutami sejít se zákazníkem. Ale v tomto tématu bych chtěl ještě dále pokračovat. Můžeš mi dát číslo, na kterém tě mohu zastihnout?“

„Nemám žádné číslo, které bych ti mohl dát, Jaku.“

Jsem příliš mnoho na cestách, než abych mohl mít nějaký telefon.“

„A třeba e-mail?“

„Bohužel, taky ne!“ pokrčil rameny.

„Chceš, abych i v tom důvěřoval Otci?“

„Dosud se Mu to celkem dařilo, nemyslíš?“ řekl John a zamrkal na mne. Bez námitek jsem se pousmál, že došel k tomuto závěru.

„Tak to ponechme na Něm.“

„Ale pokládal bych za skvělou příležitost, kdybys někdy přišel do našeho domácího sboru a mohl nás tam informovat. Vyprávěl jsem jim o některých našich rozmluvách a jistě by se s tebou taky rádi setkali.“

„Rád bych jednou přišel. Kdy se setkáváte?“

„Obvykle v neděli večer. Mohl bys tento týden přijít?“

„Ne, tento víkend nebudu ve městě. Dej mi nějaký čas k tomu, abych si to promyslel a abych ti pak zavolał“, odpověděl John.

Dal jsem mu svou vizitku: „Je mi to líto, ale musím už jít. Budu rád, když mně zavolaš.“

Když jsem šel na parkoviště, zaslechl jsem jej ještě, jak říká, že zavola.

Když jsem odcházel, zahlédl jsem něco červeného. Byla to Diana, vycházela z obchodního domu, ruku v ruce s mužem, tlačícím kočárek. Byl to tentýž muž, jehož jsem předtím viděl s Johnem. Usmívala se na něj, držela ho za ruku, a já jsem se sám sebe ptal, co to má vlastně všechno znamenat.....

Kapitola 9.

Schránka pod jiným jménem...

„Ty si skutečně myslíš, že ten John je jedním z prvotních učedníků?“ zeptal se mě Ben a opřel se o gauč.

„Jak jsi jen přišel na tuhle myšlenku?“ zeptal jsem se. Stál jsem u okna a zadíval se opět do místnosti.

Ben se obrátil na Laurie, mou ženu, která se na mně šibalsky pousmála: „Dříve sis to myslel taky.“

„To zní ale přece jen trochu absurdně, nemyslíš?“ Ben se na mě podíval s úšklebkem. Vedli jsme s Benem domácí skupinku v té době, kdy jsem ještě působil ve svém bývalém sboru. Pak, když mě vyhodili, přišel za mnou s nápadem vytvořit domácí církev. Měl přirozené nadání, jak si někoho dobírat a já jsem neměl chuť ho v tom ještě podpořit.

„Ano, to je pravda, ale měl jsi být u toho, když jsem se s ním poprvé setkal. Bylo to trochu podivné. Později mě napadlo, jak Pán Ježíš řekl Petrovi, že se nemá srovnávat s Janem, ani pokud by Jan ještě žil v době Ježíšova příchodu. Prostě jsem si jen sečetl dvě a dvě dohromady.“

„A vyšlo ti z toho sedmnáct“, řekl Ben a vybuchl smíchem, spolu s ostatními. Bylo nás téměř dvacet a čekali jsme na Johnův příchod. Několik lidí sedělo v obývacím pokoji, zatímco jiní se zdržovali v kuchyni a přinášeli mísy s jídlem na terasu, kde jsme podávali občerstvení. John mi před třemi dny zavolał. Řekl, že přijede do města, a zeptal se, zda by mohl navštívit naši skupinku.

„A co si o něm teď myslíš?“

„Upřímně řečeno, není to pro mne už vůbec nějak důležité. Je celkem jedno, kdo ve skutečnosti je – jsem si ale jistý, že zná Otce, kterého bych také tak chtěl znát, a že následuje Ježíše, kterého bych také tak chtěl následovat. Pomohl mi žít vírou tak, jak jsem si to už dříve přál, celým srdcem.“ Ve skupince věděli, že jsem již několikrát s Johnem hovořil, protože na našich společných setkáních jsem se na to často odvolával. Těšili se na setkání s ním a já jsem si dělal trochu starosti, zda na ně udělá stejný dojem, jaký udělal na mne.

„Ale myslím si, že bychom o tom už dál neměli mluvit“, požádal jsem. „Přivede ještě několik lidí s sebou a já bych ho nechtěl uvést do rozpaků.“

„Kohopak přivede?“ otázala se Marsha, Benova žena, v jejímž domě jsme byli.

„To neřekl a já jsem si myslel, že čím jich bude více, tím lépe.“

Najednou jsem uslyšel zabouchnutí dveří od auta a podíval jsem se znovu na ulici.

„Už je tady“, řekl jsem, „myslím, že s sebou má nějakou mladou manželskou dvojici. Zrovna vytahují dítě ze zadního sedadla.“

„A my tu děti nemáme“, řekla Marsha poněkud zklamaně. „Měli bychom sem děti brát také.“

Rozhodli jsme se totiž, že si pro tento večer objednáme chuťvy a já jsem to zapomněl Johnovi říct. Brzy zpozorovali i ostatní, že už je tady a mnozí z nich přišli do obývacího pokoje. John mi zvenku do okna zamával. Za ním stála Diana a muž, kterého jsem tehdy viděl v nákupním centru, jak mluví s Johnem. Pročpak je asi s sebou přivedl?

Ben otevřel dveře a uvítal je: „Já jsem John a to jsou moji přátelé. To je Jeremy, jeho žena Diana a jejich syn Jason.“

Jason se pevně držel Dianiných ramenou.

„Já jsem Ben a tam to je má žena Marsha. Těšili jsme se na to, že se s tebou setkáme.“

Vešli do místnosti a také ostatní se představili. Moje žena přistoupila k Dianě, aby ji pozdravila a seznámila se s jejím mužem. Připojil jsem se k ní poté, co jsem přivítal Johna.

Diana se na mne zadívala, když jsem k ní přicházel: „Doufám, že ti to není trapné. Od té doby, co jsme spolu naposledy mluvili, toho už máme já s Jeremym dost za sebou. John myslel, že se nám to bude líbit, když s ním přijdeme.“

„Jsem rád, že jste přišli“, řekl jsem, ačkoli jsem to tak úplně necítil, „dělal jsem si o tebe starosti, když jsi tehdy odtamtud tak rychle odešla.“

„Vím, ale byla to taková spontánní reakce, když jsem tě tam tenkrát uviděla, a přitom se cítila značně trapně. Ve stejnou dobu, když jsem s tebou mluvila, se setkal také Jeremy s Johnem. Od té doby je John naším přítelem a pomohl mi vyrovnat se s některými problémy. Také nám ukázal, že Bůh je větší než chyby ostatních lidí.“ Po tomto krátkém rozhovoru jsme se připojili k ostatním v místnosti a Laurie si ji vzala pod svá ochranná křídla. Pak nás Marsha zavedla ven, kde čekali ostatní.

Shromáždili jsme se kolem stolu překypujícího jídlem a já jsem oznámil: „Chtěl bych vám představit Johna. Již jsem vám o něm hodně vypravoval a jsem vděčný, že Bůh jej přivedl do mého života. Mezi námi je takový pozoruhodný vztah, protože on přichází a odchází, aniž to mohu nějak ovlivnit, ale skutečně mi pomohl.“

Potom jsem se obrátil na Johna a dodal jsem: „Johne, prostě jsme si mysleli, že si tu dáme něco k jídlu a zároveň se společně s tebou pobavíme. Co ty na to?“

„To pro mě zní už jako rodina“, pousmál se John, „ale ještě před tím bych vás rád seznámil s Jeremym, Dianou a malým Jasonem“, řekl a ukázal na ty, jejichž jména zazněla: „Setkal jsem se s nimi poprvé před několika měsíci. Začali úplně od začátku a nově následovat Ježíše a rádi by se setkali s jinými lidmi, kteří jdou také touto cestou.“

Ben zanotoval děkovnou píseň a řekl pak Johnovi, Jeremymu a Dianě, že by si měli jako první vzít něco k jídlu. John za všechny s díky odmítl s tím, že by se raději chtěli stát součástí rodiny, než se cítit jako hosté. Snažili jsme se na to něco namítnout, ale po poněkud trapné chvilce jsme to vzdali. Mezitím se vytvořila malá fronta lidí u stolu s jídlem, kam se vmísil i John. Postavil jsem se k němu a tichým hlasem jsem se ho zeptal: „Jsi si jistý, že to byl dobrý nápad přivést sem Dianu?“

„Proč ne? Myslel jsem, že vy všichni byste jim mohli být velkou pomocí.“

„To chápu, ale že je tady, může oživit některé věci z minulosti.“

„A to by bylo špatné?“

„Nevím. Bylo by mi asi milejší, kdybych tím vším nebyl rozptylován.“

John se zasmál: „Nejde jen o tebe, Jaku. Neměl by sis vytvářet svou obranu na úkor jiných.“ Odebíráš tím Ježíši příležitost, aby ve vás obou něco velkolepého sám učinil.“

Poté mě poplácal po ramenu a postrčil do fronty na jídlo. Naplnil jsem svůj talíř a zamířil ke čtyřem dlouhým stolům, které byly sestaveny do pravého úhlu, aby se lidé mohli mezi sebou lépe bavit. Laurie seděla již ve společnosti Jeremyho a Diany. Povzdechl jsem si a pomyslel, že nás asi čeká dlouhý večer, a zamával jsem na Johna, aby k nám přišel.

Vzájemné představování dále pokračovalo a během této krátké doby dokázali lidé vytáhnout z Johna více informací, než se podařilo mně za celé dva roky. Původně přišel ze zámoří a nyní žije v severní Kalifornii, ale je často na cestách. Už jednou prý byl ženatý, ale v tomto manželství nemohl mít děti, a v současné době je prý vdovcem.

Když se ho lidé ptali, jak si vydělával na své živobytí, odpověděl, že v různých dobách dělal rozličné věci, ale nyní využívá většinu svého času k tomu, aby druhým pomáhal najít bližší vztah k Ježíši. Dříve, než jsme dojedli, se i John ptal přítomných na podobné věci, a také se mnohé o nich dověděl.

Jason byl na Dianině klíně stále více neklidnější a bylo vidět, jak lidé od nich odvracejí zrak. Také jsem si všiml, že Diana doposud skoro nic nesnědla. Povšiml si toho také John. Vstal, šel k ní a navrhl jí, že si na chvíli vezme Jasona k sobě. Pak se vrátil s Jasonem v náručí na své místo.

„Nikdo z vás tu nemá děti, nebo jsem si měla obstarat chůvu?“ zeptala se Diana.

Laurie rychle zareagovala: „Ne, to je v pořádku. Většina z nás máme děti, ale mysleli jsme si, že budeme mít tak víc klidu, než kdyby nás tady děti rozptylovaly.“

„Omlouvám se, to jsem nevěděla.“

„Nedělej si kvůli tomu starosti. Jsme rádi, že jste oba tady a také, že Jason je s vámi,“ ubezpečila ji Marsha. Jason se usadil na Johnově klíně a byl zcela uchvácen pohledem na lžici, se kterou si John pohrával tak, aby chlapce trochu pobavil.

Právě, když jsem uvažoval o tom, jak převést hovor k vážnějšímu tématu, řekl John: „Pochybuji, jestli je nejlepší, když jsou děti vnímány jako zátěž, která odvádí naši pozornost. Ježíš to tak nedělal, děti k Němu přicházely samy a Jeho to těšilo. Když se je někteří pokoušeli poslat od Něj pryč, řekl jim, že tam mají zůstat. Pokud nejsme připraveni přijmout ty nejmenší s jejich slabostmi, nejsme pak také pravděpodobně schopni přijmout ani sami sebe navzájem v našich slabostech.“

„Ale co si máme pak s dětmi počít?“ zeptal se Ben, „to je pro nás tady velké téma.“

„Setkala se vaše rodina o Velikonocích?“

„Ano, měli jsme tu pěknou zábavu se všemi našimi příbuznými, bylo nás tu padesát, možná i víc.“

„Když jste to připravovali, zeptal se někdo, co bude s dětmi?“

„Ne“, pousmál se Ben, „jsou prostě součástí rodiny.“

Proč je tomu pak v rodině Otce jinak?“

Ben zaváhal, a tak přispěchala Marsha: „Protože by se děti na našich setkáních asi nudily. Myslím, že bychom měli také jim něco nabídnout.“

„Tak potom byste snad neměli až s takovou vážností připravovat svá setkání,“ odvětil John, zatímco si stále ještě hrál s Jasonem. „Buďte prostě skutečně rodinou a umožněte i dětem se účastnit toho, co na vašich setkáních běžně děláte. Zapojte je mezi sebe, tam kde je to možné, a občas je také nechte zvlášt', když se třeba zabýváte věcmi, které by pro ně byly nezajímavé.“

„Ale bylo by jich tu příliš mnoho, abychom je mohli nechat jen tak volně pobíhat. Je obtížné někoho najít, kdo by byl s nimi ochoten jít třeba ven, protože nikdo nechce, aby mu něco uniklo z našeho setkání.“

„Kdo řekl, že je máte jen tak nechat pobíhat? Milujte je a berte je, vždy pokud to jen jde, jako důležitou součást rodiny. Chtěl jsem se vás ještě na něco zeptat: Jíte obvykle společně i s dětmi?“

„Ano, často. Myslíme si, že to k tomu patří, když máme společně slavnostněji povečeřet.“

„A máte u toho samostatný stůl pro děti?“

Cítil jsem, že to asi nebude přijato dobře, ale ostatním ještě nebylo známo, že myšlenky Johna se ubírají jiným směrem, a proto jsem odpověděl: „Samozřejmě, že máme, to je přece běžné, nebo snad ne?“

„Ani ne. Společné stolování s dětmi je jedna ze základních věcí, kterou by vaše společná rodina měla dodržovat. Pokud se už při jídle oddělujete a děti si sedají jinam, přicházíte o dost. Zkuste se rozdělit tak, aby jednotlivé rodiny neseděly společně. Přisedněte si k dítěti, které k vám nepatří a zjistíte, jaké je. Co dělá rádo, jak mu to jde ve škole?“

A jsou-li děti u toho, když ve společenství zpíváte nebo se vzájemně sdílíte, pak nemějte na klíně své vlastní dítě, protože vás to bude vést k tomu, abyste budili u druhých dojem, že vaše dítě činí totéž co vy. Vezměte si na klín dítě někoho jiného a hrajte si s ním. Víte, že důležitým faktorem, který dítěti pomůže přijmout vaše společné zvyky a kulturu, jsou právě situace, kdy dítě navazuje touto přirozenou cestou přátelské vztahy k dospělým, jež nejsou jeho rodina? Ten nejlepší dar, který mohou od vás děti dostat, je stejný, který si vy dáváte mezi sebou – dar přátelství. A když jdou děti ven, aby tam trávili svůj volný čas dle svých představ, nepřehánějte to příliš s tím, abyste tam stále měli člověka, který by na ně jen dohlížel. Berte to jako příležitost, jak vytvořit dobré vztahy k důležité součásti vašeho společenství, i když zatím jde jen o děti nebo dospívající mládež.“

„Ale přece kdyby nechodily do naší nedělní školy, kde by se jim pak dostalo biblického vyučování?“ zeptala se Marsha.

Ještě než mohl John odpovědět, naklonila se Laurie přese mne a otevřela náruč, aby si opět Jasona vzala k sobě a přitom dodala skoro omluvně: „Nebyl u tebe už příliš dlouho?“

S polibkem na čelíčko a s úsměvem jí John vrátil Jasona. Pak vzal svou vidličku do ruky: „Kolik let je vaším dětem, Marsho?“

„Deset, sedm a tři.“

„Pokud chceš děti poučovat slovy, můžeš. Ale nevěř, že to je nejlepší způsob, aby se vše naučily a návyky osvojily.“

Pak pozvedl svou vidličku a řekl: Pamatujete si ještě, že byste své děti poučovali, jak používat vidličku?“

„Vlastně ani ne ...“

„Ale myslím, že ji přesto všechny děti přece používají. Posílali jste je snad do nějaké „vidličkové školy“ nebo jste jim promítali instruktážní filmy o tom, jak zacházet s vidličkou?“

Lidé se zasmáli.

„Zní to asi trochu směšně. Ale pokud bychom to vztáhli i na to, jak se naučit žít v Kristu, museli bychom jen hromadit vědomosti, místo toho, abychom v Kristu skutečně žili. Dopouštěli bychom se pak podobné pošetilosti. Naše děti vědí, jak používat vidličku, protože se to samy v průběhu života naučily. Když se dostaly do určitého věku, zkusili jste jim asi dát do ruky vidličku. Zpočátku ji ovšem držely tak, že si div nevypíchny oko. Pomáhali jste jim pak vidličku vést k ústům, a když jste si byli jisti, že se nezraní, teprve pak jste je nechali samotné vidličkou jíst. Naučit se žít život v Ježíši se dá mnohem více srovnat s tím, jak se učíme třeba právě jíst vidličkou, než s tím, jak se správně účastnit nebo sedět na shromáždění. Děti vše dobře pochopí, když je v tom budete podporovat a sami ukazovat, jak správně žít.“

Překvapilo mě, že si také Roary, jenž patřil k nejtišším členům naší skupiny, vzal slovo: „To se mi líbí, co říkáš o dětech. Tak jsem dosud ještě nikdy neuvažoval. Ale tobě přece jde o víc než jen o tohle, ne?“

„Máš pravdu, Roary. Co říkám, bude mít také vliv na to, jak budete spolu vzájemně vycházet. Pokud se skutečně chcete učit, jak vzájemně sdílet svůj život v Ježíši, pak by bylo snazší, kdybyste se méně zabývali samotnými setkáními, ale o to více se cítili jako rodina, kde se vzájemně milujete.“

„To se mi líbí. Pak bychom se více soustředili na naše vztahy, než na to, co děláme“, řekl Ben.

„Ano“, řekl John, „a soustřeďte se zároveň na váš vztah k Bohu. On je tím prvním ve vztahu. Všechno cenné, co společně ve vašem životě prožijete, pochází ze života v Něm.“

„Myslím, že to je také ten důvod, proč chceme tento sbor skutečně správně vytvářet. Všichni jsme ztratili tolik let v církvi jako instituci, a Boží život, který si přejeme, jsme tam nenašli“, pokračoval Ben.

„A tady jste jej našli?“ otázal se John.

„Ještě ne, ale pracujeme na tom.“

„Vyprávějte mi, jak spolu žijete.“

„Setkáváme se v neděli večer, obvykle u nějakého jídla, nejčastěji při večeři. Pak nastává čas na chvály a poté na biblickou hodinu.“

„Nechte mě hádat“, řekl John a předklonil se dopředu; „když se na začátku scházíte, máte ještě energii a nadšení na rozdávání. Ale pak, při samotném setkání, to vypadá poněkud rozpačitě a možná i těžkopádně. Dokonce vaše vzájemné sdílení pak vypadá trochu nuceně a nepřírozeně. Když konečně ukončíte setkání a když si lidé berou své věci a odcházejí, vrací se jim opět energie a nadšení. Tak co, hádal jsem správně?“

„To nás snad Jake prozradil, jak jinak bys na to přišel?“ zasmál se Marvin. Pozvedl jsem ruku a zavrtěl hlavou, abych dal najevo, že tak tomu nebylo.

Marvin býval dříve pastorem jiného sboru ve městě, ale byl stále více frustrován, poněvadž ho stálo přemíru energie, aby celou tu mašinerii udržel v chodu. Šel do této služby totiž hlavně s tím, aby pomáhal lidem. Nakonec ale cítil, že se stal spíše předsedou nějaké instituce, a to nikdy nechtěl. Před třemi roky to pak vzdal a nedávno jsme se náhodně potkali v našem městě.

„Nebylo nutné nic prozrazovat“, pousmál se John, „bohužel je pořád dost skupinek, které právě v tomto směru mají problémy.“

„Upřímně řečeno, mám obvykle určité obavy, když setkání začínáme, a jsem vždy rád, když končíme“, řekl Marvin.

„Stává se vám, že to vnímáte někteří z vás podobně?“ zeptal jsem se a mnozí souhlasně přikyvovali.

„Dokud budeme pohlížet na život ve sboru pouze jako na setkávání, bude nám stále unikat jeho pravá podstata, a především jeho hloubka. Ostatně v Bibli se dočteme velmi málo o tom, jak se první křesťané setkávali. Najdeme tam ale mnoho o tom, jak spolu sdíleli své životy. Pro ně nebyla církev ani setkáním, ani žádnou institucí, ale skutečnou rodinou pod ochranou Otce.“

„To bychom se snad neměli vůbec setkávat?“ přerušila jej Marsha poněkud podrážděně.

„Ne, Marsho, o to nejde. Společné setkávání není problémem, ale může se dostat lehce do slepé uličky, pokud se budete setkávat způsobem, který vyznívá nepřírozně a ve svých důsledcích může být kontraproduktivní. Proto si pak připadáte poněkud trapně a rozpačitě.“

„Ale u nás přece chvály nikdo neřídí a není tu také nikdo, kdo by vedl vyučování. Nejsme pak přece jen zaměřeni více na vztahy?“

„Možná ano. Ale může se jednat třeba jen o více či méně podobnou kopii stejného problému. Pokoušíme se, abychom našli ve svých bratrích a sestřích to, co sami v Otci nenacházíme, což může mít katastrofální důsledky. Vše, co jako věřící můžeme získat ze vztahů sami mezi sebou, nemůže přece nikdy nahradit nedostatek našeho skutečného vztahu k Bohu. Pokud dáme sboru takové postavení, uděláme z něj vlastně bůžka a nakonec se dočkáme jen zklamání.“

„Jsi kvůli tomu, jak říká Jake, proti domácím skupinkám?“ znovu vpadl do řeči Marvin.

„Nemyslím si, že bych něco takového kdy řekl“, řekl John a otočil se tázavým pohledem ke mně.

„Také si to nemyslím. Chtěl jsem jen, aby Jake o tom hodně přemýšlel, a to si přeji také od vás ostatních.“

„Mysleli jsme, že domácí skupinka je bibličtější cestou k životu sboru. Lidé se tak většinou zapojí, cítí se méně kontrolováni nějakým duchovním, většinou je to stojí méně času a prostředků, a to nejdůležitější – vztahy jsou na předním místě oproti některé institucionální církvi. Nemyslíte si to taky?“

„A to jen proto, že se scházejí v domácím prostředí?“ skeptický Johnův pohled, jenž se objevil na jeho tváři, vyjadřoval mnohé a John pokračoval ve své odpovědi: „To se netýká všech skupin, které se takto scházejí, a které znám. V mnoha z nich jsou lidé, kteří se pokoušejí kontrolovat druhé. Nechápejte mě prosím nesprávně: schvaluji priority, které jste tady zrovna vypočítávali, a jsem přesvědčen o tom, že je lidé mohou nejlépe rozvíjet v bytě, nebo prostě v nějakém domácím prostředí. Ale také znám lidi, kteří jsou hodně zaměřeni na vztahy, ačkoliv se scházejí v církevních budovách. Znam však i takové, kteří se scházejí v domácích skupinkách a zaměřeni na vztahy nejsou. Nejde tak ani o to, kde se setkáváme. Důležité je spíše to, zda si skutečně navzájem pomáháme nacházet ten mimořádný vztah k Bohu, který si právě On přeje s námi mít, a nebo zda se účastníme jen nějakých náboženských hrátek.“

„Ale ta prvotní církev se přece jen po domech scházela, obzvláště, když se začala rozšiřovat mimo Jeruzalém?“ dodal tázavě Ben.

„Podle toho, co víme, tak ano.“

„To přece znamená, že bychom to také tak dělat měli“, podotkla Marsha.

„Marsho, Marsho, proč máš tak ráda právě toto slovo?“

„A které slovo máš na mysli?“

„Právě to slovo, které John po celý večer ještě nepoužil“, namítl Roary a obrátil se pak na Johna: „Pozorně jsem tě poslouchal. Dnes večer jsi ještě ani jednou neřekl slovo „měl by“. Byl v tom úmysl?“

„Proč se ptáš?“

„Celý můj život mi lidé říkali, co mám dělat a co nechat být, obzvláště když šlo o náboženské věci. Ale ty jsi mluvil úplně jinak. Zdá se, že to nevidíš tak, že se člověk musí rozhodnout mezi tím správným a nesprávným, ale že to prostě bereš tak, že člověk žije v nějaké skutečnosti, která již existuje. Myslel jsem, že nám řekneš, co máme dělat jako správné křesťanské společenství.“

„Jestli něco takového existuje, o čem si myslím, že bychom dělat měli, pak to je to, že bychom měli přestat užívat vzájemně mezi sebou a ve vztahu k jiným slova jako „má nebo měl by něco udělat“.

V místnosti bylo slyšet smích. Někteří lidé se tázavě zadívali na své manželské partnery, co si asi myslí o tom, co právě John řekl.

„Určitě jsou věci, které jsou správné a věci, jež jsou nesprávné. Ale to poznáme jen v Ježíši. Myslete na to, že On sám je pravda. Nikdy nebudete moci žít podle jeho zásad, když ho nebudete následovat.“

Johnova slova nepříjemně visela nějakou chvíli ve vzduchu. Skoro jsem viděl, jak se některým shromážděným kolem stolu, tak říkajíc kouřilo z hlav a tušil jsem, co cítí a prožívají.

Konečně začala Marsha mluvit jako první a bylo zřetelné, že při tom musí potlačovat slzy: „Myslím, že máš pravdu, Johne. Důvod, proč mi jde o pravidla, je v tom, že nevím, jak následovat Ježíše tak, jak ty o tom mluvíš. Pokouším se prostě jen dělat to, co je správné a už mám toho prostě dost, když mě lidé napadají a říkají, že jsme rebelové, když se v neděli ráno neobjevíme v těch jejich protivných budovách.“

John se naklonil k Marše: „Vím, že to není jednoduché. Ale jen proto, že lidé něco říkají, tak tomu přece nemusí být. Ježíš tě učí, jak můžeš žít svobodně. Jiní v tom mohou vidět hrozbu, tak jak se ti to někdy přihodilo. Systém musí zničit to, co se nedá kontrolovat.“

„A proto jsme proti instituci“, řekl Marvin.

„Myslím, že tady mluvíme o dvou rozdílných věcech, Marvine. Chtěl bych odhalit systém náboženských povinností, který drží lidi v zajetí, ale to není totéž, jako být proti instituci jako takové. Nedej se jí zastrašit. V ní jsou mnozí, které Otec miluje, a které chce také přitáhnout do svého života tak, jak to také činí s vámi. Záleží na tobě: dokud na instituci budeš reagovat, potud tě ona bude kontrolovat.“

Po určité chvíli si Marvin zklamaně povzdechl:

„Nevím, Johne. Stále jsem se domníval, že instituce, kterou jsem opustil, nefunguje proto, že je založena na falešných principech. Domníval jsem se, že sem vneseme správné zásady, abychom konečně mohli prožívat pravý sborový život.“

Bylo slyšet souhlasné zašumění některých přítomných.

„Ale ty to tak nevidíš“.

„Ne. Snad pomůže, když se na to podíváte takto: Myslím, že jste už blízko k nalezení lepších zásad – takových, které lépe odrážejí život prvotní církve. Ale nesmíte přitom zapomenout, že život lidí v prvotní církvi neurčovalo jen dodržování stanovených zásad. Můžeme se dočíst, co se stalo, když následovali Ježíše, ale pokud to budeme kopírovat, nedosáhneme stejného výsledku.

Ježíš nám nezanechal systém, nýbrž svého Ducha – jistého průvodce a ne mapu. Principy samotné nemohou utišit váš hlad. Proto systémy slibují vždy jakési probuzení v budoucnu, které se však nikdy nedostavuje. Samotné principy nemohou vytvořit skutečné společenství už jen proto, že jsou koncipovány tak, aby lidi spíše od sebe oddělovaly, než je sbližovaly.“

„Pročpak to říkáš?“

„Pokud budeme klást důraz na bohoslužby a rituály, stane se většina lidí pouhými diváky. Většinou pak stanovujeme měřítko a lidi motivujeme tak, aby jim svým chováním odpovídali. Stává se potom, že jenom vyžadujeme, aby předstírali, že jsou něčím, čím vlastně nejsou, nebo aby jednali tak, jako by snad měli vědět víc, než odpovídá skutečnosti. Otázky a pochybnosti se považují za negativní, a to, co lidé skrývají, nevyjde najevo. Proto se jejich vztahy stávají povrchními nebo dokonce nečestnými, neboť se pak projevují jen tak, jak sami chtějí před lidmi vypadat, a ne, čím ve skutečnosti jsou. Proto se cítí být izolováni a soustřeďují se ještě více na své vlastní potřeby a také na to, co ostatní nedělají, aby jejich potřeby uspokojili. Proto bojují o to, kdo má být v instituci malý nebo velký, kdo má mít rozhodující slovo, aby ostatní přesvědčil, aby dělali to, co považují za správné. Tato historie se opakuje již několik tisíciletí.“

Někteří se pokradmu zadívali směrem ke mně a John pokračoval: „Aby se udržel systém v chodu, požaduje se od lidí, aby na tom spolupracovali, případně se jim připomínají jejich osobní potřeby. Zároveň jsou ujišťováni, že patří k tomu nejmodernějšímu, nejlepšímu a nejskvělejšímu společenství. Proto vzbuzuje tolik skupin falešná očekávání, takže lidé pocítují zklamání a soustřeďují se pak na své potřeby nebo své dary, místo toho, aby mysleli na Pána Ježíš Krista, jenž je stále přítomen.“

„Takové semínko už u nás začíná klíčit“, povzdechl si Marvin sám pro sebe.

„Proto se zdají být vaše setkání tak málo autentická.“

Je obtížné udržovat iluzi aktivního sborového života, když se nepřipravují žádné sborové akce, na kterých by se lidé mohli bez větší námahy spolupodílet. Ale právě tady máte příležitost objevit, co znamená pravý život ve sboru. Něco takového pak roste, když spolu vzájemně sdílíme naše lidské chyby, abychom se pak vydali společně na cestu k Ježíši, který svým působením mění naše životy. Tam, kde se lidé cítí svobodní, kde se mohou projevat jací skutečně jsou, tam se to právě stane. Když se učí spoléhat na Boha, nemusí již využívat druhých, aby uspokojili své potřeby, ale získávají zkušenosti, aby oni sami svůj život zaměřili na pomoc těm druhým, jako to činil Ježíš.“

„Týká se to také nevěřících? V hnutí domácích církví jsou také slyšet hlasy, které nejsou právě pro to získávat druhé, jako by to mohlo být hrozbou pro život sboru“, řekl nadšeně Roary.

„To je ale divné, ne? Přílišné zdůrazňování snahy „vybudovat naši skupinu“ přece jenom ukazuje, že jsme podstatu Otcovy lásky nepochopili. Ve chvíli, kdy objevíme sílu Jeho lásky, pak si to přece nemůžeme nechat sami pro sebe. Nepromění jen nás samotné, ale zcela přirozeně se i my staneme pramenem oné lásky, ať už pro věřící nebo nevěřící. Staneme se pak lidem v našem okolí ukázkou Boží lásky a proměny charakterů. Nejčastěji se to projeví právě ve chvíli, kdy si toho budeme nejméně vědomi.“

„Tak to potom tedy můžeme naše plány s konferencí domácích církví, na kterou jsme chtěli příští měsíc jít, vlastně škrtnout“, poznamenal s úšklebkem Ben.

„Ne tak docela. Ale nemusíte všechno, co se tam učí, přebírat. Snad se tam setkáte i s několika skvělými lidmi, kteří zrovna „odpadávají ze systému“ a teď prostě přecházejí k myšlence domácích církví jako ke své nové jistotě. Možná i Bůh chce, abyste takové lidi poznali. Nezapomeňte přitom na tu nejzákladnější zkušenost, jenž se od Ježíšových dob nesčíslněkrát opakuje: Čím více se snažíte organizovat život sboru, tím méně v něm bude skutečného života.“

„Když to člověk slyší, vypadá to, že bychom vlastně neměli nic dělat, Johne.“ Z Marshina hlasu byl znát náznak zklamání.

„Ale tak tomu není. Chtěl bych vám prostě jen pomoci, abyste se soustředili právě na to, kde to přináší nejvíce ovoce. Místo pokusů budovat domácí církve, se učte milovat a vzájemně sdílet, jak to všichni prožíváte na cestě s Bohem. Každý z vás si přitom může položit jednoduchou otázku: Chtěl by Pán Ježíš, abych šel společnou cestou k Němu s lidmi, se kterými právě jdu, a pokud ano, povzbuzuji je dostatečně v tomto konání? Pokládám za dobré, když se bratři a sestry rozhodnou, že budou po určitý čas vědomě sdílet svůj život společně. Ano, chci vás povzbudit, abyste se svým společenstvím experimentovali. Tím se mnohému naučíte. Přitom se vyhybejte pokušení vytvořit toto společenství jako něco nepřírozeného, výlučného nebo trvalého. Tímto způsobem vztahy trvale nefungují.“

Význam církve spočívá v tom, aby se Boží lid učil společně sdílet život v Pánu. Jde jak o Marvina zde vpředu, tak Dianu tam vzadu. Když jsem Benovi před chvílkou položil několik otázek týkajících se vašeho společného života, vyprávěl mi o vašich setkáních, ale nedověděl jsem se nic o vašich vztazích. To mi mnohé napovědělo. Víte vůbec, jaké největší naděje chová Roary nebo s čím musí zápasit momentálně Jake? Takové věci se dovídáme jen zřídka na setkáních. Dovídáme se o nich spíše prostřednictvím přirozených vztahů tak, jak se odvíjejí během týdne.“

„My ale pro to děláme co můžeme“, řekla Jenny, Marvinova žena. „Snažíme se o to vždy, když se sejdeme.“

Už jsem věděl, co na to John řekne: „A funguje to?“

„Funguje co?“

„Daří se vám to vše při vašich setkáních?“

„Ne příliš, ale snažíme se učit, abychom to dělali lépe.“

„A stále ještě mluvíme o slůvku „to“. My lidé notoricky podléháme tomu, že často bereme něco, co Bible popisuje jako realitu, a dáváme tomu odpovídající pojmy v domnění, že už tím prožíváme tuto realitu také. Pavel hovořil o církvi, jež se scházela v různých domech, ale nikdy ji nenazval církví domácích. Tyto domy byly prostě jen místy, ve kterých se ve svém společném životě scházeli. Všechno se točilo kolem jména Ježíš, nikoliv kolem toho místa. Jak jsem již říkal, můžete mít všechny správné zásady, a přesto vám přitom unikne sláva Kristova těla.“

„To je ale poněkud deprimující“, řekla žertem Jenny a ostatní se zasmáli.

„Co tím myslíš?“ zeptal se John.

„Protože už devět měsíců se snažíme dělat to správně, a jak se zdá, všechno to bylo zbytečné.“

Snad bychom se prostě měli vrátit k nějaké tradiční církvi a přijmout z ní to nejlepší.“

Podle zašumění přítomných bylo zřejmé, že tato možnost příliš pravděpodobná není.

„Rád bych jen, abyste uvázili, že život sboru není něco, co by se dalo jednoduše udělat nebo vytvořit. Je to dar, který dostáváme od Otce, když společně rosteme v Jeho Jménu. Nepředstavujte si ale, že život v církvi je něco složitého. Může to být to nejjednodušší na světě, pokud lidé následují Pána. Když najdete takové společenství, kde lidé jdou právě směrem následování Pána, brzy prožijete, jak toto společenství ve své jednoduchosti přináší velké ovoce.“

„Právě o takové se snažíme a hledáme. Mysleli jsme, že když to ve sboru budeme dělat podle našich nejlepších úmyslů, dojdeme všichni k tomu pravému vztahu k Bohu, po kterém toužíme“, namítl Marvin.

John ale pokračoval: „Prostě si musíte připustit, že jste vše dělali právě opačně. Neexistuje nějaký model církve, který by vás sám o sobě přivedl k Bohu. Je tomu naopak. Náš život v Bohu, který společně sdílíme, se pak projeví i v našem společenství. Projeví se jako hojnost Jeho života v nás. Můžete se věčně zabývat zásadami sborového života, a přitom vám bude unikat, co znamená to hlavní – hluboce prožívat Boží lásku a sdílet ji spolu s ostatními.“

„Odkud to máme vědět, jak můžeme žít v Bohu, když nám to nikdo neukázal?“, řekla Laurie.

„Právě v tomto bodě napáchalo oficiální náboženství největší škody. Způsobilo, že Boží děti se staly závislými na náboženských vůdcích, a to lidi vedlo k pasivitě a nikoliv k duchovnímu růstu. Čekáme na to, že nám druzí ukáží, jak to máme dělat, nebo je prostě následujeme v naději, že oni už našli tu správnou cestu. Ale Ježíš touží po živém vztahu k nám, a abychom v tom hráli aktivní roli.“

„Ale copak to můžeme dělat my sami? Nepotřebujeme k tomu žádnou pomoc?“ zeptala se Marsha.

„Kdo říká, že jste sami? Ježíš je ta Cesta k Otci. Pokud se naučíte odevzdávat se Jeho Duchu a spoléhat se na Jeho sílu, objevíte, jak se dá žít v plnosti Jeho života. Samozřejmě využije i jiné lidi, aby vás v tom povzbudil a vyzbrojil. Ale nepřipustí, abyste byli závislí na těch, které přitom použil.“

Právě na toto téma bych dnes večer mluvil nejraději. Zním dost domácích skupinek, které se neustále snaží přijít na to, jakým způsobem vytvořit nejlepší společenství. Nebylo by lepší, kdybychom tuto celou dobu a energii využili, abychom se soustředili na Otcovu lásku tak, jak ji v nás Ježíš probouzí, a jak bychom mohli ještě svobodněji v Jeho Duchu žít? Pak bychom věděli, jak máme žít ve vzájemné lásce. Potom bychom byli více čestní a otevření a jeden druhého bychom na této společné cestě podporovali. Pak by On stál uprostřed, nikoli my sami se svými potřebami, a děly by se úžasné věci.“

„Nemůže tomu být i tak, že jsou lidé, kteří prostě „jen následují Krista“, aniž by žili v Jeho těle?“ otázal se Marvin.

„Myslíš, že by to vůbec šlo?“

„A ty ne?“

„To je obava, kterou stále slyším, ale já to tak nevidím. Lidé, kteří rostou ve vztahu k Otci, budou doslova hladovět po pravých vztazích se svým společenstvím. On je Bůh společenství. To je jeho podstatou, a když ho známe, vtáhne nás do tohoto společenství, nejen k Bohu samotnému, nýbrž i k ostatním, kteří Jej znají. Není to naší povinností, ale Jeho darem.“

„Jedna z mých kamarádek byla určitými zkušenostmi, které prožila ve svém sboru, vnitřně tak zraněna, že již nechtěla ani slyšet o žádné křesťanské skupině, kam by chtěla chodit“, řekla Laurie.

„Ale Bůh o ní ví a je Mu znám také způsob, jak se k ní dostat. Často zaměňujeme vyznění jedné kapitoly za vyústění celého příběhu. Možná ji právě teď Otec přitahuje k sobě. Pokud je to tvá kamarádka, buď s ní nadále v úzkém kontaktu. Můžeš zůstat jejím spojovacím článkem ke společenství, zatímco v ní Otec bude působit.“

„Jeden z mých přátel žije ve státě Georgia a nemůže prostě najít nikoho, kdo by s ním chtěl sdílet tento způsob života v křesťanském společenství“, řekl Marvin.

„I tohle Otec ví! Určitě jsou v jeho okolí lidé, kteří prožívají podobný „hlad“ po společenství. Jestli ale Otec ještě nevytvořil tato spojení, může je tvůj přítel zatím v klidu očekávat. Pro nás je mnohem snazší všechny tyto věci očekávat a zatím žít klidně v Božím zaopatření a nedělat si starosti o to, co nemůžeme vidět.“

Povzbuzuj ho, aby užíval každý den, který je mu dán Otcem, a zároveň zůstal otevřený vůči ostatním lidem. Nikdy nevíme, kdy a jakým způsobem Bůh zasáhne a tyto kontakty sám vytvoří.“

„Ten přítel by ale nerad opustil svou institucionální církev. Říká, že by pak měl pocit viny“, dodal Marvin.

„Měj ho také rád! Zůstávej s ním ve spojení. Vyprávěj mu o tom, jak Ježíš působí v tvém životě. Tím ho povzbudíš, aby rovněž hledal užší vztah k Ježíši. Nedělej si starosti o to, zda do nějakého sboru chodí. Až začne Otec v jeho životě působit, jeho pocity viny budou odehnány. Nikdo z nás přece nemůže vědět, co se s ním pak stane.“

„Znamená to tedy, že naše účast na těle Kristově je ve vyšší rovině, než naše samotné společenství?“ zeptal se Ben.

„Daleko ji přesahuje. Doufám, že si to nenecháte ujít.“

John pohlédl na své hodinky a obrátil se na Jeremyho a Dianu: „Asi už musíme odejít, že ano?“

„Hm, nesnáším, když se něco uprostřed přeruší,“, řekl Jeremy. Také my ostatní jsme to nechtěli. Měli jsme ještě stovky otázek, na které jsme se chtěli Johna zeptat.

„V tom nevidím problém. Říkal jsem ti přece, že budeme opět včas doma.“

„Tento večer nám velmi pomohl, Johne, ačkoliv si nejsem jist, zda jsem pochopil všechno, co jsi říkal“, řekl Ben.

„To také ani nemusíš. Pokud jsem vás povzbudil, abyste Ho více následovali a Jemu více důvěřovali, o zbytek se postará On sám. On je tím úhelným kamenem společenství. Váš sbor přece patří Jemu, a ne mně. Proste Ho o to, aby jak ve vás osobně, tak ve vaší skupině všechny tyto věci zařídil. Činí tak již tisíce let a umí to skutečně dobře.“

„Mohu se ještě na něco zeptat?“ Odvaha, kterou projevoval Roary tento večer, se k němu vůbec nehodila. John se obrátil a přikývl.

„Rád bych tomu věřil, že je to tak jednoduché, ale je něco ve mně, co mi říká, že to udělám špatně. Skutečně věříš, že jsme natolik dobří a schopní, abychom mohli každodenně naslouchat Božímu hlasu?“

„Co je to za otázku!“ John se zasmál a vstal. „Samozřejmě ne, Roary. Nikdo z nás není tak dobrý. Ale já si myslím, že kladeš otázku nesprávně. Dala by se formulovat i takto: Je Pán Ježíš tak velký, aby mohl každodenně proniknout až ke tvému nitru? Věříš, že je dost veliký na to, aby odstranil tvá slepá místa, aby překonal tvé pochybnosti a ukázal ti cestu? Neměli bychom odpovědět zřetelným ano? Pokud půjdete touto cestou společně, budete život ve společenství prožívat věrohodněji a plněji, než jak jste si kdy dovedli představit.“

Při těchto slovech John zároveň pomáhal Jeremymu a Dianě balit nádobí a Jasonovy hračky, aby pak po vlně objetí a loučení mohli odejít. Když jsme pak později všechno uklidili a stoly a židle vrátili zpět do garáže, nastražil jsem uši, abych zjistil, co si lidé o tomto večeru povídají. Většinou byli nadšeni tím, co vyslechli, ačkoliv si nebyli ještě jisti, co by to pro nás mohlo dál znamenat.

„Vlastně neřekl nic takového, o čem bych už sám dříve neuvažoval“, řekl Marvin a potřásl hlavou. „Jsou to prostě jen věci, ze kterých má člověk obavy, pokud má věřit, že jsou pravdivé.“

„Hluboko v nás vězí náboženství“, odpověděl jsem a věděl příliš dobře, jak se Marvin cítí. Ozvaly se mi bolesti břicha, ovšem ze zcela jiného důvodu. Když jsem se loučil s Dianou, zašeptala mi do ucha, že by potřebovala pomoci s pastorem Jimem, a že by proto se mnou ráda mluvila ještě někdy jindy...

Kapitola 10.

Cesta k pravé důvěře...

To bylo zase ráno!

Vůbec nic se mi nedařilo a v poledne jsem už z toho byl hodně zdeptaný. Převážnou část dopoledne jsem strávil telefonováním s Dianou. Přibližně měsíc poté, co John navštívil naši domácí církev, k nám Diana přišla, aby si s Laurie a se mnou promluvila o tom, jak se jí vede po aférce, kterou měla s naším tehdejším pastorem, a jaké v tomto směru svádí vnitřní boje.

Vyprávěla nám tehdy, jak si chtěla za pomoci druhých znovu uspořádat svůj citový život. Zároveň dospěla k názoru, že je na čase, aby se s pastorem opět setkala a vzájemně si vše za mé přítomnosti vyříkali. Požádala mě, abych domluvil termín a abych tam šel s ní.

Mou první reakcí tehdy bylo, jí co možná nejvíce pomoci, bez ohledu na to, jak trapné to pro mne může být. Netušil jsem ani, jak by taková schůzka měla konkrétně vypadat a kdy by k setkání s Jimem vůbec mělo dojít. Čím déle jsem o tom uvažoval, tím nepříjemněji jsem se v podobné roli cítil. Něco se mi nezdálo být v pořádku; nemohl jsem ale přijít na to, co přesně. Řekl jsem jí proto o svých pochybnostech a ona mi dala ještě trochu času, abych si to ujasnil. Ale teď, o dva měsíce později, se už na mě skoro zlobila za mé váhání, a začala mne obviňovat, že to jen odkládám, a že jí asi ani nechci pomoci.

Nedokázal jsem ji přesvědčit o opaku a telefonát zakončila tím, že jednoduše zavěsila. Chápal jsem sice její jednání, ale přesto mě to dost mrzelo. Zatímco jsem ještě přemýšlel, co s tím dál dělat, vyrušily mě další dva telefonáty. Z toho prvního jsem se dověděl, že sešlo z koupi jednoho drahého domu, jehož prodej jsem zprostředkoval. Manželé, kteří měli zájem dům koupit, se krátce po naší dohodě rozešli, a jen týden před termínem u notáře oznámili, že už nemají zájem. Vydělal bych tím kolem 15 000 dolarů, z nichž 5 000 jsem naléhavě potřeboval do konce měsíce. Jelikož další zájemci o koupi nebyli, neměl jsem tušení, co si s tím dál počnu.

Pár minut nato mi navíc ještě odřekl schůzku pán, se kterým jsem byl ten den domluven na poledne. Byl mi totiž nedávno nabídnut výhodný obchod, ale v poslední chvíli se o tom dověděl jeden obchodník, kterému se podařilo ho vyfouknout. Zákazník se mi omluvil a řekl, že mu druhý obchodník více vyhověl, a že je mu líto, že mě musí zklamat. Popřál jsem všechno dobré, ačkoliv jsme oba věděli, že to nebylo míněno zcela upřímně.

Dlouhou dobu jsem seděl u psacího stolu s hlavou v dlaních. Celé to ráno se mi jevilo jako katastrofa. Ovládl mne neurčitý pocit, jako bych visel v nějakém vzduchoprázdnu, bez potuchy, jak to vše nakonec dopadne. Neměl jsem daleko k tomu, abych propadl úplné beznaději.

Rozhodl jsem se ale, že pojedu domů a podívám se, co Laurie připravuje k obědu. Když jsem vycházel ze své pracovny, uviděl jsem ke svému velkému překvapení, jak mi jde po chodníku naproti John. Kráčel se skloněnou hlavou a zahlédl mě, až když jsem na něj zavolal: „Co ty tu děláš?“

S úsměvem se na mě podíval: „Ahoj, Jaku.“

Zastavili jsme se v půli cesty a objali se.

„Jen jsem si myslel, že se podívám, co budeš mít dnes k obědu.“

„Zdá se, že ses tady opět objevil úplnou náhodou...“ zamrkal jsem na něj šibalsky.

„Ne, vlastně jsem přišel, abych si s tebou popovídal. Už skoro týden mi ležíš na srdci a myslím, že teď je ten správný čas, abychom se znovu setkali.“

„Ty se nikdy předem neohlašuješ?“ Co bys dělal, kdybych tu právě nebyl?“

„Ale ty tu přece jsi.“

„Ano, to jsem, ale jen proto, že mi odpadla jedna polední schůzka, takže máš štěstí.“

Radost, že ho vidím, začala překrývat všechna má dopolední zklamání.

„Tam naproti se dá zajít na jídlo?“ zeptal se John a ukázal na restauraci na protější straně ulice.

„Ani ne, je to spíš taková putyka. Jídlo tam nemají moc dobré. Ale tam za rohem je něco lepšího, je to odsud asi 400 metrů. Můžeme tam dojít pěšky nebo se svezeme autem?“

„Je nádherný den, půjdeme pěšky,“ řekl John a pokynul oním směrem.

„A jak se ti vlastně vede, Johne?“ zeptal jsem se dřív, než se on mohl zeptat mě.

„Vede se mi dobře, Jaku. Sice jsem byl v poslední době trochu víc na cestách, než by mi bylo milé, ale zato jsem potkal několik zajímavých lidí, kterým také jde o to, najít tu správnou cestu životem, o které jsme minule hodně mluvili.“

„Zabýváš se vlastně jen tímto a jinak nepracuješ?“

„Ne,“ pousmál se, „ale dělám to nejraději. Rád také dělám různé řemeslné práce, třeba při renovaci domů a bytů, ale většinou jen proto, abych byl právě s těmi lidmi, kteří mě zajímají. A jak se vlastně vede tobě, Jaku?“

„Ani nevím, co na to říct. Procházím právě dost obtížným obdobím. Nic se mi nedaří a zvláště dnes dopoledne to byla přímo katastrofa.“

„Ale copak se děje?“

„Vzpomínáš si, jak jsi tenkrát večer k nám přivedl do shromáždění Dianu? Brzy nato přišla sama za mnou a za Laurie. Chtěla, abych s ní šel k Jimovi a byl přítomen, případně nějak zasáhl při tom, jak si spolu vše vyříkají kolem toho jejich nešťastného vztahu.“

„Co jsi jí na to řekl?“

„Nejprve jsem řekl, že to udělám, protože bych jí rád pomohl. Ale potřebuji si předtím udělat jasno, jak by to konkrétně mělo vůbec vypadat. Je tomu už tři měsíce, Johne, a pokaždé, když chci zavolat Jimovi, přepadne mě pocit, že to nemám dělat. Úplně to nechápu. Dnes mi zavolala a byla poměrně dost nazlobená. Myslí si totiž, že jsem na to příliš zbabělý, abych tam s ní šel.“

„Je tomu tak?“

„Ani ne, Johne. Jistě, nebylo by to příjemné a moc se na to netěším, ale hlavně mám pocit, že ještě k tomu není ten správný čas a navíc, že je tu ještě něco, co mi není úplně jasné.“

„Bůh často pracuje tímto způsobem, Jaku. Někdy už jsi rozhodnut něco udělat, ale když se pak chceš do toho pustit, nabýváš dojem, že to není správné. Pak je lépe počkat, až ti bude jasné proč.“

„I tehdy, když si jiní myslí, že je člověk zbabělec?“

„I tehdy. Nemůžeš jí dávat za vinu, že nemůže vidět to, co vidíš ty. Ber vážně to, co On v tobě tvoří a měj v lásce i ty, kteří tě právě nechápou. V podstatě to znamená žít v milosti.“

Došli jsme k naší restauraci. Otevřel jsem dveře, aby John vstoupil jako první. Byli jsme uvedeni k našemu stolu, a když jsme si pročítali jídelní lístek, optal se mě John, jak se daří lidem, se kterými se u nás tehdy v domácí skupince setkal.

Když jsem pozvedl hlavu, abych mu odpověděl, zahlédl jsem přes pravé Johnovo rameno něco, co mi téměř vyrazilo dech. Stál tam totiž Jim, můj bývalý představený a pastor sboru, ve kterém

jsem dříve působil. Usmíval se a po pozdravu hned žádal obsluhu o stůl pro dvě osoby. Když ho obsluha vedla k jeho stolu, nemohlo mi uniknout, že téměř vzdychá, a že mu při chůzi poklesávají ramena. Působil dojmem, jakoby celou noc proflámoval. Pak si sedl úplně vzadu do rohu k jednomu stolu, vytáhl knihu a začal číst, aniž by se vůbec podíval na jídelní lístek.

Jeho přítomnost na pár vteřin odvedla mou pozornost od toho, na co se mě ptal John, přesto jsem se konečně dostal k odpovědi: „Zdá se, že se všem vede poměrně dobře, ale naše skupinka je určitým způsobem rozpolcená od té doby, jak jsi byl mezi námi naposledy.“

„A důvod?“

„Částečně to souvisí s letními prázdninami, ale já si hlavně myslím, že si vzali k srdci to, o čem jsi tehdy mluvil a už se necítí být tak vázáni k naší skupince jako dřív. Mají spoustu výmluv a některé z nich vlastně ani nepostrádáme, když se teď scházíme. Pomalu se začínám sám sebe ptát, zda jsme tě nepochopili špatně. Zdá se, že bez určitých závazků ke skupince se naše setkání prostě neobejdou.“

„Což může být důvodem toho, proč nechodí,“ podotkl John a odložil jídelní lístek.

„Jsi tedy toho názoru, že to nemá cenu, aby se lidé scházeli, když vlastně vůbec nechtějí?“

„Kdo řekl, že nechtějí, Jaku? Pro tělo Kristovo je velmi cenné, když společně objevujeme a sdílíme život v Kristu. Kde to tak lidé dělají, nejsou potřebné předem povinnosti ani závazky. Vydávají ze sebe všechno už jen proto, aby se mohli vůbec sejít a být spolu. Pokud tomu tak není, pak to nepřináší mnoho, jestliže to lidé berou jen jako povinnost. Jsem přesvědčen o tom, že křesťanská shromáždění mají dávat lidem především sílu z Božího slova, aby mohli čelit každodennímu reálnému životu. Pak pochopitelně takoví lidé samozřejmě a rádi přicházejí i na společná sborová setkání.“

Bylo dobře, že právě v této chvíli přišla obsluha, aby přijala naši objednávku, protože mi to dalo alespoň chvilku možnost přemýšlet o tom, co právě John řekl. Poté, co jsme si objednali, obrátil jsem se znovu k němu a neztrácel přitom z očí Jima, který stále ještě seděl u stolu sám. „Máš obavy, že by se naše skupinka mohla stát jen určitou náhražkou za skutečně pravé setkávání křesťanů s Bohem?“

„Úplně tak jsem to nemyslel. Spíše mi šlo o to, že by se mohla stát určitými ikonami. Když se lidé scházejí, sedí spolu v jedné místnosti, zazpívají společně několik písní a pak čtou v Bibli, domnívají se, že už jde o správný život sboru, který spoluprožívají. Pokud je to vše pravé, nefalšované, pak tomu i tak skutečně může být. Často je to ale tak, že jde jen prostě o program, který jim dává dobrý pocit, když to mají za sebou, ale ve skutečnosti třeba vůbec Boží život nesdílejí. Právě proto bych lidem raději neukládal povinnosti. Nakonec se přece ukáže, kde každý z těch lidí duchovně ve skutečnosti stojí a z toho vyplyne, co je dobré jak pro mne, tak také pro ty ostatní.“

„Ale okolí to tak určitě nevnímá. Vzniká spíše pocit, že jde o skupinu nějakých snůlků nebo podivínů.“

„Snad jimi i jsou, ale možná, že jde jen o to, že ze samých povinností už zcela vnitřně vyhořeli. Dej jim trochu času, aby se z toho zotavili, pak bude snad všechno jasnější. To, že nechodí na shromáždění, ještě vůbec neznamena, že by si s nimi, jako s jednotlivci, nemohl udržovat přátelství.“

„Pak ale kázeň není tak důležitá, Johne?“

„Kázeň má cenu jen tehdy, když svou mysl a pozornost zaměříš na pravý poklad. Pokud ale tento pravý poklad zaměníš za povinnosti, může to být skutečně škodlivé, protože to některým lidem přináší jisté uspokojení, jakoby tím splnili zadanou úlohu.“

„Ano, ale já se teď cítím jako někdo, kdo úplně selhal.“

„A proč se tak cítíš?“

„Nevím přesně. Myslím, že bych rád objevil jak uskutečnit pravý sborový život, ale jak, když jsme zatím nenašli ten správný způsob pro naše sborová setkání?“

„Pokud byste ho skutečně našli, mohlo by se pak vůbec stát, že stojíte mimo?“

Těžko snáším, jak on často dovede obrátit pravidla hry. Podíval jsem se na něj zachmuřeně a zároveň trochu vzdorovitě. Pokrčil jen rameny, čímž vyjádřil, že nemá, co by k tomu dodal.

„Víš, Johne, co mi připadá komické?“

„Co?“

„Mám pocit, že bych mohl vyučovat víc než kdykoliv před tím, ale přitom mám mnohem méně lidí než dřív, kterým bych to mohl sdělit.“

John se ze srdce zasmál: „Jen kdybych měl pokaždé dolar za to, kolikrát jsem právě tohle slyšel!“

Pak položil svou ruku na mou: „Nejde o vyučování, Jaku. Jde o život. Nauč se tento život skutečně žít, a pak najdeš nebývalé množství lidí, se kterými ho budeš moci sdílet. Pokud vše budeš chtít nejdříve vyučovat, stane se to pak náhražkou za skutečný život, který můžete prožívat už teď.“

Pak konečně přinesli jídlo a my jsme změnili téma.

„Jak se ti vede po finanční stránce, Jaku?“

„Každopádně je to velmi těžké. Zatím jsme to vždy nějak zvládli až do konce měsíce. Ale právě tento měsíc to bude mnohem horší. Dnes ráno jsem přišel o dvě velké zakázky. Přitom jsem právě spoléhal, že nám pomohou se dostat do vyrovnaného hospodaření. Teď vůbec nevím, jak to s námi půjde dál. Důvěřoval jsem plně Bohu, že dnešní obchody dohodnu.“

„Skutečně to pokládáš za důvěru v Boha, když říkáš, že ses spolehl na to, že Bůh učiní to, co ty právě pokládáš za nejlepší?“

Potřeboval jsem chvíli, abych pochopil, co těmi slovy myslel: „Myslím, že jsem o tom ještě nikdy tak do hloubky neuvažoval.“

„Pro mne znamená víra v Boha, že Mu přenecháme činit v našich životech vše dle Jeho vůle. Když tuto víru spojuji s určitým výsledkem, který si já přeji, pak se vlastně pokouším o určitou manipulaci Boha. Mimochodem, do konce měsíce zbývá ještě týden, Jaku. Už jen proto bych neměl takové obavy. Boží starost o tebe určitě nezávisí na těchto dvou nepodařených obchodech.“

„To se ti lehce řekne. V příštích několika týdnech mě čekají výdaje ve výši pěti tisíc dolarů. A to přitom nemám v dohledu žádné nové obchody.“

„A to znamená co?“

„Že buď Bůh něco zameškal, nebo já.“

„Pokud se nenaučíme důvěřovat, Jaku, budeme všechno, co prožíváme, brát pouze z našeho vlastního úhlu pohledu. Pak to bude ale bez výjimky negativní a podkope to náš vztah k Bohu. Představ si třeba takový příklad: Jednoho večera budeš mít během cesty domů problémy se svým autem a tvůj mobil nebude fungovat, protože baterie se vybila. Proto se dostaneš domů o dvě hodiny později, než jsi slíbil. Pokud ti Laurie důvěřuje, nebude to problém. Pokud však ne, začne si dělat starosti, zatímco tvá večeře vychladne. Bude se znepokojovat a dokonce bojovat s myšlenkou, že máš něco s nějakou jinou ženou. Až pak konečně dorazíš domů, bude se na tebe zlobit, a ty vůbec nebudeš vědět proč.“

Nedůvěra vede jen k tomu, že se cítíme být ohroženi nebo se znepokojujeme tak, že buď nepřátelsky zaútočíme na druhé, nebo se v určité depresi uzavřeme sami do sebe. Pokud vyrůstáme v důvěře, dostáváme možnost projít společně s Bohem našimi starostmi a zklamáními, přičemž víme, že On může mít něco jiného v úmyslu, než jsme si sami mysleli.“

„Ale já prostě nevím, jak mám za tak krátkou dobu dát dohromady všechny ty peníze.“

„Bereš v úvahu jen své možnosti, Jaku. Ale existuje dalších tisíc možností, jak se o tebe může postarat sám Bůh.“

„Věřím, že Bůh může proměnit můj pomerančovník v „penězovník“, pokud bude chtít, ale nejsem si jistý, zda se na to mám spoléhat.“

„Tak na to určitě ne. Ale pro dnešek toho asi máš dost?“

Přikývl jsem s deprimujícím výrazem ve tváři.

„Musíme vědět, co nám bylo zaslíbeno, Jaku. Bůh nám nezaslíbil, že by řešil naše problémy už dva týdny dopředu, ale je schopen vše zvládnout třeba okamžitě v jednom dni, pokud budeme žít v Jeho duchu. Bylo nám řečeno, že s tím, co On nám dává a jak se o nás postará, budeme uspokojeni.“

„Takže, když prostě jen dělám to, co sám chci, pak On mi zajistí peníze, které potřebuji?“

John propukl ve smích: „Skutečně, tohle jsem řekl?“

„Takhle přesně ne, ale vyznělo to tak, že prostě když budu jen žít v Bohu, pak nemusím ztrácet čas myšlenkami na peníze. Zním dost lidí, kteří se na to spolehli a nakonec skončili ve finančním úpadku.“

„Opravdu?“ zeptal se John a opřel se o stůl. „Můžeš mi někoho z nich jmenovat?“

Pokusil jsem se vzpomenout alespoň na jedno jméno, ale žádné mě nenapadlo. „Přece víš, že se hodně lidí snaží žít jen vírou a nakonec pak musí u druhých žebrať.“

„Tím chceš říct ze svých zkušeností, že to snad Ježíš nemyslel až tak vážně, když řekl, že máme nejdříve hledat Jeho království? Jen proto, že někdo o sobě tvrdí, že následuje Boha, to ještě vůbec neznamená, že tak skutečně činí. Často přece lidé využívají Boží jméno pro svá vlastní přání a životní plány. Neměl bys připustit, aby tě právě tohle připravilo o skutečnost žít v pravdě.“

Nevěděl jsem, co na to říct, a tak jsem se prostě na Johna jen rozpačitě zadíval.

„Všechno, co tím chci naznačit, znamená asi tohle: Je to jen tvá vlastní odpovědnost, abys Ho následoval krok za krokem tak, jak On ti to dává poznat.

Na Něm je odpovědnost tě plně zaopatřit. Bude dobré, když tyto dvě věci nebudeš zaměňovat.“

„To je ale přímo úder do tváře mé protestantské pracovní etiky.“

„Ano, také že je...“

„Ale neříká Pavel: ‚Kdo nepracuje, ať nejí?‘“

„O tom, že by člověk neměl pracovat, jsem nic neřekl. Mluvím jen o tom, že máme vykonávat tu práci, kterou Bůh po nás požaduje, a přitom zažívat, jak se On sám o nás stará, zatímco my žijeme podle Jeho vůle. Pavel měl naproti tomu na mysli takové lidi, kteří jsou líní a pyšní, ale to se tebe, Jaku, netýká. Pokud tě On povolal do realitní kanceláře, pak to dělej celým srdcem a On se o tebe postará. Pokud necítíš, že by tě k tomu povolal, pak to nemůžeš dělat jen proto, že si děláš starosti, jak se uživit. Měl bys také vzít v úvahu, že Bůh na tom, abys obchodoval s nemovitostmi, může mít menší zájem, než máš ty sám. Na této cestě se nachází také mnoho jiných lidí, kteří potřebují pomoc. Měl bys důvěřovat, že Bůh připraví něco i pro tebe.“

„Byl bych rád finančně nezávislý, abych mohl druhým pomáhat a tak také růst. Bylo již dost lidí, kteří mě prosili o pomoc a já jsem se snažil uvést opět do chodu obchod s realitami, abych mohl financovat další potřeby. Zdá se ti to nesprávné?“

„V zásadě na to nelze jednoznačně odpovědět, Jaku. Záleží na tom, o co tě Bůh žádá.“

„Ale působí to dojmem nezodpovědnosti.“

„V očích světa tomu tak je. Ale pokud tě Bůh o to žádá, abys tak činil, bylo by nezodpovědné to nesplnit.“

„Myslím, že jednoduše nevím, co mám dělat. Rád bych tímto způsobem Bohu důvěřoval, Johne, ale celý život mě učili, že se mám sám o sebe postarat. Nevím, jak to mám udělat jinak. A jak se On stará o tebe, Johne?“

„Mnoha různými způsoby, Jaku. Něco získávám prací, kterou vykonávám, a také občas ukáže Otec těm, kterým jsem dříve pomohl, aby mi přispěli darem. To vše mi umožňuje, abych se mohl věnovat lidem, podobně jako teď tobě. Je to pokaždé jinak.“

„Bylo by to velmi osvobozující, kdybych mohl žít s takovou důvěrou.“

„Jde o důvěru, kterou v tobě On stále buduje, a obchody, které se ti teď nedaří, patří možná k tomu. Právě v takových obtížných chvílích našich životů očekává a taky získává naši pravou důvěru. A zřejmě to funguje.“

„Cože? Proč právě tohle říkáš?“ zeptal jsem se, protože jsem vůbec neměl pocit, že tomu tak je.

„Protože už nejsi zdaleka tak naštvaný jako tehdy, když jsme se poprvé setkali. Jsi teď sice v zoufalé situaci a děláš si starosti, ale přesto se nezlobíš. To dokazuje, jak jsi už neuvěřitelně vyrostl.“

A poprvé jsem si uvědomil, že Bůh ve mně něco natrvalo změnil. Nemusel jsem se snažit hněv skrývat. Ten hněv už ve mně nebyl, i přes mé zklamání, které teď prožívám.

„Děkuji, Johne. To jsem si doposud vůbec neuvědomil.“

„Tímto způsobem získává Bůh naši důvěru. On nás nežadá, abychom něco dělali, i když to vypadá naopak. Ale o co nás trvale žádá, je to, abychom jej následovali a přitom nám stále více zjevuje svou vůli. Když to děláme, je nám stále jasnější, že Jeho slova a cesta obsahují pro nás více jistoty než naše vlastní nejlepší plány nebo poznatky.“

„Tak jsem se na to ještě nedíval, Johne. Vždy jsem si myslel, že víra je něco, co musím sám v sobě vybudit, abych Boha přiměl k jednání.“

„To ale nezní moc rozumně, že? Rostoucí důvěra je plodem rostoucího vztahu. Čím více poznáváš Boha a Jeho cesty, tím více se osvobozuješ od běžných vlivů života, na které se váže tvá osobní zkušenost. Až zakusíš, jak se Jeho věrnost k tvé osobě postupně v tvém životě projevuje v celé své šíři, pak teprve poznáš, jak hluboce Mu můžeš důvěřovat. Právě v tom najdeš svou pravou svobodu.“

„Důvěra tedy není tam, kde není skutečný vztah?“

„Přesně tak. Příliš mnoho lidí zaměňuje víru za klamnou představu. Žijí ve svých vlastních představách a citují dokonce místa v Bibli, která mají dokazovat, že Bůh musí jednat podle jejich představ, ale nakonec jsou velmi zklamáni, když tomu tak není. Ale Bůh využívá právě toto zklamání k tomu, aby je získal pro pravou důvěru, která má základ v tom, co On v jejich životě postupně zjevuje.“

Je dobře, že chceš oddělit službu od vydělávání peněz, Jaku. Je to přání vycházející od Boha. Není snad nic horšího, co by službu více ničilo, než názor, že právě touto službou by sis měl vydělávat na živobytí. Značná část našich životů v Kristu je dnes znehodnocována právě lidmi, kteří zneužívají službu k tomu, aby si tak zajistili dobré výděly. Zdedili jsme určitý systém a řízení církevních sborů, ve kterých se skrývá pravá příčina toho, že se mnoho lidí ve vedení sborů snaží nacházet nejrůznější způsoby, aby se v církvi sami hmotně zabezpečili, místo toho, aby právě na sobě ukázali, co znamená žít v jistotě, že se sám Pán o ně postará. Pokud se už služba stala zdrojem příjmu, zjistíš, že lidmi manipuluješ, aby ti sloužili, místo toho, abys ty sloužil jim. Pokud nejsi ještě tak osvobozen, abys mohl Bohu důvěřovat, že se o tebe postará, Jaku, On ti svůj lid nesvěří.“

Nevycházej zjednodušeně z přesvědčení, že jsi to ty, který se o sebe musíš postarat. Tuto lekci by sis měl sám udělit a závěry z ní osvojit, Jaku. Žít ve svobodě a zároveň v přesvědčení, že se Bůh o tebe postará, je rozhodujícím předpokladem pro to, abys dostal to, co Bůh pro tebe připravil. Uč se žít tím, co Bůh pro tebe připravuje a ne svými vlastními plány, jak bys to chtěl ty. Jednoho dne se může stát, že pomůžeš někomu najít svobodu a život v Ježíši, jiný den, že natřeš dům nebo budeš vykonávat jinou „podřadnější“ práci. On ti dá všechno, co potřebuješ, i když to třeba udělá jinak, než byly tvé vlastní představy. A stejně to platí jak pro vztahy k jiným lidem na společné cestě, tak také pro tvé finance.“

Když jsme dojedli, viděl jsem, že se Jim zvedl od svého stolu a zdálo se, že chce odejít. Překvapivě tentokrát seděl u jídla sám a jakmile vstal, hned si to zamířil uličkou, která vedla kolem našeho stolu. Vnitřně jsem znejistěl a doufal, že mě neuvidí, zatímco jsem se pokoušel nenuceně pokračovat ve svém rozhovoru s Johnem.

„Nevím, co ještě všechno s tebou Bůh zamýšlí, Jaku. Následuj Ho prostě dále krok za krokem a dělej každý den to, co víš, že máš dělat. Časem to bude jasnější.“

Když John dokončil svou větu, přišel přímo k našemu stolu Jim a pozdravil. Nebyl to ten starý žoviální Jim, jakého jsem znal. Působil velmi zkroušeně. Představil jsem ho Johnovi a pak jsme si spolu vyměnili několik zdvořilostních frází. Najednou Jim zvažněl: „Musím si s tebou, Jaku, někdy promluvit, pokud by to bylo možné.“ Zdálo se, že slova Jimovi vážla v hrdle.

„Jaku, musím teď jít někomu zavolat,“ obrátil se na mne John a zvedl se ze svého místa. „Můžete si přece oba promluvit hned teď.“

Dříve než jsem to mohl domyslet, byl John pryč a Jim si rozpačitě přisedl. S hlavou v dlaních se téměř dusivě zajíkal.

Cítil jsem se, jakoby na mne současně dorážely z různých stran silné, nezvládnutelné emoce. Byl jsem v rozpacích, zda ho mám politovat, nebo mu naopak jednu vrazit. Věděl jsem jen, že bych tu raději zrovna v tuhle chvíli nebyl. Konečně se trochu vzpamatoval a pohlédl na mne s bolestně zkřivenou tváří: „Ty mě musíš asi nenávidět, Jaku.“

„Měli jsme už lepší dny,“ odpověděl jsem chladně. V nejistotě kam tento rozhovor povede, mne z toho začalo až bolet břicho.

„Chtěl jsem s tebou vlastně mluvit už dřív, ale nesebral jsem k tomu prostě odvalu. Zpočátku jsem byl hodně naštvaný, že jsi mě nepodpořil. A když jsi odešel, zranilo to dost lidí.“

„Poslyš, Jime, nehodlám se k tomu už víc vracet. Stačilo, že už tehdy to bylo dost bolestivé.“

„Je mi jasné, že tomu tak bylo. Prostě bych ti jen rád řekl, že mě hrozně mrzí, co jsem ti tenkrát udělal a chtěl bych, abys věděl, že jako pastor končím.“

„To myslíš vážně?“ skoro nechápavě jsem se zeptal.

„Ještě jsem to nikomu neřekl. Vlastně jsem se chtěl teprve dnes při obědě setkat se starším našeho sboru, abych mu své rozhodnutí sdělil. Ale byl zrovna odvolán k nějaké závažné operaci a museli jsme to zatím odložit.“

Upřeně se na mě zadíval: „Už toho bylo dost, Jaku. Už delší dobu se dostávám do stále hlubší deprese. Lékař mi dokonce řekl, že by mě ten stres, který prožívám ve službě, mohl až zabít.“

„Myslel jsem, že si sbor vede dobře, Jime?“

„Navenek to vypadá, že ano! Sbor na tom ještě nikdy nebyl lépe; ale uvnitř tomu tak není!“ Potřásl hlavou a chvíli bylo vidět, že se mu nechce dál mluvit. „Víš, kolik úsilí to vyžaduje, aby se tam vše udrželo v chodu? Víš, kolik problémů musím každý týden hasit, jak mnoho lidí musím doslova pozvedávat, aby se sbor udržel při životě. Duševně jsem na tom hůře než kdy předtím. A pokaždé, když si na tebe vzpomenu, se to ještě zhoršuje. Patřil jsi k mým nejbližším přátelům a já jsem ti uštědřil ránu do zad, abych si zachránil svou vlastní kůži.“ Jeho pohled plný slz mluvil za všechno.

„Nesmírně toho lituji, Jaku, a rád bych to dal s tebou do pořádku.“

Nevěděl jsem, co na to říci. Bylo mi ho líto, ale zároveň jsem v sobě pocítil i jistou radost, že ho jeho chyby konečně dostihly. Šlo sice o pocity nepatřičné, ale byly ve mně.

„Zatím se asi k tobě nedostalo, že mi umřel otec. Budu se muset opět vrátit na Východ, abych se postaral o jeho obchod. A také se poohlédnu po pomoci pro mne samotného. Doporučím také, aby tě sbor jmenoval svým pastorem.“

Málem se mi zastavilo srdce.

„No nevím, jestli to projde,“ řekl jsem na to s mírným úsměškem.

„Myslím, že ani nevíš, jak velkému respektu se tam těšíš. Odvedl jsi tam skvělou práci a neznám nikoho jiného, koho bych mohl doporučit.“

A měl bys o to vůbec zájem?“

„Ani v nejmenším, Jime.“ Moje odpověď mě samotného překvapila. Vůbec neznělo špatně být opět ve službě a mít také pravidelný příjem. Ale hned jsem si uvědomil, že to nemůže být tento způsob služby a tento zdroj příjmu.

„Nemusíš mi hned odpovědět, Jaku. Prostě si to promysli. Ale chtěl bych, abys věděl, jak je mi líto všeho, co jsem ti způsobil. Nebylo to fér. Právě ty ze všech lidí sis to nejméně zasloužil. Kdybych to mohl vrátit zpět, okamžitě bych to udělal. Můj život se dostal do takových nesnází, že si to nedovedeš ani představit. Šlo mi vlastně už jen o pouhé přežití. Sám jsem si to zavinil. Už dříve jsem to měl pochopit a vzdát.“

Nevěděl jsem, co na to říct. Zápasil jsem s myšlenkou, zda mu mám odpustit, ale zároveň mi bylo jasné, že bych to neměl udělat tak rychle. Zatím mě snad nikdo tolik neranil a nechtěl jsem to všechno zamést pod koberec jednou prostou větou: „Odpouštím ti.“

„Nechtěl bych tě dále zdržovat, Jaku, a vím, že si budeme muset ještě promluvit o dalších věcech tak, aby se vše vysvětlilo. Ale chci to udělat, pokud to budeš chtít také ty.“

Poté sáhl do kapsy pláště a předal mi obálku, na jejíž přední straně bylo mé jméno a v rohu logo a adresa sboru.

„Oč jde?“ zeptal jsem se.

„Ber to jako dárek. Ve skutečnosti ale jde o tvé odstupné. Naše staršovstvo si minulý měsíc udělalo čas na to, aby projednalo vše kolem tvého odchodu. Většina z nich měla pocit, že jsme se k tobě nezachovali právě dobře. V obálce je 10 000 dolarů, Jaku. Není to sice tolik, kolik by to správně mělo být, ale snad to pomůže zmírnit tvé příkoří. V obálce je také omluvný dopis staršovstva. Chtěl jsem ti to vlastně přinést odpoledne do tvé kanceláře, ale když už tě tady vidím...“

Jedna část mého já to chtěla vrátit a povznést se nad to, ale druhá část věděla, jak velmi peníze potřebuji: „Nejsem si jistý, jestli to mohu přijmout, Jime.“

„Jen si to vezmi. Přece sis to zasloužil! Snad se otevře cesta k nápravě.“

Souhlasně jsem pokývl a obálku si ponechal. Pak jsem si uvědomil, že musím pokračovat: „Jime, měl jsem v úmyslu ti zavolat.“

„Skutečně? A proč?“

„Jsem v kontaktu s Dianou a ona by chtěla, abych domluvil setkání nás tří.“

Doširoka rozevřel oči, které prozrazovaly jeho obavy.

„A víš, o co má jít?“ zeptal se a pátral v mých očích, aby zjistil, kolik toho vím. Přikývl jsem a nevysvětlitelně mi vyhrkly slzy. Sklopil hlavu. Nějakou dobu bylo mezi námi ticho. Ani jeden z nás nevěděl, co by měl říct. Konečně po dlouhé chvíli Jim řekl: „To je to nejhorší, co jsem provedl, Jaku, a doufal jsem, že to nevyjde najevo.“

Zhluboka si povzdechl a zíral strnulým pohledem na stůl, kde si pohrával s Johnovou vidličkou. „Ale nebudu před tím utíkat. Musím se tomu postavit čelem.“

Začal listovat ve svém kalendáři: „A co tak zítra odpoledne v 16: 30? Myslíš, že by to šlo?“

„Zeptám se Diany, Jime, a pak ti zavolám.“

„Prosím, udělej to. Musím už odejít, Jaku, ale chci, aby se všechny ty věci mezi námi daly do pořádku. A použij ty peníze,“ řekl a pokývl hlavou směrem k obálce. „Stejně bychom to neuměli využít lépe než ty.“

Přikývl jsem a Jim povstal. Natáhl se k mému uchu a zašeptal: „A přemýšlej o tom, že by ses mohl vrátit jako pastor. Mám dojem, že jsi úplně jiný než ti, které jsem doposud znal. Určitě budou potřebovat tvou pomoc.“ Pak odešel.

Zůstal jsem tam sedět a chvíli jsem zíral oknem ven. Nebyl jsem schopen dospět k nějaké souvislé myšlence. Za chvíli se vrátil John a položil mi ruku na rameno: „Poslyš, Jaku, musím teď odejít.“

Položili jsme na stůl peníze za účet, vzali si své věci a odcházeli ke dveřím.

„Tak co bylo s Jimem?“ zeptal se.

„Jsem z toho ještě pořád skoro v šoku. Omluvil se mi, domluvili jsme se na setkání s Dianou a představ si, předal mi 10 000 dolarů jako odstupné od staršovstva.“

„No skvělé! A to jsem nebyl pryč ani tak dlouho,“ zasmál se John.

„Prostě nemám slov, když jen na všechny ty věci pomyslím, které se za poslední hodinu staly. Jak to tak všechno Bůh naplánoval?“

„A to ještě bez naší pomoci!“ John mě radostí plácl po zádech. „Ale neočekávej, že tomu tak bude vždy, aby se najednou tak rychle tolik věcí vyřešilo, Jaku. Ale vypadá to skutečně tak, jakoby Bůh chtěl splnit některé z tvých proseb.“

„Jim chce dokonce odstoupit jako pastor, John, a ptal se mě, zda bych chtěl zaujmout jeho místo.“

„A co ty? Uděláš to?“

„Co já vím...?“ Pokrčil jsem rameny a John se zasmál. Poté jsme vyšli ven do jasného odpoledního slunce.

Kapitola 11.

Povznést se

Myslím, že to poslední, co jsem zahlédl předtím, než jsem musel zavřít oči, které mě hrozně pálily, byla rozradostněná Laurie, jež se náhle objevila. Podobný výraz na její tváři nevidám tak často, o to víc mě to překvapilo v tento den.

Nemohl jsem se dočkat, abych znovu otevřel oči, a tak se přesvědčil, zda opravdu souhlasí, co jsem viděl. Předtím mi totiž pořádně slzely, když se mi větrem do nich dostal nepříjemný obláček kouře. S protáhlým obličejem jsem čekal jen na to, kdy bolest v očích poleví. Přes přivřené oči ke mně doléhaly zvuky okolí, smích a hovor asi 40 lidí, kteří zaplnili naši zahradu kolem grilu. Dříve než jsem stačil otevřít oči, ucítil jsem Lauriinu ruku na svém rameni a naslouchal, co mi šeptá do ucha.

„Že neuhodneš, s kým jsem se právě bavila?“ pronesla poněkud škádlivě.

Byla mimořádně uvolněná, jakou jsem ji doposud neznal, přestože zde bylo na zahradě plno lidí.

„Tak tady tedy jsi“, řekl jsem a zamrkal očima tak, abych měl opět jasný pohled. „Kuřata budou ugrilovaná asi za dvacet minut a zdá se, že i vše ostatní je už připraveno.“

„Zůstaň v klidu“, ušklíbala se, „jsme tu přece proto, abychom se pobavili a ne, abychom pracovali.“

Její úšklebek prozrazoval, že se právě chová poněkud mimo svůj běžný způsob, stejně jako já.

„Tak už pojď, a že neuhádneš, kdo se tady zastavil?“

„Nemám tušení. Že by tvoje sestra?“

Lauriina sestra je totiž pro ni nejmilejším tvorem na světě, ale nenavštěvují se často, jelikož žije poměrně daleko, až 5 hodin jízdy od nás.

„Ale ne!“, zareagovala Laurie a přitom pokrčila trochu rameny, aby mi pak řekla: „To by mě taky potěšilo. Ale ne, přijel totiž John!“

„John?“

Procházel jsem ve svých myšlenkách celou řadou příjmení a nemohl jsem přijít na to, který John ji tak nadchl. Avšak její trochu posměšný a zároveň zoufalý výraz ve stylu -nekoukej se na mě přece tak hloupě- zapůsobil na mne tak, že mi konečně došlo, kterého Johna má na mysli.

„To si děláš legraci! Tak kdepak je?“, zeptal jsem se zvědavě a rozhlédl se po okolí. Bylo mi to přece jen trapné, že jsem na to hned nepřišel. Od našeho posledního setkání uplynul totiž už téměř rok. Vlastně jsem se vzdal myšlenky, že ho snad ještě někdy uvidím.

„Ještě se trochu občerstvuje po cestě“, odvětila Laurie, „ale řekl nám, že zůstane, a že si s námi společně dá jídlo.“

„Proč jsi pro mě hned nepřišla?“

„Chtěla jsem, ale on si myslel, že budeš tím vším tady zaneprázdněn, a sám mi chtěl pomoci s přípravou salátů a omáčky. Přitom jsme si perfektně povídali. Díky tomu mám pocit, jako bych se s ním už znala celý život. Mohla jsem se ho na hodně zeptat a s mnohým se mu svěřit. A dokonce mi pomohl, abych porozuměla některým věcem, se kterými jsem si v posledních letech nevěděla rady, které mě doslova tížily. Už se ani nemohu dočkat, abych ti to všechno vyprávěla.“

„A já se zase nemohu dočkat, abych si to od tebe vyslechl.“

„Navíc se sama sebe ptám, jestli tvůj první dojem, jaký na tebe John udělal, nebyl přece jen správný.“

„Myslíš si snad teď i ty, že jde o samotného apoštola Jana? Co mi k tomu řekneš?“

„Přesně ani nevím. Má v sobě jakoby něco hlubokého, co dodává druhému jistotu. Když s tebou mluví, cítíš, že se o tebe skutečně zajímá jako o konkrétní osobu. S někým podobným jsem se zatím nesetkala.“

Říká ty nejpodivnější věci, jež se zdají až neuvěřitelné, protože uvádějí často v pochybnost to, co jsi ve víře zatím pokládal za samozřejmé. Tím tě dovede k tomu, abys všechno, co se ti dosud jevílo jisté, viděl najednou z úplně jiného úhlu pohledu.“

„Už jsem ti to také říkal ...“

„Já vím, ale doposud jsem ještě nevěděla, že může působit na člověka tak osvobozujícím vlivem. Nemyslíš, že by to mohl být skutečně apoštol Jan?“

„Proč se ho na to prostě sama nezeptáš?“, poznamenal jsem s úšklebkem, protože jsem tušil, že to neudělá.

„Připadala bych si jako idiot“, řekla a zároveň ukázala rukou k domu, ze kterého právě vycházel John.

„Tak tady konečně jsi!“, halasně pronesl John, když se k nám přiblížil.

„Tak jsem se doslechl, že se z tebe stává významný pomocník v naší kuchyni“, přivítal jsem ho a zároveň jsem ho objal kolem ramen. „Je skvělé, že jsi tady mezi námi.“

„Taky jsem rád, že tě zase vidím! Sejde se tu dnes asi velká společnost?“

„Původně jsme to vlastně neměli ani v úmyslu. Chtěli jsme pozvat jen pár lidí. Postupně jsme ale ztráceli přehled, protože stále přibývalo lidí, kteří se ptali, zda i oni mohou přijít.“

Zadívali jsme se na pestrou společnost na zahradě. Několik lidí přihlíželo v příjemném stínu, jak se v levém rohu nadšeně hrála odbíjená. Ostatní se vesele šplouchali v bazénu. Na dalších stinných místech se lidé porůznu bavili. Nedal se přehlédnout ani tenisový stůl s množstvím jídla a pod ním několik beden s chlazenými nápoji.

„Máte to tu prima. Nebudu tady navíc jako rušivý prvek?“

„Možná rušivý prvek“, zavtipkoval jsem, „ale přesto jsme rádi, že tu s námi zase pobudeš. Už je to tak dlouho, co jsi tu byl naposledy, že jsem se sám sebe ptal, jestli tě ještě někdy vůbec uvidíme.“

„Vlastně jsem sem přijel, abych navštívil úplně někoho jiného. Jde o lidi v jednom sboru, kde se v poslední době moc nedaří – mají spory ohledně některých rozhodnutí ve vedení sboru. Ale Otec je vede právě tímto nesnadným obdobím, aby v nich něco nového vytvořil. Řekli mi, že slyšeli i o vás, a chtěl jsem ti proto dát jejich telefonní číslo.“

Z kapsy vytáhl list papíru: „Nabídl jsem jim, že tě požádám, abys jim zavolał.“

„To uděláme rádi“, řekla Laurie, vytrhla mu papír z ruky a poodešla.

„Tak jak se ti vlastně vede, Jaku?“

„Je to každopádně téměř dobrodružství, John. Od té doby, co jsme se naposled viděli, to šlo až neuvěřitelně nahoru a pak zase s kopce dolů.“

„To znamená, že jsi tedy to místo pastora vzal!“

Na to jsem už vlastně úplně zapomněl, takže jsem při té myšlence téměř vybuchl smíchy: „No to určitě!“

„Takže ne? A proč? Měl bys přece stálý příjem, důvěryhodné zaměstnání a našlápnuto k osobní seberealizaci... Nebyly to právě tyto skutečnosti, jež byly pro tebe tak důležité, když jsme se poprvé setkali?“

„Člověče, to už je skutečně tak dlouho!“

V myšlenkách jsem začal procházet ty čtyři roky, které uběhly od doby, co jsem Johna poprvé potkal. Připadalo mi to hrozně dlouho.

„Johne, budeš si myslet, že jsem asi blázen, ale tyto věci už pro mě nejsou nějak důležité a skoro o nich nepřemýšlím. Náramně mě teď baví následovat Pána, žít život v Kristu a ostatním lidem při tom pomáhat. Takže si dnes už nedělám žádné starosti ohledně kariéry a nebo o tom, co si druzí myslí.“

„Ale, copak se to stalo?“, zeptal se John.

„Vlastně ani nevím, jak bych to nejlépe vyjádřil. Už když se rozhlédneš tady, bude ti zřejmé, o co jde. Bůh nás dal dohromady a s mnoha lidmi teď zažíváme, jak cítí touhu po Pánu Ježíši, s jakou jsme se doposud v naší víře zatím neseťkali. Prožíváme s ostatními, jak ti noví, co přicházejí, Pána poznávají a postupně v Něm rostou. Sotva se najde ještě rozhovor, kde by Pán Ježíš nějakým způsobem nehrál zásadní roli.“

„A podařilo se ti, aby se tvůj bývalý pastor a Diana znovu setkali a vše aby se vyřešilo?“

„Ano, a nedovedeš si ani představit, jak jsem byl nadšený tím, jak to všechno dopadlo. Až bude trochu více času, tak ti o tom povyprávím“, řekl jsem a pohybem hlavy jsem naznačoval, že by kolemjdoucí lidé mohli náš rozhovor vyslechnout.

„To mě bude skutečně zajímat. Pracuješ ještě vůbec v realitní kanceláři?“

„Trochu, jen když mě lidé sami o to požádají. Nemám už ale zájem v tomto podnikání profesně pokračovat. Většinu času věnuji tomu, abych pomáhal lidem na jejich cestě k Bohu. Také mě už několik skupinek pozvalo, abych jim vypravoval o svých zkušenostech s prožíváním víry. Dosti času mně také zabírá pomoc při řešení problémů lidí, kteří prožívají těžké okamžiky v životech. Mám velkou radost z toho, když mohu s nimi spoluprožívat, jak Otec mění jejich životy, jak jim pomáhám dostávat se z prokletí, které jim vnucovalo pocit, že byli vyloučeni z Otcovy náruče.“

Když nyní čtu v evangeliích o životě Ježíšově, vidím mnohem jasněji, že právě toto On dělal – osvobozoval lidi od ostychu, aby se mohli vnitřně otevřít a odevzdat svému Otci. Zároveň také prožívám stále rostoucí skutečnou svobodu i ve svém vlastním životě. Je to asi ten největší dar, který jsem od tebe dostal, Johne. Netrápí mě už různé pocity viny, že ve svém snažení selžu, a také mě už netíží falešný pocit zodpovědnosti vůči závazkům a povinnostem, které jsem si sám nasadil do své mysli. A nepředhazuji už něco podobného ani jiným lidem jako dříve.“

„Tak to je ohromné.“

„Dříve jsem si vůbec nebyl vědom toho, že mnohé, co podle mne patřilo ke službě, byla jen manipulace s lidmi. Často šlo jen o to, že jsem jim vnucoval pocity viny, že nedělají to, co odpovídá stanoveným měřítkům, a že tak nemohou dosáhnout všeobecné uznání.“

„Právě tohle je náboženství, Jaku! Je to vlastně systém vytvářeného pokrytectví, často s nejlepšími úmysly, ale s nejhoršími následky.“

„Ale ono to fungovalo, přinejmenším navenek.“

„Ano, ale ta svázanost se tím ještě více prohlubuje. V konečném důsledku jsou pak lidé právě svazováni pokryteckými pocity falešné sounáležitosti a pohybují se mezi dvěma extrémy, od sebelítosti až po své přeceňování. Nemohou proto dospět k pravé svobodě a už vůbec ne k životu s Pánem Ježíšem. Nabývají mylného dojmu, že Bůh si přeje s nimi vztah, jež bude spočívat na základě příčiny a důsledku: Když budou dobří podle stanovených pravidel, bude k nim On také dobrý.“

„Teď už také chápu, proč se Pánu tak mnoho lidí odcizilo. Minulý měsíc jsem navštívil dva nevléčitelně nemocné lidi. Oba byli zcela zoufalí, jelikož se domnívali, že udělali ve svém životě něco nesprávně, čímž si svůj úděl zasloužili, ačkoliv jim vůbec nebylo jasné, oč mělo jít. Trvalo docela dlouho, než se podařilo proniknout pod povrch jejich předsudků a mylných závěrů. Nakonec oba přiznali, že byli vlastně rozzlobeni na Boha, protože je nevléčil, ale zároveň trpěli pocity viny, že je takové myšlenky vůbec napadly.“

„Většina z nich nikdy nepřizná tento hněv, protože mají strach z toho, že by se jim mohlo přihodit ještě něco horšího, a tak setrvávají dále ve svém pocitu, že Bůh je vůči nim nespravedlivý. Nikdy nebudou sami schopni tomu porozumět – jako ty tehdy v nemocnici.“

„Dobře si ještě na to pamatuji, Johne. Je to úžasné, jak mě Bůh postupně mění. Někdy mi to dokonce není zřejmé až do doby, než se dostanu do situace, ve které najednou zjišťuji, že reaguji úplně jinak než dříve. Toho nového Jakea, kterého takto postupně On tvoří, si naplno užívám.“

„Je to podobné jako s motýlem, co vyletí ze své kukly, Jaku. Není to smutné, že jsme si dříve mysleli, že bychom mohli lidi nějak přimět k tomu, aby se duchovně změnili? Oč by bylo lepší, kdybychom jim pomohli více důvěřovat Otci, aby pak mohli sami zažívat, jak je On sám postupně mění a buduje? Nelze přimět housenku, aby se sama od sebe stala motýlem a nutit ji k letu. Musí být proměněna vnitřně.“

„A dělá mi to mnohem větší radost, když mohu pomáhat lidem od falešného studu a pokrytectví, než abych je tím jako dříve zatěžoval. Není divu, že křesťanské společenství bývá prezentováno často jako povinnost. Kdo by také chtěl trávit čas s lidmi, kteří člověka vedou neustále k pocitům viny nebo k plnění vyžadovaných očekávání?“

„Proto je život ve sborech ve svém důsledku často zaměřen na výkon a působí na lidi manipulativně. Není to tady mnohem lepší?“ otázal se John a zaměřil se pohledem na lidi kolem.

Nebylo mi úplně jasné, co tím přesně myslí, ale přikývl jsem. „Dokonce jsem začal zveřejňovat průběh našich rozhovorů na internetu, Johne. Doufám, že proti tomu nic nemáš. Reakce byly až neuvěřitelné. Lidé z celého světa měli za sebou podobné zkušenosti. Přemýšlejí úplně nově o životě v Kristu a také o tom, jak má vypadat život v pravých křesťanských sborech. Podle všeho už část lidí prohlédla prázdnotu zažitých náboženských způsobů. Nemohu ani spočítat, kolik z nich mi už vyprávělo, jak můj příběh a zkušenosti odrážejí různým způsobem i jejich cestu k Bohu; tedy kromě toho, co jsem pak prožil s tebou. Jeden člověk dokonce začal propadat zoufalství, když se mu nedařilo chápat život v Kristu, že se začal zlobit, proč se s tebou ještě sám nesetkal, když ty jsi vlastně..., ach jo...“ Zadrhl jsem se ve své řeči, protože jsem si uvědomil, že bych tuto větu neměl raději vyslovit do konce.

Ale John mě z toho nenechal jen tak lehce vyklouznout: „Když já jsem vlastně co?, Jaku. Co jsi mu tedy vlastně všechno vyprávěl?“

„Vyprávěl jsem mu to tak, že zůstávalo celkem nejasné, jestli ty vlastně nejsi samotný apoštol Jan. Sám víš, že jsem si na začátku v tomhle nebyl jistý, a proto jsem mu to vyprávěl s dávkou naivní upřímnosti.“

„A k jakému závěru jsi došel?“ ušklíbl se John.

„Sám nevím. Ježíš řekl Petrovi, že by to bylo i možné. A sám asi uznáš, že se v mém životě událo několik neuvěřitelných věcí od té doby, co jsme se setkali. Připadá mi, že tu pravou cestu znáš tak jako nikdo jiný. Potvrdil jsi také některé mé nejnějnější naděje a zároveň mi pomohl, abych je byl schopen prožít ve skutečné svobodě. Proto pro mě teď není otázka, kdo vlastně jsi, už tak důležitá. Ale připouštím, že mě to stále zajímá, už jen proto, že ty sám jsi to nikdy nepopřel.“

John se pousmál, ale právě v okamžiku, kdy chtěl něco říci, jsme byli přerušeni. Přihrnul se k nám totiž Marvin a nečekaně Johna objal zezadu kolem ramen: „Ale podívejme, kdopak tu je!“

John se s úsměvem potočil: „Ty jsi Marvin, že ano?“

„Ty si mě ještě pamatuješ? To je obdivuhodné! Zahlédl jsem tě tu totiž s Jakem a neodolal jsem, abych se u vás nezastavil. Nevěděl jsem, že sem dnes přijdeš.“

„Nikdo to tady nevěděl. Prostě se to tak seběhlo. Ty jsi také kdysi býval pastorem, že ano?“

„Nevšímej si mých hříchů a já si tvých také nebudu všímat“, zažertoval Marvin.

„Ale klidně můžeš mé hříchy zmínit, jak je libo. O to víc pak pocítím tu velikost Pána“, odvětil mu John.

Marvin trochu zrozpačitěl, jelikož mu hned nedošlo, co tím John vlastně myslel. Pak si mezi sebou vyměnili ještě několik dalších bonmotů, než se na mě obrátil John: „Je tu dnes mezi vámi asi také ještě několik lidí z tvé tehdejší domácí skupinky. Jak to vlastně u vás vše probíhalo, Jaku?“

„Není vlastně nic konkrétního, o čem by se dalo mluvit, Johne. Od tvé návštěvy se už pravidelně nescházíme. Sám nevím přesně proč, přesto že přátelské vztahy zůstávají, sejdeme se jen občas. O důvodech proč tomu tak je jsem zatím nepřemýšlel, ale někdy mě napadne, jestli bych se o to přece jen neměl začít zajímat.“

„Mě to už začíná zajímat“, řekl Marvin.

„A proč?“, zeptal se John.

„Protože nemám pocit, že bych dělal něco, co by mělo smysl.“

„Co by to mělo být?“

„Když řeknu nevím, tak to může znít trochu směšně“, řekl Marvin. Pokýval hlavou a zároveň si povzdechl: „Přesto jsem neměl nikdy tolik dobrých zkušeností s lidmi, které by přinášely ovoce, jako tomu je dnes. Prožívám s lidmi ve svém okolí, ale i na pracovišti, jak otevírají svá srdce Pánu. Připadá mi, jako bych měl stálé společenství s lidmi.“

„A to nepřináší užitek?“

„Nevím, zda bych to právě tak označil. Zdá se mi, jako by tomu všemu chyběl jasný směr a cíl. Někteří lidé přesto nenacházejí společenství tak, jak je prožívám já. Připadají mi, že bloumají bez správného nasměrování, protože jim chybí právě pravidelná setkávání. Kdyby se naše bývalá skupinka ještě scházela, pozval bych je ke společenství.“

„A co by se tím změnilo?“, otázal se John.

„Nevím. Myslím, že by naši právě zakotvení ve skupince.“

Zdalo se, že Marvin čekal na reakci Johna. Když však John nereagoval, pokračoval, protože mlčení mu bylo nepříjemné: „Potřebují něco...“

Opět se na chvíli odmlčel, ale John se stále ještě nedal zlákat k odpovědi. „...potřebují získat určitou identitu, aspoň si myslím já.“

„A toho se dá dosáhnout pravidelným scházením, nebo by se tím pouze zakrylo, že jim něco jako identita chybí?“, konečně zareagoval John.

Otočil jsem se k příjemně vonícím kuřátkům na grilu a byl jsem vděčný, že to nejsem právě já, kdo je grilován.

„Domnívám se, že by je to mohlo vést správným směrem, a že by pak byli motivováni.“

„A to všechno se projeví, když se budete pravidelně scházet?“, zeptal se John.

Marvin upřel na Johna poněkud zmatený pohled. Nebylo jasné, zda ví, co má říct.

„Snad by to pomohlo, nebo ne?“, ozval se Marvin podrážděným, ale zároveň i zklamaným hlasem.

John položil ruku na Marvinovo rameno: „Nechtěl bych, aby to vedlo k tvému zklamání, ale je důležité, abys tyhle věci řádně promyslel. Setkávání s předem stanoveným cílem, aby společenství získávalo určitý směr, se nakonec může ukázat jako zavádějící a vůbec to nemusí pomoci. Lidé budou na skupinku přicházet s představou, že právě na tom nejvíc záleží, když se budou pravidelně scházet, ale časem se to může ukázat jako zcela nedostatečné.“

„Pročpak?“, Marvinův hlas zněl poněkud mírnějším tónem.

„Protože skutečná motivace musí vycházet z toho, abychom poznávali Pána. Pouhá setkávání se mohou stát jen náhražkou.“

„Měli bychom snad jen tak společně sedět a nedělat nic?“, ozval se opět Marvin, tónem neskrývajícím zklamání a určitou frustraci.

„Říká snad někdo, že byste neměli nic dělat? Připomínám jen, abyste se nescházeli pro pouhé scházení. Často, když lidé pozorují, že se Bůh ve sboru projevuje, chtějí sami také začít něco budovat nebo vytvářet nějaké nové hnutí. Chovají se podobně jako Petr při proměně Ježíšově. Tenkrát Petra napadlo, že by mohl ještě sám něco k tomu přidat a začal s programem budování. Pokud chceš jít v Duchu Pána, Marvine, musíš se osvobodit od přeceňování vlastních schopností a možností.“

„Svých vlastních...co?“, zasmál se Marvin, „co tím vůbec myslíš?“

„Myslím tím, že budování sboru je Jeho prací, ne tvou nebo mou. Nemysli si, že můžeš něčeho dosáhnout jen na základě své vlastní geniality. O to se už mnozí pokoušeli v posledních 2000 letech na tisícero způsobů, vždy však se stejným výsledkem. Samozřejmě, zpočátku to způsobuje radost a nadšení, že Bůh proměňuje naše životy, ale nakonec se často nedokážeme dostatečně bránit pokušení, abychom do toho nezapojovali vlastní snahy a vše sami nějak neorganizovali. Ale to nemívá dlouhého trvání. Dochází pak často k situaci, že se lidé dostávají do vleku svých vlastních představ, že sami musí chránit Boží působení ve svém společenství. Ve svých důsledcích může tato snaha vést nakonec k tomu, že Pána vlastně odsouvají v Jeho poslání na vedlejší kolej, protože se snad sami považují za moudřejší.“

Nejsme však natolik moudří, abychom sami mohli kontrolovat jakými způsoby v nás Bůh činí proměnu.“

„To bych přece také nechtěl“, ohradil se Marvin.

John prohodil s úsměvem: „A právě proto o tom teď spolu vedeme tuto debatu.“

„Ale co by pak měla být vlastně církev nebo sbor, Johne, když by nemělo jít o to, abychom se pravidelně scházeli ve společenství?“

„Neříkám přece, že byste se neměli scházet, Marvine, říkám jen, že samotné scházení nepřinese to, co očekáváš. „Rozhlédni se kolem sebe“, Johnova ruka obkreslila kruh po okolních lidech, „copak zde se lidé také dnes společně nesešli?“

„To pokládáš za církev, Johne?“, Marvin byl stejně tak překvapen jako já.

„No, já jsem si také myslel, že to je společnost, která se sešla ke grilování“, přidal jsem se.

„A vidíte, já říkám, že církev je právě zde. Právě tady jsou lidé, kteří Pána milují. Jsem si celkem jistý, že právě během tohoto setkání budou mnozí z nich mezi sebou hovořit o tom, jak Pán působí v jejich životech. Pán Ježíš řekl, že stačí, když se setkají dva nebo tři lidé a nikde se nezmínil o tom, že by to mělo být ve stejný čas, na stejném místě nebo každý týden podle nějakého dohodnutého způsobu. Zdá se, že na to nepohlížel tak, že by lidé měli něco vytvářet nebo někam chodit, ale že by měli žít svůj každodenní život s Ním. – Nepřipadá vám, že už to tak děláte? Pokud žijeme v Jeho těle, můžeme se navzájem denně povzbuzovat a dodávat si sílu, abychom Ho ještě více milovali a zároveň žili život v dobro. Mělo by to být stejně jednoduché jako tady společně grilovat.“

„I bez bohoslužeb a biblických hodin?“, zeptal se Marvin.

„Měli bychom mít na mysli hlavně to, jak v nás Otec působí, že ano? A uctívat Boha neznamena jen, že se budeme účastnit bohoslužeb, jež zahrnují chvály a modlitby, Marvine. Uctívání také znamená, že žijeme každodenní život v duchu Kristovy oběti a také, že Mu dovolíme, aby se zviditelnil v našich životech. V tom právě spočívá ona radost, že můžeme žít v Božím Království – můžeme při tom sledovat, jak On v nás působí. Ale myslím, že když někdo svolá lidi třeba právě sem, aby si zazpívali, chválili Boha nebo se modlili, může to být také až nepopsatelně krásné. Zdá se, že lidé tam naproti se modlí, vidíte?“, John ukázal na hlouček lidí na terase, kteří stáli v kruhu a drželi se za ruce.

„Ale to neodpovídá tomu, co jsme se učili, že je církev.“

„Jistě! Proč to má být tak jednoduché? Jak bychom mohli prožívat sborový život v radosti? Musíme přece více pracovat na církvi a pociťovat naši vlastní bídu. Nepřipadá vám, že když na tyto názory přistoupíte, budou pak vaše srdce okradena o život Království Božího?“ John pokýval hlavou a povzdechl si: „Už dost těžkostí přináší každodenní život každému z vás. Nebylo by lépe, abyste jako věřící společně sdíleli své životy v lásce a vzájemném povzbuzování?“

„Ale jak potom budou růst noví věřící, Johne? To nebude potřeba biblické výuky?“

„A copak děláme právě teď? Snažím se vám pomoci, abyste objevili to, co vás osvobodí tak, jak si to doposud vůbec neumíte představit. Copak to není výuka?“

„Ale všichni u toho nejsou přítomni. Někteří to promeškají.“

„Možná zmeškají tento rozhovor, ale nemyslím si, že přijdou o to, co Bůh dnes v nich chce tvořit. V tom je On skutečně dobrý.“

„Chceš tím naznačit, že by bylo lépe nekonat setkání kvůli tomu, abychom se vzájemně sdíleli?“

„Nejde o to, co je lepší. Jde o to, co je opravdové. Je mnoho cest, jak církev může sloužit. V současné době kráčíte asi jen po jedné z nich. Pokud ale bereme církev jako skutečnou součást našeho života, více než jako nějaký druh aktivity, pak může sloužit dobře, ať už na lidi v našem okolí působí rozdílně. Neřekl bych, že to je lepší. Ale není to jistě ani horší. Dnes můžete zažít možná i mnoho neuvěřitelných věcí právě proto, že jste se společně sešli.“

Někdy se život sboru projevuje nejlépe právě prostřednictvím rozhovoru, jaký dnes vedeme. Jindy se ale také projeví v rozhovorech s více lidmi, což umožňuje i toto vaše společné setkání. Pokud byste brali v úvahu jen jednu možnost, zanedbáte pak jiné možnosti, kterými chce Otec působit. Místo abyste uvažovali o tom, jaký způsob setkání nebo působení skupinky chcete mít, měli byste se raději ptát, co lidem nejvíc pomůže, aby mohli růst v Jeho Duchu. Mimochodem Jake vyslovil před několika minutami pár dobrých myšlenek právě k tomuto tématu.“

„Cože?“, pronesl jsem s podivením a zároveň jsem si nabíral poslední pečínku z grilu. Nebylo mi úplně jasné, co má John na mysli. „Nemluvili jsme přece o církvi, nebo ano?“

„Jistěže jsme o ní mluvili. Samotný fakt, že se lidé zbaveni ostychu ve sboru učí nacházet pravý vztah k Otci a v Něm žít, je přece samotným smyslem života sboru. Když najdete svůj způsob, jak můžete tento život společně všichni nejlépe sdílet, pak se stanete Jeho Tělem.“

Právě když chtěl Marvin položit další otázku, vzal jsem mísu s pečínkami a naznačil jsem ostatním, že mají jít se mnou tam, kde byl připraven zbytek pohoštění a kde se také shromáždilo nejvíce lidí. Všechny jsem srdečně uvítal a zároveň jsem Johna poprosil, aby se s námi společně pomodlil. Pousmál se na mne a po krátké chvilce rozmyšlení pohlédl ke stolu a souhlasně přikývl.

„Nejlepší bude, když si každý vezme prázdný pohár“, řekl John. Vzal sadu papírových pohárů a předával je dále lidem kolem sebe. Poté vzal se stolu chléb a začal jej lámat na malé kousky, které také předával dále: „Každý si vezměte kousek.“ Vzal džbán naplněný šťávou a pokývl na Laurie, která džbán předtím postavila na stolek vedle okna. Naplnil poháry lidem vedle sebe a předal pak džbán Jeremymu, který naléval ostatním. Když měl každý svůj pohár naplněn, pozvedl John chléb ve své ruce a ostatní udělali totéž. Jménem všech John děkoval Bohu za veškerou péči, za jídlo na stole, za odpuštění hříchů, za společenství a především za život v Synu.

John řekl: „Jeho tělo bylo obětováno, aby Jeho Duch mohl žít. Myslete na to a také na Něj, až budete jíst.“ Pak pozvedl pohár: „Toto je krev Jeho Smlouvy, která smývá naše hříchy a obnovuje našeho ducha. To je poslední večeře, kterou oné noci se svými učedníky pojedl a přitom dal zaslíbení, abychom tak i my činili na Jeho památku.“

Pak pokračoval: „Na našeho Krále, našeho Spasitele, našeho Pána v Domě Otcově.“

Po krátké odmlce se k němu připojili ostatní, aby také vyjádřili svou vděčnost Pánu Ježíši.

John končil slovy: „Až budeme tváří v tvář Tobě ...“ Pozvedl svůj pohled k nebi a obrátil se k lidem s přípitkem. Všichni mlčky vypili své poháry a v úctě před Jeho milostí a vzájemnou láskou zůstávali na místě. Ticho bylo postupně přerušováno hlasitými objetími.

S plnými talíři jsme pokračovali v rozhovoru s Johnem a několika dalšími lidmi, kteří přišli na terasu. Někteří, které neznal, se stihli ještě představit, pak nás už Marvin vrátil k tématu, ze kterého jsme byli předtím vyrušeni: „Líbí se mi tvůj pohled na církev, Johne, ale měli bychom to tak dělat každý týden?“

„Co ty na to, Jaku?“

„Ano, ale jen když se budeme scházet v Marvinově domě a on nám bude připravovat jídlo“, navrhl jsem.

„Bylo by asi lepší, Marvine, abys nepřemýšlel o tom, co máš každý týden konkrétně dělat, ale spíše o tom, co od tebe očekává Pán Ježíš. Vypadá to, že máš srdce pro lidi, kteří se cítí být přehlíženi. To je skvělé. Ale nemysli si, že musíš najít něco pravidelného a vytvořit rutinu, co by lidi motivovalo, raději se nech vést Pánem Ježíšem, abys poznal, jak je máš povzbuzovat a připravovat na život s Pánem. V podstatě je to jednoduché.“

„Co třeba pozvat je na večeři?“

„Ano, můžeš dokonce některé pozvat a večeři spojit s biblickou hodinou, když to budeš mít na srdci.“

„Tak to už mě také napadlo, ale připadalo mi, že by to mohlo působit divně.“

„A co třeba pozvat několik lidí, kteří budou mít zájem, k tobě domů, a s nimi pak prostudovat v průběhu šesti týdnů některá hlediska našeho života v Bohu? Myslím, že by to dost lidí mohlo oslovit.“

„A co pak, až by to skončilo?“

„Cokoliv ti od Něj bude dáno, že bys měl dělat, to dělej dál. Nezapomeň, že musíš v první řadě připravovat lidi k životu s Bohem. Pak se váš sbor stane součástí Kristova Těla. Ale abys mě nepochopil špatně. Také by se mi líbilo, kdyby křesťanská skupina byla v určitém pohybu tak, aby její členové společně naslouchali Bohu, sdíleli své životy i těžkosti, vzájemně se povzbuzovali, byli zde jedni pro druhé a činili vše, co jim Bůh různými způsoby dá na vědomí. Ale nemůžeš něco takového organizovat s lidmi, kteří na to ještě nejsou dostatečně připraveni. Učednictví a následování Pána je podmínkou k vytvoření skutečného společenství. Když ty sám se budeš stále učit, jak Ježíše následovat a zároveň v tom pomůžeš i dalším lidem, pak zažiješ, jak celý život sboru vyklíčí a přinese ovoce.“

„Ale jak by to mělo vlastně vypadat?“

„Různě. Znáám lidi, kteří se scházejí, aby společně chodili na vycházky do lesa a snídali v přírodě. Znáám rodiny, které se nastěhovali do téže městské čtvrti, aby si užívali toho, že mohou prožívat volný čas společně. Znáám několik skutečně zdravých domácích církví, které mají pravé křesťanské společenství a znám i lidi, kteří se k tomu scházejí ve velkých budovách. Znáám jiné, kteří působí jako tým na stavbách domů pro chudé, jiní zase při evangelizačních shromážděních vaří nebo provozují prospěšné aktivity a zároveň seznamují lidi se životem Ježíšovým v okruhu své působnosti.“

Mohou to být někdy tak rozdílné věci, protože Bůh už svou podstatou je velmi tvořivý. Pokusíš-li se pouze kopírovat, můžeš po počátečním nadšení zjistit, že to může být jakoby bez života, protože to není to pravé. Církvě se daří nejlépe tam, kde se lidé plně zaměří na Pána Ježíše, na rozdíl od těch, kteří všechno své úsilí směřují k prospěchu sboru.

Máte skvělou možnost naučit se žít v radosti z Pána. Pokračujte jednoduše v životě, lásce a naslouchání, pak vás On přivede k pojetí sboru, který bude nejlépe odpovídat Jeho záměrům. Nemějte zbytečné obavy z toho, že nemůžete přesně označit a ukázat prstem: „To je církev.“ Protože vy sami jste církví. Nedělejte si starosti a prostě žijte v této realitě.“

„Jestliže je církev tak jednoduchá záležitost, Johne, jakou roli vůbec mají mít její vedoucí? Nepotřebujeme starší a pastory a apoštoly?“

„K čemu?“

„Nemusí být někdo za působení a organizaci církve zodpovědný už jen proto, aby lidé vůbec věděli, co mají ve sborech dělat?“ Marvin byl rozrušením málem bez sebe. Téměř jsem se svíjel smíchy, protože jsem věděl, že asi neuslyší to, co by slyšet chtěl.

„Proč? Aby lidé mohli následovat někoho jiného místo Pána Ježíše? Nevidíš, že už přece máme Toho, který nás má vést? Církev staví Pána Ježíše ve všem na první místo a odmítá, aby někdo jiný zaujímal jeho pozici.“

„To tedy znamená, že vedoucí nejsou vůbec důležití?“

„Ne tak, jak tě to učili. Dnes nějak nikdo nebere v úvahu, že by mohl existovat život sboru bez organizace a bez vedoucího, který jiným určuje svou představu. Někteří chtějí vést, zatímco druzí chtějí být jen vedeni. Tento systém přivedl Boží lid k takové pasivitě, že si již většina lidí nedokáže představit, že by žili bez nějaké „lidské“ vůdčí osobnosti, která je pro ně autoritou. A pak se divíme, proč náš duchovní život je tak nedostatečný. Přečti si ještě jednou Nový Zákon a sám zjistíš, že je v něm mnohem méně kladen důraz na vedení církve.“

„Ale byli přece starší a apoštolové a pastoři, nebo snad ne?“

„Ti sice byli, ale nebylo tomu tak, že by stáli v čele, a že by se tenkrát lidé nechali vést jejich osobními představami. Zůstávali většinou v pozadí a činili přesně to, co máš právě ty na srdci, Marvine; pomáhali lidem žít pravý život Krista tak, aby právě On jako Pán je mohl vést! Starší tam tenkrát nebyli kvůli tomu, aby udržovali v chodu nějakou lidsky vymyšlenou mašinerii, ale aby vychovávali následovníky a pomáhali jim hledat pravý vztah k živému Bohu. Právě proto nás Pán žádá, abychom druhým pomáhali stát se jeho následovníky. Proto také řekl, že to bude právě On, kdo bude budovat Svou Církev. Měli bychom se soustředit na naše poslání a Jeho poslání bychom měli přenechat právě jenom Jemu.“

„Ale kde dnes najít takový způsob vedení?“

„Nesmíš hledat vedoucí sboru tak, jak je dnes zvykem, ale poohlédnout se po bratřech a sestrách, kteří jsou už na cestě hledání Pána dále než ty. Možná, že je pak objevíš ani ne tak daleko od sebe – třeba v tomto městě a možná i na této zahradě.“

„Ale podle čeho je poznat?“

„Otázka, kterou bych si spíše položil: Jsou opravdu ve vedení sboru praví lidé jen proto, že mají nějaký titul, nebo že byli někým jmenováni? Jako bychom neznali více tak zvaných pastorů nebo starších, kteří zatím vůbec nedozráli svému poslání. Neřekl nám snad Pán Ježíš, že v Jeho společenství nebudou vykonávat tuto službu lidé, kteří by chtěli jiným vládnout, ale naopak ti, kteří chtějí jiným sloužit? Když to vezmeme v úvahu, je opravdu tak těžké poznat ty pravé?“, tázal se John.

„Nebylo by jednodušší, kdyby měl každý na sobě nějakou cedulku, která by ho označovala?“, řekl Marvin za všeobecného veselí.

Právě v té chvíli kolem nás procházela svobodná matka středního věku, jež se chtěla připojit ke skupince lidí, kteří seděli poblíž na trávníku. Pousmál jsem se na ni a pozdravil ji, čehož ona využila, aby mi tichým hlasem řekla: „Mohu se tě na něco zeptat, Jaku?“

„Samozřejmě, Christie.“

„Dělám si totiž starosti o své auto“, řekla. „Když jsem sem přijížděla, tak motor vydával takové podivné zvuky. Proto bych byla ráda, kdyby se někdo na to mohl podívat.“

„Rád bych to pro tebe udělal, ale bohužel v autech se moc nevyznám. Znáš Boba, toho v modré košili?“, zeptal jsem se a ukázal na Boba, který stál poblíž.

Otočila se a souhlasně přikývla: „Moc dobře ho neznám, ale už jsem se s ním párkrát viděla.“

„Ten se vyzná v autech líp než kdokoliv tady z nás. Po večeři ho požádám, aby se postaral o tvé auto.“

„To by bylo prima“, řekla uklidněně a poodešla.

Uvědomil jsem si, že našemu krátkému rozhovoru naslouchali všichni kolem mne. John se na mě podíval. „Vždyť je to tak jednoduché“, podotkl a ukázal na mě.

Nikdo z nás pořádně nevěděl, co tím myslí. Bylo to zřejmé z našeho poněkud rozpačitého mlčení. „Proč asi poslal Jake Christie za Bobem?“

„Protože je to blázen do aut“, poznamenal jeden z okolostojících. „To přece ví každý, že auta jsou jeho vášeň.“

„Christie to ale asi nevěděla a Jake ji prostě na něho odkázal. Najít Boží dary členů sboru může být někdy i lehké. Pán Ježíš nám může darovat schopnosti, které bychom měli pěstovat a užívat nejen pro sebe, ale i pro druhé. Když v tom takový člověk roste, sami poznáváte, jaké dary poskytuje On sám těm druhým. Není žádným tajemstvím, že většina lidí to často nepozná a pak se o tom neví. Pokud na někoho narazíš, kdo neví o obdarování druhých, můžeš mu pomoci tím, že mu o tom řekneš anebo ho na takového člověka přímo odkážeš. O něco podobného žádal Pavel Timotea a Tita. Určitě tehdy nevytvářeli a nejmenovali nějaký řídicí tým. Bylo tomu asi spíše tak, že prostě dobře znali ty, kteří byli nositeli pravdy evangelia, a bylo na nich poznat, že se odlišují od druhých. Pavel chtěl zabránit, aby mladší ve sboru nebyli uváděni v omyl těmi, kteří o sobě tvrdili, že právě oni něco znamenají, čím ve skutečnosti nebyli.“

„A funguje to?“, řekl trochu nevěřícně Marvin a potřásl hlavou.

„Lépe než všechno ostatní, co zatím znám“, odpověděl John. „V tomto můžeme Pánu Ježíši plně důvěřovat! On je zdaleka ten nejlepší manažer sborového života, než kdokoliv z nás. Žijte v NĚm, čiňte co vám klade na srdce a užasnete, co On tímto způsobem mezi vámi vytvoří.“

„Lidé nás pokládají už i tak za blázny“, podotkla Laurie.

S hlasitým zasmáním se John náhle pozvedl a začal se omlouvat, že už bude muset opět odejít.

Bylo slyšet okolní hlasité zklamání, protože všichni jsme čekali, že se ho budeme moci ještě zeptat na mnoho dalších věcí.

„Mohli bychom v tom někdy zase pokračovat?“, zeptal se Marvin.

„Rád, pokud bude příležitost, ale jen já sám o tom přece nerozhoduji.“

„Máme na srdci ještě tolik záležitostí, na které bychom se rádi zeptali!“, dodal někdo další.

„Pak se ptejte Pána Ježíše“, odpověděl jasně John. „Mohl bych ještě celý den odpovídat na vaše otázky, aniž by to ale něco skutečně změnilo.“

Tento život se nedá pochopit plně rozumem; je třeba ho postupně objevovat v celém jeho průběhu. Naslouchejte Pánu a všechny tyto věci vám budou postupně jasné, tak jak to bude pro vás potřebné.“

A po těchto slovech odhodil svůj použitý talíř k odpadkům a odebral se vedlejší branou opět do světa.

Kapitola 12.

Velké shromáždění

Uběhl už nějaký čas, co jsem naposledy stál na pódiu a mluvil ke spoustě lidí, kteří seděli poslušně v řadách. Cítil jsem se proto dost nesvůj, když jsem přijal pozvání pastora Bryce ze sboru v Cornerstone, abych promluvil k členům jeho sboru o své rostoucí víře a důvěře k Otci.

Znal jsem Bryce jen letmo z několika dřívějších setkání pastorů, a proto mě jeho telefonát před dvěma měsíci dost překvapil. Řekl mi, že o mně slyšel dost zajímavých věcí, a proto by se chtěl se mnou setkat, abychom si pohovořili. Nevěděl jsem přesně, co vlastně zaslechl nebo co ho zajímá, ale pomyslel jsem si, že by mohlo být docela zábavné si to poslechnout. Po našem prvním setkání u oběda následovalo brzy několik dalších, ze kterých mi bylo stále více zřejmé, že zažíval podobné pocity zklamání a nespokojenosti se svým dosavadním křesťanským životem, jako já před několika lety.

Byl to pro mě šok. Když jsem ho tehdy poznal, byl začínajícím pastorem pro mládež a od té doby to dotáhl až na staršího sboru. Jeho sbor rychle rostl, neboť k němu přecházeli lidé z jiných dvou velkých sborů, které utrpěly tím, že z nich odešli oblíbení pastoři. Z jednoho odešel pastor do většího sboru a z druhého musel odejít v důsledku nějakého skandálu. Cornerstonský sbor se pak stal úspěšným místem pro evangelikály široko daleko nejen díky strhujícímu a občas i humornému stylu kázání, které Bryce předváděl, ale i kvůli oblíbenosti hudebníků, kteří doprovázeli bohoslužby téměř na profesionální úrovni. Mívali v neděli až tři bohoslužby v poměrně velké budově a začali dokonce uvažovat, že postaví větší, protože lidí stále přibývalo. Myslel jsem si, že právě na to bude Bryce patřičně ješitný.

Ukázalo se, že nebyl. Při našem prvním setkání mi řekl, že se blíží k okamžiku jistého duchovního odumření, a že si zároveň dělá v tomto směru starosti i o členy svého sboru. Stále větší organizační nároky plynoucí s rostoucího společenství začaly postupně pohlcovat jeho pravý vztah k Bohu. „Docházím k závěru, že není přímá úměra mezi úspěchem mé služby a stavem mého vlastního vztahu k Bohu. Vypadá to dokonce tak, jako bych měl svá nejlepší kázání v době, kdy sám selhávám ve vztahu k Bohu. Pomalu si začínám myslet, že služba ve sboru je místem, kde se sám před Bohem skrývám.“

Řekl dále, že by rád opět našel své dřívější nadšení pro Boha, které ho do této služby přivedlo, ale že neví, jak na to. Když se druhým ve sboru svěřoval o svém duchovním hladu, ujišťovali ho, že vlna úspěchu, na které se právě nese, je přece důkazem Božího požehnání, a že na své pochyby by neměl dát. Na chvíli to pomohlo, ale jeho osamělost a vnitřní zápas se stále sílícími pochybnostmi nakonec převážily a vehnaly ho do pocitu hněvu a deprese. Většinu z těchto pocitů zanechával za zdmi svého domova, kde se mu rodina stávala zázemím, aniž by ostatní cokoliv zpozorovali.

Ani jeden z nás dvou neměl tušení, k čemu by tato situace mohla ještě dále vést, ale oba jsme věděli, že cesta, po které se vydal, bude znamenat riziko. Zdůrazňoval, že v žádném případě se nespokojí s ničím menším, než s opětovným získáním pravého vztahu k Bohu. Dokonce mě pak požádal, zda bych nemohl promluvit při nedělních bohoslužbách v jeho sboru.

Bylo právě po bohoslužbě. Laurie a já jsme se s Brycem rozloučili a šli jsme cestou k parkovišti, které osvětlovalo jasné odpolední slunce. Několik zbývajících okolostojících lidí mi děkovalo za to, že jsem dnes mezi ně přišel. A tu jsem ho uviděl. Od parkoviště přicházel John s šibalským úsměvem ve tváři. Objali jsme se a připadalo mi, že Laurie je ještě více než já potěšena, že ho opět vidí. Upřímně řečeno, bylo mi ale trochu trapné, že ho potkávám právě tady.

„Copak ty tu děláš?“, zeptal jsem se. „Nech mě hádat“, dodal jsem ironicky, „zrovna jsi spadl s nebe na tohle parkoviště, když jsi mě tady uviděl.“

„Ne, není na tom nic tak zvláštního, jak by se mohlo zdát. Včerejší večer jsem strávil s Dianou a Jeremym. Do rukou se mi dostaly jejich noviny, a v nich jsem si přečetl, že tu máš dnes kázat. Tak jsem si řekl, že bychom se mohli setkat. Je to jen pár minut, co mě sem přivezli. Zdá se mi, že oba jsou už na tom dobře.“

„Řekl bych, že víc než dobře. Nikdy jsem ještě nebyl svědkem toho, že by dva lidé jako oni tak rychle rostli ve svém vztahu ke Kristu. Máme z toho radost, že je můžeme na této cestě provázet.“

„Řekli mi dokonce, že opět navázali styky s Jimem a jeho ženou. Těší mě, když Bůh přináší pravé smíření, i když tomu předcházejí velká zklamání a bolesti.“

„Tak to je vynikající zpráva“, vpadla do řeči Laurie, „ale divím se, proč nám neřekli, že přijedeš do města.“

„Také to nevěděli“, pousmál se, a mně bylo jasné, co tím myslí.

Zeptal jsem se ho, zda bychom ho mohli pozvat k jídlu, ale odpověděl, že nemá tolik času. Za pár minut sem někdo pro něj přijede z Los Angeles. „Tak si aspoň promluvmě tady, dokud to půjde“, řekl John a vedl nás na parkoviště, kde pod stromy bylo příjemné místo k posezení u stolku s jídlom. Když jsme tam přicházeli, zaslechl jsem nad sebou křik divokých husí. Podíval jsem se k nebi a zahlédl jich na tučet v krásné sestavě letky, která směřovala na jih. Byl nádherný podzimní den. Za chvíli nato následovalo další hejno v podobném seskupení.

„Tak čím to, že jsi právě tady?“, zeptal se John.

„Přistihl jsi mě“, řekl jsem a žertem jsem zvedl ruce jako bych se vzdával, „bratříčkuji se s nepřítelem.“

„Tak to nemyslíš přece vážně“, pousmál se John, „aspoň doufám, že ne.“

„Ne, to ne. Ale když jsem se tady na to připravoval, říkal jsem si, co by sis o tom asi myslel, že budu právě tady. Existují lidé, kteří tyto instituce srovnávají s egyptským zajetím Izraelitů. Nejsem si jist, jestli nepatříš k lidem, kteří mají podobný názor.“

„Ne tak úplně“, odpověděl John a zasmál se.

„Jak k tomu vlastně došlo, že jsi tady?“

Vylíčil jsem Johnovi, jak došlo k mému setkání s Brycem, jak mě pozval, abych tady promluvil.

„A jaké to tady bylo?“ otázal se John.

„To by ses musel zeptat spíše lidí ze zdejšího sboru.“

„Bylo to úžasné“, dodala Laurie, „dokázal je v jednom okamžiku přimět k smíchu a v příštím k pláči, když mluvil o tom, co znamená žít v Otcově lásce.“

„Ale bylo to pro mne docela trapné, Johne. Dříve by mi to tak nepřišlo, ale dnes už se mi zdá ta forma, v jaké to tady probíhá, dost neúčinná.“

„Proč myslíš?“

„Podobně jsem to sice i já takto praktikoval celá léta, Johne, ale dnes si nemyslím, že by to příliš přispělo k tomu, aby to lidem pomohlo naučit se žít ve skutečné svobodě s Pánem. Jistě se dá i tímto způsobem pár semínek pravé víry zasít, ale jen zřídka se stalo, že někdo došel k Pravdě. Po určité době zůstávají lidé ve skutečnosti k tomu úplně hluchí. Dokonce i tehdy, když něco slyší, co je hodně osloví a ovlivní, většinou pak v průběhu všedních dnů na to zapomenou a vracejí se ke svému dosavadnímu způsobu života. Oproti tomu vše, co jsme si my dva mezi sebou řekli, vedlo ke skutečné změně mého způsobu myšlení i života. Víím, že to nebylo jen v obsahu těch slov, která jsi říkal, ale hlavně v tom, kdy jsi mi je říkal. Co jim propůjčilo tolik síly, nebylo jen to, že ses snažil zodpovědět mé otázky v době, kdy jsem sám se sebou bojoval, ale i v tom, že jsi mi kladl patřičné otázky, které mne vedly k pochopení mé situace. Nevím, zda se něco podobného dá docílit formou kázání lidem.“

„To přirozeně ne, ale to neznámá, že by to, co jsi tu dnes vykonal, nemělo vůbec cenu. Vše, co v tomto směru děláme, má svůj význam, ale jak jsi sám řekl, nebylo to dnes na tomto místě to nejdůležitější. Z dlouhodobého hlediska nepomáhá způsob bohoslužby, asi jako byla ta dnešní, prožívat lidem pravý život s Pánem, a ani je to nevede k hlubšímu pochopení evangelia, alespoň však docházejí k závěru, že Bůh skutečně existuje.“

„Sama víím, že v jednom takovém společenství jsem našla trochu pravdy a také svou touhu po Bohu“, dodala Laurie.

„A naplnilo to tam tvou touhu po Bohu, Laurie?“

„Občas jsem si myslela, že ano. Když se ale ohlédnu zpět, a víc se nad tím zamyslím, tak mě to plně neuspokojovalo a nakonec vedlo k určitému pocitu zklamání. Měla jsem touhu poznat Boha jiným způsobem, než mi to umožňovalo pojetí oficiální církve, která je všeobecně chápána spíše jako nějaká instituce. Možná to ale přispělo nakonec k pocitu, že je to i moje chyba. Myslela jsem si totiž, že jsem vše správně nepochopila a také, že jsem v tom sboru nevyvinula dostatečné úsilí.“

„To se stává, když se nějaká instituce pokouší dělat něco, co nedokáže. Pokud jen koná bohoslužby a přicházejí stále další lidé, dospěje pak k tomu, že i když na začátku byl dobrý úmysl, odchýlí se nakonec od pravého duchovního života v Kristu. Nabízí jen jeho iluzi tím, že organizuje život ve sboru tak, aby sice lidé měli poučení a zážitky, ale ve skutečnosti nedokáže lidem správně poradit, jak mají žít ve spojení s Pánem svůj každodenní život plný problémů a starostí.“

Jedním z nejpodivnějších úkazů na křesťanství je, že se často v různých společenstvích uzavírá samo do sebe a vytváří jakousi instituci. Ale kdo by chtěl dobrovolně a rád vyrůstat v sirotčinci? Lidské srdce ve své přirozenosti touží po rodině. To je přece ono místo, kde se děti dovídají vše podstatné o sobě, o svých nejbližších, odkud také odcházejí do světa s poučením, jak se mají chovat, aby ve světě obstály. Ale instituční pojetí křesťanství se jeví více jako ten sirotčinec, kde se vše točí jen kolem prospěchu celku. Člověku se tam nejlépe vede, když dodržuje pravidla. Tímto způsobem nás však Pán Ježíš k Otci nevede. K pravému spojení s Bohem potřebuje člověk

rodinu, bratry a sestry, které má vždy kolem sebe, když je potřebuje, takže nemusí čekat na nějaké plánované setkání nebo konferenci.“

„Právě tím jsi mi hodně pomohl. Připadá mi, jako bys byl vždy u mě právě ve chvílích, když jsem tě potřeboval, a to i tehdy, když jsi se mnou reálně nebyl, kdy bych to velmi uvítal. Pomáhal jsi mi poznávat, jak mám jít za tím, co mi Bůh klade na srdce. Celkově jsi mi pomohl najít cestu, jak kráčet s Pánem. Svůj život spojený s Pánem Ježíšem bych už za nic jiného nevyměnil.“

„Ani já ne“, dodala Laurie, „ale k čemu jsou pak tyto instituce vůbec dobré?“

„Možná k tomu, aby všichni ti, kteří jsou spojeni s náboženstvím, byli natolik zaměstnání dodržováním pravidel, že už nebudou mít sílu k tomu, aby nakazili křesťanstvím zbytek světa“, řekl jsem s afektovanou ironií v hlase.

„Tak to by nebyl tak špatný nápad“, smál se John spolu se mnou, ale rychle se vrátil k vážnému tónu. Obávám se ale, že je to trochu složitější. Biblická výuka ve sborech jistě napomáhá zasévat dobrá semínka, stejně tak jako například tento sbor může napomoci k vytvoření dobrých vztahů mezi lidmi, kteří se vydali na společnou cestu. To vše jistě Bůh použije k užitku. Ovšem tato mince má i svou druhou stranu. Časem může být institucionální pojetí zneužito a požadavky, které jsou kladeny na členy společenství, aby se přizpůsobili, pak nabudou převahy nad ostatním užitekem. Pokud k tomu dojde, povzbuzují lidi k tomu, aby z takového sboru raději odešli. I tak však platí, že i některé z těchto sborů mohou zůstat na relativně zdravých základech. Atmosféra rodiny, lásky a vzájemného sdílení se ale může dostat do rozporu s institucionálními požadavky a je řada sborů, kde se to již stalo. Vzpomínáš si ještě na svá první léta ve tvém bývalém sboru?“

„Já si na to také pamatuji!“, zareagovala Laurie a její tvář se opět rozjasnila. „Takže všechno tam také nebylo špatné?“

„Určitě ne. Obvykle tomu tak bývá, že když se utváří nová skupinka, zaměřuje se více na Pána, než na institucionální požadavky společenství. Ale časem se počáteční nadšení pro Pána dostane do pozadí, když prosté přání následovat Pána Ježíše podkopají finanční problémy a snaha po navykklém chodu a pořádku. Rutina pak otupí vztahy, a pokud samotné nároky provozu pohltní velmi mnoho energie, směřuje takové společenství ke stále větší duchovní bezvýznamnosti.“

„Myslíte si, že Bůh se na to skutečně dívá tímto způsobem?“ Postřehl jsem, že se John právě zadíval někam za má ramena, ale sám jsem nezpozoroval, že by se k nám ještě někdo připojil. Pak jsem se otočil a uviděl jsem za sebou stát Bryce.

„Už jsi tady dlouho?“, zeptal jsem se.

„Právě jsem přišel. Když jsem přicházel ke svému autu, viděl jsem, že tady sedíte, a tak jsem si říkal – je to tam skutečně ten slovatný John?“

Přisvědčil jsem mu a představil je navzájem.

„Mohu se k vám přidat? Právě v tomto bodě mám i já mnoho pochybností.“

„Budeme jen rádi“, přizval ho John a trochu si poposedl, aby mu udělal vedle sebe místo.

„V posledních několika měsících jsem se s Jakem několikrát sešel a byly to vždy skvěle prožité hodiny. Líbí se mi, jak v něm Pán působí“, řekl Bryce.

„Myslíš?“

„Znal jsem Jakea před lety jen povrchně. Tehdy jsem žil v domněnání, že se na lidi kteří nemají stejný názor jako on, dívá svrchu. Pak se ke mně donesly jisté fámy o tom jak odešel ze svého sboru, a že pak už nehledal jiný sbor. Tenkrát jsem si pomyslel, že se také stal obětí svého povolání ve službě. Před několika měsíci jsem zaslechl jeho jméno častěji v rozmluvách lidí, a to, co jsem slyšel, se mi začalo líbit. Pak jsem mu zavolaal, abychom se sešli a byl jsem překvapen. To nebyl ten starý Jake, kterého jsem dříve znal. Hodně se změnil a vše o čem mluvil, odpovídalo mým vnitřním prožitkům a představám.

Čím déle ale následuji Pána Ježíše, tím méně mě to vede k tomu, abych všem těm požadavkům tady vyhověl“, řekl a ukázal směrem k vysoké budově, která zářila ve slunci. „Když pomyslím na rostoucí počet členů sboru, ke kterému tady dochází, nevede to vůbec k nějakému mému uspokojení. Čím více lidí k nám přichází, o to víc se mi zdá, jako bychom se vnitřně vyprazdňovali. Je to výborné místo, kam se dá dobře schovat – člověk tam může pravidelně přicházet a cítit se dokonce požehnan. Přesto si říkám, že i tak se nám tady podařilo několik dobrých věcí a snad to mě udržuje, že tady nadále zůstávám. Ale mám zase období, ve kterých se trápím pochybnostmi. Rád bych toho všeho tady zanechal a odešel, kdybych si byl jistý, že je to z Božího pohledu skutečně tak bezvýznamné, jak jsi o tom před chvílkou mluvil.“

„Nechápej mě prosím tě špatně. Nemyslel jsem, že bys ty nebo tady ti lidé byli pro Boha bezvýznamní. Tak tomu není. Tou bezvýznamností jsem měl na mysli, že pro Boha nejsou důležité nějaké instituce, ale že Mu jde o člověka, o lidi. Chce je poznat, a právě proto si přeje, aby měli mezi sebou pravé společenství. Po celý jejich život je bude k takovému společenství zvat.“

„Takže nemáš problém s tím, o čem jsem tu mluvil, Johne?“, zeptal jsem se s dávkou ulehčení.

„Samozřejmě, že ne, Jaku. Nemám problém jít tam, kam chodí Bůh, a určitě bude i tady přítomen, aby k sobě zval lidi.“

Bryce pokračoval: „Když se ovšem podívám na celou činnost, která tu probíhá, a na všechny peníze, které do toho dáváme, pak duchovní plody, které tu vznikají, jsou dosti slabé. Noví lidé sem nepřicházejí proto, aby poznali Boha. Noví lidé přicházejí z jiných sborů, které se potýkají s problémy. Neznám tu nikoho, kdo by šel stejnou cestou jako Jake. Je tu jen několik lidí, kteří sdílejí mou touhu po Bohu, ale jsme tím vším ostatním tak zaměstnání, že už nám na to podstatné nezbyvá čas.“

Bryceův hlas přeskakoval vnitřním napětím, jak jsem to již u něj několikrát pozoroval, kdy bojoval sám se sebou.

John stiskl Bryceovi ruku: „Ani tomu nemůže být jinak. Pokud lidé najdou zalíbení v podobném zaběhnutém stylu bohoslužeb a jsou na něm duchovně závislí, neuvědomí si, že tento způsob je bude omezovat. Stane se pouhou náhražkou za skutečný život v Kristu a může jen vytvořit klamnou představu Božího společenství, neboť vše je pak založeno na zásadě, že lidé konají jen to, co je potřebné, aby takovou instituci udrželi v chodu.“

„Nemohlo by se to ale zlepšit? Jsem vnitřně rozpolcený mezi svou zodpovědností, pokusit se toto společenství znovu duchovně obnovit, nebo okamžitým přáním ho opustit. Ani jedno z toho se mi nezdá být dobrým řešením. Pochybuji, že se ten sbor dá ještě změnit, respektive že já bych toho byl schopen. Jsou tam již i takoví lidé, kteří začali zpochybňovat mé schopnosti sbor vést, třeba už jen proto, že otevřeně hovořím o svých vnitřních zápasech. Také vlastně nemám tušení, čím bych se měl pak žít, kdybych skutečně odešel.“

John se po jeho slovech na chvíli odmlčel a ani já jsem k tomu nic neřekl. Uvědomil jsem si, že to je pro něj zásadní otázka, se kterou vnitřně bojuje. Neměl jsem na ni odpověď a napjatě jsem čekal, co John řekne.

Během chvilky mlčení jsem opět zaslechl křik divokých husí, vzhledl jsem k nebi a viděl, jak velké hejno směřuje na jih, aby se připojilo k husám, které tím směrem již předtím odletěly.

„Co mám dělat? Mám to pokládat za zlo a od něj utéct? Nebylo by lepší, kdyby lidé jako Jake mi tu byli na blízku, aby trochu snížili množství těch, kteří dále chtějí sloužit jen instituci?“ Usmál se na mne, jelikož jsme již o tom dříve vedli diskusi. Dokonce se mě tenkrát zeptal, zda si umím představit, že bych se mohl stát jeho spolupracovníkem.

„Již 2000 let se lidé pokoušejí církev reformovat, ale vždy se stejným výsledkem: vytvoří nový systém, který má nahradit starý, ale průběhem času se ukáže, že se stane jen náhražkou dosavadního. Povšiml sis, že těm, kteří sdílejí tvou touhu po změně, však chybí opravdové zanícení pro obnovu a reformu dosavadní institucionální církve?“

„Ano, toho jsem si povšiml. Mám dojem, že lidé, kteří se zdají být duchovně na výši a kterých si vážím, se nechtějí příliš podílet na mé snaze něco změnit. Jsem tím dost zklamán. Prakticky to znamená, že ve vedení sboru máme lidi, kteří příliš dobře Boha neznají, ale zato mají své pevné přesvědčení, jak bychom naše společenství měli organizovat.“

„To by ti mělo něco napovědět.“

„Napovídá mi to asi, že nejsou ve skutečnosti tak duchovně na výši jak jsem si myslel, když nejsou ochotni mi v mém úsilí pomáhat.“

„To je asi jedna z možností, ale třeba by raději chtěli věnovat svůj čas tomu, aby pomáhali jiným, než aby vedli nekonečné diskuse ve staršovstvu.“

„Toho jsem se také trochu obával“, poznamenal Bryce s trpkým úsměvem, který prozrazoval určité zklamání. „Tím vlastně zůstává sbor v rukách lidí, kteří opravdově nepoznali Boha, a s těmi lze těžko pracovat na zásadních změnách.“

„Vzniká tu problém. V církvi chápané jako instituce jde spíše o to, získat osobní moc a umět se prosadit ve společenství, než o duchovní růst. Takže těm, kteří chtějí skutečně poznávat Boha a růst v Pánu, takto pojatá církev nemůže vyhovovat.“

„Jsou chvíle, kdy si nejsem jistý, jestli mám vůbec věnovat své dary a schopnosti k tomu, abych pomáhal udržovat v chodu něco, co je sporné zda vůbec přináší užitek Božímu Království. Navíc mě to poměrně dost okrádá o čas, který bych mohl jinak trávit s dětmi ve své rodině.“

„Pociťuješ to tak?“

„Já možná ani tak ne, ale moje žena to už tvrdí delší dobu a snad má i pravdu. Navíc, z čistě lidského hlediska, mě všechny ty záležitosti a činnosti sboru tak pohlcují, že to, co se děje v mé vlastní rodině, už ani sám pořádně nevnímám.“

„Určitě není chybou, že nasloucháš své ženě, ale důležitější pro tebe je více naslouchat Pánu Ježíši. Bryci, já to vidím tak, že se pokoušíš učinit rozhodnutí o své budoucnosti podle nějakých uznávaných zásad, místo toho, abys prostě naslouchal Božímu slovu. Ptám se tě: Žádá tě Pán, abys zde zůstal, nebo tě žádá o to, abys odsud odešel?“

„Doufal jsem, že mi vyjmenuješ aspoň pár zásad, jež by mi mé rozhodování ulehčily.“

„To bych tě přece připravil o možnost, abys sám mohl prožívat, jak Bůh vkládá svou vůli do tvého srdce“, odpověděl John s přátelským pousmáním. „To nikdy! Jde přece o záležitost mezi tebou a Pánem. Když budeš Jeho vůli spolu s Ním postupně objevovat, přispěje to k tomu, aby tvůj vztah k Otci rostl. Nehledej sám správnou nebo špatnou odpověď na otázky, které si kladeš, jinak bys

musel třeba odsoudit druhé, kteří to dělají jinak než ty. Je možné, že si Pán přeje, abys tu zůstal, abys zdejší lidi měl v lásce, a abys je svou touhou po Bohu povzbuzoval.“

„A nebo je deprimoval“, dodal Bryce.

„To může vést k obojímu“, zasmál se John. „Možná také ale Pán chce, abys odsud odešel a učinil poznání, že se o tebe sám postará tak, jak si to ani neumíš představit. Sám nemám tušení.“

„Právě v tom mám největší pochybnosti. Prostě to nevím. Každý den váhám, zda odejít nebo ne, podle momentální nálady a okolností, které zrovna v ten den prožívám.“

„Proto by ti pomohlo, kdybys svůj pohled odvrátil od nálad a okolností, a abys ho zaměřil na Pána. On tě vším provede a zároveň s Ním dojdeš k Jeho cíli.“

„Nevím“, posteskl si Bryce a potřásl hlavou. „Možná mám jen obavy z toho, že bych ztratil zaměstnání a peníze pro rodinu.“

„Opravdu jde o to?“, zeptal se John.

„Bylo by neupřímné, kdybych řekl, že o to nejde. Získal jsem pro tuto práci vzdělání a nevím, jestli bych se nějak jinak uživil.“

„To by ses divil, jaké poslání pro tebe Otec připravil a jak tě sám zaopatří. Jediné, co máš učinit, je to, abys Mu své obavy předal a požádal Ho, aby ti ukázal pro tebe cestu.“

„To jsem už také udělal, dokonce tisíckrát“, odvětil Bryce a opět potřásl hlavou.

„Pak k tomu ještě asi nedozrál čas“, řekl jsem ke svému vlastnímu překvapení a zahlédl jsem, jak se John na to usmál a opatrně přikývl.

„Co to znamená, Jaku?“

„Část cesty spočívá v tom, že budeš dělat to, co On ti ukáže. Máš přece k němu důvěru, tak Ho nechej konat. Kdyby tě požádal, abys už dnes odešel, věděl bys, že tak máš učinit i přes své obavy. Pokud ti ještě nedal pokyn, tak čekej. Nepřestávej Ho milovat a každý den Ho následovat. Měl by ses s radostí naučit tomu, jak v Něm spočinout, to znamená, dělat to, o čem víš, že bys měl dělat a nedělat to, co je ti jasné, že dělat nemáš. To bylo i pro mne největším, ale zároveň někdy bolestným poučením, které mě přivedlo nakonec k tomu, že mě Bůh plně osvobodil.“

„Já bych ale přece jen rád uslyšel odpověď na to, co je správné nebo nesprávné“, projevil Bryce svou skepsi.

„To bychom rádi uslyšeli všichni“, řekl jsem a projevil tak určité pochopení pro to, z čeho plynula Bryceova skepse. „Alespoň dokud nevidíme Pánovo rozhodnutí ve skutečnosti. Bude to přece Jeho rozhodnutí, ne tvoje, a pak to bude jasné nám všem.“

„Prostě se Ho ptej, se kterými lidmi se máš dát na cestu“, navrhl John. „Nesnaž se volit to, co bys ty sám chtěl nebo o čem se domníváš, že by bylo pro tebe nejlepší. Následuj své stále rostoucí přesvědčení, které ti bude Pán postupně klást do tvého srdce.“

„Nakonec se to nemusí projevit ani jako tvé rozhodnutí; někdy mohou za tebe rozhodnout i druzí“, dodal jsem.

„Ano, Pán často jedná i tímto způsobem“, přisvědčil John.

„Co tím myslíš?“

„Například já sám jsem se nerozhodl, že odejdu z vedení svého bývalého sboru, ale byl jsem vypuzen, vzpomínáš si, Bryce?“

„To nezní zrovna pěkně“, poznamenal Bryce ironicky.

„Jake má pravdu“, řekl John, „mnohdy vůbec nevíme, co Bůh zamýšlí, neboť vzniknou následky událostí, které se teprve odehrají, a je dost lidí, jejichž životy mohou být pak ovlivněny tvým životem.“

„To by znamenalo, že skutečně existuje cesta, kterou pro nás Pán Ježíš den za dnem připravuje a vkládá ji do našich srdcí a myslí“, zauvažoval Bryce.

„Ano, tak tomu je, Bryce, a když se jednou naučíš žít tímto způsobem, nebudeš se už chtít vrátit zpět. Pán Ježíš je skutečně tak dobrý, že ti ukáže, kudy se vydat, zvláště tehdy, když se rozhodneš plnit Jeho přání a ne své vlastní, které se ti může zdát na první pohled lepší nebo jednodušší.“

„Například, když považuji za důležitější své finanční zabezpečení, než nadšení pro víru“, zamumlal si Bryce sám pro sebe, ale tak, že to slyšeli i ostatní kolem.

„To je asi osobně nejobtížnější. Občas to bývá označováno jako protestantská pracovní etika“, žertem poznamenal John.

„Tak mnoho jsem ze sebe už vydal v tomto sboru, že nevím, Johne, jestli bych byl schopen odejít, i když bych věděl, že to Pán ode mne požaduje“, pronesl sklesle Bryce.

„Chápu, že to nevíš. Budeš ale překvapen, co jednou uděláš, až ti bude jasné, kterou cestou máš jít. Jednoho dne budeš mít třeba možnost tvořit mnohem cennější dílo, než o které se snažíš tady.“

„Ale co bych měl zatím teď dělat, dokud v tom ještě nemám jasno?“

„Jdi dál za svou touhou po Bohu. Snaž se být přítom k sobě co nejvíc upřímný. Měl bys dělat každý den to, co cítíš, že ti Pán klade na srdce.“

„A co, když se tím dostanu do určitého rozporu, který může vyvolat konflikt?“

„Jaký máš na mysli?“

„Nevím přesně. Setkal jsem se ale již s jistou nespokojeností, že nedostatečně motivuji lidi k pomoci při práci s dětmi ve sboru. Když je vedu k tomu, aby se především spoléhali na Boha, domnívá se druhý pastor, že vlastní práci vlastně zanedbávám.“

„Věř mi, že to sám dobře znám“, odpověděl John poněkud posmutnělým hlasem, „ale musíš Pána následovat, i kdyby to mělo vyvolávat kolem tebe konflikty. Buď nadále vlídný a plný pochopení ke každému, ale kvůli rozporům nejdí do kompromisů, které by měly zachovat za každou cenu klid ve sboru. Vůbec nevím, jak to nakonec všechno s tebou dopadne, ale počítej s tím, že se to odehraje různými způsoby, o kterých dnes nemáš ani ponětí.“

„Ale to by mě také mohlo úplně odrovnat.“

„To by mohlo. Ale pokud Ho chceš skutečně následovat, máš snad jinou volbu?“

Když půjdeš za svou touhou po Bohu, bude tě tato cesta formovat a připraví tě Brycei na všechno, co tě čeká. Především ti dodá odvahu.“

„V případě, že bych měl nakonec přece jen odejít, mám pak také vyzývat ostatní k odchodu?“

„Proč, k čemu by to bylo dobré?“

„Abych je zachránil a ukázal jim pravou cestu.“

„Odkázat je na Ježíše je vždy užitečné. Ale říci lidem, aby odešli, to je problematické. Co by se bylo stalo, kdyby ti něco podobného řekl Jake před pěti lety?“

„Pomyslel bych si, že to je takový rebel, který chce jen rozštěpit sbor a nechtěl bych s ním mít nic společného.“

„Pochybuji, že by ti to tenkrát bylo pomohlo. Vedlo by to možná k tomu, že by to vše cenné, co v tobě Bůh za posledních pět let vykonal, bylo z tvé strany přijímáno spíše negativně.“ Bylo vidět, že se Bryce na chvíli hluboce zamyslel. „Vidíš Brycei, že každá pravda má svůj čas. Pokud někomu sdělíš pravdu v době, kdy na ni ještě není připraven, můžeš ho tím spíše odradit, i když by tvé úmysly byly jakkoli dobré.“

„Jak mám poznat, že lidé ještě nejsou na pravdu připraveni?“

„Přece si sám nemyslíš, že by stovky lidí byli na pravdu připraveni ve stejný den nebo dokonce ve stejném čase,“ zasmál se hlasitě John, což přimělo Bryceho rovněž k smíchu.

„Tomu rozumím, ale jak se to má s jednotlivými lidmi?“

„O to musíš požádat Pána Ježíše, aby ti to ukázal. On ti pomůže poznat, zda je dotyčný připraven na pravdu nebo zda to ještě musíš odložit. Dbej na to, abys měl na mysli vždy jen to nejlepší pro každého z nich. Jde o to, abys někoho nevyužil jen pro potvrzení svého vlastního rozhodnutí, přičemž bys ho nutil ke stejnému názoru jaký máš ty. To prostě nefunguje. Zároveň si dobře všiměj toho, na jaké otázky se lidé ptají. To by ti mělo pomoci poznat, zda jejich touha po Bohu roste. Právě s Jakem mám tu zkušenost, že jsem mu začal sdělovat Boží pravdy a pak jsem sledoval, jak si s nimi uměl poradit. Když mně naslouchal a snažil se ptát na podrobnosti, zasvěcoval jsem ho do tajů Božích pravd stále dál. Když jsem pozoroval, že jeho zájem neproniká dál, na nějakou dobu jsem zanechal svého úsilí! Snažil jsem se mu pomoci službou a neměl jsem zapotřebí, abych si sám něco dokazoval.“

Jeho odpověď mě překvapila a ptal jsem se sám sebe, co mi uniklo, jelikož jsem nepochopil, kam tím vlastně míří. Napadlo mě také, zda právě proto Pán Ježíš často hovořil v podobenstvích a metaforách, aby lidem lačnicím po Boží pravdě umožnil rychleji proniknout k její samotné podstatě, aniž by tím odradil ty, kteří ještě nebyli ve víře tak daleko, aby to byli schopni také hned pochopit. Říkal jsem si, že se na to budu muset ještě blíže podívat.

„Nakonec to bude asi tak: Pokud chci najít sbor, který odpovídá tomu, co říká Bible, musím dosavadní sbor buď změnit anebo z něj odejít.“

„Nebo přestat takový sbor hledat.“

„To myslíš opravdu vážně?“

„Pokud budeme chápat společenství jako nějakou instituci, nebude takový sbor nikdy obsahovat vše, co má tvořit pravou církev. Proto nemá cenu hledat sbor podle toho, jak je organizován coby instituce, ale hledat společenství, ve kterém je na prvním místě vztah mezi věřícími a Bohem a

věřícími navzájem. Nový Zákon nám říká zcela jasně, co patří mezi priority takového sboru: Pán Ježíš jako jediná hlava a středobod všeho, vzájemné povzbuzování věřících mezi sebou, rovněž vedení, jež bere v úvahu nejen celé společenství, ale i jednotlivce a zároveň široká účast všech na společně sdílené svobodě tak, aby všichni rostli v Kristu.“

„Podobně, jak to mám já s Jakem?“

„Přijdou také jiní, které ti Bůh daruje, pokud Ho budeš jednoduše následovat“, dodal John. „Někteří ti budou na tvé cestě pomáhat, jiným budeš pomáhat na jejich cestě ty, ale většinou to bude tak, že budete společně sdílet život v Kristu.“

„Ale kdybychom zorganizovali sbor tak, aby to odpovídalo touze po Bohu, kterou máme...“, Bryce se náhle odmlčel, jakoby přemýšlel, jak má tuto větu dokončit. S hlavou poněkud sklopenou pak tiše pronesl: „Nebo je snad organizace a uspořádání sboru v rozporu s touhou po Bohu?“

„Ne, tak tomu není. Ne všechno je na organizaci a uspořádání sboru špatné. Jednoduchá organizace, která nám umožní, abychom mohli společně sdílet život v Kristu, může přece přinést velký užitek. Problémem se to může stát, když se organizace a uspořádání sboru dostanou příliš do popředí, takže se stanou náhradou za potřebnou závislost všech členů sboru na Pánu Ježíši.“

„To tedy znamená, že nemusím hledat dokonalý sbor nebo se pokusit takový vytvořit?“

„Tak jak jsi to řekl, bych ti mohl dát za pravdu. Ale Pán Ježíš už přece vytvořil dokonalé společenství bez poskvrny. Patří do něj také každý z tohoto místa a všichni věřící na celém světě, kteří rostou všichni společně v Kristu. Je ale také v pořádku, když bereš v úvahu, jak se tato církev každodenně projevuje. Nepokoušej se ale do společenství dostat něco, co bys chtěl sám kontrolovat. Tak to prostě nefunguje. Pán Ježíš pokládal Církev již za danou skutečnost, a nechtěl po svých následovnících, aby ji teprve začali budovat. Kristova Církev roste všude kolem nás, ale ty to prostě jen nevidíš, protože zatím nemáš přímo před očima její nádheru a velikost, která se projevuje.“

„Mohu to nějak změnit?“

„Existuje jen jedna cesta – zůstat soustředěn plně na Pána. Tam, kde zaujímá Pán Ježíš první místo, vzniká společenství jednoduše a nádherně. On sám tě postaví ve Svě Církvi tam, kde to pokládá za nejdůležitější. Tak, jak bude růst Tělo Kristovo, jednoho dne zjistíš, že jsi obklopen lidmi, kteří chtějí společně a vědomě žít v Jeho společenství. Člověk může jen žasnout, když se to děje, ale přesto musíš svůj zrak stále upírat jen na Pána. Dokonce i ty skupinky, které měly na začátku Pána ve středu svého dění, se někdy lehce ocitají v pokušení začít organizovat život společenství vlastními silami, až téměř k duchovní smrti. Když Pán Ježíš přestává být středem našeho úsilí, pak se prakticky začne vytrácet naše spojení s Jeho Tělem.“

„Vůbec nevím, co mám na to říct.“ Na Bryceově tváři se jasně odrážely stopy jeho vnitřního boje. „To se skoro vymyká všemu, co jsem se doposud učil. Moje výuka směřovala k jednomu: udržovat kontrolu. Cítím se teď neschopný žít ten život, o kterém je tu řeč.“

„Na tom jasně vidíš, jak nás má tento systém ve své moci.“ John potřásl hlavou s pochopením pro Bryceův vnitřní boj. „Jde o systém, o kterém se domníváme, že bychom jej mohli přivést k životu naší vlastní iniciativou a snahou. To je také důvodem, proč tento systém nemůže přinést život, po kterém toužíš. Pravý život najdeme jen ve společenství s Pánem.“

„A jen tehdy, když se vzdám kontroly.“

„Nebo jen iluze, že něco kontroluješ, Bryce“, řekl jsem.

„Nejtěžším poučením na této cestě pro mě bylo, když jsem zjistil, že jsem vlastně tu kontrolu neměl ve svých rukou. Pouze jsem se to domníval.“

John seděl mlčky, takže jsem pokračoval: „Pravé společenství je něco, co se nedá vlastními silami vytvořit. Je to něco, co nám Bůh daruje.“

„Ale není to pak v úplném rozporu skoro se vším, co jsem tu zatím vykonal?“

„Myslíš?“, odvětil tázavě John.

„Začínám si to myslet. Jsme až příliš zaujati vlastními představami. Nemanipulujeme lidmi sice otevřeně, ale vlastně nic z toho, co děláme, nevede lidi přímou cestou k životu podle Písma. Sice stále o tom mluvíme, že chceme, aby tak lidé žili, ale v konečném důsledku jde vždy o to, aby sbor rostl a měl úspěchy. Neučíme lidi, aby se úplně jednoduše a prakticky spoléhali na Boha, spíše aby hledali jistotu, že jsou součástí všeho toho, co tady společně konáme.“

„Pak je snad načase vést život sboru konečně jinak“, podotkl John.

Bryce se na chvíli uklidnil: „Je mi jasné, že to nejlepší, co za takové situace můžeme vytvořit, je ještě hodně vzdáleno cestě, po které se vydal Jake. Když společně zpíváme, říkáme tomu „chvály“, a když se společně sejdeme, říkáme tomu „společenství“, to vše v přesvědčení, že stačí už jen, když tak činíme, bez ohledu, zda to prožíváme i v našich srdcích. Vedli jsme lidi k tomu, aby závazně a pravidelně chodili na naše shromáždění a aktivně se na nich podíleli, přičemž jim dáváme pocit uznání už jen proto, že přišli.“

„Bez ohledu zda Pána skutečně poznávají, nebo ne“, řekl jsem.

„Přesně tak! K tobě jsem, Jaku, měl v posledních měsících bližší vztah, než ke komukoliv jinému, koho tady již léta znám. Víím, že k tobě, Jaku, mohu být upřímný, pokud se týká mých přání a tužeb, a přitom se necítit být odsuzován. Zdá se mi, že lidé zde hledají spíše vedlejší pohnutky.“

„Svoboda, která dává možnost být upřímný a zároveň za něco velkého bojovat, je klíčem k pravému přátelství“, řekl John.

„Tady jsme se o to pokoušeli tím, když jsme lidem říkali, že to je jejich povinnost chodit pravidelně na naše shromáždění a do některé z našich skupinek.“

Uvědomil jsem si, že to už je skoro věčnost, kdy jsem takhle taky uvažoval. „Jak by pouhé povinnosti mohly vytvářet pravé vztahy, Brycei? Povinnosti se zdají být zapotřebí tehdy, když skutečný život sboru je bez ducha. Pokud lidé žijí skutečně v Kristu, využívají každou příležitost, aby byli s ostatními bratry a sestrami ve společenství. Není to něco, co by cítili, že musí dělat, ale něco, bez čehož si už nedovedou představit svůj život.“

„Právě v tom se to vždy projeví, nemám pravdu? Když usilujeme o to, žít v Kristu, pak se vyřeší i ostatní záležitosti. Když tomu tak není, nebude naše touha po Bohu naplněna, bez ohledu na to, co vše jiného pro to děláme.“

„Zcela určitě. On je tou příčinou, která nás dává dohromady a žádné povinnosti nebo závazky to nemohou nahradit.“ Když jsem to říkal, bylo mi to jasnější, než kdykoliv předtím, kdy jsem o tom uvažoval. „Stále více jsem přesvědčen o tom, že Církev, kterou Pán Ježíš buduje, staví do stínu jakékoliv lidské pokusy ji kopírovat.“

„Máš tím na mysli, že neexistuje možnost, abychom se jako Boží lid shromažďovali tak, aby to odpovídalo představě novozákonního sboru?“

„Ale ano, existuje jedno shromáždění, které tomu odpovídá“, řekl John s jistotou, jež mě zcela překvapila.

„Opravdu? Tak to mě zajímá“, řekl jsem.

Bylo to ve chvíli, kdy naši pozornost zaujal křik divokých husí, jejichž hejno prolétalo nad blízkými stromy. Zatajil se nám až dech, když jsme pozorovali, jak se neustále mění tvar hejna, které nabíralo směr na jih.

„Pochopili jste to!“, řekl John a usmál se, když jsme svůj pohled od nebes sklopili opět k zemi.

„Co jsme měli pochopit?“

„Tady vidíte to shromáždění. Všechny husy letí na jih, kde je teplejší podnebí. Není důležité, se kterou skupinou každá z těch husí právě letí, ale je důležité, že všechny společně letí tím správným směrem.“

„Znamená to snad, že bychom snad všichni měli letět na jih?“, zeptal se Bryce, jenž nepochopil, co tím John myslel.

„Asi se domníváš, že naše shromáždění by mělo být setkáním, kde by nám mělo jít o to, najít ten nejlepší způsob, jenž by zaručoval výsledek, který běžné setkání samo o sobě zaručit nemůže. Měl bys ale vědět, že Pán Ježíš trvale kolem sebe shromažďuje své stádo oveček. Všude na světě procházejí křesťané zkušeností, že jejich touha po Bohu přesahuje jakékoliv jiné lidské touhy, a že každá náhražka, kterou vyzkoušeli, je vede ještě k většímu zklamání. Když jsou ale plně soustředěni na Pána, rostou v Ném každým dnem stále více, a zároveň docházejí k poznání, že je vnitřně naplňuje jít společně s ostatními ve společenství s Ním stejnou cestou. Divoké husy letí společně v osvědčeném a měnícím se tvaru hejna ne proto, že by jim to někdo uložil, ale proto, že tento společný způsob letu nadlehčuje tíhu každého jednotlivce tak, aby všechny mohly doletět včas ke svému cíli.“

John obrátil svůj pohled opět k obloze, stejně tak i my, abychom pozorovali tentokrát čtyři různá hejna, která směřovala na jih. „A všechna tato hejna doletí společně na určené místo. To je přesně to, co Pán Ježíš stále chtěl – stádo, které směřuje k Němu. Přitom nese každý nejen své břemeno, ale i část břemene druhých, kteří jsou na cestě k Bohu.“

Pak jde o skutečné, pravé shromáždění. Nezáleží na tom, kdy, kde a jak se setkáte, ale na tom, aby se každý z vás svým srdcem co nejvíce přiblížil k Pánu a vytvořil tak s Ním společenství. Pokud se vám to podaří, nepůjdete po této cestě dlouho sami. Budete nacházet jiné, kteří jdou stejným směrem, a na této společné cestě si pak budete všichni navzájem pomáhat. Právě proto škodíte sami sobě, pokud hledáte lidi, kteří chtějí svá setkání organizovat jen určitým způsobem, a nebo pokud hledáte věřící, kteří jsou ve všem úplně stejného smýšlení jako jste vy. Každý člověk, se kterým se na této cestě setkáte, ať už věřící nebo nevěřící, ať už člen nějakého sboru nebo člověk žijící mimo křesťanské společenství, se může stát vaším budoucím poutníkem na této cestě. Pokud se všichni budete navzájem milovat tak, jak si to Pán přeje, budete se společně účastnit toho pravého velkého shromáždění.

Cíl ale zůstává stejný, je jím přece Pán! Cílem proto nemůže být ani způsob a organizace našich setkávání nebo plnění nějakého předem stanoveného programu, ale ani zajištění osobního výdělků nebo vlastního hmotného zabezpečení.“

Všichni jsme mlčeli, ačkoliv v každém z nás doznívala Johnova slova. Bylo mi jasné, že to, co právě vyslovil, bylo mnohem důležitější, než jsme si v této chvíli uvědomovali. Setrvali jsme ještě chvíli v tichém rozjímání a přitom jsme přihlíželi tomu, jak se divoké husy v dálce pomalu ztrácejí z našeho pohledu.

„Já vlastně stále ještě nevím, co udělám“, postěžoval si Bryce s trochu nuceným úsměvem, který prozrazoval nejistotu.

„Ty to ale přece už jistě víš“, řekl John rozhodným hlasem, ale zároveň s milým úsměvem.

„No ano, vím“, opětoval úsměv Bryce. „Stačí následovat Ho každý den! Jak jednoduše to zní, ale přitom právě v tom spočívá skutečná svoboda, že to je tak?“

„Ano, je to tak. A nejlépe se ti to bude dařit, když se zcela otevřeš pro všechno, co Bůh v tobě chce učinit. Není Jeho záměrem, aby to bylo pro tebe obtížné. Jeho snahou je, abys dosáhl Božího Království a mohl jej plně prožívat. Působí to i jemu radost, když tě k sobě vede, není to namáhavá povinnost a nejde o prázdné sliby.“

Po těchto slovech přijelo na parkoviště auto, které mělo odvézt Johna do Los Angeles. Když John odcházel, obrátil se na mě Bryce se slovy: „Teď už vím, proč ho máš tak rád, Jaku.“

„S nikým podobným jsem se ještě nikdy v životě nesetkal.“

„Já také ne, Jaku, já také ne.“

Kapitola 13.

Setkání na rozloučenou

Už z dálky jsem uviděl důvěrně známou postavu sedící na lavičce, tam, kde proběhl před více než třemi lety náš první rozhovor. Ráno mi totiž John zavolal a požádal mne, abych se s ním setkal večer v šest právě v parku, kde celý náš příběh začal. V autě jsem přemýšlel o všem, co jsem za ta léta s Johnem prožil a s úsměvem jsem jel vstříc dalšímu setkání s pocitem vděčnosti za Johnovu moudrost, která mi tak pomohla, ale zároveň i za jeho pochopení a určité slitování se mnou samým. Řada našich společných setkání vedla k tomu, že se můj vztah k němu začal podstatně měnit. Postupně mizela moje naléhavá počáteční potřeba zasypávat jej stále novými a novými otázkami. Jak čas běžel, užíval jsem si jednoduše a přirozeně jeho přátelství, jaké jsem doposud v životě nepoznal. Po každém setkání s Johnem jsem si uvědomoval, jak hluboce roste moje důvěra a oddanost Pánu.

Když jsem vystupoval z auta, ucítil jsem na tváři jarní vánek, který sem zavál příjemnou vůni citrusových plodů z blízké zahrady. Blížil jsem se k Johnovi, který vedl zanícený rozhovor s nějakým mladým mužem, jenž pravděpodobně nechtěl přerušit svůj pravidelný běh a proto poklusával na místě, zatímco spolu hovořili. Došel jsem až k nim, právě si podávali ruce a mladý muž hodlal dál pokračovat ve svém běhu. John vyskočil z lavičky, aby mě přivítal.

„Ahoj, Jaku, díky, že sis našel čas. Chtěl jsem tě ještě jednou vidět než odejdu.“

Objali jsme se.

„Než odejdeš? Ty přece stále odcházíš.“

„Asi ano“, zasmál se, „ale obvykle ne tak daleko.“

„Opravdu? Kam chceš odejít?“

„Chci odejít na delší dobu do Afriky, abych tam navštívil pár lidí a myslím, že se sem už asi nevrátím. Ještě jednou jsem s tebou chtěl mluvit.“

Sevřelo se mi srdce. Nedovedl jsem si představit, že už nebude mou trvalou, i když jen nepravidelnou oporou v mém životě.

„To je ale škoda“, řekl jsem, „ale moje ztráta bude ziskem pro druhé. Jsem si jist, že budeš pro ně stejným požehnáním, jako jsi byl pro mě.“

„Vždycky sis to ale nemyslel.“

Ještě jsem si dobře vzpomínal na období prvních setkání s Johnem, jenž mě hodně deprimovalo. Čím častěji jsem mu naslouchal, tím rychleji se totiž rozpadaly mé dosavadní životní hodnoty.

„Je to tak, na začátku to pro mě určitě nebylo lehké. Docela jsi mě přiváděl do potíží.“

„Ne, to si vykládáš špatně. Nikdy jsem ti přece neřekl, že máš něco konkrétního udělat. Jenom jsem ti sděloval své názory na tvou situaci, přitom také kladl některé otázky, a tím jsem chtěl poukázat na možnosti, které máš. Rozhodnutí ale bylo vždy na tobě samotném.“

„Pravda, rozhodl jsem se vždy nakonec sám, ale často to nedopadlo dobře.“

„Jak by také mohlo. Byl jsi totiž veden svými dvěma požadavky, jež však byly ve vzájemném rozporu.“

„Co tím myslíš?“

„Měl jsi sice nesmírnou touhu poznat Boha a následovat Ho. Ale také jsi zároveň toužil po lidech kolem sebe, kteří by ti vytvářeli jistotu tvého zázemí. Obojí prostě nebylo slučitelné s pravou cestou k Bohu. Naše jistota spočívá v tom, že Pán je stále s námi, ale nezávisí na okolnostech kolem nás. Tvoje touha být obklopen lidmi, kteří ti budou vytvářet milující zázemí, by vedla jen k tomu, že bys byl stále méně tím člověkem, kterého z tebe Bůh chce mít. Když jsi pak začal uskutečňovat to, co ti Bůh kladl na srdce a následoval ho, muselo se to ostatní přirozeně zhroutit. Tomu se nedalo zabránit. Není vůbec lehké sledovat někoho, kdo musí tak těžkou zkouškou procházet.“

„Ale jsem rád, že už to mám za sebou.“

„Máš pravdu, Jaku!“, řekl John a usmál se.

„Neměl jsem ani tušení, jak se může stát Pán Ježíš skutečně konkrétní cestou pro mne i pro celou mou rodinu. Také jsem netušil, jak moje představa o následování Krista byla překroucená a pomýlená. Jsem rád, že jsem si nakonec správně vybral. Přestože všechno, co s tím souvisí, bylo pro mě bolestivé, můžu nakonec říci, že právě to je ta cesta a život, po kterých mé srdce vždy toužilo. Dokonce i ty mnou pocítované nejlepší dny, kdy jsem sloužil jen samotnému náboženství, mě nenaplňovaly pocitem úspěšnosti, ale naopak vedly k depresi, poněvadž jsem si myslel, že stále nedělám dost pro Boha a že On nedělá dost pro mne. To se teď úplně změnilo. Dokonce i za ty dny, které přinášejí těžkosti, jsem vděčný, protože Bůh mě tak vede k tomu, abych zcela osvobozen mohl žít plně v Něm. Není dne, kdy bychom já a Laurie neusínali s vděčností za všechno, co Bůh v nás a pro nás činí ve společenství s lidmi, se kterými nás svedl dohromady.“

„To je nádherné. Spokojenost na této cestě je jedním z nejkrásnějších darů.“

„Ale je toho více než tohle. Dříve jsem byl spíše soustředěn na to, co chci po Bohu, a jak bych Jej měl přimět k tomu, aby má přání plnil.“

Dnes už chci Boha poznávat a nechat se Jím měnit tak, aby můj život odpovídal Boží představě. Těžko se to vysvětluje. Předtím jsem se pokoušel jednat jako křesťan. Dnes navíc zjišťuji, že dělám a říkám věci, které mě samotného překvapují. Pán mě změnil, Johne, a já si na tom nemohu připsat žádnou svou zásluhu.“

„Tak to má také být, Jaku.“

„Je škoda, že jsem na to potřeboval tak dlouhou dobu, abych vše pochopil.“

„Otec není ohraničen časem, Jaku. Přináší mu radost když nás může proměňovat, i když to z lidského hlediska trvá nějakou dobu. Zkušenost, ke které jsi dospěl, ti už nikdo nevezme, bez ohledu na to, kterými cestami tě Bůh dále povede a které lidi ti dá, aby tě na této cestě provázeli.“

„Život v Kristu pro nás znamená vše, po čem jsme, Laurie a já, dlouho toužili, i když vlastně to neodpovídá tomu, jak jsme si to dříve konkrétně představovali. Včera jsem prožil neobyčejné setkání, Johne, a budí to ve mně stále větší úžas, jakými cestami nás Bůh vede.“

„Copak se stalo?“

„Musel jsem se účastnit nějakého soudního jednání a vůbec jsem se na to netěšil. Během soudní přestávky jsem si četl časopis Time. Kolem mne byla v místnosti prázdná řada židlí. Najednou si ke mně přisedla mladá hezká žena. Byl jsem překvapen, že si vybrala místo právě vedle mě a neměl jsem tušení co asi může chtít. Obrátil jsem se čelem k ní, abych ji pozdravil. Představila se mi jako Nicole. Trochu jsme se bavili o naší práci, našich rodinách a o nepříjemných povinnostech u soudního jednání. Nebylo mi moc jasné, kam by měl náš rozhovor dál směřovat, takže jsem se po chvíli opět začel do časopisu.“

Najednou jsem ucítil, že mi položila ruku na paži. Když jsem se k ní obrátil, začala plakat a pak si mi postěžovala, že ji otec nenávidí. Zeptal jsem se jí jaký má k tomu důvod. Vyprávěla mi o příšerné hádce, kterou spolu měli včera večer. Vylíčila mi některé podrobnosti, které mě vedly k dojmu, že asi mnohé z toho, co jí otec řekl, nepochopila. Šlo totiž o něco podobného, jako kdysi v případě mé dcery, kdy jsem reagoval skoro stejně a nemyslel to vůbec zle, přitom ona si to vyložila také špatně. Proto jsem Nicole naznačil, že možná nepochopila otcova slova správně.

Abych jí pomohl, poradil jsem jí, aby se na to podívala z hlediska svého otce. Myšlenka, že to snad mohl myslet jinak, ji docela překvapila. „Takže vy si myslíte, že mě táta má rád?“, zeptala se. Řekl jsem jí, že ho neznám, a že jen ona sama může najít na tuto otázku odpověď. Podotkl jsem, že by se jí určitě vyplatilo, kdyby si v tom zjedнала jasno. Řekla pak, že se u otce hned staví, jakmile skončí její nepříjemná povinnost u soudu, a zjistí, jak to skutečně myslel.“

„To je skvělé“, řekl John.

„Ale to ještě není všechno, to nejlepší teprve přijde. Za pár minut ji pak povolali do soudní síně. Když se loučila, vzal jsem ji za ruku. Vnitřní hlas mi napovídal, abych se jí na něco zeptal. „Odpověděla byste mi na jednu otázku?“ Souhlasně přikývla. „A jak vycházíte se svým nebeským Otcem?“, zeptal jsem se.“

Bylo zřejmé, že neměla tušení, o čem mluvím. Podívala se na mě poněkud zmateně. Nakonec se zeptala, zda mluvím o Bohu. Řekl jsem, že ano. Na její reakci nikdy nezapomenu. Téměř na mne vyjela: „S tím vším jsem musela vyrůstat. Nenávidím Ho.“

Usmál jsem se na ni a řekl: „Nicole, nevím, zda správně nebo mylně posuzujete vašeho pozemského otce, ale vím zcela určitě, že pokud jde o vašeho nebeského Otce, jste v Jeho chápání zaručeně úplně vedle. Máte Otce, který vás měl, má a bude mít rád vždy více, než kdokoliv jiný na této planetě.“

Tvář se jí rozjasnila údivem a zeptala se mne, zda tomu tak skutečně je, a pokud ano, co by měla udělat. Protože musela hned odejít, stačil jsem jí jen říci: „Na vašem místě bych co nejdříve Boha poprosil o to, aby se vám dal osobně poznat, pokud je skutečně tak laskavý, jak jste to ode mne teď slyšela.“ Ujistila mě, že to udělá a odešla. Víím, že Bůh už ji nespustí ze svého pohledu. Pro mne bylo velmi příjemné, že jsem mohl být toho součástí a vést s ní rozhovor, aniž bych si později dělal výčitky, zda jsem jí řekl všechno, co jsem měl a mohl.“

„Čím více pokoje nalezneme my sami, o to snadnější je pro Boha nás použít, abychom se v Jeho jménu mohli dotknout druhých. To je skutečně báječné!“

„Nejsem zdaleka jediný, je mnoho dalších, kteří se učí jít touto cestou svobody a radosti. Vzpomínáš si ještě na tu domácí církev, kterou jsi tehdy večer navštívil?“

„Jistě. Už jsem se tě chtěl zeptat, co tam z toho vzešlo.“

„Nevím úplně přesně, jak bych ti na to měl odpovědět. Stále se ještě scházíme, ale nepravidelně. Už to ale není takové, jako při dřívějších shromážděních. Naučili jsme se žít více jako rodina a trávit čas s lidmi, které k nám Bůh přivádí. Příběh s Nicole je jen jedním z mnoha, které prožíváme, tak jak nás Pán používá jako dar jiným. Laurie a já jsme se právě začali setkávat každé úterý večer se skupinou nových věřících, kteří si přejí, abychom podpořili jejich touhu dále prohlubovat jejich vztah k Bohu. Máme z toho velkou radost.“

„A co Bryce?“

„Nevím ještě, jak to dopadne. Stále se setkáváme a skvěle si vždy popovídáme. Dělá určité pokroky, ale trochu ustrnul na místě a svádí boj mezi tím, co má v srdci a mezi tím, co od něj ostatní očekávají. Vznikla tím jistá dělicí čára mezi těmi, kteří mají stejnou touhu po Bohu jako on, a mezi zbytkem, který se tím cítí být určitým způsobem ohrožen. Příští měsíce budou pro něj rozhodující.“

„Budeš mu nablízku?“

„V každém případě, i když cesta, na kterou se dal, nebude vůbec lehká, a kdo dnes ví, jak to všechno dopadne.“

„Po všech těch zkušenostech, které máš za sebou, bych se ani moc nedivil, kdybys měl chuť před tím, co tam nastane, sám utéct.“

„Část mé osobnosti by k tomu měla sklony. Ale nemohu ho v tom nechat samotného.“

Stále víc nás začaly rušit hlasy lidí, kteří se velmi hlučně bavili, jak se k nám přibližovali. Ještě dříve, než jsme mohli porozumět tomu, o čem vlastně mluví, bylo jasné, že jsou velmi rozladěni, či dokonce rozzlobeni. Byla to skupina asi deseti lidí, kteří nesli chladicí boxy. Děti, které měli s sebou, se od nich postupně oddělily a šly si hrát do blízkého parku. Ti lidé směřovali k altánku, který se nacházel pod stromy nedaleko místa, kde jsme seděli na lavičce. Tam chtěli pořádat piknik. Když k nám došli ještě blíž, zněla jejich slova jasněji a část toho, o čem mluvili, jsme už dosti dobře slyšeli.

„Kdybych ještě jednou měl vydržet takové bohoslužby, tak bych z toho snad umřel“, tvrdil jeden z příchozích.

„To já taky!“, připojil se k němu další.

„Měli byste si dát pozor na pusu“, namítlá jedna z žen.

„A proč? Uhodí snad do nás hrom?“

„Ne, ale mohlo by se to donést pastorovi Windovi, a pak byste toho litovali.“

„Když jsem před časem přišel do sboru, zdálo se tam všechno tak živé, a já měl pocit, že si tam lidé skutečně navzájem rozumějí a pomáhají. Ale teď mě stíhá jeden pocit viny za druhým. Asi skutečně děláme pro Pána málo. Scházíme se k bohoslužbám už čtyřikrát týdně. Jsem celý vyhořelý, zdá se mi, že už jim nemám co dát.“

„No, ale snad nemluvil vůbec o tobě.“

„Že ne? Proč potom ale cítím pocit viny?“

„To nevím. On to myslí dobře, a i když snad často nemívá pravdu, je přece Boží pomazaný.“

„Jestli to ještě jednou uslyším, tak...“, začal muž větu, dokud ho někdo nepřerušil.

Další slova zněla tak bolestivě, že jsem se musel obrátit, abych viděl, kdo je vyslovil. Šlo o postavou nejmenší ženu ve skupině. Doposud mlčela, takže její naléhavá slova vybuchla jako zvuk vody z protržené hráze: „Jakýpak Boží pomazaný! Vždyť jemu jde jen o to, aby si vybudoval svou vlastní kariéru a starší ve sboru, jako ty, jen sedíte a jen přihlížíte. Ničí to mě i mou rodinu a každému je to jedno!“

Ti, kteří s ní šli, zůstali stát se zatajeným dechem. Dokonce i samotná žena byla svými vlastními slovy zaskočena. Když jí došlo, co vlastně řekla, vzala hlavu do svých dlaní a bylo slyšet její vzlykot. Dvě ženy k ní přistoupily, aby ji utišily, ostatní bezradně postávali.

Znovu jsem pohlédl na Johna. Měl zavřené oči, jakoby se modlil; jeho tvář se stáhla bolestí. Když opět otevřel oči, krátce se pousmál a obrátil se ke mně: „Chceš se o to postarat sám, nebo to mám udělat já?“

„O co se postarat?“, zeptal jsem se nejistě.

John pokývl hlavou směrem k altánku, kde byla skupina lidí, kteří se ještě před chvilkou tak hlučně projevovali, ale teď stáli v trapném mlčení.

„Neměli bychom se do toho asi míchat.“

„Nemyslím si, že by šlo teď o nějaké vměšování z naší strany“, namítl John.

„Takže bys chtěl, abych s nimi promluvil?“ Neměl jsem vůbec představu, jak bych to měl udělat.

„Myslím, že to je úkol právě pro tebe, nebo se na to necítíš“, popíchl mě s pousmáním John.
„Stejně už musím odejít.“

Po těchto slovech vstal a podával mi ruku.

„Na shledanou, Jaku“, řekl s tak nečekanou rozhodností v hlase, že mi to až vehnalo slzy do očí.

„Uvidíme se ještě někdy?“

„Pravděpodobně už ne, alespoň ne na této straně věčnosti.“

„Velké díky za všechno, co jsi pro mne udělal“, řekl jsem s potlačovanými slzami. „Nedovedu si představit, jak bych to všechno zvládl, kdybys mi nepomáhal.“

„Nebyl jsem to já, Jaku“, řekl John a přerušil naše objetí, aby se sehnul k lavičce pro svou tašku.

„Celou dobu to byl Otec a ten používá různé způsoby, aby učinil to, co učiněno být má.“

„Přesto jsem byl rád, že jsi to byl ty.“

„Také jsem byl rád, že jsem to mohl být já. Teď ale potřebuje pár lidí tvou pomoc, Jaku, pokud ses už k tomu rozhodl...“ a znovu pokynul hlavou směrem k lidem stojícím u altánku.

„Rozhodnutý jsem, ale netuším, co bych jim měl přesně říct.“

„Pán ti dá v pravý okamžik tu moudrost, když k nim přistoupíš s láskou.“

Po těchto slovech mi přátelsky poklepal po rameni a vydal se na cestu parkem. Pozoroval jsem, jak se jeho postava vzdaluje a najednou jsem už znal odpověď na otázku, která mě tak dlouho pronásledovala. Už jsem věděl, kdo vlastně byl John. Ta hádanka byla až neuvěřitelně jednoduchá. Pozvedl jsem hlavu a zároveň si povzdechl nad tím, jak dlouho mi trvalo, než jsem na to přišel.

Odcházel jsem pak ke stolům s jídlem, které byly nedílnou součástí nadcházejícího pikniku a přitom jsem přemýšlel, co a jak nejlépe říct těm lidem. Mezitím jeden z mužů ukázal prstem na ženu, která předtím tak zlostně a bolestivě vybuchla: „Měla by ses stydět, Sally. Ježíš by nikdy takhle nemluvil.“

V tu chvíli mi přišla na mysl správná slova, jaká bych měl použít. Slova, jež jsem slyšel už tak dávno, že mi přišla jakoby z úplně jiného života.

Došel jsem k té skupince lidí a řekl tím nejmírnějším hlasem jakého jsem byl schopen: „Vy opravdu asi nevíte, jaký Pán Ježíš ve skutečnosti je. Je to tak?“

A to byl začátek mého rozhovoru s nimi a zároveň začátek mnoha dalších rozhovorů a příběhů, které už vám nemám čas vyprávět.

KONEC

O autorech

Wayne Jacobsen je na cestách světem, aby lidem pomáhal nacházet, co Pán Ježíš skutečně učil o životě v Otci a o společenství křesťanů, založeném na pravých vztazích. Jeho knihy a články lze najít na internetové adrese www.lifestream.org Více než dvacet let působil jako redaktor časopisu Leadership Journal a v současnosti publikuje na thegodjourney.com týdenní přehledy jako podcast, který je určen pro ty, kteří přemýšlejí nad rámcem tradičně organizovaného náboženství. Se svou ženou Sárou žije ve městě Moorpark v Kalifornii.

Kontakt:

Lifestream

7228 University Drive

Moorpark, CA 93021, USA

waynej@lifestream.org

www.lifestream.org

Dave Coleman působil jako pastor a kaplan v hospici. Zasvětil svůj život pomoci druhým, s důrazem na lepší pochopení cesty k Bohu a života s Pánem. V křesťanské výuce se podrobně věnoval problémům v manželství a především nastínil možnosti, jak by měl člověk žít v Boží milosti a tím naplňovat Boží plán. Kromě toho bezplatně pracoval v rehabilitačním středisku pro alkoholiky. Se svou ženou Donnou žije ve městě Visalia v Kalifornii.

Příloha: Proč už „nechodím do církve“

Appendix – Why I Don't Go To Church Anymore

Od Wayna Jacobsena

Tento článek vyšel poprvé v květnu 2001 v časopise „BodylifeMagazin“ (www.lifestream.org), odkud se pak dostal do celého světa. Článek má zájemcům zprostředkovat autorovu perspektivu života křesťanského sboru. Zároveň se snaží poskytnout argumenty, jež by měly pomoci vysvětlit vizi autora knihy o tom, jak vytvořit církevní život v Duchu Kristově, budovaném na růstu vzájemných vztahů mezi členy církve a na jejich osobním vztahu k Pánu, více než je zvykem v tradičním pojetí sborového života.

Milí spolukřesťané,

Mám pochopení pro vaše pochybnosti vůči mně a oceňuji vaši snahu pokládat mi otázky, jež vám působí starosti. Jsem si vědom, že způsob mého pohledu na církevní sbor je dosti nekonvenční; někteří si myslí, že dokonce nebezpečný. Věřte mi, že chápu tyto rozpaky, protože i já sám jsem dříve podobně uvažoval a dokonce jiné v tomto duchu vyučoval.

Pokud jste sami spokojeni se současným stavem organizovaného náboženství, nebude se vám asi líbit, co si zde přečtete. Mým cílem není, abych vás přesvědčil, abyste se dívali na současnou církev a život sborů stejně jako se dívám já, ale abych odpověděl na vaše otázky co nejotevřeněji a nejupřímněji. I když nakonec nedospějeme ke stejnému názoru, doufám, že pochopíte, že naše rozdílné pohledy na život Kristovy církve nás, jako její členy, nemusí rozdělovat, nebo dokonce odcizovat.

Do jaké církve/sboru chodíte?

Tuhle otázku jsem nikdy neměl rád, i když bych samozřejmě mohl na ni konkrétně odpovědět a uvést církev, ve které jsem. Víím, jaké to má kulturní a společenské souvislosti, ale podle mě to celé spočívá na nesprávném předpokladu, že církev nebo sbor jsou místa, kam se dá jít za určitými zážitky jako do nějaké organizace, která to vše připravuje. Myslím, že Ježíš pohlíží na církev zcela jinak. Mluvil o ní ne jako o místu, kam se chodí, ale popisuje ji jako způsob života, který se projevuje ve vztahu k Němu a Jeho následovníkům.

Když se mě zeptáte, do jaké církve/sboru chodím, vypadá to tak, jako byste se mě ptali, k jakému Jacobsenovi chodím. Jak na to odpovědět? Jsem Jacobsen a tam, kam chodím, je součástí Jacobsena. Sbor nebo církev jsou rovněž takovými výrazy. Těmito slovy se neoznačuje nějaké místo či nějaká instituce, ale skupina věřících a jejich způsob, jak se k Bohu a k sobě navzájem chovají.

Když tohle pustíme ze zřetele, dojde k určitému překroucení představy o církvi, a tím nám také uniká radost, kterou především v sobě církev/sbor zahrnuje.

Nepokoušíte se tuto otázku jen obejít?

Vím, že to zní snad malicherně, ale slova jsou důležitá. Jestli spojíme pojem „církev“ jen s jistými shromážděními ke konci týdne nebo s určitými institucemi, které se jako církve ustavily, unikne nám, co to vlastně znamená žít jako sbor v Kristově Těle. Pokud si myslíme, že se staneme částí Kristovy církve, když jednou za týden navštívíme určité bohoslužby, může nás to svést k falešné představě jistoty. Naopak zase slyším některé lidi říkat, že by vlastně opustili „církev“, kdyby do určité církve nebo sboru přestali chodit.

Pokud ale církev je něčím, co jsme my, a ne místem, kam chodíme, jak ji pak můžeme opustit, aniž bychom opustili samotného Krista? A pokud pokládám jen určitý sbor za část Kristovy Církve, neodděluji se pak od nespočetných bratří a sester, kteří nejsou ve stejné církvi/sboru jako já?

Představa, že ti, kteří se každé nedělní ráno shromažďují, aby se podíleli na chvalozpěvech a vyslechli kázání, jsou částí církve, zatím co ti, kteří tak nečiní, nejsou, by byla Ježíšovi cizí. Nejde o to, kde se v neděli v určitý čas zdržujeme, ale zda žijeme po celý týden s Pánem a s ostatními věřícími.

Nepotřebujeme ale pravidelné společenství?

Neřekl bych, že je potřebujeme. Pokud budeme na nějakém místě, kde nejsou s námi jiní věřící, určitě se i tak Ježíš o nás postará. Proto to vyjádřím poněkud jinak: Budou mít lidé, kteří rostou v poznávání živého Boha, také touhu po pravých a cenných vztazích s jinými věřícími? Zcela určitě! Pozvání do Božího království není pozváním do izolace. Ze zkušenosti vím, že všichni, kteří činí pokroky v následování Krista, mají také touhu po autentickém společenství s ostatními věřícími. Poznávají, že to, co sami vědí o Božím životě, je vždy omezeno, a že právě největší možné Boží zjevení lze najít právě ve společenství.

Občas je těžké tento druh společenství vůbec najít. Čas od času procházíme obdobími, ve kterých skutečně nenacházíme další věřící, kteří by s námi naši touhu po Bohu sdíleli. To platí zvláště pro ty, kteří zjišťují, že jejich vztah k Pánu chřadne, pokud se přizpůsobují očekáváním náboženských institucí. Snad někteří byli i vyloučeni samotnými věřícími, se kterými je dříve spojovalo upřímné přátelství. Ale nikdo, kdo prochází tímto obdobím, to nepovažuje za nic příjemného. Naopak je to neuvěřitelně bolestivé a každý pak hledá jiné věřící, dychtící po Bohu, se kterými by opět mohl spojit svůj život.

Za nejlepší projev sborového života pokládám, když se několik lidí, bydlících blízko sebe, rozhodne, že půjdou společnou cestou k Bohu a vytvoří křesťanskou skupinku, ve které je pojištěno upřímné přátelské vztahy a vzájemná touha naslouchat Pánu.

Neměli bychom závazně patřit k nějakému místnímu společenství?

Podobné tvrzení slyšíme dnes dost často, protože se má za to, že se dá podobná věta najít v Bibli. Zatím jsem to ale v Bibli nenašel. Mnozí z nás byli poučováni, že bez „duchovního přístřeší, poskytovaného církví coby Tělem Kristovým“ nemůžeme přežít, protože bychom buď propadli falešným učením nebo by nás čekal návrat k hříšnému životu. Ale nelze najít totéž i uvnitř našich místních sborů?

Znám mnoho lidí, kteří žijí mimo náboženskou strukturu, jejichž vztah k Bohu stále více roste, jakož i jejich vztahy k jiným věřícím. Podobný rozvoj by přitom těžko našli v nějaké institucionálně zavedené církvi. Neztratil jsem nic ze své touhy po Pánu Ježíši nebo ze své náklonnosti k Jeho společenství, naopak tohle vše u mě v posledních letech skokem rostlo.

Bible nás vyzývá, abychom se navzájem odevzdávali jedni druhým, nikoliv, abychom byli zavázáni nějaké instituci. Pán Ježíš poukazuje na to, že vždy tehdy, když se dva, nebo tři lidé kdekoli sejdou v Jeho jménu, tam je On uprostřed nich. Pak každý z nás může poznat živou víru v takovém společenství.

Je pro nás prospěšné pravidelně osobně prožívat projevy živé víry v podobném místním společenství? Samozřejmě, že ano. Dopustili bychom se však závažné chyby, pokud bychom se domnívali, že se musíme účastnit jen setkání v podobných sborech, a nebo, že bychom museli patřit ke stejné pojaté organizaci nebo sboru. Společenství se přece projeví vždy tehdy, kdy se lidé vydávají společně na cestu poznávání Pána Ježíše. Samozřejmě součástí je pak otevřené, upřímné sdílení jedněch s druhými, skutečný zájem na duchovním rozvoji všech. Všichni se pak vzájemně povzbuzují tak, aby společně následovali Pána Ježíše, přestože On nás vede každého zvlášť.

Nechrání nás ale naše instituce před falešnými učenými?

Bohužel musím vaši představu opravit, neboť každé rozšířené mylné učení, jež za poslední dva tisíce let bylo Božímu lidu vnuceno, má svůj původ v organizovaných skupinách s duchovními vedoucími, kteří se domnívali, že lépe znají Boží myšlení, než všichni ostatní. A naopak „církvi“ bylo svého času odmítáno téměř každé Boží hnutí, které vzniklo mezi těmi, kteří po Pánu upřímně toužili. Jeho zastánci byli vylučováni, exkomunikováni nebo popraveni, protože následovali Boha.

Naděje, že lze najít v nějaké instituci jistotu, se jeví bohužel jako zcela scestná. Ježíš netvrdil, že „chodit do církve“ by nás ochránilo, ale zdůrazňoval, že On je naší ochranou, když mu plně důvěřujeme. Pomazal nás svým Duchem, abychom dovedli rozeznat pravdu od nepravdy. Jeho pomazání v sobě pěstujeme, když poznáváme ve slově Božím Jeho cesty a stále více rosteme v Jeho lásce. Právě to nás pomůže dovést k poznání, zda křesťanské skupinky/sbory, ve kterých jsme, působí či nepůsobí v Jeho Duchu.

Tradiční církve tedy nejsou ty pravé?

V žádném případě! V mnoha z nich jsem poznal věřící, kteří Boha milují a touží po tom, aby rostli v Jeho lásce. Každým rokem navštívím řadu různých sborů, ve kterých pokládají vztah k Pánu i upřímné vztahy mezi věřícími za důležitější, než samotný pojem „náboženství“. Pán Ježíš je středem jejich společného života a ti, kteří tam působí jako vedoucí, jsou skutečnými služebníky Božími, kteří nemají sklon k politickým či jiným „šachovým tahům“. Takový stav povzbuzuje všechny k tomu, aby si vzájemně v lásce sloužili.

Modlím se, aby stále více křesťanských společenství prošlo vnitřní obnovou v duchu touhy po poznání Pána Ježíše, jež povede k pravému zájmu jedněch o druhé a zároveň k ochotě sloužit světu v Boží lásce. Ale je třeba také dodat, že taková společenství jsou v našich městech spíše vzácnou výjimkou, a že mnohá z nich v tomto pojetí vydrží jen krátkou dobu, než bezděčně začnou hledat institucionální odpovědi na společenské potřeby církve, místo toho, aby stále zůstávaly závislé především na Pánu Ježíši. Pokud se vám to stane, že jste právě v takovém sboru, který se vydal jiným směrem, neměli byste se cítit zavrženi, když vás pak Bůh vede jinou cestou, která se liší od cesty, již se vydal váš dosavadní sbor.

Měl bych také já přestat chodit do „církve“?

Bohužel také tato otázka míří vedle. Víte, já nevěřím, že byste „chodili do církve“ víc než já. Každý z nás je přece částí Církve Kristovy, a proto by každý z nás měl na místě, do kterého ho Pán Ježíš povolal, činit právě to, za jakým účelem ho tam povolal. Ne všichni přece vyrůstají ze stejného prostředí.

Když se setkáváte v určitou dobu na určitém místě se skupinou věřících a tato setkání vám pomáhají přibližovat se k Pánu Ježíši a zároveň umožňují jít za tím podstatným, co Bůh ve vás vytváří, pak byste za takových okolností nemuseli vůbec přemýšlet o odchodu. Nezapomínejte však, že v tomto případě nejde o projev církve jako instituce. Jde jen o jeden z projevů církve v místě, kde právě žijete.

Nenechte se také vést k domněnku, že pouhou účastí na setkáních sboru prožíváte ten jediný pravý život ve společenství. To se může stát jen tehdy, když vás Bůh spojí s více bratry a sestrami, s nimiž můžete budovat vzájemné křesťanské vztahy, jakož i s nimi sdílet vzestupy či možné pády na společné cestě k Bohu.

To se může stát v tradičně pojatých křesťanských komunitách, stejně tak, jako mimo ně. V posledních letech jsem se setkal s mnoha lidmi, kteří prožili zklamání v tradičních společenstvích a teprve pak se duchovně pozvedli, když sdíleli Boží lásku a život v domácích křesťanských skupinkách.

Řešením jsou tedy domácí skupinky?

Samozřejmě, že ne. Ale musíme si vyjasnit jednu věc: Ačkoli všeobecně lidem více vyhovuje modlit se a naslouchat kázání nadaných pastorů ve větších křesťanských shromážděních, přesto však skutečné prožívání sborového života lze jen ztěžka zažívat právě v nich. V samotných počátcích křesťanství pokládala církev více jak 300 let za bezvadné místo pro shromáždění právě rodinný dům. Domovy totiž odrážejí vždy skutečný život rodiny – a to měl v této souvislosti na mysli i Pán Ježíš, když hovořil o Církvi jako o svém Těle.

Setkávání v domácích skupinkách však určitě není všelékem. Sám jsem zažil pár setkání v domácích skupinkách, jež byly přímo strašné. Zažil jsem ale také některá setkání ve velkých skupinách v církevních domech, kde probíhal skutečně nefalšovaný sborový život. Čas, který chci pravidelně prožívat v církvi pojaté coby pravé Kristovo Tělo, si však představuji jako prožitek co nejtěsněji spjatý s živými lidmi v živém sboru. Víím, že to ale právě v dnešní době není příliš oblíbené. Lidé dnes považují za mnohem jednodušší odsedět si předem připravenou bohoslužbu a po jejím skončení hned odejít domů, bez toho, aniž by se zajímali o druhé, nebo dokonce svěřovali své problémy ostatním.

Ale v konečném důsledku je podle mne důležité to, zda lidé v takovém společenství jdou společnou cestou k Bohu, zda následují Krista, zda si vzájemně pomáhají, a pak ani nezáleží na tom kde, jak a nebo jak často se scházejí. Větší význam pro mne má to, v jakém stavu se nacházejí vztahy mezi věřícími a jejich skutečné sepětí s Pánem, než průběh setkání nebo příprava společných akcí. Právě takové lidi hledám a raduji se z toho vždy, když je nacházím. V našem novém domově v Moorparku jsme například už několik takových lidí našli a doufáme, že jich ještě hodně najdeme.

Není to jen vaše reakce na to, že se cítíte být vnitřně zraněn?

Mohlo by tomu tak být, ale upřímně řečeno, nevěřím tomu, i když teprve čas může ukázat, že tomu tak opravdu není. Každého, kdo působí aktivně ve sborovém životě, se občas něco tak silně dotkne, že se cítí být až bolestně vnitřně zraněn. Jsou ale dva druhy zranění. Existují bolesti, jež jednoduše poukáží na problém, který pak správným ošetřením může být vyřešen – jako je například bolestivě vyvrtnutý kotník. Pak ale existují bolesti, jež mohou být vyléčeny jen tak, že se od jejich příčiny pokusíme vzdálit, jako například, když se dotkneme horké plotny.

Pravděpodobně máme všichni za sebou určité zkušenosti, jež jsme zažili ve snaze přizpůsobit svůj duchovní křesťanský život institučnímu pojetí v nějakém společenství. Většina z nás zůstává

nějakou dobu v naději, že se to zlepší, když sami přispějeme k tomu, aby se něco v životě takového sboru změnilo. Často se také stává, že v tomto období naší snahy dosáhneme jistého částečného úspěchu. Brzy však zjistíme, že konformní pojetí, jež taková instituce vyžaduje, je přímo v protikladu s potřebou svobody, která je nutná k tomu, abychom jako věřící trvale rostli v Kristu. To se týká téměř každé křesťanské komunity, jejíž vývoj se postupně formoval v průběhu dějin křesťanství.

Hledáte dokonalou církev?

Nehledám a také nečekám, že takovou na této straně věčnosti najdu. Nekladu si za cíl dokonalost, jen se snažím najít lidi, kteří mají ve svém životě na prvním místě Pána. Jednou věcí je, že se lidé společně snaží o ideál, za který bojují, ale druhou věcí je poznání, že každý člověk pak spatřuje svůj ideál trochu v něčem jiném.

Neskrývám skutečnost, že mám velkou starost o další vývoj organizovaného křesťanství. Většina z toho, co dnes nazýváme církví, sestává většinou jen z dobře zorganizovaných setkání, při kterých mají věřící mezi sebou jen minimální vzájemný kontakt. Jsou utvrzováni v tom, aby se stále více spoléhali na systém nebo na vedoucí církve, než na Pána Ježíše. Vynakládáme více energie na to, abychom přizpůsobili naše jednání tomu, jak to vyžaduje instituce, než abychom pomáhali lidem na cestě tak, aby byli pod symbolem Kristova kříže proměňováni!

Mám už po krk sdílet společenství s takovými lidmi, kteří chápou církev jen jako dvě hodiny týdně strávené vyznáním hříchů, zatímco pak celý týden žijí čistě světskými záležitostmi.

Mám dost těch, kteří se spoléhají na vlastní spravedlnost, ale nemají soucit s trpícími lidmi ve světě. Také mám dost těch, kteří zneužívají slabých jedinců ve „své“ církvi a manipulují s nimi tak, aby uspokojili své egoistické potřeby. Rovněž mám dost všech kázání, ve kterých nejde o nic víc než o otrocké plnění jakýchsi náboženských povinností a jež zcela opomíjí svobodu Boží lásky. A nakonec mám dost všech míst, kde se zdůrazňují hlavně požadavky církve coby instituce, a kde se vztahy mezi věřícími a jejich přístup k Bohu stále více dostává na okraj zájmu.

Nejsou však pro naše děti potřebné aktivity, které pro ně církev organizuje?

Podle mého názoru děti nejvíce potřebují, aby se přirozeně postupně včleňovaly do pravého společenství, které je založeno na upřímných vztazích věřících mezi sebou a hlavně na jejich stále rostoucím vztahu k Pánu. Je známo, že asi 92 % všech dětí, které vyrostly v nedělních školách na všech pro ně připravených akcích, nakonec stejně opouštějí „církve“ v době, kdy se osamostatňují a odcházejí od svých rodičů. Místo kázání o etice a dodržování nějakých předpisů, musíme našim dětem především ukázat na praktických příkladech našich životů jak je třeba vzájemně žít v Boží lásce.

Dokonce někteří sociologové tvrdí, že nejdůležitějším faktorem, který může mít vliv na to, jak si jednou mladý člověk povede ve společnosti, je, zda už v dětství měl možnost navazovat osobní přátelské kontakty i s dospělými, se kterými nebyl v příbuzenském vztahu. Tuto potřebu nemůže nahradit žádná nedělní škola. Znam v Austrálii společenství křesťanů, kteří po dvaceti letech, během nichž jako rodina vzájemně sdíleli život v Kristu, mohli nakonec říci, že ani jedno z jejich dětí nebylo v dospělosti ztraceno pro víru. Víím, že se to mnohým nebude zamlouvat, ale pokládám za mnohem důležitější, aby naše děti zažívaly pravé společenství se všemi věřícími, než aby čas v církvi trávily spoustou jistě skvělých zábavných aktivit, které však přece mohou najít i jinde.

Jak by podle vašeho názoru měl vypadat živý sbor?

Vyhledávám vždy věřící, kteří chtějí následovat živého Krista tak, aby On byl středem jejich života, jejich lásky a veškerého jejich konání. Takoví lidé působí věrohodně jako praví následovníci Krista, protože jiné osvobozují a neváhají je vést k tomu, aby otevřeně kladli jakékoliv otázky, a aby i nepříjemné problémy nazývali nepokrytě pravými jmény, aniž by je přitom ostatní museli označovat za ty, jež rozkládají křesťanské společenství. Hledám lidi ve sborech, kde nevyhazují peníze za zbytečně drahé budovy nebo za okázalé aktivity. Hledám křesťanské skupiny, kde lidé vedle sebe nesedí jako cizinci, ale všichni jsou zapojeni do bohoslužby doslova jako Královské kněžstvo a nikdy nepřihlížejí jen pasivně z povzdálí.

Neposkytujete tím lidem jen výmluvu, aby seděli doma a vlastně nic nedělali?

Doufám, že ne, i když připouštím, že nebezpečí v tomto směru existuje. Vím o lidech, kteří opustili tradiční křesťanské sbory, aby toto své svobodné rozhodnutí nakonec zneužili tak, že se dali na cestu uspokojování jen svých vlastních přání a na společný život spojený s křesťanským společenstvím zcela rezignovali. Nemám také pochopení pro ten typ lidí, kteří přecházejí z jednoho sboru do druhého a hledají nejnovější módní křesťanské výkřiky jen pro egoistické uspokojení své osoby. Většina lidí, které potkávám a se kterými mluvím, neodešla z institucionálně pojatých církví snad proto, že by jim chyběla touha po životě s Pánem Ježíšem, ale právě proto, že tradiční církve nemohly uspokojit jejich velkou touhu po Bohu a po skutečných upřímných vztazích mezi věřícími. Tito věřící hledají autentické formy života v křesťanském společenství a často za to musejí zaplatit obrovskou cenu, než je najdou. Věřte mi, že my všichni bychom to měli lehčí jednoduše plout s tradiční většinou, ale ten, kdo už jednou zažil živé společenství s pravými věřícími, se nemůže spokojit s něčím horším nebo průměrným.

Nemůže vaše pojetí církve vést k jejímu vnitřnímu rozvratu?

Samo o sobě ne. Ti, kteří požadují, aby se ostatní přizpůsobili tomu, co právě jen oni pokládají za pravdu, ti spíše způsobují rozkol. Většina z nás, kteří jsme na této cestě k Bohu, bývají často nařčeni z toho, že působí rozkladně z toho důvodu, že se jevíme určitým nebezpečím pro ty, kteří našli svou jistotu v náboženském systému církví. My se ale většinou přece nepokoušíme přemlouvat jiné věřící k tomu, aby snad svůj sbor opustili. Pokládáme církev, coby Tělo Kristovo, za dostatečně široké společenství, jež je schopno shromáždit veškerý Boží lid tak, jak každého zvláště Pán povolává.

Jednou z častých výtek na adresu tradičních amerických církví je ta, že hodina nedělních bohoslužeb se stává časem největšího vyčlenění stejně smýšlejících lidí v americké společnosti. Setkáváme se tam totiž jen s těmi, kteří vypadají stejně jako my, a kteří mají zároveň rádi stejné věci, jež máme rádi my. Dnes už mám ale příležitost setkávat se i s lidmi z pestřejšího společenského spektra a zároveň v širším pojetí církve ve smyslu Kristova Těla. Nepožaduji, aby všichni měli stejný pohled na církev jako mám já, ale zároveň doufám, že ti, kteří zastávají pohled jiný, se časem vzdají myšlenky, že bychom se měli přizpůsobit jejich názorům.

Kde najít podobné živé křesťanské společenství?

Na to není snadná odpověď. Můžete je najít dokonce ve svém vlastním sboru nebo už za rohem vašeho domu, či na vašem pracovišti ve vedlejší oddělení. Až se třeba budete podílet na péči o chudé, potřebné a nemohoucí ve svém bydlišti, můžete využít možnost „nakazit“ své bližní stejnou touhou po Bohu a upřímných vztazích mezi lidmi.

Neočekávejte však, že podobné společenství bude přijatelné pro organizační strukturu církví. Je sice organickou součástí Církve Kristovy, ale záleží jen na Pánu, zda tuto skupinku podobně smýšlejících křesťanů někam začlení. Důvěřujte Pánu, že do vaší blízkosti přivede pár lidí, s nimiž budete moci jít společnou cestou.

Tito lidé asi ještě nechodí do stejného sboru jako vy, možná to jsou zatím jen vaši sousedé nebo kolegové v práci, které si Bůh jednou najde a daruje je vám. Nevznikne pak takovým propojením věřících pod Božím vedením to pravé ovoce?

Nepočítejte s tím, že to bude lehká a snadná cesta. Vyžaduje to určitou dávku rozhodnosti mezi vámi všemi, abyste byli přirozeně poslušní Pána. Možná to bude vyžadovat trochu cviku, zbavení se zaběhnutých zvyklostí, abyste se skutečně osvobodili a Pán pak mohl tvořit ve vás a kolem vás vše, co pokládá za nejcennější. Víím, že někteří lidé se nemohou smířit s tím, že už každou neděli při bohoslužbách nesedím na svém místě jako dřív.

Mohu vám však s jistotou říci, že i moje nejhorší dny, jež jsem prožíval už mimo organizovanou církev, byly vždy lepší než ty, které jsem zažil v tradičně pojatém a organizovaném společenství. Je to podobné, jakoby někdo jen hovořil o golfu, nebo skutečně golf pořádně hrál. Tak je to i s Boží Církví. Nepotřebujeme už dnes přednášky o církvi, ale pravé lidi, kteří v církvi skutečně dle Božího slova působí.

Na celém světě objevuje stále více lidí, že to jde. Také vy můžete být jedni z těch, kteří se nechají Bohem vést na to pravé místo v Kristově Církvi a tam působit tak, jak si to sám Pán přeje.